

নতুন দিনৰ প্ৰত্যাশা

ଆଜିଲୀ ପଞ୍ଚା

ନୃତ୍ୟ ଦିନର ପ୍ରତ୍ୟାଶା

ଗୋପାଲ ଜାଲାନ

ବିଶାଳ ପ୍ରକାଶନ
ଗୁରୁହାଟୀ- ୦୩

NATUN DINAR PRATYASA

A collection of articles written by Gopal Jalan
and published by Brajendra Nath Deka on behalf of
Bishal Prakashan, Chandmari, Guwahati- 3.

First Edition : December, 2018   Price : Rs. 130/- only

ISBN : 978-93-82587-64-4

নতুন দিনৰ প্রত্যাশা

গ্রন্থস্বত্ত্ব : লেখক

প্রকাশক : বিশাল প্রকাশন

গুরাহাটি- ৩

ফোন : ৯৮৬৪০৩৮৮১৪

প্রথম প্রকাশ : ডিচেম্বৰ, ২০১৮

মূল্য : ১৩০/- টকা

বেটুপাত : মনজিত মালাকৰ

আইপার্ট/অংগসজ্জা : দুর্গাপ্রসাদ হাজৰিকা

মুদ্রণ : বিশাল অফচেষ্ট প্রেছ
চানমাৰি, গুৱাহাটী- ৩

উচ্চা...

পিতৃ-মাতৃর চৰণত...

ખાલી પૃષ્ઠા

মনৰ কথা

প্রতিটো পুরাই আমালৈ নতুন প্ৰত্যাশা লৈ আহে। অৱশ্যে সকলোৰে জীৱনত এই কথা নাখাটে। কাৰণ সুখ-দুখৰ সমষ্টিয়েই মানৱ জীৱন। দুখ আছে কাৰণেই সুখৰ সন্ধানত আমি অগ্রসৰ হওঁ। টমাছ মানে কৈ গৈছে, ‘সময়ে সকলোৰে উপশম ঘটায়। সময়ৰ লগে লগে পৰিৱৰ্তন নোহোৱা কোনো মানসিক অৱস্থা থাকিব নোৱাৰে।’ এই প্ৰত্যাশা লৈয়েই আমি অগ্রসৰ হ'ব লাগে। জীৱন বৰ অনুপম। জীৱনৰ পথত হেজাৰ বাধাৰ প্ৰাচীৰ থাকে। এই প্ৰাচীৰ অতিক্ৰমি অগ্রসৰ হৈ বহু ব্যক্তিয়ে ইতিহাসত নাম লিপিবদ্ধ কৰিছে।

আমাৰ জীৱন-জীৱিকাৰ পথ ভিন্ন। এই ভিন্নতাৰ মাজতো মানবতাই প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ মনত ক্ৰিয়া কৰিব লাগিব। বাজনীতিবিদৰ দৰে কেঁকোৰাসদৃশ স্বভাৱ আমাৰ দৰে সাধাৰণ মানুহৰ নহয়। আমি খালত পৰাজনক তুলি জীৱন দান দিব লাগিব। ইমাৰচনৰ দৰে মনীষীয়েও এনে ধৰণৰ মানৱ জীৱন ধাৰাৰ প্ৰসংগত কৈ গৈছে, ‘মানুহক ভাল পাবলৈ মানুহৰ জীৱনটো ক্ষণ্টেকীয়া; কিন্তু মই আচৰিত হওঁ, খণ্টেকীয়া জীৱনত মানুহে মানুহক ঘৃণা কৰিবলৈ সময় কেনেকৈ

পায়।' ঘৃণা আৰু লোভৰ বশৱৰ্তী হৈ ভাই-ভাইৰ মাজত বিভেদে, জাতি-জনজাতিৰ মাজত সংঘাত আৰু এটা ধৰ্মৰ লগত আনটো ধৰ্মৰ লোকৰ সংঘৰ্য সৃষ্টি কৰি আজি বণ চোৱা সেনাপতিৰ অভাৱ নাই। তেনে মুখাধাৰী ব্যক্তিক চিনিবলৈ টান। চুকত থাকি বুকুত কামোৰা এনে ব্যক্তিৰ স্বভাৱ। তথাপি আমি প্রতিটো খোজ দিওঁতে সজাগ-সতৰ্ক হ'ব লাগিব। আমি মানুহৰ সমাজত বাস কৰো। মানুহৰ সমাজত থাকিবলৈ হ'লৈ সামাজিক বীতি-নীতি, পৰম্পৰৰ মাজত মিলা-প্ৰীতি, কলা-সংস্কৃতি আদিও লাগিব। কলা-সংস্কৃতিয়ে ঐক্য-সংহতি বৰ্তাই ৰাখে। লগতে আমাৰ মন ফৰকাল কৰি ৰাখে। সুস্থ চিন্তাৰ খোৰাক দিয়ে। এই প্ৰসংগতে আমি চার্লছ এলিয়ন নঞ্চনৰ বক্তব্য মনত বাখিব লাগিব, 'আপোনাৰ কাম যিয়েই নহওক নাইবা আপুনি যিমানেই ব্যস্ত নহওক, আপোনাৰ অন্তজীৱনৰ সজীৱতাৰ কাৰণে কেইটামান মুহূৰ্ত সুরুমাৰ চিন্তাত কটোৱা অতিশয় যুগ্মত।'

আমি সদায়েই যোগায়ক চিন্তাধাৰাবেই জীৱনৰ বাটত অগ্ৰসৰ হ'বলৈ চেষ্টা কৰিছো। তথাপি কেতিয়াবা ক'ৰবাত উজুটি নোখোৱাকৈয়ো থকা নাই। সেই বিষ বুকুতেই বিলীন কৰি পুনৰ অগ্ৰসৰ হ'বলৈ বিচাৰো। একে সময়তে মানুহৰ মনত দুটা চিন্তাই ক্ৰিয়া কৰে। এটাই দেৱতাৰ ফালে, আনটোৱে চয়তানৰ ফালে টনা-আঁজোৱা কৰে। আমি চয়তানক দমন কৰি দেৱতাক ধিয়াইছো। অৰ্থাৎ সদায় সৎ পথত থকাৰ প্ৰয়াস কৰি আহিছো। মা-দেউতায়ো সেইনীতি-শিক্ষাকেই দি গৈছে। শৈশৱ-কৈশোৰ তথা কলেজীয়া দিনৰ স্মৃতি আজিও সজীৱ হৈ আছে। তেনে স্মৃতিকে এই সৎকলনত ধৰি বাখিছো। লগতে সাময়িক ঘটনাৰাজিক লৈ নিজা কিছু চিন্তাবে লিখা কেইটামান নিবন্ধ ইয়াত সামৰিছো। প্ৰায়কেইটা নিবন্ধ বিভিন্ন কাকত-আলোচনীত প্ৰকাশ হৈছে। পঢ়ুৱৈ সমাজৰ বাবে একত্ৰে 'নতুন দিনৰ প্ৰত্যাশা' নামেৰে প্ৰকাশ কৰাৰ প্ৰয়াস কৰিছো। আমাৰ পূৰ্বৰ কিতাপকেইখনৰ দৰে এইখনো পঢ়ুৱৈ সমাজে গ্ৰহণ কৰিব বুলি আশা বাখিছো।

গোপাল জালান

পাতনি

গোপাল জালান এক প্রাণচঞ্চল নাম। গুরাহাটীর সভা-সমিতি আৰু বিভিন্ন সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানৰ স'তে তেওঁ জড়িত হৈ আহিছে। তেনেদেৰে জড়িত হোৱা লোক হয়তো আৰু নিশ্চয় আছে; কিন্তু শ্রীগোপাল জালানে এই অনুষ্ঠানৰোৱাৰ স'তে সম্পর্ক বক্ষা কৰাৰ উপৰি নিজস্ব দৃষ্টিকোণেৰে সমাজৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰৰ ত্ৰটি-বিচুয়তি দাঙি ধৰাৰ লগতে সু-প্ৰামৰ্শও আগবঢ়াইছে। এইগৰাকী সৰবৰহী সমাজকমীয়ে বিগত কে'বাবছৰ ধৰি সমাজত দেখা দিয়া সমস্যাসমূহ সাহিত্যৰ ভাষাবে দাঙি ধৰি বিভিন্নজনৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। তেওঁ কেৱল নাম জহাৰ বাবেই কলম ধৰিছে বুলি ক'লে ভুল হ'ব; কিয়নো তেওঁৰ প্রতিটো লেখাতে সৰু-বৰ একোটা বাণী থকা দেখা যায়। তত্ত্বগধুৰ-দুৰ্বোধ্য ভাষাবে পতুৱৈক মানসিকভাৱে ক্লিষ্ট কৰিবলৈ চেষ্টা কৰাৰ সলনি তেওঁ তেনেই সহজ-সৰল ভাষাবে বিষয় একোটা দাঙি ধৰিছে। এই কথা দোহৰিবৰ প্ৰয়োজন নাই যে সৃষ্টিৰ তাড়নাত নিজৰ মনৰ ভাব প্ৰকাশৰ উদ্দেশ্যে কোনোবাই কলম, কোনোবাই তুলিকা আৰু কোনোবাই হাৰমনিয়াম হাতত লয়; কিন্তু তেওঁ লেখা শব্দ, চিত্ৰ অথবা সুবে জনসাধাৰণৰ হৃদয় স্পৰ্শ কৰাৰ ওপৰতে সেই সৃষ্টিৰ সাৰ্থকতা নিৰ্ভৰ কৰে। সেই দিশৰপৰা গোপাল জালান সফল হৈছে; কিয়নো

তেও লেখাৰ বিয়বস্তু সমুখত দেখা ঘটনাৱলীৰপৰা লৈছে আৰু তেনেবোৰ ঘটনাৰ গ্ৰন্তি-বিচুয়তি সৃষ্টিকাৰীসকলৰ সমুখতে দাঙি ধৰিছে। সেই কাৰণে তেনে লেখাই পাটুৰৈৰ দেহ-মন চুই যাবলৈ সক্ষম হৈছে।

নিবন্ধ সংকলনটিৰ নাম ‘নতুন দিনৰ প্ৰত্যাশা’। মানুহ জীয়াই থাকে আশাক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই আৰু সপোন দেখে নতুন দিনৰ। ইয়াত সন্নিৱষ্ট নিবন্ধসমূহৰ প্ৰতিটোৱেই সমসাময়িক ঘটনাৰ স'তে জড়িত আৰু তেনে সমস্যাৰপৰা উদ্বাৰ বিচাৰি পোৱাৰ পৰামৰ্শও আগবঢ়োৱা হৈছে। সংকলনটোৰ প্ৰথম নিবন্ধ ‘পৰীক্ষা-ভীতি : পৰিত্রাণৰ উপায়’। দৰাচলতে পৰীক্ষা কেতিয়াও ভীতিৰ কাৰণ হ'ব নালাগো; কিয়নো বিদ্যালয়ৰ পৰীক্ষা জীৱনৰ বহু পদক্ষেপৰ মাত্ৰ এটাহে। কিন্তু আজিকালি অভিভাৱক আৰু শিক্ষক-শিক্ষিয়ত্বীয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পৰীক্ষাত বেছি নম্বৰ পোৱাৰ বাবেহে উপযুক্ত কৰি তুলিবলৈ তৎপৰ। তাৰ ফলস্বৰূপে বিদ্যার্থীয়ে সততে মানসিক চাপ বহন কৰিব লগা হৈছে আৰু জীৱনৰ আনন্দোৰ সুকোমল দিশ তেওঁলোকৰ দৃশ্যপটৰপৰা আঁতৰি গৈছে। সেয়েহে ভালেমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰী ত্ৰুমাণ অসামাজিক হৈ উঠিছে। হতাশাত ভুগি আন্মাধাতীও হৈছে। এইক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ পৰীক্ষা-ভীতি আঁতৰি কৰাৰ উদ্দেশ্যে লেখকে এলানি যুক্তিসংগত পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। এই পৰামৰ্শসমূহৰোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলেই যে কেৱল উপকৃত হ'ব সি নহয়, পৰীক্ষা ব্যৱস্থাটোক ভীতিগতিহীন ইতিবাচক দিশলৈ নিয়াৰ বাবে শিক্ষক-শিক্ষিয়ত্বী আৰু অভিভাৱকসকলেও ভালদৰে অনুধাৱন কৰি পৰামৰ্শসমূহ কাৰ্য্যকৰী কৰিলে সামগ্ৰিকভাৱে শিক্ষা সম্পৰ্কীয় পৰিৱেশটো উন্নত হ'ব। আন এটি নিবন্ধ ‘দেশ আৰু ৰাজ্যত একেলগে অনুষ্ঠিত হওক নিৰ্বাচন’ত লেখক জালানে উল্লেখ কৰিছে যে ভাৰতবৰ্ষ এখন সাৰ্বভৌম বাস্তু। দেশৰ সাৰ্বভৌমত্ব বৰ্তিছে সংসদৰ ওপৰত আৰু সংসদীয় সদস্যসকল দেশৰ নাগৰিকসকলৰোৱা নিৰ্বাচিত হৈ আহিছে। সেই দিশৰপৰা নাগৰিকসকলৰ ওপৰতেই বৰ্তিছে সাৰ্বভৌমত্ব। আনহাতে, সংবিধানৰ নিয়ম অনুসৰি নিৰ্বাচন প্ৰক্ৰিয়াৰে ৰাজ্য চৰকাৰসমূহ গঠিত হয়; কিন্তু ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰৰ নিৰ্বাচন ভিনৱৈকে পাতিব লগা হ'লে প্ৰশাসনৰ লগতে প্ৰাথমিকসকলেও প্ৰচাৰ কাৰ্য্যত প্ৰচুৰ ধন আৰু সময় ব্যয় কৰিব লগা হয়। সেয়েহে সকলো দিশ চালি-জাৰি চাই লেখকে একে সময়তে কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যৰ নিৰ্বাচনৰ পোষকতা কৰিছে। লেখকে ‘স্বাভিমান বক্ষাৰ নামত কিমান দিনলৈ চলিব আন্দোলন’ শীৰ্ষক লেখাটোত

এগৰাকী নিৰ্ভেজাল অসমীয়াৰ মনোবেদনা দাঙি ধৰিছে। তেওঁ উপৱেখ কৰিছে যে স্বাভিমান নাথাকিলে কোনো এটা জাতিয়ে বীৰদর্পে জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। অসমীয়াসকলেও জীয়াই থাকিবলৈ হ'লে স্বাভিমানক গুৰুত্ব প্ৰদান কৰি অতীতৰ সুবাসক সম্বল হিচাপে লৈ আগবঢ়ি গ'লেহে বিশ্ব দৰবাৰত প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব; কিন্তু আমাৰ দল-সংগঠনসমূহে স্বাভিমান বক্ষাৰ নামত আন্দোলন কৰি সমাজক পিছুৱাইহে নিছে। তেওঁ ইতিবাচক কৰ্মসূচীৰে স্বাভিমান প্ৰতিষ্ঠাৰ দিশত আগবঢ়ি যাবলৈ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। তেনদেৰে ‘মাতৃভাষা অবিহনে জাতিৰ উন্নতি অসমৰ’ শীৰ্ষক লেখাটোত মাতৃভাষাৰ মৰ্যাদা আটুট বখাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে।

‘নতুন দিনৰ প্ৰত্যাশা’ত সন্ধিৰিষ্ট প্ৰতিটো লেখাই সমসাময়িক ঘটনা প্ৰবাহক চুই গৈছে। নিবন্ধসমূহত সমস্যাসমূহ থুলমূলকৈ বিশ্লেষণ কৰাৰ লগতে ইতিবাচক পৰামৰ্শও আগবঢ়োৱা হৈছে। নিবন্ধসমূহৰ ভাষা প্ৰাঞ্জল আৰু বিষয়বস্তুও স্পষ্ট। ইতিমধ্যে শ্ৰীজালানৰ প্ৰকাশিত নিবন্ধসমূহ পঢ়ুৱৈৰঙ্গাবা বিশেষভাৱে সমাদৃত হৈছে। ‘নতুন দিনৰ প্ৰত্যাশা’ক পঢ়ুৱৈ সমাজে আদৰিব ল'ব বুলি আশা কৰিলোঁ। নিবন্ধকাৰ গোপাল জালানৰ কলম অবাৰিত গতিত চলি থকাটোৱেই কামনা কৰোঁ।

কনকসেন ডেকা

সুটিপত্র

- পরীক্ষা-ভীতি : পরিদ্রাশের উপায়/১৫
- গোলকীয় উষ্ণতাক লৈ মানের জাতি শংকিত কিয়/১৯
- ডোকলামত চীনের শেনচকু কিয়/২২
- স্বাধীন দেশের নর প্রজন্মের দায়িত্ব/২৫
- আমেরিকার পেরিষ জলবায়ু চুক্তি প্রত্যাহারের আঁৰত/২৭
- সন্তানে সিদ্ধান্ত লওক : কোন শাখাত পঢ়িব?/২৯
- দেশ আৰু ৰাজ্যত একেলগো অনুষ্ঠিত হওক নিৰ্বাচন/৩২
- কিয় বৃদ্ধি পাইছে হাতী-মানুহের সংঘাত?/৩৫
- গণৰাজ্য দিৱসৰ পেৰেড আৰু মাজুলীৰ মুখাশিঙ্গা/৩৮
- বিনিয়োগকাৰী সম্মিলন আৰু কিছু প্রাসংগিক চিন্তা/৪০
- লড় রেটছৰ পদত্যাগ আৰু অসমৰ চৰকাৰী কাৰ্যালয়ৰ কৰ্ম-সংস্কৃতি/৪৩
- সপোনৰ গুৱাহাটীখন এনেদৰেই থাকক/৪৬
- ৰাষ্ট্ৰৰ উন্নয়নত ব্যাঘাত জন্মায় নিৰ্দাহীনতাই/৪৯
- ৰাইজ-আৰক্ষীৰ সু-সম্পর্কতহে অপৰাধ প্রতিৰোধ সম্ভৱ হ'ব/৫১
- নাৰী নিৰ্যাতন : দায়ী কোন?/৫৩
- বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ ৰঙালী উৎসৱ/৫৫

- শির দল সংরক্ষণ হওক/৫৮
- সত্ত্বীয়া সংস্কৃতিৰ সাধক হৰেকুষও মহন্ত/৬০
- মহামায়া, নজৰল ইছলাম আৰু কিছু অনুভৱ/৬২
- প্ৰসংগ ১ ৰসৱাজৰ বাসগৃহ সংৰক্ষণ/৬৫
- মে' দিৱস মাঠোঁ এটি দিনহে, মূল্যায়ন নহয় শ্ৰমৰ/৬৮
- প্ৰদূষণমুক্ত পৰিৱেশ গড়াৰ সংকল্প লওক/৭১
- বাল্যবিবাহ প্ৰতিৰোধৰ বাবে গঠন হওক এখন উমেহতীয়া মঞ্চ/৭৪
- জন্মাদিনৰ উপহাৰ ১: মানসিকতা সলনিৰ প্ৰয়োজন/৭৭
- ৰঙা লাইটবিহীন জনপ্ৰতিনিধিৰ মানসিকতা পৰিৱৰ্তন হ'বনে/৭৯
- শিবিৰত থকা লোকসকলৰ কথা এবাৰ ভাবকচোন/৮১
- মাতৃ দিৱসৰ কিছু প্ৰাসংগিক চিন্তা/৮৩
- পৰিৱৰ্তনৰ কোনো সীমা নাথাকে/৮৬
- নতুন পোছাকত ট্ৰেফিক আৰক্ষী/৮৮
- ধলা-শদিয়া দলং আৰু মোদীৰ হাঁহি/৯১
- পৰম্পৰাগত খাদ্যসম্ভাৰ হেৰাই যাৰ নেকি?/৯৩
- ৰাইজৰপৰা সুধাকঠই কি বিচাৰিছিল/৯৫
- ভাল ফলাফল নহ'লে সন্তানক গালি নিদিব/৯৮
- ডেই-পুৰি গৈছে উত্তাপৰ বাবে/১০০
- গৰম বন্ধৰ আনন্দত পিতৃ-মাতৃৰ কৰণীয়া/১০৩
- যাঠি বছৰীয়া পৰিক্ৰমাৰে উজলা বজালী মহাবিদ্যালয়/১০৫
- ঘৰখনতেই আৰন্ত হওক নিচাযুক্ত দ্ৰব্যবিৰোধী অভিযান/১০৭
- অস্বৰূচী মেলা, পৰ্যটনৰ সম্ভাৱনা, নিৰাপত্তা ইত্যাদি.../১১০
- আন্তৰ্জাতিক যোগ দিৱসত প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ ডিঙ্গি ফুলাম গামোচা/১১৩
- পোহৰৰ উৎসৱে মৃৎ শিল্পীৰ মুখৰ হাঁহি বিৰিঙ্গাই ৰাখিবনে?/১১৫
- কৃত্ৰিম বানতকৈ ভূমিস্থলনহে শংকাৰ কাৰণ/১১৮
- মোদীৰ বিদেশ ভ্ৰমণৰ আঁৰত/১২১
- ছেলিমক চালাম/১২৪
- বাবে গৰকা শাওণৰ পথাৰখন/১২৬
- সদ্যোজাতৰ দোষ কি?/১২৮

- শারদীয় আনন্দৰ মাজতে আর্তজনৰ কথাও ভাবকচোন/১৩১
- দুর্গা পূজাক লৈ অঘোষিত প্রতিযোগিতা কিয় ?/১৩৪
- পৰিৱ্ৰ হৈ থাকক শিক্ষাগুৰু-শিক্ষার্থীৰ সমন্বয়/১৩৭
- গছ-গছনিত বেনাৰ-ছাইনব'ড় আঁৰোতাক শাস্তি দিয়ক/১৪০
- ঝু হোৱেল আতংক ৪ অভিভাৱকৰ দায়িত্ব/১৪২
- স্বাভিমান ৰক্ষাৰ নামত কিমান দিনলৈ চলিব আন্দোলন/১৪৫
- মাতৃভাষা অবিহনে জাতিৰ উন্নতি অসমত্ব/১৪৭
- লখিমীক আদৰাৰ উৎসৱ আৰু ন-খোৱা/১৪৯
- মৰণা মৰাৰ আনন্দ/১৫১
- ছাত্র-ছাত্রীৰ উন্নৰণত পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰভাৱ/১৫৪
- শীতৰ আলহী চৰাই/১৫৬
- দুৰ্ঘটনা প্রতিৰোধৰ বাবে পথ বিভাজকত ফেঙ্গিং দিয়ক/১৫৮

পরীক্ষা-ভীতি : পরিত্রাণের উপায়

এতিয়া পরীক্ষার সময়। বিশেষকৈ হাইস্কুল শিক্ষান্ত পরীক্ষা আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিক পরীক্ষার সময় আহি পৰিছে। এই দুয়োটা পরীক্ষাই কেবিয়াৰ গঢ়াৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি বিবেচিত হয়। কাৰণ মেট্ৰিকত ভালদৰে উন্নীৰ্ণ হ'লেহে হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰীত নিজৰ ইচছানুসৰি নামভৰ্তি কৰিব পাৰিব। হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰীত ভাল ফলাফল দেখুৱাব পাৰিলে বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত নামভৰ্তি কৰিবলৈ সহজ হৈ পৰে। আনহাতে, বিভিন্ন ধৰণৰ এন্ট্ৰেল পৰীক্ষার বাবেও সাজু হ'ব পাৰি। যিহেতু আমাৰ শিক্ষা-ব্যৱস্থাত অধিক নম্বৰ লাভ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক ভাল শিক্ষার্থী হিচাপে গণ্য কৰা হয়, সেয়েহে সকলোৱে বেছি নম্বৰ লাভ কৰিবলৈ এখন অঘোষিত প্রতিযোগিতাত অৱতীৰ্ণ হয়। এনে প্রতিযোগিতাত আগস্থান লাভ কৰিবলৈ চলোৱা প্ৰস্তুতিত যদি কেতিয়াৰা ব্যাঘাত জন্মে তেতিয়াহ'লে পৰীক্ষা-ভীতিয়ে শিক্ষার্থীগৰাকীৰ সকলো হিচাব-নিকাচ ওলট-পালট কৰি দিয়ে। পৰীক্ষার প্রাক-মুহূৰ্তত যদি প্ৰস্তুতিত কেনেবাকৈ ব্যাঘাত জন্মে তেতিয়াহ'লে শিক্ষার্থীগৰাকী মানসিকভাৱে ভাৰসাম্যহীন হৈ পৰে।

পৰীক্ষার পূৰ্বে অধিক বোজা ল'বলগীয়া হোৱা বাবে শিক্ষার্থীয়ে

কেতিয়াবা এনেদৰে অতিৰিক্ত বোজা বহনত অপাৰগতা প্ৰকাশ কৰে। এনে পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হ'লৈ বহুতে আনকি আঘাত্যা কৰা ঘটনাও সংঘটিত কৰে। কিছুমানক আকৌ চিকিৎসালয়ত ভৰ্তি কৰিবলগীয়া পৰিস্থিতিৰো সৃষ্টি হয়। এনেদৰে চিকিৎসালয়ত ভৰ্তি হোৱাৰ ফলত পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হোৱাত ব্যাঘাত জন্মে। আনকি বহুতে পৰীক্ষাত বহিৰ নোৱাৰি এবছৰ লোকচান কৰিবলগীয়া হয়। অৱশ্যে এনে হোৱাৰ মূলতে একাংশ পিতৃ-মাতৃ তথা অভিভাৱকেই জগৰীয়া। পিতৃ-মাতৃ অথবা অভিভাৱকে পৰীক্ষা আহিল বুলিয়ে অনৰ্বতে সন্তানৰ ওপৰত অতিৰিক্ত চাপ প্ৰয়োগ কৰে। দিনৰ প্ৰায়ভাগ সময় পঢ়াত ব্যস্ত বাখে। এনেদৰে পৰীক্ষাৰ প্ৰাক-মুহূৰ্তত অতিৰিক্ত চাপ পৰি থকাৰ ফলতো পৰীক্ষাৰ সময়ত সকলো প্ৰস্তুতি পণ্ড হয়। তদুপৰি পৰীক্ষাতো সুফল নাপায়।

ছা৤-ছা৤্রীসকলক পৰীক্ষা-ভীতিবৰ্পৰা মুক্ত কৰিব নোৱাৰিলে তেওঁলোকৰ পৰীক্ষাৰ ফলাফল ভাল নহয়। ফলাফল ভাল নহ'লৈ যিকোনো সিদ্ধান্ত ল'ব পাৰে। ঘৰৰপৰা ওলাই যোৱা, আঘাত্যা কৰা, যিকোনো অপৰাধমূলক কাৰ্য সম্পাদন কৰা আদি কাৰ্য সংঘটিত হয়। এনেধৰণৰ সমস্যাৰপৰা পৰিত্রাণ পাবলৈ হ'লৈ পৰীক্ষাৰ প্ৰস্তুতি চলোৱাৰ সময়তে সতৰ্কতা অৱলম্বন কৰিব লাগিব। পৰীক্ষাৰ প্ৰস্তুতি মাত্ৰ কেইদিনমান পূৰ্বে চলোৱাৰ পৰিবৰ্তে আগৰেপৰা চলালে নিশ্চয় সমস্যাৰ সৃষ্টি নহ'ব। তদুপৰি কোনো ধৰণৰ অঘটনো সংঘটিত নহয়। পৰীক্ষাৰ সময়ত বা পৰীক্ষাৰ পূৰ্বে কিছুমান বিষয়ত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা উচিত। তলত তেন্তেধৰণৰ গুৰুত্বৰ কথা উল্লেখ কৰা হ'ল—

- * পৰীক্ষাৰ বাবে প্ৰস্তুতি চলাওঁতে সদায় ইতিবাচক মনোভাব গ্ৰহণ কৰিব লাগে। ‘মই পৰীক্ষাত ভাল ফলাফল দেখুৱাব পাৰিম। সকলো বিষয় নিয়াৰিকে লিখিম।’ —এনেধৰণৰ মনোভাবেৰে আগুৱাই গ'লৈ নিশ্চয় প্ৰস্তুতিত ব্যাঘাত নজন্মে। তদুপৰি পৰীক্ষাত ভাল ফলাফলো লাভ কৰিব পাৰি।
- * স্মৃতিশক্তি বৃদ্ধিৰ ক্ষেত্ৰত ঔষধৰ ভূমিকা নাই। সেইবাবে ছা৤-ছা৤্রীয়ে একাগ্রতা, মানসিক শক্তি আৰু পঢ়াৰ প্ৰতি আগ্ৰহেৰেহে প্ৰস্তুতি চলাব লাগিব। অৱশ্যে কেৱল যে পৰীক্ষাৰ সময়তে এই তিনিটা

বিষয়ত গুরুত্ব দিব লাগে তেনে নহয়, আন সময়তো সতক হ'ব লাগিব। পঢ়া বিষয়টো এনে নহয় যে এদিন অধ্যয়ন কৰিলেই সকলোখনি মনত থাকে অথবা বুজি পোরা যায়। প্রথৰ বৃদ্ধিসম্পন্ন ছাত্র-ছাত্রীও এইক্ষেত্রত অসুবিধাৰ সমূখীন হয়।

- * পৰীক্ষাৰ 'ঞ্চিত' বা তালিকা প্ৰকাশ কৰালৈকে কোনোৱে পঢ়িবৰ বাবে বৈ থাকিব নালাগে। সময় পালেই পঢ়িলে পৰীক্ষাৰ সময়ত সমস্যাৰ সৃষ্টি নহয়।
- * পৰীক্ষাৰ সময়ত সাধাৰণতে পিতৃ-মাতৃয়ে সন্তানৰ ওপৰত অতিৰিক্ত চাপ প্ৰয়োগ কৰি পঢ়িবলৈ কয়। এনেদৰে অতিৰিক্ত চাপ সৃষ্টি কৰাৰ ফলত সন্তানৰ মনত বিৰুগ প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি হয়। মনত বখা উচিত যে যিজনৰ যিমান সামৰ্থ্য আছে, তেওঁক তাতকৈ বেছি গ্ৰহণ কৰিবলৈ হেঁচা প্ৰয়োগ কৰিলে হিতে বিপৰীতহে হয়।
- * পৰীক্ষাৰ দিন ঘোষণা কৰা অথবা পৰীক্ষাৰ সময়ত হৈ-চৈৰ সৃষ্টি নকৰাই ভাল। কাৰণ তেনে কৰিলে মনত খেলি-মেলিৰ সৃষ্টি হোৱাৰহে আশংকা থাকে।
- * ছাত্র-ছাত্রীয়ে পৰীক্ষা আহিল বুলি দিন-ৰাতি একাকাৰ কৰি পঢ়াতকৈ সদায় নিৰ্দিষ্ট সময়ত টেবুলৰ ওচৰলৈ গ'লে সমস্যাৰ সৃষ্টি নহয়।
- * পৰীক্ষাত সুখ্যাতিৰে উন্নীৰ্ণ হ'বলৈ সকলোৱে চেষ্টা চলায়। কিন্তু সকলোৱে বাবে এয়া সন্তোষ নহয়। সেইবুলি চেষ্টা নকৰাকৈও থাকিব নালাগে। ভালদৰে পঢ়া-শুনা কৰিলে নিশ্চয় সুফল লাভ কৰিব পাৰিব।
- * পৰীক্ষা আহিল বুলিয়ে সকলো অভ্যাস এৰি দিব নালাগে। কিছুমান লিখা, খেলা, গান শুনা, টিভি চোৱাৰ অভ্যাস। এনে কৰিলে মনটো সতেজ হৈ থাকে। তদুপৰি অতিৰিক্ত চাপ পৰাবোৰ সন্তানৰ নাথাকে। মনটো সতেজ কৰি পঢ়িলৈহে সুফল পোৱা যায়। কিছুমানে পৰীক্ষা আহিল বুলিয়ে সকলো অভ্যাস ত্যাগ কৰে। ফলত অতিৰিক্তভাৱে চাপৰ বোজা সহ্য কৰিব নোৱাৰিলে পৰীক্ষাত ফলাফলো ভাল দেখুৱাব নোৱাৰে।
- * পৰীক্ষাৰ সময়তে নহয়, আন সময়তো পিতৃ-মাতৃ অথবা অভিভাৱকে সন্তানে পঢ়ি আছে নে নাই সেই বিষয়ত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা উচিত।

টেবুলৰ ওচৰত বহি নথকাকৈও নিৰীক্ষণ কৰিব পাৰি। নিৰীক্ষণৰ নামত কেতিয়াও চাপ দিব নালাগো। যিমান সন্তুষ্ট হয় সিমান সময় দিব লাগে সন্তানক। কেৱল টিউচন দিলেই সমস্যাৰ সমাধান নহয়। বহুতো পিতৃ-মাতৃ, অভিভাৱকে কেৱল টিউচন দিয়েই দায়িত্ব সামৰিব খোজে। টিউচন দিলেই যদি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পঢ়িব পাৰিলেহেঁতেন তেতিয়াহ'লে সকলোৱে পৰীক্ষাত ভাল ফলাফল দেখুৱাবলৈ সক্ষম হ'লহেঁতেন।

- * কোনো কাৰণত যদি সন্তানে পঢ়া-শুনা নকৰাকৈ থাকে তেনেহ'লে পিতৃ-মাতৃয়ে এইক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা উচিত। কাৰণ পৰীক্ষা-ভীতিৰ বাবেও সন্তানৰ পঢ়া-শুনাত ব্যাঘাত জনিব পাৰে।
- * যদিহে সন্তানৰ অধ্যয়নত ব্যাঘাত জনিছে অথবা পৰীক্ষা-ভীতিয়ে গা কৰি উঠিছে তেতিয়াহ'লে সোনকালে এগৰাকী ‘পৰামৰ্শদাতা’ (counsellor)ৰ স'তে বিষয়টো আলোচনা কৰা উচিত। কাৰণ এনেধৰণৰ সমস্যা পৰামৰ্শ গ্ৰহণৰ জৰিয়তেহে সমাধান কৰিব পাৰি। বহুতো পিতৃ-মাতৃয়ে সন্তানে পঢ়া-শুনা নকৰা বাবে অথবা পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ নোহোৱাৰ ভেম ধৰে বুলি ভাবি মাৰ-ধৰ কৰে। এনে কৰা অনুচিত। কাৰণ সমস্যাৰ সৃষ্টি হ'লে সমাধানহে কৰিব লাগে। যিমানেই চাপ দিব, মাৰ-ধৰ কৰিব সিমানেই সন্তানৰ মনত বিৰূপ প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি হ'ব। আজিকালি পৰামৰ্শদাতা (counsellor)ৰপৰা পৰামৰ্শ গ্ৰহণৰ জৰিয়তে এনে সমস্যাৰ সমাধান কৰাটো সন্তুষ্ট।
- * খোৱা-বোৱাৰ ওপৰতো গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিব লাগে। সন্তানে এই সময়ত কেনে খাদ্য খালে সুস্থাস্থ্যৰে থাকিব পাৰিব সেই বিষয়ে জানি থোৱা মংগলজনক। পৰীক্ষা আহিল বুলিয়েই অতিৰিক্তভাৱে খুৱাব নালাগো।
- * পিতৃ-মাতৃয়ে প্ৰতি মুহূৰ্ততে সন্তানক উৎসাহিত কৰিলে সন্তানেও মনত সাহস পাব। ফলত আশা কৰা ধৰণে পৰীক্ষাত ফলাফল লাভ কৰিব।

গোলকীয় উষ্ণতাক লৈ মানৱ জাতি শংকিত কিয়

১৯৬৭ চনত ইবানৰ এবাদনত সৰ্বোচ্চ উষ্ণতা ৮৭. ডিগ্ৰী চেলছিয়াছ (১৮৯ ডিগ্ৰী ফাৰেনহাইট) লিপিবদ্ধ কৰা হৈছিল। অগ্নিপিণ্ডৰপৰা শীতল হোৱাৰ পাছত পৃথিৰীৰ এইটো আছিল সৰ্বোচ্চ তাপমাত্ৰা। একেটো বৰ্ষতে উক্ত অঞ্চলটোত এদিনত ৫৬.৭ ডিগ্ৰী (১৩৪.১ ডিগ্ৰী ফাৰেনহাইট) চেলছিয়াছ স্পৰ্শ কৰিছিল। ২০০৮ চনত চীনৰ ফ্লেমিং পাহাৰত ৬৬.৮ ডিগ্ৰী চেলছিয়াছ (১৫২.২ ডিগ্ৰী ফাৰেনহাইট) লিপিবদ্ধ কৰা হৈছিল। ২০১৬ৰ ২১ জুলাইত কুৱেইটৰ মিত্ৰীবাহত ৫৪ ডিগ্ৰী চেলছিয়াছ উষ্ণতা স্পৰ্শ কৰিছিল। গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিৰ এয়া হ'ল মাত্ৰ কেইটিমান উদাহৰণহে। যদিহে পৃথিৰীৰ উষ্ণতা এনেদৰে বৃদ্ধি হৈ থাকে তেন্তে এদিন মানুহৰ বাবে বাসোপযোগী হৈ থাকিবনে? নিশ্চয় নাথাকে। গতিকে সকলোৱে এতিয়া ভাবিবৰ হ'ল।

এনেদৰে উষ্ণতা বৃদ্ধি হোৱাৰ ফলত বৰফেৰে আবৃত্ত মহাদেশ এণ্টাকটিকাত বৰফ গলিবলৈ ধৰিছে। সমগ্ৰ বিশ্বতে পাঁচ জুনত বিশ্ব পৰিৱেশ দিৱস পালন কৰাৰ সময়তে এণ্টাকটিকাত এনেদৰে বৰফ গলিবলৈ ধৰা তথ্য লাভ কৰাৰ পাছত চিন্তাওয়িত হৈছে বিশ্ববাসী। কাৰণ এইখন মহাদেশৰ আধাৰ বৰফ গলিলৈ মহাপ্লয় হ'ব পৃথিৰীত। নোৱাৰ নাৱৰ কাহিনীৰ দৰে

যে পরিবেশের সৃষ্টি নহ'ব, সেয়া নিশ্চয়কৈ ক'ব নোরাবি। মার্কিন মহাকাশ গরেঘণা সংস্থা (নাচা)ৰ এনে তথ্য প্রকাশৰ পাছতে হাহাকাৰ লাগিছে পৰিবেশবিদ তথা সচেতন লোকসকলৰ। নাচাৰ শেহতীয়া তথ্য অনুসৰি এণ্টাকটিকাত অতি কমেও এক লাখ টন বৰফ গলিছে। বৰফৰ পাহাৰ গলি দক্ষিণ আমেৰিকাৰ প্ৰান্তত অৱস্থিত রেডেন সাগৰলৈ বৰলৈ ধৰিছে। কেলিফ'নিয়াৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বিজ্ঞানীসকলৰ মতে বিগত কে'বামাহত এণ্টাকটিকাৰ বৰফৰ মাজত এশ মিটাৰৰো অধিক অঞ্চল সামৰি ভাঙেন আৰম্ভ হৈছে। অতিসম্প্রতি ‘লার্ছেন চী’ বৰফ খণ্ড দক্ষিণ মেৰৰ ফালে অধিক অগ্রসৰ হৈছে। উল্লেখ্য যে ২০০২ চনতে এই বৃহৎ খণ্ডৰ বৰফৰ টুকুৰাক ‘লার্ছেন চী’ বুলি নামাংকিত কৰা হৈছিল। যদিহে এই টুকুৰা বৰফ সম্পূৰ্ণৰূপে গলি যায় তেজিয়াহ'লে কে'বাখনো দেশ পানীৰ তলত বুৰ যোৱাৰ শংকা থকা বুলি গৱেষকসকলে মন্তব্য কৰিছে। একাংশ বিজ্ঞানীৰ মতে, এই সকলোৰোৰ মূলতে হ'ল গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি। লাহে লাহে পৃথিবীৰ উষ্ণতা বৃদ্ধি হোৱাৰ সময়তে শুভ বৰফৰ মহাদেশখনত বৰফ গলিবলৈ ধৰে। এয়া সকলোৰে বাবে উদ্বেগজনক হৈ পৰিছে। অৱশ্যে এণ্টাকটিকাৰ বৰফ গলাৰ এইটোৱেই প্ৰধান কাৰণ নে আন কোনো কাৰণত হৈছে তাক লৈ পৰিৱেশ বিজ্ঞানী তথা অধ্যয়নকাৰীসকলে নিশ্চয়কৈ কাৰণ ব্যাখ্যা কৰিব পৰা নাই। সি যি নহওক এটা কথা ঠিক যে গোলকীয় উষ্ণতাই কেৱল এণ্টাকটিকাতে প্ৰভাৱ পেলাইছে তেনে নহয়, বহুতো দেশৰ বাজধানীৰ লগতে মুখ্য বাণিজ্যিক কেন্দ্ৰ পানীত ডুব যোৱাৰ উপক্ৰম ঘটিছে। ইতিমধ্যে ছিডনী, ঢাকা আদি মহানগৰক পৰিৱেশ বিজ্ঞানীসকলে সতৰ্কবাণী শুনাইছে। সাগৰৰ জলপৃষ্ঠ বৃদ্ধি পোৱাৰ লগে লগে এই চহৰসমূহ ডুব যাব।

আকো উষ্ণতা বৃদ্ধিৰ প্ৰসংগৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰিব খুজিছোঁ। বিগত এটা দশকত বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত যিদৰে গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিৰ ফলত মানুহৰ মৃত্যু হৈছে তেনেদেৰে শীতৰ প্ৰকোপত মৃত্যু হোৱাৰ তালিকাত কম নহ'ব। এই কাৰণবোৰক অগাধিকাৰ দি উষ্ণতা বৃদ্ধি প্ৰতিৰোধ কৰিবলৈ আমি সকলোৰে চেষ্টা কৰা উচিত।

গোলকীয় উষ্ণতাৰ প্ৰভাৱ পৰিছে সকলোতে। অৱশ্যে সকলোৰোৰ ভিতৰত কৃষকসকল বেয়া ধৰণে ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে। কাৰণ উষ্ণতা বৃদ্ধি হোৱাত

কৃষিভূমিত প্রভাব পরিচে। উৎপাদন হ্রাস পোরা নাই যদিও আশানুরূপ ফল নাপাই একাংশ কৃষকে আত্মহত্যাৰ দৰে পথ ল'বলগীয়া হৈছে। কেতিয়াৰা যদি খৰাং বতৰ, আন কেতিয়াৰা আকৌ আবতৰীয়া বান। কৃষকসকলে জীৱনৰ সকলোখিনি হেৰুওৱাৰ পাছত এখন অন্ধকাৰ ভৱিষ্যতৰ ছবি ফুটি উঠ্যাৰ লগে লগে মস্তিষ্কই একো কাম নকৰাৰ ফলত আত্মহত্যা কৰে।

গোলকীয় উষ্ণতাৰ ফলত খাদ্য সংকটে অদূৰ ভৱিষ্যতে আৰু অধিক জটিল ৰূপ ধাৰণ কৰিব বুলি গৱেষকসকলে মন্তব্য আগবঢ়াইছে। ইতিমধ্যে বিশ্বৰ বিভিন্ন ঠাইত থকা ঐতিহাসিক সমলসমৃততো ইয়াৰ প্রভাব পৰিলক্ষিত হৈছে।

গোলকীয় উষ্ণতাই বায়ুমণ্ডলতো প্রভাব পেলাইছে। বায়ুমণ্ডলৰ অ'জন স্তৰত ইতিমধ্যে বৃহৎ ফুটাৰ সৃষ্টি হৈছে। ফলত সূৰ্যৰপৰা বিকিৰিত অতিৰেঙ্গনীয়া বশ্যা প্ৰথৰীত সহজে পৰাত ক্ষতিগ্রস্ত হৈছে মানৱ জাতি। এনেধৰণৰ সমস্যাৰপৰা হাত সাৰিবলৈ হ'লে কেইটিমান বিষয়ত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিব লাগিব।

- * সকলোৱে প্ৰকৃতিক ভাল পাবলৈ শিকিব লাগিব।
- * অপ্ৰয়োজনীয়ভাৱে গছ-গছনি কটা প্ৰতিৰোধ কৰিবই লাগিব।
- * প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিয়ে বছৰত এডাল হ'লেও গছপুলি ৰোপণ কৰা উচিত।
- * জন্মদিনত মূল্যৱান গছপুলি উপহাৰ দিয়াৰ অভ্যাস গঢ়িব লাগিব।
- * বনাঞ্চল ধৰংস প্ৰতিৰোধ কৰিবলৈ ৰাইজে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াবই লাগিব।

ডোকলামত চীনৰ শেনচকু কিয়

ভাৰতৰ বাবে এতিয়া পাকিস্তানতকৈও ভয়াৰহ হৈ পৰিছে চীন। এছিয়াৰ শক্তিৰ বাট্ট হিচাপে চীনে ভাৰতক বশ কৰিবলৈ সৰ্বতোপকাৰে চেষ্টা অব্যাহত বাখিছে। ভাৰতৰ চিৰবৈৰী পাকিস্তানক সকলো প্ৰকাৰে সহায়-সহযোগিতাৰ ছলেৰে নিজৰ বজাৰ দখল কৰা চীনে ভাৰতৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিটো ক্ষণতে উচ্চটনি দি আহিছে পাকিস্তানক। ১৯৬২ চনত চীনে ভাৰত আক্ৰমণ কৰাৰ ছবিখন আজিও ভাৰতীয় লোকে পাহৰিব পৰা নাই। চীনে ১৯৬২ৰ বিজয়ধৰজাৰ কথা সুৱৰিয়েই আজিও ভাৰতক বঙ্গ চকু দেখুৰাই আছে। কিন্তু ১৯৬২ৰ যুদ্ধৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতৰ শক্তি আৰু বৰ্তমান শক্তিৰ মাজত যে আকাশ-পাতাল পাৰ্থক্য আছে সেই কথা চীনে পাহৰি পেলাইছে। সেইবাবে শেহতীয়াভাৱে চুবুৰীয়া বাট্টখনে ভাৰতক আক্ৰমণ কৰিবলৈ উদ্যত হৈছে। চীনে দীৰ্ঘদিন ধৰি দাবী কৰি আহা ডোকলাম মালভূমিক লৈ অতিসম্পত্তি দুয়োখন দেশৰ মাজত সৃষ্টি হৈছে এক যুদ্ধসদৃশ পৰিৱেশ। এসময়ত হিমালয়ৰ ডোকলাম আছিল ভূটানৰ পশ্চিমালকসকলৰ চৰণীয়া অঞ্চল। ভাৰতৰ স্বাধীনতা লাভৰ আগতে ব্ৰিটিছ আৰু চীনাসকলৰ মাজত সীমান্ত সম্পৰ্কীয় বিষয় নিষ্পত্তিৰ সময়ত এই অঞ্চলটোক লৈ কেতিয়াও চৰ্চা হোৱা নাছিল।

১৯৬২ চনৰ ভাৰত-চীনৰ যুদ্ধৰ পাছতহে উক্ত অঞ্চলটোক লৈ আৰম্ভ হয় বিবাদ। ভূটানে যেতিয়াই ডোকলামৰ অধিকাৰৰ ক্ষেত্ৰত মাত মাতিছে তেতিয়াই চীনে আৰম্ভ কৰিছে বিবাদ। ভাৰত-চীন আৰু ভূটানৰ সংগমস্থলী চুম্বি উপত্যকাত এই মালভূমি অঞ্চল গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি বিবেচিত কৰিয়েই দীৰ্ঘদিন ধৰি আৰম্ভ কৰিছে বিবাদ। এই বিবাদ চলি থকাৰ মাজতে চীনে উক্ত অঞ্চলটোত নিজৰ স্থিতি সবল কৰি লৈছে। ইয়াৰ বাবে নিৰ্মাণ কৰিছে বাট-পথ। ‘চিকেননেক’ বুলি আখ্যা দিয়া এই কৰিড'ৰেণ্টি পুরোত্তৰৰ ৰাজ্যসমূহক দেশৰ মূল ভূখণ্ডৰ স'তে সংযোগ কৰাত বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে। ২৭ কিলোমিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ উক্ত স্থানৰ সমীপৰপৰাই চীনে ভাৰতৰ সীমান্তৰত্তী অঞ্চলৰ বিস্তৰ ক্ষতি কৰিব পৰাকৈ স্থিতি লৈছে। তিনিখন বাস্তুৰ সংগমস্থলী হিচাপে দাৰী কৰা অঞ্চলটোৱ ৮৯ বৰ্গ কিলোমিটাৰ ভূমি চীনে নিজৰ বুলি দাৰী কৰি আহিছে। চীনৰ বাবে ডোকলাম উদ্বেগৰ কাৰণ এয়ে যে চুবুৰীয়া বাস্তুখন দুবাৰকৈ উক্ত স্থানতে পৰাজিত হ'বলগীয়া হৈছে। ১৯৬২ চনত ভাৰতীয় সেনা পৰাজিত হ'লেও ১৯৬৭ চনত চীনা সেনাই পৰাজয় স্বীকাৰ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছিল। তেতিয়াৰেপৰাই চীনেও সুবিধা পালে ভাৰতক আক্ৰমণ কৰিবলৈ চেষ্টা অব্যাহত বাখিছে।

ভাৰতেও পাকিস্তানৰ সমানেই চীনক গুৰুত্ব দিবলগীয়া হৈছে। বিশেষকৈ সীমান্তৰত্তী অঞ্চলত চীনে অহৰ্নিশে বেদখলৰ চেষ্টা চলাই থকাত ভাৰতীয় সেনায়ো সদায় সষ্টম থাকিবলগীয়া হৈছে। দৰাচলতে প্রতিখন দেশে চুবুৰীয়া বাস্তুৰ স'তে কুটনৈতিকভাৱে সম্পৰ্ক বক্ষা কৰিব খুজিলেও ভৌগোলিক অখণ্ডতা বক্ষাৰ প্ৰশ্ন উত্থাপিত হ'লেই বিষয়টোৱে আনফালে ঢাল খায়। চুবুৰীয়া বাস্তুক আক্ৰমণ কৰিবলৈ হ'লে সীমান্তৰত্তী স্থানকে নিৰ্বাচিত কৰে। এই দৃষ্টিকোণৰপৰা বিশ্লেষণ কৰিলে এটা কথা স্পষ্ট হৈ পৰে যে চীনে ভাৰতক আক্ৰমণ কৰিবলৈ হ'লে অন্যতম সুচল স্থান হ'ল ডোকলাম। বিবদমান ভূমিডোখৰ লাভ কৰিবলৈ এইবাৰ চীনে ভূটানক বশ কৰিবলৈ চেষ্টা চলাইছে। অৱশ্যে ভূটানে উক্ত বিবদমান ভূমিডোখৰ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ অনুমতি প্ৰদান কৰা বুলি উল্লেখ কৰাৰ পাছতে ভূটানে পোনছাতে চীনৰ মন্তব্য নাকচ কৰিছে। ভূটানেও নিবিচাবে ভাৰতৰ স'তে বিবাদ সৃষ্টি কৰিবলৈ। কাৰণ চীনতকৈ ভাৰততেহে সদায় ভূটানক বেছি সহায় কৰি আহিছে। আনকি হেলিপেড,

ৰাষ্ট্ৰ-ঘাটো নিৰ্মাণ কৰিছে। তদুপৰি অতীতৰেপৰা চুবুৰীয়া ৰাষ্ট্ৰখনৰ স'তে ভাৰতে সু-সম্পর্ক বক্ষা কৰি আহিছে। চীনে ইতিমধ্যে স্পষ্ট কৰি দিচ্ছে যে ভাৰতে চীনৰ চৰ্ত মানিলেহে সীমান্ত সমস্যা সমাধান কৰিব পৰা যাব। সীমান্তৰ বেখাই দেশখনৰ সৰোচ সীমাৰেখা বুলি স্পষ্ট কৰি দি একপ্ৰকাৰ ভাৰতক প্ৰত্যাহ্বান জনাইছে।

ভাৰত-চীনৰ ব্যৱধান যিমানেই বৃদ্ধি পাইছে সিমানেই সেনা সাজু হৈছে, যুদ্ধান্ত্রও সিমানেই সাজু কৰা হৈছে। সুদীৰ্ঘ ৩০ বছৰ পাছত ভাৰতে মাৰ্কিন হাউৎজাৰ বৰতোপ পৰীক্ষা কৰাৰ পাছত চীনো উদ্বিগ্ন হৈ পৰিছে। তদুপৰি ভাৰতে শেহতীয়াভাৱে আমেৰিকাৰপৰা দ্ৰোণ আৰু ইজৰাইলৰপৰা অত্যাধুনিক যুঁজাৰু বিমান ক্ৰয়ৰ বাবে সম্পাদন কৰা চুক্তিৰ পাছত শংকিত হৈ চীনে উন্নৰ কোৰিয়াৰ স'তে সম্পর্ক উন্নত কৰিবলৈ চেষ্টা অব্যাহত বাখিছে। ভাৰতেও শাক্তিশালী ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ স'তে সম্পর্ক উন্নত কৰিবলৈ আগবঢ়িছে। বিশ্বৰ শক্তিধৰ ৰাষ্ট্ৰসমূহেও ভাৰতক চাপত ৰাখিবলৈ চীনে যিমানেই জাল পেলাইছে সিমানেই ভাৰতেও শাক্তিশালী ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ স'তে সম্পর্ক উন্নত কৰিবলৈ আগবঢ়িছে। সেইবাবে ভাৰতক চাপত ৰাখিবলৈ ডোকলামত উন্নেজনা বৃদ্ধি কৰিবলৈ অহনিশে চেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছে চীনে।

স্বাধীন দেশৰ নৱ প্ৰজন্মৰ দায়িত্ব

পৰাধীনতাৰ শিকলিমুক্ত দেশ এখনৰ নাগৰিকসকলৰ মনবোৰো স্বাধীন হ'ব লাগিব। স্বাধীন মনৰ অধিকাৰী নহ'লে দেশখনৰ সামগ্ৰিক উন্নতি অসম্ভৱ। ভাৰতে ব্ৰিটিছ শাসনৰপৰা মুক্ত হোৱাৰ সাতটা দশক হ'ল। আমি বিদেশীৰ শাসনৰপৰা সম্পূৰ্ণ মুক্ত হ'লেও আমাৰ মানসিকতাৰ সলনি হৈছেনে বাবু? পোছাকৰপৰা আৰম্ভ কৰি খাদ্য সন্তাৱলৈকে সকলোতে আজিও বগা চাহাৰৰ প্ৰভাৱ থকা নাই জানো? এটা জাতিৰপৰা স্বাধীনতা লাভৰ অৰ্থ হ'ল সেই জাতিটোৰ প্ৰভাৱৰপৰা সম্পূৰ্ণৰূপে মুক্ত হোৱা। যদিহে জাতিটোৰ সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱ পৰে তেতিযাহ'লে সম্পূৰ্ণৰূপে মুক্ত বুলি ক'ব নোৱাৰো। ১৯৪৭ চনৰ ১৫ আগষ্টত ভাৰতে ব্ৰিটিছ শাসনৰপৰা মুক্তি লাভ কৰিলেও খাদ্য, পোছাক আদিত প্ৰভাৱ পৰিয়েই থাকিল। আমাৰ মানসিকতাৰ কিছু পৰিৱৰ্তন হ'ল যদিও গোলামীৰ মানসিকতা থাকি গ'ল। আমাৰ সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ কথা পাহাৰি বিদেশীক আঁকোৱালি লৈছো। সাধাৰণ নাগৰিকৰ কথা বাদেই, নেতাসকলৰেই মানসিকতাৰ পৰিৱৰ্তন নহ'ল। অৱশ্যে প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদী এইক্ষেত্ৰত ব্যক্তিক্ৰম। এতিয়া মোদীয়ে যি আদৰ্শ দেখুৱাইছে তাত সম্পূৰ্ণৰূপে স্বাধীন ছবিখন প্ৰতিফলিত হৈছে। ‘মেক ইন ইণ্ডিয়া’ৰপৰা আৰম্ভ কৰি আন সকলো ক্ষেত্ৰতে ছবিখন লাহে লাহে প্ৰতিফলিত হ'ব ধৰাৰ লগে লগে যুৱ প্ৰজন্মৰ মাজত মানসিকতাৰো কিছু পৰিৱৰ্তন হ'বলৈ ধৰিছে; যেন প্ৰাণ পাই উঠিছে নৱ প্ৰজন্মৰ মনৰ গজালিটোৱে।

স্বাধীনতা মানে কেবল এখন দেশের শাসনরপরা মুক্ত হোৱা নুবুজায়। যদিহে দেশখনে ভারিয়তে স্বারলম্বী হোৱাৰ দিশে আগ নাবাটে তেনেহ'লে মানৱ সম্পদৰ উন্নতি নহয়। দেশ এখনৰ উন্নতি ভালেখিনি নিৰ্ভৰ কৰে প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ ওপৰত। তাতোকৈ বেছি নিৰ্ভৰ কৰে মানৱ সম্পদৰ উন্নয়নৰ ওপৰত। মানৱ সম্পদৰ উন্নয়ন আকৌ তেতিয়াহে সন্তুষ, যেতিয়া স্বাধীনভাৱে সকলোখিনি সম্পাদন কৰিব পাৰে। যদিও বিষয়টো প্ৰত্যক্ষভাৱে ব্যাখ্যা কৰা নহয় তথাপি ইয়াৰ গুৰুত্ব কোনোৱে উলাই কৰিব নোৱাৰে।

স্বাধীন দেশৰ নাগৰিক হিচাপে কিমান শতাংশ লোকৰ সংবিধানৰ বিষয়ে সম্যক জ্ঞান আছে? সংবিধানত উল্লেখ কৰা কৰ্তব্য-অধিকাৰ সম্পর্কে জ্ঞানে? দেশ তথা জাতিৰ নামত, কোনো সংগঠনৰ নামত ‘আদোলনৰ কাৰ্যসূচী’ গ্ৰহণ কৰা কিমানজনে সংবিধানত উল্লেখ কৰা কৰ্তব্য তথা অধিকাৰ সম্পর্কে জানে? দৰাচলতে তেনে লোকৰ পৰৱৰ্তী সময়ত কি পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হয় সেয়া নিজেও জ্ঞাত নহয়। ভাৰতত বসবাস কৰা প্ৰতিগ্ৰাকী নাগৰিকেই সংবিধানৰ গণীয় মাজত থাকি স্বাধীনভাৱে কাম-কাজ সম্পাদন কৰিব লাগিব। নিজ ইচ্ছামতে সকলো কাম সম্পাদন কৰাটোৱে স্বাধীনতা নুবুজায়। কাৰণ সমাজত থাকিবলৈ হ'লে আনৰ কথাত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিব লাগিব। তদুপৰি স্বাধীনতা থাকিল বুলিয়েই যিকোনো অপৰাধমূলক কাৰ্য সম্পাদন কৰিব নোৱাৰে। সমাজত শান্তি প্ৰতিষ্ঠাৰ বাবে সকলোৱে আগভাগ ল'ব লাগিব। স্বাধীন দেশৰ নাগৰিক হিচাপে সকলো অধিকাৰ উপভোগ কৰিব পাৰে। কিন্তু দেশৰ অখণ্ডতা বক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সকলোৱে এনে অধিকাৰৰ মাজত থাকি দেশৰ হকে যুঁজ দিব লাগিব। ভাৰতত থাকি ভাৰতবিৰোধী শঁ'গান দিয়াসকলে ভালদৰে উপলক্ষি কৰা উচিত যে দেশ প্ৰথম, পাছতহে ব্যক্তি-স্বার্থ। সেইবাবে সকলোৱে দেশৰ বাবে কৰ্তব্য সম্পাদন কৰা উচিত। প্ৰত্যক্ষভাৱেই হওক অথবা পৰোক্ষভাৱে হওক সকলোৱে দেশ সেৱাৰ বাবে সাজু হৈ থকা উচিত।

এইখিনিতে উল্লেখ কৰিব লাগিব যে সকলোৱে অধিকাৰ উপভোগ কৰাৰ স্বাধীনতা আছে। জীৱনটো গঢ় দিব পাৰে নিজে বিচাৰণৰণে। এটা কথা মনত বখা উচিত যে দেশ এখনৰ উন্নতিৰ বাবে ব্যক্তিসকলৰ উন্নতি হ'বই লাগিব। ইয়াৰ বাবে বিদেশী বাস্তুক সম্পূৰ্ণৰূপে অনুসৰণ কৰাতকৈ তেওঁলোকৰ ভালখিনিৰ আহিত যদি আমি দেশতেই সকলো উৎপাদন কৰো তেনেহ'লে দেশ-জাতিৰ লগতে নিজৰো মংগল হ'ব।

আমেরিকার পেরিচ জলবায়ু চুক্তি প্রত্যাহারৰ আঁৰত

আমেরিকাই স্বার্থ সিদ্ধিৰ বাবে শক্রক আঁকোৱালি লয়। স্বার্থপূৰণত ব্যৰ্থ হ'লে বন্ধু ৰাষ্ট্ৰকো মুহূৰ্তৰ ভিতৰতে প্রত্যাখ্যান কৰে। নিজৰ মুনাফা লাভৰ বাবে ভালৰি লগাই শক্র ৰাষ্ট্ৰক ক্ষণিকৰ বাবে বশ কৰি পৰৱৰ্তী সময়ত লাখ মাৰোঁতেও বেছিপৰ নালাগো। আন্তৰ্জাতিক ক্ষেত্ৰৰ ইতিহাস মেলি চালে এই কথাই প্ৰমাণ কৰে। আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰই সমগ্ৰ বিশ্বতে নিজৰ আধিপত্য বিস্তাৰৰ বাবে প্ৰতিটো ক্ষণতে অস্ত্ৰ প্ৰয়োগ কৰি থাকে। সহায়-সহযোগিতাৰ প্ৰলোভন দেখুৱাই হ'লেও নিজৰ উদ্দেশ্য পূৰণ কৰে। লোকচান হোৱা কোনো কামেই নকৰে আমেৰিকাই। সেই কথা শেহতীয়াভাৱে স্পষ্টৰূপত প্ৰকাশ পাইছে ৰাষ্ট্ৰপতি ড'নাল্ড ট্ৰাম্পৰ ভাষ্যত। ৰাষ্ট্ৰপতি ট্ৰাম্পে পেৰিচ জলবায়ু চুক্তি প্রত্যাহার-সন্দৰ্ভত যিবোৰ যুক্তি আগবঢ়াইছে সেয়াই আমেৰিকাৰ প্ৰকৃত স্বৰূপ প্ৰকট কৰি তুলিছে। ভাৰত চীন আদি দেশৰ উন্নয়নৰ বাবে আমেৰিকাই এটকাও ব্যয় নকৰে বুলি ইতিমধ্যে স্পষ্ট কৰি দি এই চুক্তি প্রত্যাহার কৰিছে। অৰ্থাৎ আন ৰাষ্ট্ৰৰ উন্নতিৰ বাবে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰই বোজা বহন নকৰে।

এই চুক্তিখন প্রত্যাহারৰ বাবে ড'নাল্ডে কাৰ্যভাৱ প্ৰহণৰ পাছৰেপৰাই বিভিন্ন যুক্তি দৰ্শাই অহাৰ মাজতে দেশখনৰ স্থিতি স্পষ্ট কৰিছে। এই সন্দৰ্ভত ভাৰত আৰু চীনৰ ভূমিকাক সমালোচনা কৰি ৰাষ্ট্ৰপতি ট্ৰাম্পে কয়— ‘এই চুক্তি অনুসৰি ভাৰত আৰু চীনে কয়লা উৎপাদন আৰু ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিব। ভাৰতে

২০২০ৰ ভিতৰত কয়লা উৎপাদন দুগুণলৈ বৃদ্ধি কৰিব। চীনেও কয়লা প্ৰকল্প অব্যাহত ৰাখিব পাৰিব। ইয়াৰ বোজা আমেৰিকাই বহন কৰিব নোৱাৰে' একেই কাম সম্পাদন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আমেৰিকাক বাৰণ কৰা হৈছে বুলি ক্ষেত্ৰ প্ৰকাশ কৰি ৰাষ্ট্ৰপতি ট্ৰাম্পে উক্ত চুক্তিৰপৰা নাম প্ৰত্যাহাৰ কৰে। পূৰ্বৰ ৰাষ্ট্ৰপতি বাৰাক ওবামাই এই চুক্তিত স্বাক্ষৰ কৰিলেও সম্পত্তি ট্ৰাম্পে নিজৰ স্থিতিত অটল আছে। বিশ্বত প্ৰদূষণৰ পৰিমাণ হ্ৰাস কৰিবলৈ প্ৰায়ভাগ দেশে সন্মতি প্ৰদান কৰি সম্পাদন কৰা চুক্তিৰনৰপৰা আমেৰিকাৰ নাম প্ৰত্যাহাৰ কৰাৰ লগে লগে বিশ্বৰ বিভিন্ন দেশে ট্ৰাম্পক সমালোচনা কৰিছে। চীনৰ শক্তি প্ৰতিৰোধ কৰিবলৈ আমেৰিকাই ভাৰতৰ স'তে বহুত্পূৰ্ণ সম্পৰ্ক স্থাপন কৰিলেও নিজৰ লোকচান হোৱাৰ আশংকা প্ৰকাশ কৰিয়ে আমেৰিকাই যে এই চুক্তি প্ৰত্যাহাৰ কৰিছে সেই কথা এতিয়া স্পষ্ট হৈ পৰিছে। এছিয়াৰ দেশসমূহৰ উন্নতি হোৱাতো আমেৰিকাই কেতিয়াও সহ্য নকৰে। চুক্তিৰপৰা নাম প্ৰত্যাহাৰৰ পাছত আনকি প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি ওবামায়ো ট্ৰাম্পক সমালোচনা কৰিছে। এনে হঠকাৰী সিদ্ধান্তই আমেৰিকাক বিশ্ববাসীৰ সন্মুখত হৈয়ে প্ৰতিপন্থ কৰিব বুলি ওবামাই মন্তব্য কৰিছে।

এপ'ল, গুগলসহ ২৫টোকৈ বিভিন্ন প্ৰতিষ্ঠানে বুজনি দিও ট্ৰাম্পক সৈমান কৰিব নোৱাৰিলে। আনকি প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি ওবামাৰ মতে এনে সিদ্ধান্তই ভৱিষ্যতক ধৰংস কৰিব। সমগ্ৰ বিশ্বতে ব্যাপক শিল্পায়নে সেউজ পৰিৱেশ ধৰংসৰে প্ৰদূষণ সৃষ্টিৰ কথা পেৰিছ জলবায়ু প্ৰদূষণ চুক্তিত স্পষ্টভাৱে উল্লেখ কৰা হৈছে। পৃথিবীৰ গড় তাপমাত্ৰা অস্বাভাৱিকভাৱে বৃদ্ধি পাইছে। চলিত শতিকাত পৃথিবীৰ গড় তাপমাত্ৰা যাতে 2° চেলছিয়াছতকৈ বেছি নহয় তাৰ বাবে পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। চুক্তি অনুসৰি তাপমাত্ৰা 1.5° চেলছিয়াছৰ ভিতৰতে সীমাবদ্ধ ৰাখিবলৈ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। আমেৰিকাই নিজৰ গ্ৰীনহাউছ গেছ নিৰ্গমন ২০১৫ৰ ভিতৰত ২৬-২৮ শতাংশ হ্ৰাস কৰিব লাগিব। উন্নত দেশসমূহত বৃহৎ উদ্যোগ স্থাপনৰ পাছত ইয়াৰ প্ৰভাৱ অনুমত আৰু উন্নয়নশীল দেশত পৰিবলৈ ধৰিছে। আনকি বহুতো উন্নয়নশীল দেশৰ লগতে ভাৰত আৰু চীনৰ লগতে দৰিদ্ৰ দেশত হোৱা ক্ষতিৰ পৰা বক্ষা কৰিবলৈ হ'লে আমেৰিকাৰ লগতে উন্নত দেশসমূহে বছৰি ১০,০০০ কোটি ডলাৰ ব্যয় কৰিব লাগিব অৰ্থাৎ সাহায্য প্ৰদান কৰিব লাগিব। ভৱিষ্যতে এই সাহায্যৰ পৰিমাণ আৰু অধিক বৃদ্ধি কৰিব লাগিব। কেণা লাগিল তাতে, ট্ৰাম্পৰ মতে আমেৰিকাই এনেদৰে সাহায্য প্ৰদান কৰি থাকিলে ভৱিষ্যতে সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'ব লাগিব।

সন্তানে সিদ্ধান্ত লওকঃ কোন শাখাত পঢ়িব?

দীর্ঘদিনীয়া প্রতীক্ষার অন্তত হাইস্কুল শিক্ষান্ত পরীক্ষা আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ চূড়ান্ত পৰীক্ষার ফলাফল ঘোষিত হ'ল। প্ৰেচ নম্বৰৰ বিতকই ইমানদিন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে অভিভাৱকক চিন্তাপ্রতি কৰি বখাৰ মাজতেই ঘোষিত হ'ল ফলাফল। কোনোৱে বিশেষ স্থান, কোনোবাই প্ৰথম, দ্বিতীয় অথবা তৃতীয় স্থান লাভ কৰিলে। বাকীসকল অকৃতকাৰ্য। অৰ্থাৎ ব'ড়ে কৃপা কৰাৰ পাছতো ডেওনা পাৰ হ'ব নোৱাৰিলে। ভাৰতীয় শিক্ষা-ব্যৱস্থাত বেছি নম্বৰ লাভ কৰাসকলক মেধাৱী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী হিচাপে গণ্য কৰা হয়। এই দৃষ্টিকোণৰপৰা বিশ্লেষণ কৰিলে দেখা যায় যে অনুভূৰ্ণ অথবা তৃতীয় বিভাগত উন্নীৰ্ণসকলক মেধাৱীৰ তালিকতা অন্তৰ্ভুক্ত কৰা নহয়। ব্যৱহাৰিক ক্ষেত্ৰত পিছে এই সূত্ৰ প্ৰযোগ কৰিব নোৱাৰি। সি যি নহওক ফলাফল ঘোষণাৰ পাছত এতিয়া উন্নীৰ্ণ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অভিভাৱকসকলৰ মাজত নামভৰ্তি আৰু শাখা নিৰ্বাচনক লৈ ব্যাপক চৰ্চা আৰম্ভ হৈছে। বিজ্ঞান, কলা নে বাণিজ্য শাখাত পঢ়াব তাক লৈ গুণাগঁথা।

আমাৰ প্ৰায়ত্বাগ লোকৰে মনত এটি আন্ত ধাৰণা আছে যে বেছি নম্বৰ পালেই বিজ্ঞান শাখাত নামভৰ্তি কৰিব লাগে। কিন্তু সেই সময়ত পিতৃ-মাতৃ অথবা অভিভাৱকে এবাৰো ভাৰি নাচাই বেছি নম্বৰ পালেও সন্তানৰ বিজ্ঞান শাখাৰ বিষয়সমূহত বাপ আছে নে নাই। ভৱিষ্যতে বিজ্ঞানৰ বিষয়সমূহ চষ্টালিব পাৰিবনে? দ্বিতীয়তে, বহুতো পিতৃ-মাতৃ তথা অভিভাৱকে আকৌ ওচৰ-চুবুৰীয়াৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে বিজ্ঞান শাখাত নামভৰ্তি কৰাইছে, গতিকে যিকোনো প্ৰকাৰেই তেওঁৰ সন্তানকো পঢ়িবলৈ উৎসাহিত কৰে। অৱশ্যে এইখনিতে এটা কথা স্পষ্ট কৰি দিব খুজিছো যে আমি বিজ্ঞান শাখাত নামভৰ্তি কৰা অথবা প্ৰেৰণা যোগোৱাৰ বিকল্পাচৰণ কৰা নাই। সকলোৰে নিজা সিদ্ধান্ত ল'ব পৰা স্বাধীনতা আছে। কথা হ'ল এই স্বাধীনতাই যাতে সন্তানৰ ভৱিষ্যতৰ উন্নতিত প্ৰধান অন্তৰায় হ'ব নোৱাৰে সেই ক্ষেত্ৰতহে গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা উচিত। খৰতকীয়াকৈ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ পৰিৱৰ্তে সুস্থভাৱে সন্তানৰ ইচ্ছা, পাৰদৰ্শিতা তথা বাপৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিব লাগে। কেতিয়াৰা দেখা যায় যে সন্তানৰ ইচ্ছা নথকা সত্ত্বেও পিতৃ-মাতৃয়ে নিজৰ উদ্দেশ্য তথা আন কাৰোৰাৰ সমকক্ষ হ'বলৈ এনেধৰণৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰে। ফলত সাময়িকভাৱে নিজকে সফল হোৱা যেন লাগিলোও প্ৰকৃতাৰ্থত পৰোক্ষভাৱে পৰাজয়হৈ হয়। ভৱিষ্যতে সন্তানে তেনে বোজা বহন কৰিব নোৱাৰি আভাসত্যাৰ দৰে পথো বাছি ল'বলগীয়া হয়। তদুপৰি পৰৱৰ্তী সময়ত আশানুৰূপ ফলাফল লাভ কৰিব নোৱাৰিলে মানসিকভাৱে দুৰ্বল হৈ পৰে। এসময়ত মানসিক অৱসাদে ভয়াৱহ ঝপ ধাৰণ কৰিলে চৰম সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ প্ৰৱণতাই গা কৰি উঠে। এনে ধৰণৰ ঘটনা সংঘটিত হোৱাৰ বিষয়ে প্ৰায়ে সংবাদ মাধ্যমত পঢ়িবলৈ অথবা প্ৰত্যক্ষ কৰিবলৈ পোৱা যায়। পিতৃ-মাতৃ অথবা অভিভাৱকৰ স্বাৰ্থ সিদ্ধিৰ বাবে দিয়া বোজা বা অতিৰিক্ত চাপে সন্তানৰ ভৱিষ্যৎ গঢ়াৰ পৰিৱৰ্তে ধৰংসহে কৰাৰ আশংকা থাকে। সেইবাবে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত খৰতকীয়া কৰিব নালাগে।

কি পঢ়িব, কি কৰিব সেই সিদ্ধান্ত সন্তানক ল'বলৈ দিয়ক। মাথোঁ পিতৃ-মাতৃয়ে এনে সিদ্ধান্তক গতি দিয়াতহে সহায় কৰিব লাগে। লক্ষ্য কৰিব লাগে সন্তানে আনৰদ্বাৰা প্ৰৱোচিত হৈ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে নে নিজ ইচ্ছামতে কৰিছে? সন্তানৰ ইচ্ছা, পিতৃ-মাতৃৰ সহযোগ আৰু পৰিয়ালৰ আন সদস্যৰ

অনুপ্রেবণা তথা সহযোগিতাই এজন ছাত্র বা এগৰাকী ছাত্ৰীয়ে সাফল্য অর্জনত বিশেষ ভূমিকা প্রহণ কৰে।

কোনখন কলেজত পঢ়িব, ক'ত পঢ়িব সেই ক্ষেত্ৰতো অভিভাৱকে নজৰ দিব লাগে। নামী মহাবিদ্যালয়ত পঢ়িলেই যে পৰৱৰ্তী সময়ত ভাল ফলাফল দেখুৱাৰ পাৰিব তেনে নহয়। সুস্থ পৰিৱেশ আৰু নিয়মানুৰত্তিতা বক্ষা কৰা মহাবিদ্যালয়তহে নামভৰ্তি কৰাওক। কাৰণ আজি-কালি সুস্থ পৰিৱেশ থকা মহাবিদ্যালয় এখন পাবলৈ টান হৈছে। আপোনাৰ সন্তানক চহৰত নে গাঁৱৰ মহাবিদ্যালয়ত পঢ়াৰ সেইটো ডাঙৰ কথা নহয়। গুৰুত্বপূৰ্ণ কথাটো হ'ল নামভৰ্তি কৰাৰ খোজা মহাবিদ্যালয়খনত সকলো সা-সুবিধা আছে নে নাই। মহাবিদ্যালয়ৰ নাম নহয়, গুণাগুণৰ ওপৰতে গুৰুত্ব দিয়ক।

সন্তানক কেৱল ডাক্তৰ, ইঞ্জিনীয়াৰহে কৰিবলৈ মন নকৰিব। এগৰাকী ভাল নাগৰিক হোৱাৰ লগতে প্ৰশাসনিক কাৰ্য সুচাৰুকৰ্পে পৰিচালনা কৰিব পৰাকৈ শিক্ষিত কৰি তোলক। কাৰণ ভাল প্ৰশাসন যন্ত্ৰইহে দেশ এখনৰ উন্নয়নত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা প্রহণ কৰে। ডাক্তৰ, ইঞ্জিনীয়াৰতকৈ এগৰাকী চিকিৎসা, পৰিৱেশবিদ, অধ্যাপক, শিক্ষকৰ মৰ্যাদাও কোনোগুণেই কম নহয়। সমাজত তেওঁলোকৰো বিশেষ সুনাম আছে। সেইবাবে কলা, বিজ্ঞান আৰু বাণিজ্য শাখাৰ যিকোনো বিষয়ত অধ্যয়নৰ বাবে সন্তানক মুকলি মনেৰে সিদ্ধান্ত প্রহণ কৰিবলৈ দিয়ক। তদুপৰি আজিকালি বহুতো আনুষংগিক বিষয় সংযোজিত হৈছে। এই নতুন বিষয়সমূহত অধ্যয়ন কৰিলেও কেৱিয়াৰ গঢ়াত সহায়ক হ'ব। সেইবাবে পিতৃ-মাতৃৰ লগতে অভিভাৱকে সন্তানৰ স'তে সুস্থভাৱে আলোচনা কৰি আনৰদ্ধাৰা প্ৰৱোচিত নহৈ অথবা ব্যক্তিগত স্বার্থ পূৰণৰ কথাক অগ্রাধিকাৰ দিহে নামভৰ্তি গুৰুত্ব প্ৰদান কৰক।

দেশ আৰু ৰাজ্যত একেলগে অনুষ্ঠিত হওক নির্বাচন

ভাৰত এখন সাৰ্বভৌম ৰাষ্ট্ৰ। এই বিশাল দেশখনৰ সম্পত্তিসমূহৰ ওপৰত
প্রতিগৰাকী নাগৰিকৰে অধিকাৰ আছে। প্রতিখন ৰাজ্যই এই সম্পদ ব্যৱহাৰত
বাধা নাই। বহিঃৰাষ্ট্ৰৰ দৃষ্টিত ভাৰতৰ ৰাজ্যসমূহ একত্ৰিত। ভাৰতৰ অখণ্ডতা
ৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ৰাজ্যসমূহ একত্ৰিত হৈ থকাটোও জৰুৰী বিষয়। সেয়েহে
সকলোৱে এক ৰাষ্ট্ৰ নিৰ্মাণৰ বাবে চেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছে। ভাৰতৰ প্ৰথানমন্ত্ৰী
নৰেন্দ্ৰ মোদীয়েও এতিয়া এক ৰাষ্ট্ৰ, এক নিৰ্মাণত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছে।

ভাৰতীয় সংসদীয় ব্যৱস্থাৰ অন্যতম হ'ল নির্বাচন। প্ৰতি পাঁচ বছৰৰ
মূৰত অনুষ্ঠিত হয় লোকসভা, বিধানসভাৰ নির্বাচন। দেশত নির্বাচন অনুষ্ঠিত
হোৱা মানেই এক উৎসৱমুখৰ পৰিৱেশৰ সৃষ্টি। নির্বাচনত প্ৰতিটো ৰাজনৈতিক
দল, নিৰ্দলীয় প্ৰাৰ্থীয়ে প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰি বিজয়ী হ'বলৈ চেষ্টা চলায়। ইয়াৰ
বাবে ধন-বল সকলো প্ৰয়োগ কৰে। আনকি বিভিন্ন উপায়েৰে ভোটৰ ৰাইজক
আকৃষ্ট কৰিবলৈও চেষ্টা চলায়। সকলোৱে লক্ষ্য বিজয়। এই বিজয়ৰ বাবে
প্ৰতিটো দল, প্ৰতিজন প্ৰাৰ্থীয়ে নিৰ্বাচনী প্ৰচাৰৰ নামত কোটি কোটি টকা
ব্যয় কৰে। প্ৰাৰ্থীসকলক সুৰক্ষা প্ৰদান, শান্তি-শৃংখলা অটুট ৰখাৰ লগতে

নির্বাচনী প্রক্রিয়া সু-শৃঙ্খলিতভাবে পরিচালনা করিবলৈ বৃহৎ পরিমাণৰ
নিরাপত্তাবক্ষী ব্যৱহাৰ কৰা হয়। তদুপৰি নির্বাচনী কাৰ্য বিশেষকৈ ই ভি
এম, এই কাৰ্যত ব্যৱহৃত কৰ্মী-বিষয়াসকলৰ লগতে খোৱা-বোৱা,
যাতায়াতৰ বাবে কে'বা লাখ কোটি টকা ব্যয় হয়। এই সমগ্ৰ প্রক্রিয়া
পরিচালনা কৰে নির্বাচন আয়োগে। সেইবাবে নির্বাচন অনুষ্ঠিত কৰা আৰু
পরিচালনা কৰাত নির্বাচন আয়োগৰ ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ। এই আয়োগৰ
ক্ষমতাও অপৰিসীম। কিছু বছৰ আগলৈকে নির্বাচনত প্রতিদ্বন্দ্বিতা কৰা
দল আৰু প্ৰার্থীৰ ব্যয়ৰ ক্ষেত্ৰত কোনো নিৰ্দিষ্ট সীমা নাছিল। অৱশ্যে
এতিয়া নির্বাচন আয়োগ কঠোৰ হোৱাত ধন ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰত দল, ব্যক্তিক
সৰ্বোচ্চ সীমা বান্ধি দিছে। সকলোৱে ব্যয়ৰ হিচাপ আয়োগৰ ওচৰত
দাখিল কৰিব লাগিব।

স্বাধীনতা লাভৰ পাছত বিভিন্ন ৰাজ্যত একেলগে নির্বাচন অনুষ্ঠিত
হৈছিল। লোকসভা-বিধানসভা নির্বাচন একেলগে অনুষ্ঠিত হৈছিল। পাছত
বিভিন্ন কাৰণত ৰাজ্যসমূহত একেলগে নির্বাচন অনুষ্ঠিত কৰা হোৱা নাই।
জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ বাবে কিছুমান ৰাজ্যত পাঁচ বছৰ পূৰ্ণ নোহওঁতেই
চৰকাৰ ভংগ কৰি বাস্তুপতি শাসন প্ৰয়োগ কৰা হয়। এনেবোৰ কাৰণতে
লোকসভা আৰু বিধানসভাৰ নির্বাচন একেলগে অনুষ্ঠিত নহয়।

এতিয়া পাঁচ বছৰৰ ভিতৰত কে'বাখনো ৰাজ্যত নির্বাচন অনুষ্ঠিত হোৱা
বাবে সমস্যা সৃষ্টি নোহোৱাকৈ থকা নাই। লাভ-লোকচান সকলোৱে সমানেই
হৈছে। এখন ৰাজ্যত এবাৰ বিধানসভা আৰু আন এবাৰ লোকসভাৰ নির্বাচন
অনুষ্ঠিত কৰাত অৰ্থৰো প্ৰচুৰ পৰিমাণে ব্যয় হয়। কিন্তু ইয়াকে নকৰি যদি
লোকসভা আৰু বিধানসভাৰ নির্বাচন একেলগে অনুষ্ঠিত কৰে তেতিয়াহ'লে
অৰ্থ-সময় সকলোৱে ব্যৱহাৰ যথেষ্ট পৰিমাণে হুস পাব। যিথন দেশত লাখ
লাখ লোকে অনাহাৰ-অধাহাৰে দিন নিয়াবলগীয়া হৈছে সেইখন দেশত
নির্বাচন অনুষ্ঠিত কৰাৰ নামতে কোটি কোটি টকা ব্যয় কৰাৰ কিবা যুক্তি
থাকিব পাৰে বুলি মনে নথৰে। পৃথকে পৃথকে নির্বাচন অনুষ্ঠিত কৰিলে
নিশ্চয় অৰ্থৰ ব্যয়ো হ'ব অধিক। একেলগে কৰিলে নির্বাচনী ব্যয় যথেষ্ট হুস
পালেহেঁতেন। কোটি কোটি টকা ৰাহি হোৱা মানে দেশ নিৰ্মাণত ব্যৱহাৰ
কৰিব পাৰিলোহেঁতেন।

ভাবতৰ নিৰাপত্তাৰক্ষী বাহিনী বিশ্বৰ ভিতৰত অন্যতম শক্তিশালী হিচাপে পৰিচিত। হেজাৰ হেজাৰ ফুট উচ্চতাৰ পাহাৰত বৰফৰ মাজতো অতন্দু প্ৰহৰী হৈ থকা নিৰাপত্তাৰক্ষীৰ সংখ্যাও কম নহ'ব। গতিকে সমগ্ৰ দেশতে যেতিয়া বেলেগ বেলেগ সময়ত নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত কৰা হয় তেতিয়া এমাহমান আগৰেপৰাই নিৰাপত্তাৰক্ষী নিয়োগ কৰা হয়। কেতিয়াৰা নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত হোৱাৰ এমাহ পাছলোকে ষ্ট্ৰংক্রমত পহৰা দি থাকিবলগীয়া হয়। গতিকে হেজাৰ হেজাৰ নিৰাপত্তাৰক্ষীয়ে যদি প্ৰতিখন বাজ্যতে এনেদৰে পহৰা দিবলগীয়া হয় তেতিয়াহ'লে এইসকলৰ নামত যিমান ব্যয় হ'ব তাৰ হিচাবৰ অস্ত নাই। তদুপৰি এইসকল নিৰাপত্তাৰক্ষীয়ে আন ক্ষেত্ৰতো নিয়োজিত হৈ থাকিব পাৰে। নিৰ্বাচনৰ নামত যিসকল নিৰাপত্তাৰক্ষী নিয়োজিত হ'লগীয়া হয় সেই সময়ৰে তেওঁলোকে ছৱাহ দেশৰ সীমান্তত পহৰা দিব পাৰে।

যদিহে সমগ্ৰ দেশতে একেলগে লোকসভা আৰু বিধানসভাৰ নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত হয় তেতিয়াহ'লে নিৰাপত্তাৰক্ষীসকলক এমাহ বা দুমাহৰ বাবেহে এই কাৰ্যত নিয়োগ কৰা হ'ব। তেতিয়া বাকী সময়ছোৱা আন কামত নিয়োগ কৰিলে দেশৰ বহুতো সমস্যাৰ সমাধান হ'ব। তদুপৰি একেলগে নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত কৰিলে অৰ্থ ব্যয়ৰ পৰিমাণো যথেষ্ট পৰিমাণে হ্রাস পাৰ।

প্ৰতিটো নিৰ্বাচনৰ আগে আগে ভোটাৰ তালিকা প্ৰকাশ কৰিবলগীয়া হয়। ইয়াৰ বাবে ব্যয়ো হয় অধিক। যদি এখন তালিকাৰে নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত কৰা হয় তেতিয়াহ'লে অৰ্থ ব্যয়ো কম হ'ব। তদুপৰি কামটোও অধিক সুচল হ'ব। একেলগে নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত হ'লে এখন বাজ্যৰ ফলাফলে আন বাজ্যতো প্ৰভাৱ পেলোৱাৰ সম্ভাৱনা নাথাকে। সেইবাবে দেশখনত একেলগে নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সকলোৱে সহমত পোষণ কৰা উচিত। দেশৰ উন্নয়নতো ই হ'ব সহায়ক।

কিয় বৃদ্ধি পাইছে হাতী-মানুহৰ সংঘাত ?

অসমৰ বিভিন্ন প্রান্তত এতিয়া হাতী-মানুহৰ সংঘাতে জটিল ৰূপ ধাৰণ
কৰিছে। নিতো হাতীৰ আক্ৰমণত কোনোবা নহয় কোনোবা লোকে প্ৰাণ
হেৰুৱাইছে। ক'ৰবাত যদি ঘৰ ভাঙিছে, আন ক'ৰবাত আকৌ লহপইয়া
খেতিডৰাৰ বিশ্বৰ ক্ষতিসাধন কৰিছে। পকা ধাননি পথাৰডৰা তহিলং কৰাৰ
পাছত খেতিয়কে মূৰে-কপালে হাত দিবলগীয়া হৈছে। হাতীয়ে বিদ্ধস্ত কৰা
ভগা পঁজাটো পুনৰ নিৰ্মাণৰ বাবে সংগ্ৰাম কৰিবলগীয়া হৈছে। হাতীৰ উপন্দ্ৰৰ
অব্যাহত থকা অঞ্চলৰ লোকসকলে প্ৰতিটো মুহূৰ্ততে সংশয়ৰ মাজেদি সময়
অতিবাহিত কৰিবলগীয়া হৈছে। খেতিপথাৰত কপালৰ ঘাম মাটিত পেলাই
শস্য উৎপাদন কৰিলেও ভঁৰালত সোমাৰ নোৱাৰা অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে একমাত্ৰ
বন্যহস্তীৰ বাবে। বানপানীৰ সমানেই বন্যহস্তীয়েও ভাঙি চুৰমাৰ কৰিছে কৃষকৰ
সপোন। আনকি ভঁৰালত বখা ধানো হাতীৰ বাবে হেৰুৱাবলগীয়া পৰিস্থিতি
সৃষ্টি হৈছে। ইয়াৰ বিপৰীতে বহুতো বন্যহস্তীৰো মৃত্যু ঘটিছে। হাতীৰ
আক্ৰমণৰপৰা বক্ষা পাবলৈ ঘৰৰ বা খেতিপথাৰৰ চাৰিওফালে বিদ্যুৎ পৰিবাহী
তাঁৰ সংযোগ কৰি থোৱাৰ ফলত বহুতো হাতীয়ে মৃত্যুক সাৰাটি ল'বলগীয়া
হৈছে। তদুপৰি কিছুমানে জংঘলৰ ঘাঁহনিত বিহ দি থোৱাৰ ফলতো হাতী
মৃত্যু হোৱাৰ বাতৰি পঢ়িবলৈ পোৱা যায়। হাতীৰ দেহ কাটি অংগ-প্ৰত্যুৎসুক

চুবি কৰি নিয়া লোকৰো অভাৰ নাই। মানুহৰ নৃশংসতা দেখি প্ৰকৃতিয়েও চকুলো টোকাৰ উদাহৰণ আছে। সাধাৰণতে মানুহে হাতীৰ আক্ৰমণৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা বা প্ৰচাৰ চলালেও মানুহে হাতীৰ ওপৰত চলোৱা বৰ্বৰ আক্ৰমণৰ কথা ভুলতেও উল্লেখ নকৰে।

অসমৰ পাহাৰীয়া জিলাৰ উপৰি নাগালেণ্ড সীমান্ত, অসম-অৰণ্যাচল, অসম-মেঘালয় সীমান্তৰ অঞ্চলসমূহত হাতীৰ উপদ্রবৰ বাবে সাধাৰণ বাইজে বিনিদ্ৰ বজনী কটাবলগীয়া হৈছে। যোৰহাট, গোলাঘাট, নগাঁও, কাৰ্বি আংলং, চিৰাং, বঙাইগাঁও, বাঙ্গা, লখিমপুৰ, শোণিতপুৰ, দৰং আদি জিলাত সাধাৰণতে হাতীৰ উপদ্রব বেছি। দৰঙ্গৰ ভাৰত-ভূটান সীমান্তৰ লগতে যোৰহাটৰ মৰিয়নি, কাৰ্বিং আংলং আৰু নগাঁও জিলাৰ সীমামূৰীয়া স্থান, বাঙ্গাৰ ভাৰত-ভূটান সীমান্তত নিতো বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিছে বনৰীয়া হাতীৰ আক্ৰমণ।

হাতী-মানুহৰ সংঘাত আঁতৰাবলৈ বন বিভাগে উপযুক্ত ব্যৱস্থা প্ৰহণ নকৰা বুলি সততে ভুক্তভোগী বাইজে অভিযোগ উৎখাপন কৰি আহিছে। হাতী ওলোৱা বুলি বাইজে বন বিভাগক খবৰ দিলেও সময়মতে বনকৰ্মী-বিষয়া ঘটনাস্থলীত উপস্থিত নহয় বুলি উৎখাপিত অভিযোগ দীঘৰ্ণিনীয়া। কেতিয়াৰা বনকৰ্মী ঘটনাস্থলীত পলমকৈ উপস্থিত হোৱাক লৈও উত্তপ্ত পৰিস্থিতি সৃষ্টি নোহোৱাও নহয়। আনকি উত্তপ্ত পৰিস্থিতি নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে শূন্যলৈ গুলীৰ্বণ কৰিবলগীয়াও হৈছে। কেতিয়াৰা আকৌ চোৱাং চিকাৰীৰ আক্ৰমণত বনকৰ্মীৰ মৃত্যুও হৈছে। আক্ৰমণত চিৰদিনৰ বাবে ঘুণীয়াও হৈছে। দৰাচলতে এনেধৰণৰ পৰিস্থিতিৰ কিয় সৃষ্টি হৈছে সেয়া ভাৰি চোৱাৰ সময় আহি পৰিষে। কাৰণ যদিহে এনে ধৰণৰ ঘটনা ভৱিষ্যতে সংঘটিত হৈয়েই থাকে তেনেহ'লে ইয়াক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা নহ'ব।

বিগত পাঁচ বছৰত হাতীৰ আক্ৰমণত কমেও শতাধিক লোকে প্ৰাণ হেৰুৱাইছে। ইয়াৰ বিপৰীতে বন্যহস্তীৰ মৃতদেহো উদ্ধাৰ হৈছে শতাধিক। বিদ্যুৎস্পৃষ্ট হোৱাৰ উপৰি চোৱাং চিকাৰীৰ গুলী অথবা আন কাৰণতো মৃত্যুৰ মুখত পৰিষে। অতিসম্প্রতি হাতীয়ে সা-সম্পত্তি আৰু মানুহৰ প্ৰাণ লোৱাৰ বাতৰিক লৈ বাইজৰ লগতে সংবাদ মাধ্যমত প্ৰকাশ পোৱাৰ উপৰি বিশেষ চৰ্চা হৈছে। দুৰ্ভাৰ্যজনকভাৱে এনে চৰ্চা চলাৰ মাজত কিষ্ট মানুহৰ

নির্মম আক্রমণত হাতীর মৃত্যু হোরা বিষয়টোরে আলোচনাত বিশেষ স্থান লাভ করা নাই। হাতী-মানুহৰ সংঘাত বুলিলে সাধাৰণতে হাতীৰ ওপৰতে দোষখিনি জাপি দিয়া হয়। এবাৰলৈও ভাৰি চোৱা নহয় এই কথাৰোৱ। মানুহৰ স্বার্থত আঘাত হ'লেই হিংস্র জীৱ-জন্মৰ বিৰুদ্ধেও প্ৰত্যাঘাত কৰিবলৈ সুযোগ বিচাৰি থাকে।

হাতী-মানুহৰ সংঘাতৰ বাবে কোন দায়ী সেয়া ভাৰি চোৱাৰ সময় সমাগত। যিমানেই বনাঞ্চল ধৰ্স হ'বলৈ ধৰিছে, বেদখলৰ বাবেই হওক বা আন কাৰণতে হওক সেয়া সমাধান কৰিবই লাগিব। কিছুবছৰ আগলৈকে হাতীৰ কৰিড'ৰ হিচাপে চিহ্নিত বনাঞ্চলৰ কিছুমান বিশেষ অঞ্চলত বেদখল বা উদ্যোগ স্থাপন অথবা চোৱাং কাঠ বেপাৰীয়ে ধৰ্সযজ্ঞ চলোৱাৰ ফলত বন্যহস্তীৰ বিচৰণভূমিৰ অভাৱ ঘটিল। সমাস্তৰালভাৱে খাদ্য সামগ্ৰীৰো অভাৱ হ'বলৈ ধৰিলে। ফলত বন্যহস্তীয়ে বনাঞ্চল এৰি জনাঞ্চললৈ ঢাপলি মেলিলে। বিভিন্ন অঞ্চলত, বিশেষকৈ বনাঞ্চলৰ সমীপত থকা অঞ্চলসমূহত হাতীৰ ইমানেই উপদ্রু বৃদ্ধি পাইছে যে ইয়াৰ ৰাইজে আনকি ধাননিপথাৰৰপৰা পকা ধানখিনিও ভৰ্বাললৈ আনিব নোৱাৰা হৈছে। জংঘলত খৰি লুৰিবলৈ যোৱা লোকসকল প্ৰায়ে হাতীৰ স'তে মুখামুখি হয়। কিছুমান হাতীৰ আক্রমণত আহত আৰু আন কিছুমান নিহত হোৱাৰ বাতৰি প্ৰায়ে পঢ়িবলৈ পোৱা যায়।

ভুক্তভোগী ৰাইজে প্ৰায়ে বন বিভাগৰ বিৰুদ্ধে ক্ষোভ উজাৰি বন কাৰ্যালয় ঘেৰাও, পথ অৱৰোধ, বনকৰ্মীক আবদ্ধ কৰাৰ লগতে প্ৰহাৰ কৰাৰ ঘটনাও সংঘটিত হৈ আহিছে। ৰাইজে হাতী খেদিবলৈ জুই, টিন বজোৱা আদিৰ বাহিৰে অন্য উপায় নাথাকে। এনে কৰিবলৈ যাওঁতে কেতিয়াৰা হাতীৰ জাকে উভতি ধৰি আক্ৰমণ চলায় বা উপদ্রু কৰে। বনকৰ্মীৰ হাততো নাই অত্যাধুনিক সা-সৰঞ্জাম। পৰ্যাপ্ত বনকৰ্মীৰো অভাৱ। নাই অত্যাধুনিক যান-বাহন। সেইবাবে হাতী-মানুহৰ সংঘাত দিনক দিনে বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিছে।

গণৰাজ্য দিৱসৰ প্ৰেড আৰু মাজুলীৰ মুখাশিল্প

২০১৮ বৰ্ষত দিল্লীত গণৰাজ্য দিৱসত আয়োজিত প্ৰেডত দ্বিতীয় স্থান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয় অসমক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা মাজুলীৰ শিল্পীদল আৰু প্ৰতীকপটে। সমান্তৰালভাৱে প্ৰেডত এইবাৰ স্থান লাভ কৰিলৈ সুধাকৃষ্ট ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ প্ৰতিমূৰ্তি আৰু অসমৰ বিশ্বজুৰি টিভি চেনেলসমূহত প্ৰদৰ্শিত গণৰাজ্য দিৱসৰ প্ৰেডত প্ৰদৰ্শিত অসমৰ এই সম্পদৰাজিয়ে অসমক বিশ্ববাসীৰ সত্তে পৰিচয় কৰাই দিয়াত আৰু এখোপ আগুৱাই নিলৈ। ইয়াৰ পূৰ্বেও অসমৰপৰা প্ৰতিনিধিত্ব কৰা প্ৰতীকপটে সুনাম অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল যদিও এইবাৰ মাজুলীৰ মুখাশিল্পই দ্বিতীয় স্থান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। মাজুলীৰ চামণুৰি সত্ৰৰ বিখ্যাত মুখাশিল্পী হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীৰ নেতৃত্বত ১০ জনীয়া শিল্পীৰ দল এটাই মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ অমৰ সৃষ্টি মুখাশিল্পৰ জৰিয়তে অসমৰ প্ৰতীকপট সজাই প্ৰদৰ্শন কৰিছিল। এইখনিতে উল্লেখ কৰিব পাৰি যে প্ৰতীকপটৰ সম্মুখত নৰসিংহৰ মুখ থকাৰ লগতে বাৰণ, জটায়ু, বালী, সুগ্ৰীৰ আদিৰ মুখা পৰিধান কৰি শিল্পীসকলে কৰা অভিনয় দেখি সকলো বিমুঞ্চ হৈছিল। হেজাৰ হেজাৰ লোকৰ সম্মুখত প্ৰদৰ্শন কৰা এই প্ৰেডত প্ৰতীকপটৰ পাৰ্শদিশত আছিল কমলাবাৰী সত্ৰৰ তোৰণৰ আৰ্হি। অসমক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা আন শিল্পীসকল আছিল খগেন গোস্বামী, নৱেন গোস্বামী, কৃষ্ণকান্ত বৰা, প্ৰভাত গোস্বামী, অনন্ত কলিতা, দয়াল গোস্বামী, অৰণ বৰা, দিব্যজ্যোতি গোস্বামী আৰু নাৰায়ণ নেওগ। এইসকল

শিল্পীয়ে আজিও নীরে নদীদীপ মাজুলীত মুখাশিল্পক ধৰি ৰাখি বিশ্বায়নৰ যুগতো যেন প্ৰাণৰস্ত কৰি ৰাখিব পাৰিছে। নিঃসদেহে এয়া অসমবাসীৰ বাবে গৌৰবৰ কাৰণ। দেশৰ বাজধানী চহৰত এনেদৰে বাজপথত দেশী-বিদেশী পৰ্যটক, গণ্যমান্য ব্যক্তিৰ সমুখ্ত অসমৰ মুখাশিল্পই লাভ কৰিলে এক নতুন গতি। হয়তো এই গতিয়ে মুখাশিল্পক আৰু এখোপ আগুৱাই নিবলে সক্ষম হ'ব।

আনন্দাতে, প্ৰথমবাৰৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয়পটৰ অংশৰূপে ভাৰতৰ বিভিন্ন বাজ্যৰ লোক-সংস্কৃতিৰ স'তে একেলগে স্থান পালে বিহুন্তাই। ৰাষ্ট্ৰীয় মঢ়ও এখনত একেলগে এনেদৰে বিহুন্ত প্ৰদৰ্শন কৰা বিশেষকৈ পেৰেডত একেলগে উলিওৱা এয়াই প্ৰথম। ইয়াৰ পূৰ্বে বিহু দলে প্ৰতীকপটত অংশগ্ৰহণ কৰিছে যদিও এইবাৰৰ দৰে সমান লাভ কৰা নাছিল। গণৰাজ্য দিৱসৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা মঢ়ওত একেলগে স্থান দিয়া মানে ইয়াৰ গুৰুত্ব পূৰ্বৰ তুলনাত কিছু পৰিমাণে হ'লেও বৃদ্ধি পালে। বিগত সময়ছোৱাত বিহুন্ত প্ৰদৰ্শন কৰাৰ পাছতো এইবাৰৰ দৰে গুৰুত্ব পোৱা নাছিল।

সুধাকৃষ্ণৰ প্ৰতিমূৰ্তি আন মহান ব্যক্তিৰ স'তে পেৰেডত প্ৰদৰ্শিত হ'ল। গণশিল্পীগৰাকীক আমি নতুনকৈ পৰিচয় কৰাই দিয়াৰ প্ৰয়োজন নাই। মাঠেঁ তেওঁৰ প্ৰতিমূৰ্তি এইবাৰ দেশৰ আন মহান শিল্পীৰ স'তে একেলগে প্ৰদৰ্শন কৰাৰ কথাহে উল্লেখ কৰা হৈছে। ইয়াৰদ্বাৰা এটা কথা স্পষ্ট হৈ পৰিছে যে চৰকাৰে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ, বিশেষকৈ অসমৰ লোক-সংস্কৃতিৰ লগতে মহান ব্যক্তিসকলক অধিক গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিবলৈ আগবঢ়াতি আহিছে। এতিয়া অসমৰ বাবে দিল্লী আৰু বহু দূৰ নহয়। মহান শিল্পীয়ে যথাযোগ্য স্থান লাভ কৰাটো অসমৰ বাবে গৌৰবৰো কাৰণ। ভৱিষ্যতে আৰু অধিক প্ৰসাৰিত ৰূপত উপস্থাপন কৰিবলৈ নিশ্চয় বিভিন্ন অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান, দল-সংগঠনৰ লগতে বাজ্য চৰকাৰেও বিশেষ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিব।

প্ৰতিখন দেশৰ স্বাধীনতা দিৱস অথবা ভাৰতৰ গণৰাজ্য দিৱস উদ্যাপনৰ এক বিশেষ গুৰুত্ব আছে। আজিকালি এনে দিৱসত বিভিন্ন ধৰণৰ কাৰ্যসূচী গ্ৰহণ কৰা দেখা যায়। দেশৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থাৰ আৰু কৰ্মসূচী সংস্কৃতি আদি সকলো ক্ষেত্ৰে এটি আভাস বিশ্ববাসীৰ সমুখ্ত দাঙি ধৰিবলৈ চেষ্টা চলোৱা হয়। বিশ্ববাসীৰ দৃষ্টিও ইয়াৰ ওপৰতে নিবন্ধ থাকে। সেইবাবে এনে দিৱসৰ পেৰেডত অসমৰ মুখাশিল্পই সমান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱাটোৱে আকৌ এবাৰ প্ৰমাণ কৰিলে অসমৰ শিল্পীসকল কোনোঙ্গে পিছপৰা নহয়। মাঠেঁ এইসকল শিল্পীক প্ৰয়োজন এখন উপযুক্ত ক্ষেত্ৰ।

বিনিয়োগকারী সম্মিলন আৰু কিছু প্রাসংগিক চিন্তা

প্রথানমস্তী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে কাৰ্যভাৱ গ্ৰহণৰ পাছত পূৰ্বৰ তুলনাত উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলে যথেষ্ট গুৰুত্ব লাভ কৰিছে। অৰ্থনৈতিক, ক্ৰীড়া, সাংস্কৃতিক আদি সকলো দিশতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলক গুৰুত্ব আৰোপ কৰাটো নিঃসন্দেহে সাতভনীৰ জনগণৰ বাবে এক সুখৰ খবৰ। দুই দশকমান আগলৈকে উত্তৰ-পূৰ্বৰ ক'ৰিডৰ অসমক দিল্লীৰপৰা বহু দূৰ বুলি কোৱা হৈছিল। কেন্দ্ৰই অসমৰ লগতে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ আন ৰাজ্যসমূহক মাহীআইৰ দৃষ্টিবে চাইছিল বুলি কোৱাৰ আঁৰো যুক্তি নথকা নহয়। কাৰণ ভাৰতে স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ সাত দশক পাছতো দেশৰ আন অঞ্চলৰ তুলনাত পিছপৰি আছে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল। এই সকলো অভিযোগ আঁতৰাই বিগত তিনি বছৰত মোদী চৰকাৰে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ সৰ্বাংগীণ উন্নয়নৰ বাবে বিভিন্ন পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে। ইয়াৰেই অন্যতম অংশ হ'ল বিশ্ব বিনিয়োগকাৰীৰ সম্মিলন।

উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত প্ৰচুৰ সম্পদ আছে। প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ ভঁৰাল হোৱা সত্ত্বেও অঞ্চলটো পিছপৰি আছে। অনগ্ৰসৰ অঞ্চলটোৰ উন্নয়নৰ বাবে আজিলৈকে কোনো বিনিয়োগকাৰী আগবঢ়ি অহা নাই। কিয় অহা নাই? বৃহত্তৰ অঞ্চলটোঁলৈ ইমানদিনে কাৰো সুদৃষ্টি নপৰিল কিয়? কোনোবাই যদি

আগবাটি আহিবলৈ প্রস্তুতি চলোয়ো তেতিযাহ'লে প্রথমতে এই অঞ্চলটোত উপগঠনীয়ে ধন দাবী কৰাৰ কথা উল্লেখ কৰিয়েই বিনিয়োগত বাধা জন্মায়। এটা কথা ঠিক যে উভৰ-পূৰ্বাঞ্চলত উপগঠনীয়ে বিভিন্ন উদ্যোগ, ব্যৱসায়ীক মাজে সময়ে ধন দাবী কৰাৰ বিষয়ে বাতৰি পৰিৱেশন হৈ আহিছে। ভাৰতৰ আন ৰাজ্যতো এনে ঘটনা সংঘটিত হৈ আহিছে। ক'বৰাত যদি উপগঠনীৰ সমস্যা, আন এঁঠাইত আকো মাফিৱা, গুণ্ডাৰাজ। ইয়াৰ মাজতে আন অঞ্চলৰ বাজ্যসমূহ ওদ্যোগিক ক্ষেত্ৰত ভালোখিনি আগবাটি গৈছে। কেৱল পিছপৰি আছে অসমৰ লগতে সাতভনী।

অসমত প্রথমবাৰৰ বাবে অনুষ্ঠিত হ'বলগীয়া বিশ্ব বিনিয়োগকাৰী সমিলনৰ আয়োজন সম্পর্কে বাতৰি প্ৰকাশৰ পাছতে পৰিলক্ষিত হ'ল জনসাধাৰণৰ ইতিবাচক মনোভাব। এনেধৰণৰ সমিলন অনুষ্ঠিত হোৱাতো সকলোৱে বিচাৰে। কাৰণ এনেধৰণৰ সমিলনে একো একোটা অঞ্চলৰ আৰ্থ-সামাজিক বিকাশৰ ছবিখন সলনি কৰিব পাৰে। সোগালী যুগৰ সূচনা কৰাৰো সন্তাৱনা নুই কৰিব নোৱাৰিব। দৰাচলতে অসমক দক্ষিণ-পূৰ্ব এছিয়াৰ ব্যৱসায়-বাণিজ্যৰ দুৱাৰমুখৰূপে গঢ়ি তোলাৰ প্ৰক্ৰিয়া ত্ৰৰান্বিত কৰিবলৈ দেশ-বিদেশৰ বিনিয়োগকাৰীক আমন্ত্ৰণ কৰি ইয়াৰ অৰ্থনৈতিক পৰিকাঠামোক নতুন ৰূপ দিয়াৰ লক্ষ্য বুলি ক'লেও অত্যুক্তি কৰা নহ'ব। কোনো এখন দেশ বা ৰাজ্যৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশ যথেষ্টখিনি নিৰ্ভৰ কৰে বিনিয়োগৰ ওপৰত। যিমানেই দেশ-বিদেশৰ বিনিয়োগকাৰী আগবাটি আছে সিমানেই উন্নতিৰ গ্রাফডালো উৰ্ধমুখী হয়। এবাৰ কেনেবাকৈ এই গ্রাফ উৰ্ধমুখী হ'লৈ চৌদিশে উন্নতি হোৱাতো নিশ্চিত। ২০খন আছিয়ান দেশৰ ব্যৱসায়ীক প্ৰতিষ্ঠান, উদ্যোগপতি আৰু দেশসমূহৰ মন্ত্ৰীসকলে অংশগ্ৰহণ কৰাটো নিশ্চয়কৈ অসমবাসীৰ বাবে সুখবৰ। জামানী, জাপান, চেক গণৰাজ্য, নেপালৰ বাস্তুদুতেও এই সমিলনত অংশগ্ৰহণ কৰি এক নতুন দিগন্তৰ সূচনা কৰাৰ দিশে আগবাটিছে। বিনিয়োগকাৰী সমিলনখনত অসমত ওদ্যোগিক সন্তাৱনা থকা কৃষি আৰু খাদ্য সংশোধন, জৈৱিক কৃষি পদ্ধতি, বাঁহভিত্তিক উদ্যোগ, হস্ততাঁত আৰু হস্তশিল্প, লজিষ্টিক, নদী পৰিবহণ আৰু বন্দৰ, তথ্য আৰু প্ৰযুক্তি, ফাৰ্মাচিটিকেল আৰু চিকিৎসা সঁজুলি, প্লাষ্টিক আৰু পেট্ৰ'-কেমিকেলছ, শক্তি, পৰ্যটন, আতিথ্য, অসামৰিক বিমান পৰিবহণ, পেট্ৰলিয়াম আৰু প্ৰাকৃতিক

গেছৰ ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা হৈছে। অসমত প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ অভাৱ নাই। অৱশ্যে এতিয়াও এইবোৰৰ উপযুক্ত ব্যৱহাৰ নোহোৱাত ৰাজ্যখনৰ আন্তঃগাঁথনি যিমান শক্তিশালী হ'ব লাগিছিল সিমান হোৱা পৰিলক্ষিত নহ'ল।

প্ৰথমবাৰলৈ অসমৰ বুকুত ৰতন টাটা, মুকেশ আস্থানী, অনিল আস্থানী, দিলীপ চাংভী, আনন্দ বাৰ্মান, ড° সুভাষ চন্দ্ৰ, অমৰ এৱল, সুনীল গোৱেংকা, সঞ্জীৱ পুৰী, হৰ্যবৰ্ধনৰ দৰে বিখ্যাত ব্যৱসায়ীসকলে একেলগে মিলিত হোৱাৰ সুযোগ লাভ কৰিলো।

এই সন্মিলনৰ পাছত অসমত বিনিয়োগৰ পৰিমাণ নিশ্চয় বৃদ্ধি পাব। দৰাচলতে অসমত এনেধৰণৰ সন্মিলন আদি অনুষ্ঠিত কৰাটো কেবাৰছৰ পূৰ্বেই প্ৰয়োজন আছিল। কিন্তু পূৰ্বৰ চৰকাৰসমূহে এইক্ষেত্ৰত বিশেষ গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা নাছিল। সেইবাবে বহুথিনি পিছপৰি থাকিল ৰাজ্যখন। এইখন সন্মিলনৰ পাছত বিনিয়োগকাৰীৰ সংখ্যা বৃদ্ধিৰ সমান্তৰালভাৱে নিবনুৱা সমস্যাৰো সমাধান হ'ব। অসমত অতিসম্প্ৰতি ভয়াৰহভাৱে বৃদ্ধি পাইছে শিক্ষিত নিবনুৱা যুৱক-যুৱতীৰ সংখ্যা। হেজাৰ হেজাৰ যুৱক-যুৱতী কৰ্মসংস্থাপনৰ বাবে বাহিৰাজ্যলৈ ঢাপলি মেলিবলগীয়া পৰিস্থিতিৰো সৃষ্টি হৈছে। বাংগালুৰু, তামিলনাড়ু, অসমপ্ৰদেশ আদি ৰাজ্যলৈ নিতো শ শ শিক্ষিত যুৱক-যুৱতীয়ে কামৰ সন্ধানত ঢাপলি মেলাৰ পাছতো নিবনুৱাৰ সংখ্যা অনুপাতে চৰকাৰে কৰ্মসংস্থাপন বৃদ্ধি কৰিব পৰা নাই। এইখন সন্মিলনৰ পাছত ৰাজ্যখনৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত বিনিয়োগ বৃদ্ধি হ'লে স্থাপন হ'ব নতুন নতুন উদ্যোগ, কাৰখনা আদি। নতুন উদ্যোগ, কাৰখনা স্থাপন মানেই নতুন কৰ্মসংস্থাপনৰ পথ মুকলি হ'ব। ঔদ্যোগিক উন্নয়নেহে এখন ৰাজ্যৰ বিকাশৰ মূল চালিকা শক্তি। অৱশ্যে চৰকাৰে এনে কৰাৰ সমান্তৰালভাৱে ৰাজ্যখনৰ ৰঞ্চ ঔদ্যোগসমূহৰ উন্নতি আৰু পুনৰৱৰ্জীৰিতকৰণত সমানেই গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা উচিত। এফালে পুৰণা উদ্যোগসমূহ বন্ধ হৈ থাকিলে নতুন ঔদ্যোগ স্থাপনেও উন্নয়নৰ ভাৰসাম্য বক্ষণ কৰিব গোৱাৰিব।

লর্ড রেটছৰ পদত্যাগ আৰু অসমৰ চৰকাৰী কাৰ্যালয়ৰ কৰ্ম-সংস্কৃতি

কিছুদিন পূৰ্বে হাউছ অব্ লৰ্ডছত মাত্ৰ এক মিনিট সময় পলম হওঁতেই লজ্জিত হৈ ক্ষমা বিচাৰি ব্ৰিটিছ লর্ড মাইকেল ৱেটছে পদত্যাগ কৰা ঘটনাই বিশ্ববাসীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছে। মাত্ৰ ৬০ ছেকেণ্ড সময় পলমকৈ উপস্থিত হোৱা বাবে বিশ্ব অন্যতম ঐতিহ্যপূৰ্ণ স্থান হিচাপে বিবেচিত হাউছ অব্ লৰ্ডছত অপেক্ষা কৰিছিল বহুতো গুৰুত্বপূৰ্ণ পদত থকা ব্যক্তিয়ে। ৱেটছৰ এই ঘোষণাই ব্ৰিটিছ সংসদতো তোলপাৰ লগাইছে। কাৰণ তেওঁ ইমান এটা ক্ষমাৰ অযোগ্য কাম কৰা নাছিল, যাৰ বাবে পদত্যাগ কৰিবলগীয়া হ'ল। এয়া হ'ল ব্ৰিটিছসকলৰ দায়িত্বোধ-স্বাভিমান। এসময়ত ব্ৰিটিছৰ ৰবি মাৰ যোৱা নাছিল। বিশ্ব প্ৰায়ভাগ দেশতেই ব্ৰিটিছসকলে আধিপত্য বিস্তাৰ কৰাৰ মূলতে আছিল অনুশাসন, কৰ্তব্যবোধ আৰু সময় সম্পর্কে সচেতন। এতিয়াও সেয়া অব্যাহত আছে। ব্ৰিটিছ জাতিটো হ'ল সাহসী, সময় সম্পর্কে সদা সচেতন। সেইবাবে এক মিনিট পলম হওঁতেই নিজৰ মনটোৱে পদবীত থাকিবলৈ অনুমতি নিদিলে।

কেবল বিটিছসকলেই নহয়, ইউরোপৰ প্রায়ভাগ দেশৰে নাগাৰিকসকল
কৰ্তব্য সম্পর্কে সচেতন। সেইবাবে প্রায়ভাগ দেশেই উন্নত দেশৰ শাৰীত
উপনীত হ'বলৈ সক্ষম হৈছে। দেশ এখনৰ নাগাৰিকসকলৰ কৰ্তব্যৰ প্ৰতি
থকা সতৰ্কতা, আনৰ সময়ক মূল্য দিব পৰা মানসিকতা থাকিলৈহে উন্নয়ন
সম্ভৱ। তদুপৰি শীৰ্ষ বিষয়া এগৰাকীয়ে যেতিয়া নিয়মানুৰত্তিতা তথা সময়
সম্পর্কে সচেতন হৈ থাকে তেতিয়াহ'লে তলৰ কৰ্মচাৰী, বিষয়াসকলো
প্ৰতিটো মুহূৰ্ততে সতৰ্ক থাকিবলগীয়া হয়।

ইয়াৰ সম্পূৰ্ণ বিপৰীত ছবি প্ৰতিফলিত হয় ভাৰতত। ব্যতিক্ৰম নহয়
অসমো। অসমৰ জনপ্রতিনিধিসকলে এখন সভাত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ গ'লৈ
কেতিয়াও নিৰ্দিষ্ট সময়ত উপস্থিত নহয়। এইসকল জনপ্রতিনিধিৰ বাবে লাখ
লাখ লোক অপেক্ষা কৰি থাকিলৈও তালৈ যেন কোনো আক্ষেপ নাই।
আনন্দি একোখন গুৰুত্বপূৰ্ণ সভাতো এঘণ্টা-দুঘণ্টাপৰ্যন্ত পলমকৈ উপস্থিত
হোৱা দেখা যায়। পলমকৈ উপস্থিত হৈ এনেকুৱা এটা মনোভাব প্ৰদৰ্শন
কৰে যেন অতি ব্যস্ততাৰ বাবেহে পলমকৈ উপস্থিত হ'বলগীয়া হৈছে। এজন
জনপ্রতিনিধিৰ বাবে একলাখ লোকে যদি এঘণ্টা সময়ো অপেক্ষা কৰিবলগীয়া
হয় তেতিয়াহ'লে একলাখ ঘণ্টা সময় অপচয় হয়। অৰ্থাৎ এইসকল লোকে
যদি একলাখ ঘণ্টা কাম কৰে তেতিয়াহ'লে বাজ্যখনৰ বলুখিনি কাম আগুৱাই
গ'লহেঁতেন। বাহ্যিক দৃষ্টিভঙ্গীৰপৰা বিশ্লেষণ কৰিলে এখন সভাত উপস্থিত
থকা লোকেসকলে এঘণ্টা সময় জনপ্রতিনিৰ বাবে অপেক্ষা কৰিবলগীয়া
গুৰুত্বপূৰ্ণ নহ'লেও সময়ৰ জোখেৰে বিচাৰ কৰিলে সময়ৰ অপচয়ৰ লগতে
দেশ বা বাজ্য এখনৰ কামৰ লোকচানৰ ছবিখন ওলাই পৰে। উচ্চপদস্থ
বিষয়াৰ ক্ষেত্ৰতো একেই ধৰণৰ ছবি ফুটি উঠে। প্রায়ভাগ বিষয়াই কাৰ্যালয়ত
পলমকৈ উপস্থিত হয়। তলতীয়া বিষয়া-কৰ্মচাৰীয়ে তেওঁক এই বিষয়ে একো
প্ৰশ্নও উৰ্থাপন কৰিব নোৱাৰে। কৰিলৈই বিপদ। যদি কোনোৱাই মৰ-সাহস
কৰি সোধেও তেতিয়াহ'লে বিষয়াজনে বিভিন্ন যুক্তি আগবঢ়ায়।

প্রায়ভাগ কাৰ্যালয়ৰে বিষয়া-কৰ্মীয়ে দুপৰীয়া সময়ত সন্তানক
বিদ্যালয়ৰপৰা নিবলৈকে নিৰ্দিষ্ট সময়ত কাৰ্যালয়ৰপৰা ওলাই আহে। যদি
কোনো লোকে তেওঁক বিচাৰি কাৰ্যালয়ত উপস্থিত হয় তেতিয়াহ'লে দীৰ্ঘসময়
ধৰি বোন্দাপৰ দি থাকিব লাগিব। বিষয়াজন কেতিয়া কাৰ্যালয়লৈ উভতিৰ

তাৰ ঠিকনা নাই। আন কৰ্মচাৰীৰো ছবিখন একে বুলি ক'লেও অত্যন্তি কৰা
নহ'ব। কিছুমান বিভাগীয় কাৰ্যালয়ত বিষয়া-কৰ্মচাৰী উপস্থিত হয় দুপৰীয়া।
আন কিছুমানৰ আকৌ কাৰ্যালয়লৈ আহিয়ে ঘৰলৈকে যোৱাৰ বাছৰ বাবে
অপেক্ষা কৰাৰ সময় আহি পৰে। কিছুমান বিভাগৰ এনে কিছু কাৰ্যালয় আছে
—য'ত কাৰ্যালয়সমূহ হাবি-জংঘলেৰে আগুৰি আছে। বিষয়া-কৰ্মচাৰী আহে;
কিন্তু বহিৰলৈ ঠাই নাই। আন কিছুমানত আকৌ বিষয়াই কাৰ্যালয়ত
কোনোদিনে উপস্থিত হৈয়েই পোৱা নাই। এইবোৰে ৰাজ্যখনৰ কাম কৰাৰ
কিমান সময় অপচয় কৰিছে তাৰ হিচাপ জানো কৰিছোঁ। এজন বিষয়া-
কৰ্মচাৰীয়ে যদি দিনটোৰ ভিতৰত কাৰ্যালয়ত তিনি ঘণ্টা পলম'কে উপস্থিত
অথবা সোনকালে ওলাই যাবলগীয়া কাৰণত ব্যয় কৰে তেতিয়াহ'লে কিমান
সময় অপচয় হৈছে? মাত্ৰ এক মিনিট পলম হোৱা বাবে ব্ৰিটিছ লড় রেটছে
ক্ষমা বিচাৰি পদত্যাগ কৰাৰ ঘটনাটো আমাৰ বিষয়া-কৰ্মচাৰী, জনপ্ৰতিনিধিৰ
মনোভাবৰ বিপৰীত ছবি নহয়নে বাক? এয়া হ'ল ব্ৰিটিছৰ স্বাভিমান আৰু
আমাৰ পলায়নবাদী মানসিকতা।

সপোনৰ গুৱাহাটীখন এনেদৰেই থাকক

বিগত এপ্রেক ধৰি গুৱাহাটী মহানগৰীৰ চেহেৰা সলনি হৈ থাকিল। যোৱা পাঁচ দশকত এইখন মহানগৰী যিমান লেতেৰা আছিল সেই সকলোৰেৰ বদনাম আঁতৰিল গুৱাহাটীৰ। চৌদিশে মাঠোঁ স্বচ্ছতাৰ প্ৰতিচ্ছবি। আনকি কিছুমান ঠাইত ফু মাৰি ভাত খাব পৰা অৱস্থা হ'ল। কেৱল সেয়াই নহয়, যিৰোৰ অঞ্চল নিশা হ'লে অন্ধকাৰত ডুব গৈ আছিল সেইবোৰত বিগত এপ্রেক ধৰি জুলিল ৰং-বিবণ্ডিৰ লাইট। বিদ্যুৎ পৰিবাহী তাঁৰ সংযোগী খুঁটাৰপৰা আৰস্ত কৰি স্ট্রাইট লাইটৰ খুঁটাসমূহত মেৰ খালে সৰু সৰু লাইটৰ মালা। ভঙ্গ ফুটপাথৰ মেনহ'লৰপৰা আৰস্ত কৰি ভাঙি থকা অংশসমূহৰ মেৰামতি কৰা হ'ল। পথ বিভাজকৰ লগতে পদপথসমূহত ৰং দিয়া হ'ল। গোলচকৰসমূহত ফুল ফুলিল। বঙ্গীন লাইটৰ পোহৰত সপোনপুৰী নগৰী হৈ পৰিল গুৱাহাটী মহানগৰী।

বিশ্ব বিনিয়োগকাৰী সন্ধিলনৰ বাবে এনেদৰে সজাই-পৰাই তোলা মহানগৰীখনৰ ৰূপ দেখি বিদেশৰপৰা অহা বিনিয়োগকাৰীৰ লগতে অসমৰ

বাইজ আপ্সুত হৈ পৰিছে। ৰাজ্যবাসীৰ বাবেই গৌৰবৰো কাৰণ। অন্ততঃ বিশ্ববাসীৰ আগত অসমৰ সামগ্ৰিক ছবিখন কিছু পৰিমাণে হ'লৈও উন্নত হ'ল। গুৱাহাটী সমগ্ৰ উন্নৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ বাণিজ্যৰ দুৱাৰমুখ হ'লৈও পৰিষ্কাৰ আৰু উন্নত নহয় বুলি ইমানদিনে বদনাম আছিল। বিশ্ব বিনিয়োগকাৰী সমিলনৰ বাবে গুৱাহাটীয়ে যি প্ৰাণ লাভ কৰিলে সেয়া যেন সদায় সজীৱ হৈ থাকে। যদিহে গুৱাহাটীৰ চেহেৰা আজিৰ দৰে হৈ থাকে তেতিয়াহ'লে এবছৰৰ ভিতৰত আৰু অধিক ব্যৱসায়-বাণিজ্যৰ লগতে আন দিশতো আগবঢ়ি যাব। নিবন্ধুৰা সমস্যা সমাধানৰ পথে মসং হ'ব। কেৱল সেয়াই নহয়, গুৱাহাটীৰ পৰিসৰো বৃদ্ধি পাৰ।

অসমৰ লগতে সমগ্ৰ উন্নৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ব্যৱসায়-বাণিজ্যৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ হ'ল গুৱাহাটী মহানগৰী। এসময়ত মহানগৰীখনৰ অৱস্থা যি আছিল আজি তাৰ বিপৰীত ছবি এখন ফুটি উঠিছে। আমি ইমানদিনে মুস্বাই, দিল্লী, বাংগালুৰু, চেন্নাই আদি মেট্ৰ' চহৰৰ কথা কৈ আহিছোঁ। এইবোৰ পৰ্যটকৰ কেন্দ্ৰ হিচাপে চিহ্নিত হৈছে। পিছে এইবোৰ চহৰৰ গলি বা উপপথতো আছে লেতেৰা পৰিৱেশ। মাথোঁ এইবোৰ নেন্দেখুওৱাকৈ চহৰৰ গুণ-গৱিমা কৰি থকা হৈছে। এইবোৰ চহৰতো নিশা স্ট্ৰীট লাইট নজুলা উপপথ-গলি আছে। ফুটপাথৰ মেনহ'ল ভঙ্গ থাকে। এইবোৰ যেনেকৈ আমি একাবৰীয়াকৈ বাখি কেৱল ভালখিনি প্ৰচাৰ চলাই মহানগৰীকেইখনক বিশ্ব উন্নত চহৰসমূহৰ স'তে তুলনা কৰিছোঁ, তেনেদৰে গুৱাহাটীৰ কথাও প্ৰচাৰ কৰিব নোৱাৰোঁনে? আমি সদায় নলা-নৰ্দমা, ভৰলু নদীৰ কদৰ্য কৰপটোহে বৰ্ণনা কৰিছোঁ। অথচ এই ভৰলু নদীয়েই মহানগৰীখন পৰিষ্কাৰ কৰাত মুখ্য ভূমিকা গ্ৰহণ কৰা নাইনে বাকু? আকো আমি বিগত এপয়েকৰ গুৱাহাটীৰ যৌৱনমতী কৰপটোৰ কথাকে ক'ব খুজিছোঁ। হঠাতে প্ৰাণ পাই উঠা মহানগৰীখনে এই কৰ ধৰি বখাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ লগতে জনসাধাৰণেও আগভাগ ল'ব লাগিব। কেনেদৰে আগুৱাই নিব পাৰি সেই বিষয়ে সকলোৱে পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱাৰ লগতে পদক্ষেপো গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। যদিহে জনসাধাৰণৰ সহযোগিতা নাথাকে তেতিয়াহ'লে অকল চৰকাৰে কোনো এটা পৰিকল্পনা সঠিকভাৱে কৰপায়ণ কৰা সন্তুষ্টি নহয়।

গুৱাহাটী মহানগৰীৰ সমস্যাসমূহৰ অন্যতম হ'ল বিশুদ্ধ খোৱাপানী, বাস্তা-ঘাট, প্ৰদূষণ ইত্যাদি। মহানগৰীখনত প্ৰায়ভাগ অঞ্চলতে, বিশেষকৈ

পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ বাইজৰ বাবে বিশুদ্ধ খোৱাপানীৰ অভাৱ। তদুপৰি সুচল
যাতায়াতৰ বাবে উপযুক্ত পথৰ অভাৱ। কিছুমান অঞ্চলত স্ট্ৰীট লাইটৰ অভাৱত
সন্দিয়াবপৰা নিমাওমাও পৰিৱেশ হয়। এইবোৰ পথত গধুলি অপৰাধজনিত
ঘটনা বৃদ্ধি পাইছে। কিন্তু বিগত এপয়েকত এই সকলোবোৰ সমস্যাৰ সমাধান
নহ'লেও বাট-পথৰ অৱস্থা কিছু উন্নত হ'ল। পানী যোগানো প্ৰায় নিয়মীয়া
হৈছে, অৱশ্যে পৰ্যাপ্ত নহয়।

ৰাজ্যখনৰ অতিসম্প্রতি আইন শৃংখলা সুস্থিৰ বুলিয়ে ক'ব পাৰি। শিশু
অপহৰণৰ ঘটনা সংঘটিত হ'লেও আৰক্ষীয়ে ক্ষিপ্রতাৰে উদ্ধাৰ কৰিবলৈ
সক্ষম হৈছে। যান-বাহন নিয়ন্ত্ৰণ আৰু শৃংখলাবদ্ধতাৰ ক্ষেত্ৰতো পৰিস্থিতি
উন্নত হৈছে। পৰিৱেশৰ ভাৰসাম্য বক্ষাৰ বাবে চলোৱা প্ৰচাৰো আংশিকভাৱে
হ'লেও সফল হৈছে। বিশেষকৈ স্বচ্ছতাৰ ক্ষেত্ৰত ভালেখিনি আগবঢ়িছে।
গতিকে বিগত এপয়েকৰ উন্নতিৰ জখলাত বগোৱা মহানগৰীখন যেন
ইয়াতকৈ সদায় এখোজ আগুৱাইতে যাওক।

ৰাষ্ট্ৰৰ উন্নয়নত ব্যাঘাত জন্মায় নিদ্রাহীনতাই

কেইদিনমান পূর্বে প্রধানমন্ত্রী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে ছা৤-ছাত্ৰীসকলক উদ্দেশ্য কৈছিল যে, দেশখনৰ সকলো দায়িত্বৰ বোজা মূৰ পাতি লৈ দিনটোৱ বেছিভাগ সময়েই তেওঁ ব্যস্ত থাকে। দিনটোৱ ভিতৰত কিমান কাৰ্য সম্পাদন কৰিবলগীয়া হয় তাৰ হিচাপ নাই। পুৱাৰেপৰা নিশালৈকে কাম কৰি থাকিলৈও প্রধানমন্ত্রী মোদীয়ে নিশা বিছনাত উঠাৰ মাত্ৰ কেই ছেকেণ্ডমান সময়ৰ ভিতৰতে নিদ্রাদেৱীৰ কোলাত ঢলি পৰে। নিৰ্দিষ্ট সময়ত টোপনি যোৱাৰ পাছত সময়মতেই উঠি যোগাসন আৰস্ত কৰে। দেশৰ সমস্ত ভাৰ মূৰ পাতি ল'লৈও শোৱা সময়ত কিন্তু কেতিয়াও ব্যাঘাত নজমে। তেওঁ উল্লেখ কৰা মতে, যিখিনি সময় শোৱে সেয়াই পৰ্যাপ্ত। এজন ব্যক্তিয়ে কিমান সময় শুইছে তাতকৈ তেওঁৰ টোপনি ভালদৰে হৈছে নে নাই সেইটোহে গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় বুলি প্রধানমন্ত্রী মোদীয়ে ছা৤-ছাত্ৰীক উদ্দেশ্য কয়। ৬৭ বছৰ বয়সতো প্রধানমন্ত্রীৰ চেহেৰা এজন দুৰ্বল যুৱকৰ দৰে। খোজ-কাটলৰপৰা আৰস্ত কৰি চিন্তা-ভাবনালৈকে সকলো ক্ষেত্ৰতে যুৱশক্তিৰ দৰেই ছবি এখন ফুটি উঠে।

টোপনিত ব্যাঘাত জন্মিলে বা নিশা ভালদৰে টোপনি নহ'লে ইয়াৰ প্ৰভাৱ শাৰীৰিক-মানসিক অৱস্থাৰ ওপৰত পৰাটো নিশ্চিত। তাতোকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়টো হ'ল— টোপনিত ব্যাঘাত জন্মিলে দৈনন্দিন কাম-কাজত ক্ষতি হয়। এজন ব্যক্তিয়ে শাৰীৰিক-মানসিকভাৱে শক্তিশালী বা সুস্থ হৈ থাকিলৈহে দৈনন্দিন কাম-কাজ সুচাৰুৰূপে সম্পাদন কৰিব পাৰে। টোপনি ক্ষতি হ'লে পিছদিনাৰ দৈনন্দিন কাৰ্য সম্পাদনত খেলিমেলি হয়। এজন

ব্যক্তির যদি নিদ্রাহীনতার ফলত পাঁচ ঘণ্টা সময় নষ্ট হয় তেতিয়াহ'লে তেওঁর ব্যক্তিগতভাবে বহু লোকচান হয়। করিবলগীয়া কামথিনি বহু পিছুবাই খাব। প্রথমতে তেওঁ নিজের উপার্জনের লগতে কেরিয়ারতো প্রভাব পরিব। লাহে লাহে শারীরিক-মানসিক অবস্থাও জটিল হৈ পরিব। এতিয়া যদি দেশের লোকচানের দৃষ্টিভঙ্গীরপৰা বিষয়টো বিশ্লেষণ করোঁ তেতিয়াহ'লে এটা কথা স্পষ্ট হৈ পরিব যে প্রাকৃতিক দুর্যোগের বাবে বাস্তুখনের যিমান ক্ষতিসাধন হয়, তাতকৈ কম ক্ষতি নহয় দেশের প্রায়ভাগ জনগণের নিদ্রাহীনতার ফলত। যদি দেশখনের এক কোটি লোকের নিতো নিদ্রাহীনতার ফলত দৈনন্দিন কার্য সম্পাদনত ব্যাঘাত জন্মে তেন্তে নিতো বাস্তুখনের কাম-কাজ পিছুবাই যোৱাৰ লগতে লোকচানের পরিমাণ কিমান ভয়াৱহ হ'ব পাৰে সেয়া এবাৰ ভাবি চাওকচোন। এনেদৰে এবছৰত কিমান হেজাৰ কোটি টকাৰ লোকচান হ'ব? তদুপৰি দেশখনে উন্নতি কৰাৰ ক্ষেত্ৰতো প্রতিবন্ধকতাৰ সৃষ্টি নহ'বনে?

আমি খাবৰ বাবে জীয়াই থাকিব নালাগে, জীয়াই থাকিবৰ বাবেহে খাব লাগে। অৰ্থাৎ এজন ব্যক্তিক নিতো প্ৰয়োজন হোৱা কেলবি বা শক্তিতকৈ কেতিয়াও বেছি খাব নালাগে। কাৰণ অতিৰিক্ত ভোজনে শৰীৰৰ ক্ষতি কৰে। শৰীৰৰ ক্ষতি হ'লে কামেই ভালদৰে সম্পাদন কৰিব নোৱাৰি। বেছি খালে অনৰূপতে টোপনিৰ ভাৰ জাগে। পেট গধুৰ হৈ থাকিলে টোপনিৰ ভাৰ হয় যদিও শুলে ভাল টোপনি নথৰে। ফলত পৰৱৰ্তী সময়ত টোপনিতহে ব্যাঘাত জন্মে। এজন ব্যক্তিয়ে নিতো কিমান খাদ্য খাব লাগে সেয়া নিৰ্ভৰ কৰে বয়স, লিংগ আৰু শারীৰিক কাৰ্য সম্পাদনৰ ওপৰত। এজন খেতিৱকক নিতো যিমান খাদ্যৰ প্ৰয়োজন হয়, শীত-তাপ নিয়ন্ত্ৰিত কোঠাত বহি থকা এজন লোকৰ সিমান নহ'বও পাৰে। দামী দামী খাদ্য খোৱাৰো প্ৰয়োজন নাই। ঘৰৰ ওচৰতে থকা খাদ্যখিনি ভালদৰে বাঞ্ছি খাব জানিলেই এজন লোকে সুস্থল্যৰ অধিকাৰী হ'ব পাৰে। এইক্ষেত্ৰত প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে কৰা মন্ত্ৰ্য এটি উল্লেখ কৰিব খুজিছোঁ— ‘মই সাধাৰণতে নিৰামিয খাদ্য গ্ৰহণ কৰিয়ে ভাল পাওঁ। নিতো মই সাধাৰণ খাদ্যহে গ্ৰহণ কৰোঁ। এনে অভ্যাসৰ বাবে মই সক্ৰিয় আৰু স্বাস্থ্যৰান হৈ থাকিব পাৰিছোঁ।’ গতিকে আমাৰ যুৱ শক্তিয়েও প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ জীৱনশৈলী অনুসৰণ কৰা উচিত। শৃংখলিত জীৱন-যাপনৰ কৌশল প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ জীৱনশৈলীৰপৰাই অনুসৰণ কৰা উচিত। শৃংখলাবদ্ধ জীৱন-যাপন কৰা হেতুকে আজি চাহ বিক্ৰী কৰা ব্যক্তি এগৰাকীয়ে প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ দৰে সম্মানীয় পদ এটাত অধিষ্ঠিত হ'বলৈ সক্ষম হৈছে।

ବାଇଜ-ଆରକ୍ଷୀର ସୁ-ସମ୍ପର୍କତହେ ଅପରାଧ ପ୍ରତିବୋଧ ସନ୍ତ୍ରଳ ହ'ବ

ସମାଜ ଏଥିନ ସୁ-ଶୃଂଖଲାବନ୍ଦିଭାରେ ପରିଚାଲିତ ହ'ବିଲେ ଶାନ୍ତିର ପ୍ରୟୋଜନ । ଏହି ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ବାବେ ପ୍ରୟୋଜନ ନିରାପତ୍ତାବନ୍ଦିଭାର । ସମାଜତ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକେ ବସିବାସ କରେ । ଏହିସଙ୍କଳର ମାଜତେଇ ବାସ କରେ ସାମଜବିବୋଧୀ ଚକ୍ରହେ । ଆଧୁନିକତାର ନାମତ ବହୁତୋ ଲୋକେ ସମାଜତ ଅଶାନ୍ତିର ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରି ଆହିଛେ । ଅପରାଧ ଆରୁ ଅପରାଧୀର ସଂଖ୍ୟା ଅସାଭାରିକଭାବରେ ବୃଦ୍ଧି ପାବଲେ ଥିରିଛେ । ସନ୍ତ୍ରାସବାଦୀ-ମୌଳବାଦୀଯେଓ ମୂର ଦାଙ୍ଗି ଉଠିଛେ । ଏହିବୋରେ ସମାଜତ ଶାନ୍ତି ବିପ୍ଳବିତ କରିଛେ । ସେଇବାବେ ଆଧୁନିକ ବ୍ୟରହ୍ତାତ ସୃଷ୍ଟି କରା ହିଲ ଆରକ୍ଷୀ ବିଭାଗର । ଆରକ୍ଷୀଯେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ-ପରୋକ୍ଷଭାବେ ସମାଜଖନତ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାତ ସହାୟ କରେ । ସମାଜଖନକ ଶୃଂଖଲିତ ଆରୁ ଅନୁଶାସନର ମାଜେଦି ପରିଚାଲିତ କରାତ ଆରକ୍ଷୀର ଭୂମିକା ଅପରିସୀମ । ଅରଶ୍ୟେ ଆରକ୍ଷୀଯେ କେବଳ ଆହନର ଗଣ୍ଡୀର ମାଜେଦି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପରିଚାଲିତ କରିବ ନୋରାବେ ଯଦିହେ ଜନସାଧାରଣପରା ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହ୍ୟୋଗ ଲାଭ ନକରେ ।

ଆରକ୍ଷୀ-ବାଇଜର ମାଜତ ସୁ-ସମ୍ପର୍କ ନଥକାର ଅଭିଯୋଗ ଦୀଘିନୀଯା । ଆରକ୍ଷୀଯେ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସୁଚାରୁବାପେ ପାଲନ ନକରେ ବୁଲି ବାଇଜେ ଅଭିଯୋଗ କରେ । ଯେତିଆ କୋନୋ ଏଟା ଅଥ୍ୱଳତ ଆରକ୍ଷୀଯେ ଅପରାଧମୂଲକ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତିବୋଧ କରିବ ନୋରାବେ ଅଥବା କରାତ ଗାଫିଲିତି କରେ ତେତିଆଇ ସତତେ ଏଣେ ଅଭିଯୋଗ ଉଥାପିତ ହେଁ । ତେଣେ ହୋରାତୋ ସ୍ଵାଭାରିକ କଥା । ବାଇଜର ଆଶାତ ଚେଂଚା ପାନୀ ପରିଲେ କୁନ୍ଦ ହ'ବିଇ । ତଦୁପରି କେତିଆବା ପରିଷ୍ଠିତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣତ ଆରକ୍ଷୀ ବ୍ୟର୍ଥ ହ'ଲେଓ ବାଇଜ କୁନ୍ଦ ହୈ ପରେ ।

আইন-শৃংখলা আটুট রখার ক্ষেত্রত সমাজত আটাইতকৈ গুরুত্বপূর্ণ ভূমিকা প্রদণ করে আবক্ষীয়ে। আবক্ষীর বাবে আইন-শৃংখলা তেতিয়াহে আটুট রখা সম্ভব হয় যেতিয়া বাইজে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়ায়। কিছু বছৰ আগলৈকে বহুতেই সমাজত শান্তি প্রতিষ্ঠাৰ দায়িত্ব আবক্ষীৰ ওপৰত ন্যস্ত থাকে বা দায়িত্ব বুলি ভাৰি সহযোগিতা আগবঢ়োৱা নাছিল। তেতিয়া সজাগতামূলক পদক্ষেপ আছিল সীমিত। কোনো ধৰণৰ সজাগতা সভা, বাটৰ নাট বা সমদল আদি উলিওৱা হোৱা নাছিল। ক'তো এখন বেনাৰ, পোষ্টাৰ অথবা হ'ড়িং আদি চকুত পৰা নাছিল। এতিয়া পিছে ধাৰণা সলনি হ'ল। বাইজে বুজি পাইছে যে আবক্ষীয়ে অকলে আইন-শৃংখলা বক্ষা কৰিব নোৱাৰে যদিহে জনসাধাৰণৰ সহযোগ নাপায়। দুয়োটাৰ মাজত সু-সম্পর্ক থাকিলৈহে অপৰাধমূলক কাৰ্য প্রতিহত কৰিব পৰা যাব। তদুপৰি অপৰাধীয়েও সমাজত মূৰ দাঙি থিয় দিব নোৱাৰে। সমাজত অতীজৰেপৰা বহুতো সমাজবিৰোধী উপাদানে গা কৰি আহিছে। অতীতত বজা-মহাবজাসকলে অপৰাধীক শান্তি পদান কৰিছিল। তেতিয়া আইন কেৱল বজা-মহাবজাৰ হাততে ন্যস্ত আছিল। তেওঁ যি শান্তি দিছিল সেয়াই সকলোৱে মূৰ পাতি ল'বলগীয়া হৈছিল। সময়ৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে আইন-শৃংখলা বক্ষাৰ ধাৰণাৰো সলনি হৈছে। আধুনিক সমাজ-ব্যৱস্থাত আবক্ষীৰ হাততে ন্যস্ত হ'ল আইন-শৃংখলা বক্ষাৰ দায়িত্ব। আবক্ষীয়ে বহুতো ক্ষমতা লাভ কৰিলে। কেতিয়াবা এনে ক্ষমতাৰ অপব্যৱহাৰ হয়। কিছুমানে ব্যক্তিগত স্বার্থ পূৰণৰ বাবে ক্ষমতাৰ অপব্যৱহাৰ কৰাৰ অভিযোগ উথাপিত হৈ আহিছে। তদুপৰি কিছু ক্ষেত্রত অপৰাধীক বক্ষণাৰেক্ষণ দিবলৈও কিছুমান বিষয়াই চেষ্টা নকৰা নহয়। সেইবাবেই আমি আবক্ষী বিভাগটোৰ সকলোৱে তেনে কৰে বুলি ক'ব নোৱাৰো। উৎকোচ লৈ আবক্ষীৰ হাততে গ্ৰেপ্তাৰ হয় আবক্ষীৰ কৰ্মী-বিষয়া। ইয়াৰপৰাই অনুমান কৰিব পাৰি যে কোনোবাই ক্ষমতাৰ অপব্যৱহাৰ কৰিলে তেওঁৰ বিৰুদ্ধে আন দহজন লোকৰ ক্ষেত্রত প্ৰহণ কৰা পদক্ষেপকে প্ৰহণ কৰিছে বিভাগটোৱে। এই সকলোৰো পিছে বাইজৰ সহযোগতেই আবক্ষীয়ে সম্পাদন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

সমাজত আবক্ষী আৰু বাইজৰ মাজত গঢ়ি উঠা সম্পর্ক আৰু অধিক শক্তিশালী হওক। তেতিয়াহে সমাজত অপৰাধমূলক কাৰ্য প্রতিৰোধ হ'ব। আবক্ষীয়ে বাইজৰ মাজত আৰু অধিক সোমাই দুয়োটাৰে মাজত থকা ব্যৱধান হুস কৰিব লাগিব। ইয়াৰ বাবে সজাগতামূলক কাৰ্যসূচী আৰু বেছিকে ৰূপায়ণ কৰিলৈহে সুফল পোৱা যাব।

নারী নির্যাতন : দায়ী কোন ?

আঠ মার্চত সমগ্র বিশ্বতে পালন করা হয় ‘আন্তর্জাতিক নারী দিবস’। বিশ্ব প্রতিটো প্রান্তৰ নারীসকলে যাতে পুরুষৰ সমানেই অধিকাৰ লাভ কৰি সকলো ক্ষেত্ৰতেই আগুৱাই যাব পাৰে সেই উদ্দেশ্য আগত ৰাখিয়েই এই দিবসৰ আয়োজন কৰি অহা হৈছে। শোষণ-নিষ্পেষণৰ যাতে বলি হ'ব নালাগো তাৰ বাবে মহিলাসকলৰ মাজত সজাগতা সৃষ্টিয়েই এই দিবসৰ লক্ষ্য। এই বিশেষ দিনটোত বিশ্বৰ বিভিন্ন ঠাইত স্থানীয়ভাৱেই হওক অথবা আন্তর্জাতিক পৰ্যায়তে হওক আলোচনা, সভা-সমিতি আদি অনুষ্ঠিত কৰা হয়। এই দিবসক লৈ একাংশ ব্যক্তি, অনুষ্ঠান-প্রতিষ্ঠানৰ ব্যক্ততাৰ অন্ত নাই। টিভিত টক শ্ব', বিশাল সভাৰ আয়োজন কৰি উদান কঢ়ে ভাষণ দিয়া লোকৰো অভাৱ নাথাকে। অভাৱ মাঠোঁ হাড় কঁপোৱা ঠাণ্ডাত স্বল্প বস্ত্ৰে থকা একাংশ মহিলাৰ কথা। ক্ষুধা নিবাৰণৰ বাবে যুঁজ দিয়া মহিলাসকলৰ কথা ভাবিবলৈ বা এওঁলোকৰ কথা কোৱা লোকৰো অভাৱ। নারীবাদী লেখক-লেখিকাৰ কলমৰ আগেদি নিগৰা শব্দবোৰে ঢুকি নাপায় বঢ়িতা-লাঙ্ঘিতাসকলৰ প্ৰকৃত ছবিখন।

নারী দিবসৰ দিনাও বিশ্ব প্রতিটো প্রান্ততে মহিলাক শারীৰিক-মানসিক নির্যাতন চলোৱাৰ ঘটনা সংঘটিত হৈছে। এই দিনটোতে মহিলাৰদাৰাই মহিলাক নির্যাতন চলোৱা হৈছে। যদি আমি নিতো সংঘটিত হৈ থকা নারী নির্যাতনৰ ঘটনাসমূহ বিশ্লেষণ কৰি চাওঁ তেতিয়াহ'লে এটা কথা প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষভাৱে স্পষ্ট হৈ পৰে অধিকাৎ ঘটনাৰ বাবেই দায়ী মহিলা। ক'বৰাত যদি শাহুৰদাৰা

বোরাৰীক নিৰ্যাতন চলোৱা হৈছে, আন ক'ৰিবাত আকৌ বোৱাৰীয়ে হত্যা কৰিছে শাহ-ননদক। স্বামীগৃহত ঘৌতুকৰ বাবে চলোৱা অত্যাচাৰকাৰীগৰাকী হয়তো শাহ নতুবা ননদ, পেহী ইত্যাদি। গৃহ কন্দলৰ অশাস্ত্ৰি কাৰণবোৰ যদি বিশ্লেষণ কৰি চাওঁ তেতিয়াহ'লে পুৰুষৰ সমানেই মহিলাও দায়ী হয়।

ভাৰতীয় সংবিধানে পুৰুষ-মহিলা সকলোকে সমান অধিকাৰ দিচ্ছে। সকলোৱে লাভ কৰিব পাৰে সাংবিধানিক সুৰক্ষা কৰাচ। এই অধিকাৰৰপৰা কোনোৱে বঞ্চিত কৰিব নোৱাৰে। তৎসম্বেদে মহিলাসকলে সাংবিধানিক সুৰক্ষা কৰাচ উপযুক্তভাৱে পিন্নিব পৰা নাই। কেৱল প্রতিটো ঘটনাৰ বাবে মহিলাই পুৰুষৰ ওপৰত সমস্ত দোষ জাপি দি দায় সাৰিছে। একপক্ষীয়ভাৱে ঘটনাৰ কাৰণ বিশ্লেষণ কৰাৰ ফলত প্ৰকৃত কাৰণ আৰু সমাধানৰ পথ বন্ধ হৈ পৰিছে।

আধুনিক মহিলা ঘৰৰ চাৰিবেৰৰ মাজতে আবদ্ধ থকা নাই। বৰফাবৃত উচ্চ পৰ্বতৰ শিখৰত দেশ বক্ষাৰ বাবে মহিলাসকলে যুঁজ দিবলৈ আগবাঢ়িছে। সন্ত্রাসবাদী সংগঠন, জেহাদী সংগঠনৰ বাবে যিসকল মহিলাই জীৱনৰ সৰ্বস্ব হেৰুৱাবলগীয়া হৈছে সেইসকলৰ সন্মান বক্ষাৰ বাবে কঠোৰৰপৰা কঠোৰতম প্ৰশিক্ষণ লৈ সমুখ-সমৰত যুঁজ দিবলৈ মহিলা ওলাই আহিছে। সমুদ্রতলিত মাণিক বিচাৰি যুৱতীয়ে ডুব মাৰিছে। মহাকাশত থকা ষ্টেচনত সৰ্বাধিক সময় অতিবাহিত কৰাসকলৰ ভিতৰত মহিলাও আছে। দেশ-জাতিৰ সন্মান বক্ষাৰ স্বার্থত হাতত বন্ধুক তুলি লৈছে। গতিকে আজিৰ নাৰীয়ে সকলো ক্ষেত্ৰতে পুৰুষৰ সমানেই আগবাঢ়ি যাবলৈ সক্ষম হৈছে। গতিকে তেওঁলোকক অধিকাৰৰপৰা কোনোবাই বঞ্চিত কৰাৰ অভিযোগ উঠিলৈ তাৰ সত্যতা নিৰূপণ কৰাটো কঠিন। দৰাচলতে একাংশ মহিলা তেওঁলোকৰ প্রাপ্য অধিকাৰ সম্পর্কে জ্ঞাত নহয়। তেওঁলোক আগবাঢ়ি নাহে। এইসকল মহিলাই সদায় নেতৃত্বাচক মনোভাবেৰে আগবাঢ়ি যোৱা বাবে প্ৰকৃত লক্ষ্যপথত উপনীত হোৱাত ব্যৰ্থ হৈছে।

মহিলাৰ সুৰক্ষাৰ বাবে বছৰৰ মাত্ৰ এটা দিনত সভা-সমিতি অনুষ্ঠিত কৰি, বেনাৰ-পোষ্টাৰ আঁৰিলেই সমস্যাৰ সমাধান নহ'ব। বছৰটোৰ মাত্ৰ এটা দিনত সভা অনুষ্ঠিত নকৰি আন সময়তো সতৰ্কতা অৱলম্বন কৰিলেহে সুফল পোৱা যাব। মহিলাৰ অধিকাৰ খৰ্ব নহ'ব। সাৰ্থক হ'ব নাৰী দিৱস আয়োজনৰ।

বিভিন্ন জনগোষ্ঠীর ৰঙালী উৎসৱ

বসন্ত আগমনিৰ লগে লগে কুলি চৰাইৰ মাত শুনিবলৈ পোৱা যায়। কুলি-কেতেকীয়েই দিয়ে ৰঙালীৰ বতৰা। বছৰৰ আন সময়তকৈ খাতুৰাজ বসন্ত কুলি চৰাইৰ মাতে সকলোৰে মন-প্ৰাণ হৰি নিয়ে। কুলিৰ মাত আৰু বৰদৈচিলাৰ শব্দই সকলোৰে মনত সৃষ্টি কৰে ৰঙালী টো। বৰদৈচিলাজনী মাকৰ ঘৰলৈ যোৱাৰ সময়ত সৃষ্টি কৰা তাণৰ মাজতো দেখা যায় ৰঙালীৰ বঙ্গীন ছবি। অসমত ব'হাগ বিহু বা ৰঙালী বিহু পালন কৰাৰ সমান্তৰালভাৱে আন ৰাজ্যতো এনেধৰণৰ উৎসৱ-পাৰ্বণৰ আয়োজন কৰা হয়। নাম বেলেগা হোৱাৰ বাবে এনেৰোৰ উৎসৱক বহতে পৃথক বুলি ভাবে যদিও ইয়াৰ প্ৰকৃতি পিছে একেই ধৰণৰ হয়। পঞ্জাবত বৈশাখী উৎসৱ পালন কৰা হয় এই সময়ত। চৈত্ৰ সংক্রান্তি বাজ্যখনৰ লোকসকলে বৈশাখী উৎসৱ পালন কৰে। এই উৎসৱক কৃষি-কাৰ্যৰ স'তে সংপৃক্ষ বুলি কোৱা হয়। আনহাতে, হিমাচল প্ৰদেশত খাচসকলৰ সমাজতো ‘বিষু’ পালন কৰা হয় নৱবৰ্ষৰ উৎসৱৰূপে। একেই ধৰণৰ উৎসৱ পালন কৰে দক্ষিণ ভাৰতত। দক্ষিণ ভাৰতৰ নায়াৰ সমাজত ‘বিষু’ক নৱবৰ্ষৰ উৎসৱ হিচাপে পালন কৰি অহা হৈছে পৰম্পৰাগতভাৱে। দেশৰ বিভিন্ন অঞ্চলত পালন কৰা হয় বসন্ত উৎসৱ।

অসমৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলেও বসন্ত উৎসৱ পালন কৰে ৰঙালী বিহুৰ সময়ত। মিচিংসকলে চ'ত মাহৰ আগমনিৰ সমান্তৰালভাৱে বিহুৰ বাবে সাজু হৈ উঠে। মিচিংসকলে বিহুক ‘বিড়’ বুলি কয়। ব'হাগ মাহত গৰুক গা ধুওৱাৰ লগতে হঁচৰি আৰু ডেকা-গাভৰৱে বিহু মৰাব

পৰম্পৰা চলি আছে। চৈত্র সংক্রান্তিৰ দিনটোত গৰু-ম'হৰ গাত মিঠাতেল, মাহ-হালধি সানি নৈৰ পাৰলৈ নি গা ধুৱায়। সিদিনা ডেকা-গাভৰৰ দলে গাঁৱৰ গাঁওবুঢ়া বা গামৰ ঘৰত একলগ হৈ পৰম্পৰাগতভাৱে পালন কৰি অহা 'হঁচৰি' আৰস্ত কৰে। গৃহস্থৰ মংগল কামনাৰে এনে নৃত্য আৰস্ত কৰি গাঁৱৰ প্ৰতিষ্ঠালৈকে যায়। তেওঁলোকে ছয়দিন বিভিন্ন ৰং-ধেমালিবে বিহু পালন কৰি সপ্তম দিনা বিদায় দিয়ে। এই জনগোষ্ঠীটোৱ লোকসকলৰ মাজতো বিহুত জ্যোষ্ঠজনক গামোচাৰে শুভেচ্ছা জনোৱাৰ পৰম্পৰা আজিও বৰ্তি আছে।

বড়োসকলেও এই সময়ত পালন কৰে 'বৈচাণ' উৎসৱ। চ'তৰ সংক্রান্তিৰ দিনা বিহু আৰস্ত হয়। বড়োসকলে উদ্যাপন কৰা উৎসৱসমূহত সামাজিক, ধৰ্মীয় আৰু কৃষিৰ সম্পর্ক ওতপ্রোতভাৱে জড়িত। এই জনগোষ্ঠীটোৱ সাংস্কৃতিক পৰম্পৰা আৰু সমাজ ব্যৱস্থা সুন্দৰ ৰূপত উপস্থাপন কৰি আহিছে। চৈত্র সংক্রান্তি গৰু-ম'হৰ নৈ, বিল, পুখুৰীত ধুৱাই লাও-বেঞেনা গালৈ দলিয়াই দিয়ে। ইয়াৰ সমান্বালভাৱে জন্মসমূহৰ প্ৰশংসা গীত গোৱা হয়। প্ৰথম ব'হাগত 'খেৰাই' পূজা আৰস্ত কৰে। 'বুঢ়া বাহো'ক সন্তুষ্ট কৰিবলৈকে আৰস্ত হয় খেৰাই পূজা। এই দিনটোতে তেওঁলোকে পূৰ্বপুৰুষৰ বাবেও প্ৰার্থনা জনায়। গৰখীয়াসকলে গৰু-ম'হ ধুওৱাৰ পাছত এই জন্মবোৰলৈ চাট ছাটিয়াই ছাটিয়াই কয়—

‘লাউ জা, ফাস্তাও জা
 বীসীৰ বীসীৰ এৰ হাঙ্গা-হাঙ্গা
 বিমানি খিথেৰ, বিফানি খিথেৰ
 নৌথীৰ যাগীন-হালুৱা গেছেৰ;
 বিমা গাইছে আদি দামা
 বিফা বলদ বাছি যা
 বাৰী খোনায়াও ছং এমবু বংশ্বা
 বিদি যা-গিছিৰ জাংগিলা।
 (লাউ খা, বেঞেনা খা, বছৰে বছৰে বাঢ়ি যা, মাকৰ বংশ-বাপেকৰ বংশ,
 তঁহত হ'বি হালোৱা ডাঙৰ। চাপৰ মাকৰ দৰে নহ'বা, হ'বা বাপেক বলদৰ
 দৰে। বাৰী চুকৰ বৰ ভেঁকুলীৰ দৰে হাষ্ট-পুষ্ট হ'বা।)

ঘৰৰ গৃহিণীয়ে আবেলি গৰু গোহালিত প্ৰৱেশ কৰাৰ আগতে পুৰণি পাচি অথবা ঢকুৱাত অলপ গোবৰ লৈ পুৰণি বাঢ়নী আৰু পংশা পথৰ দাঁতিত পেলাই হৈ আহে। ইয়াক ‘চুৱা চুতি পেলোৱা’ বুলি কয়। অৱশ্যে নৰ প্ৰজন্মৰ মাজত এই প্ৰথাৰ বিলোপ হোৱা বুলি ক'লেও অত্যুক্তি কৰা নহ'ব। সংক্ৰান্তিৰ দিনা কাহিলিপুৱাতে শোৱাপাটী ত্যাগ কৰি গা-পা ধুই ঘৰ-গোহালি, ভঁৰালঘৰ আদি ভালদৰে মচি লৈ গৰুক পালত এৰি দিয়াৰ আগতে পৱিত্ৰ পানীৰে ধুৱাই গা, নখ, শিং আদিত মালিচ কৰি গোহালিত এগছি বন্তি জলাই আঁঠু কাঢ়ি সেৱা কৰে। ব'হাগৰ দ্বিতীয় দিনা হ'ল ভৰ বিহু। সিদিনা ডেকা-গাভৰৰে মিলি গাঁৱৰ প্ৰতিঘৰলৈ গৈ নৃত্য প্ৰদৰ্শন কৰে।

তিৰাসকলেও পৰম্পৰাগতভাৱে বিহু উৎসৱ পালন কৰি আহিছে। ব'হাগৰ প্ৰথমটো মঙ্গলবাৰে এই উৎসৱৰ আৰম্ভ কৰে। এই জনগোষ্ঠীটোৱ লোকসকলে ‘চান্দা-মি-চাৱা’ হিচাপে উৎসৱটো পালন কৰে। ‘চেমদি’ (ডেকা তিৰাসকলে বাস কৰা ঠাই)ত ধৰা জুইৰ চাৰিওফালে ডেকা-গাভৰৰে নাচ। এসপুত্ৰ ধৰি পালন কৰা উৎসৱত বিভিন্ন গীত গোৱা হয়। নেপালী সমাজেও পালন কৰে ‘বৈশাখে সংগতি’। পহিলা ব'হাগৰপৰা পালন কৰা এই উৎসৱটো পাঁচ দিন ধৰি চলে। প্ৰথম দিনা নেপালীসকলে তেল সানি গা ধুলে বেমাৰ নহয় বুলি বিশ্বাস কৰে। তদুপৰি বিভিন্ন বেমাৰপৰা বক্ষা পাবলৈ নিমপাত চোৱাই খায়।

কাৰ্বিসকলেও পালন কৰে ৰঙালী বিহু। অসমৰ প্ৰাচীন অধিবাসী ডুমুৱালী কাৰ্বিসকলে বিহুক ‘দ'মাহী’ বুলি কয়। এই দ'মাহীত চেঁ-মুৰিকৰ (চোল-কালীয়া) তালে তালে নৃত্য বা ‘কিকান’ৰে সকলোকে আকৰ্ষিত কৰে। এই জনগোষ্ঠীটোৱ লোকসকলে ঘৰে ঘৰে গৈ নৃত্য পৰিৱেশন কৰে। এওঁলোকৰ কিকান আৰু হঁচৰিৰ মাজত কিছু সাদৃশ্য নথকা নহয়। শৰণীয়া কছুৰীসকলেও পহিলা ব'হাগৰপৰা সাতদিনীয়াকৈ গোসাঁই বাই উৎসৱ পালন কৰে। কোঁচ ৰাজবংশীসকলেও বসন্তোৎসৱ পালন কৰে। কোঁচ ৰাজবংশীসকলে চ'ত মাহৰ ত্ৰয়োদশীৰপৰা পুৰ্ণিমাৰ দিনালৈকে ‘বাশ’ পূজা পালন কৰে। সোণোৱাল কছুৰীসকলেও হঁচৰি গীতসমূহৰ মাধ্যমেন্দি ঐতিহ্য আৰু পৰম্পৰা ধৰি ৰাখিবলৈ সক্ষম হৈছে। হঁচৰি গীতসমূহৰ তাৰিকতা বিচাৰ কৰিলে এই গীতৰ প্ৰাচীনতাসমূহ বিচাৰ কৰিব পাৰি।

শির দল সংৰক্ষণ হওক

শিরসাগৰ জিলাখন ইতিহাসসমৃদ্ধ। এই জিলাখনৰ বুকুত আছে অসম
বুৰঞ্জীৰ অগণন সমল। ইতিহাসে ঢুকি নোপোৱা দিনৰেপৰাই এইখন জিলাৰ
বিভিন্ন ঠাইত উদ্বাৰ কৰা হৈছে বহুতো আপুৰগীয়া সম্পদ। এই অমূল্য
সম্পদৰাজিৰ প্ৰায়ভাগেই আহোম স্বৰ্গদেউসকলৰ কৃতিত্বৰ চানেকি। বৰতাসম
গঢ়া আহোমসকলৰ অৱদান উজনি অসমৰ প্ৰায়ভাগ স্থানতে দেখিবলৈ পোৱা
যায়। এইবোৰৰ ভিতৰত অন্যতম হ'ল চহৰৰ মাজ মজিয়াতে থকা শির
দল। অহা ফেৰৱাৰীত এই শির দলতেই অনুষ্ঠিত হ'ব এক আন্তৰ্জাতিক
শির মহোৎসৱ। আহোম স্বৰ্গদেউৰ কীৰ্তি চিহ্ন অন্যতম শির দলক
আন্তৰ্জাতিক পৰ্যায়লৈ নিবলৈ হ'লে অথবা বিশ্বৰ বিভিন্ন দেশৰ লোকৰ
স'তে পৰিচয় কৰাই দিবলৈ এনে ধৰণৰ মহোৎসৱৰ খুবেই প্ৰয়োজন। কাৰণ
এটা অঞ্চলত থকা ঐতিহাসিক সমলসমূহ বিশ্বৰ আন এটা প্ৰান্তৰ লোকে
জানিবলৈ হ'লে এনেধৰণৰ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিবই লাগিব।

ঐতিহাসিক দৃষ্টিকোণৰপৰা বিশ্লেষণ কৰিলে শির দলৰ আছে এক
সুকীয়া বৈশিষ্ট্য। সাধাৰণতে চহৰৰ মাজত এনে ধৰণৰ দল বা মন্দিৰ খুব
কমেই দেখা যায়। এনে ধৰণৰ দল নগৰ বা চহৰৰপৰা দূৰেতহে নিৰ্মাণ কৰা
হৈছিল। স্বৰ্গদেউসকলে যিবোৰ অঞ্চলত জনসমাগম কম আছিল সেইবোৰ
স্থানতহে মঠ, দল বা মন্দিৰ, কীৰ্তিচিহ্নসমূহ নিৰ্মাণ কৰিছিল। শির দল
চহৰৰ বক্ষত স্থাপন হোৱা হেতুকে ই প্ৰাচাৰ লাভ কৰিছে যদিও এইক্ষেত্ৰত
সীমিত হোৱাহে পৰিলক্ষিত হৈছে। পৰ্যটনৰ প্ৰচুৰ সম্ভাৱনা থকা সত্ৰেও

ইয়াৰ প্ৰচাৰ সীমিত হৈ আছে। বিগত সময়ছোৱাত প্ৰায়ভাগ চৰকাৰেই এই দ'লটো বিশ্বদৰবাৰত প্ৰচাৰৰ মাধ্যমে সকলোকে আকৰ্ষিত কৰা কোনো বিশেষ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা নাই। কেতিয়াৰা যৎসামান্য কৰিছে যদিও সেয়া পৰ্যাপ্ত বুলি ক'ব নোৱাৰিব। কি কাৰণে আজিও ইয়াক উপযুক্তভাৱে সংৰক্ষণ কৰা হোৱা নাই তাক লৈ চিঞ্চা-চৰ্চাৰো অভাৱ। আমি কেৱল পৰ্যটনৰ প্ৰচৰ সন্ভাৱনা থকা বুলি কৈ থাকিলৈই নহ'ব। হাতে-কামে কৰিও দেখুৱাৰ লাগিব।

২০১৮ বৰ্ষৰ মধ্যভাগত শিৱ দ'লৰ বেৰত ফাট মেলাৰ বিষয়েও বাতৰি সম্প্ৰচাৰিত হৈছিল। সংবাদ মাধ্যমত বাতৰি প্ৰকাশৰ সময়ত সকলোৱে ভাবিছিল যে একো নহ'লেও অন্তঃঐতিহাসিক সম্পদবিধ সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিব। জোৱা-টাপলি মৰা কিছু কাম হ'লেও এনে ফাট মেলাৰ পাছত সকলোৱে মনত ভাৱ হৈছে যে দ'লটো উপযুক্তভাৱে সংৰক্ষণ নকৰিলে কেতিয়াৰা নিশ্চিহ্ন হৈ পৰিব। ইয়াৰ আন্তঃঁগাঁথনি শক্তিশালী হোৱা হেতুকে আজিও সংগীৰবে থিয় হৈ আছে। কিন্তু ইয়াৰো এটা নিৰ্দিষ্ট সীমা থাকিব।

প্ৰদূষণৰ প্ৰভাৱৰপৰা সম্পূৰ্ণৰূপে মুক্ত নহয় শিৱসাগৰ চহৰ। অনৱৰতে গাড়ী-মটৰ, কল-কাৰখনা, খাৰকাৰা তেল, বিভিন্ন ধৰণৰ গোছৰ বাবে প্ৰদূষিত হৈছে বৃহত্তৰ অঞ্চলটো। ইয়াৰ বাবে শিৱ দ'লৰ ওপৰিভাগৰ বৰণতো প্ৰভাৱ পৰিচে। আমি সৰতে দেখা শিৱসাগৰৰ ৰূপ সলনি হ'ল। তদুপৰি শিৱ দ'লৰ বাহিৰৰণৰো সলনি হৈছে। লাহে লাহে আৰু অধিক মলিন হ'ব। ঐতিয়াও সময় আছে। পৰ্যটন বিভাগৰপৰা আৰম্ভ কৰি চৰকাৰৰ সংশ্লিষ্ট বিভাগলৈ আমাৰ এটাই অনুৰোধ যেন এই মূল্যবান সম্পদবিধ উপযুক্তভাৱে সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰে। কেৱল বং সানি বা মেলা ফাটত চিমেট প্লাষ্টাৰৰ প্রলেপে দ'লটোৰ গাঁথনি শক্তিশালী কৰি ৰাখিব নোৱাৰে। বৈজ্ঞানিক ভিত্তিত ইয়াৰ সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰা উচিত। ইউৱোপৰ প্ৰায়ভাগ ৰাষ্ট্ৰতে ঐতিহাসিক সম্পদৰাজি বৈজ্ঞানিক ভিত্তিত সংৰক্ষণ কৰাত ঐতিয়া এইৰোৰ স্থায়িত্ব কাল বৃদ্ধিৰ লগে লগে পৰ্যটনকাৰীৰ সংখ্যাও বৃদ্ধি পাইছে। অসমত পিছে এনে এখন ছবি দেখিবলৈ পোৱা নাযায়। কেৱল পৰ্যটন কেন্দ্ৰ বুলি উল্লেখ কৰি ডাঙৰ পোষ্টাৰ-হ'ড়িং লগালৈই এখন ঠাই বা এটা কেন্দ্ৰলৈ পৰ্যটনকাৰীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি নাপায়। ইয়াৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থাও লাগিব। শিৱ দ'লৰ ঐতিহাসিক সম্পদৰাজিৰ সংৰক্ষণ নহ'লে ভৱিষ্যতে ই নিশ্চিহ্ন হৈ পৰিব। এইক্ষেত্ৰত বিভিন্ন দল-সংগঠনৰ ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ। সকলোৱে এইক্ষেত্ৰত ঐতিবাচক ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব বুলি আশা কৰিব পাৰি।

সত্রীয়া সংস্কৃতির সাধক হৰেকৃষ্ণ মহন্ত

বৰঙাজুলি সত্রৰ সত্রাধিকাৰ হৰেকৃষ্ণ মহন্তই আজি ৯৩ বছৰত ভৱি
দিলে। ওদালগুৰি অঞ্চলৰ কিংবদন্তিস্মৰণপ এইগৰাকী সত্রাধিকাৰে বিগত
কে'বাদশক ধৰি বৃহন্তৰ অঞ্চলটোত সত্র স্থাপনৰ জৰিয়তে সত্রীয়া সংস্কৃতি
প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ ভূমিকা প্ৰহণ কৰি আহিছে। হৰেকৃষ্ণ
মহন্তই বহুতো ঘাত-প্ৰতিঘাত নেওচি জিলাখনত ২৭খন সত্র স্থাপন কৰিবলৈ
সক্ষম হৈছে। সবাতোকৈ উল্লেখযোগ্য কথা হ'ল যে আটাইকেইখন সত্রৰ
প্ৰায়সংখ্যক ভকতেই হ'ল বড়ো, বাভা, গাৰো, আদিবাসী সম্প্ৰদায়ৰ। বৰপেটা
অথবা মাজুলীৰ দৰে কোনো এটা অঞ্চলৰ সাদৃশ্য নথকা এই অঞ্চলটোত
সত্র স্থাপন কৰি মহন্তই এটা কথা প্ৰমাণ কৰিলে যে আদৰ্শৰে সকলোকে
আকৰ্ষিত কৰিব পাৰি। বিটিএডি অঞ্চলত এনে সত্র স্থাপনেৰে লোকসকলক
আকৰ্ষিত কৰিব পৰাটো একপ্ৰকাৰ জীৱনৰ বৃহৎ সাফল্য বুলিয়ে ক'ব লাগিব।
জিলাখনত খোজ পেলোৱা দিনৰেপৰা আজিপৰ্যন্ত যি পদক্ষেপ প্ৰহণ কৰিছে
তাৰ বাবে চিৰদিন সকলোৰে মনত সজীৱ হৈ থাকিব হৰেকৃষ্ণ মহন্ত।
জনজাতীয় লোকসমূহ এনে এটা অঞ্চলত গৈ গীত-পদ, খোল-তাল, নাগাৰা,
মৃদংগৰ ধ্বনিৰে মুখৰিত কৰিব পৰাটোও কম কথা নহয়। তেওঁৰ আধ্যাত্মিক,
মানসিক উন্নৰণ অনুকৰণীয়।

এইজনা সত্রাধিকাৰৰ শৈশৱ, কৈশোৱ আৰু যৌৱনকাল বৰপেটা সত্রৰ
বেষ্টনীতে অতিবাহিত হৈছিল। সেইবাবে তেওঁ আজিও কেৱলীয়া মতকে
সাৰটি আছে। তেওঁৰ কাৰ্যাৱলীত নাই কোনো আধুনিকতাৰ প্ৰভাৱ। কেৱল

সত্রীয়া সংস্কৃতির প্রচারতে ব্যস্ত হৈ পৰিছে। আজিৰ যুগত এনে ধৰণৰ লোক পাবলৈ নাই। ১৯৫৩ চনত বৰঙাজুলিত সত্র প্ৰতিষ্ঠা হোৱাৰ পিছতে ইষ্টদেৱ নবিশ বৰপেটা সত্রৰ ডেকা সত্রাধিকাৰ নিৰ্বাচিত হোৱাত নতুন সত্রখনৰ দায়িত্ব হৰেকৃষ্ণ মহন্তই গ্ৰহণ কৰে। খৈৰাবাৰী, ভেৰগাঁও, পুৰণি টংলা, খেলাপাৰা অঞ্চলত সত্রীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰসাৰ ঘটাই নিজ দক্ষতাৰে বড়ো, ৰাভা লোকক শিয় হিচাপে গ্ৰহণ কৰি আহিছে।

বৰঙাজুলিৰ দৰে এটা অঞ্চলত বিগত কে'বাদশক ধৰি সত্রীয়া সংস্কৃতি প্ৰচারত নিমগ্ন হৈ থকা মহন্তই ৯৩ বছৰত ভৰি দিলে। পিছে বয়সে তেওঁক আজিও হাৰ মনাব পৰা নাই। কাৰণ পুৱা-গধূলি এইহাৰাকী সত্রাধিকাৰৰ নেতৃত্বতে বাজি উঠে তাল, দৰা, খোল, মৃদংগৰ ধৰনি। চৌদিশে ইয়াৰ ধৰনিয়ে সৃষ্টি কৰে এক মধুময় পৰিৱেশ। আধুনিকতাৰ ধামখুমীয়াত আজিও এনে পৰিৱেশে বিৰাজ কৰি থকাটো সঁচাকৈয়ে আদশনীয় বিষয়। এই সকলোৰোৱৰ কৃতিত্ব আমি হৰেকৃষ্ণ মহন্তক দিবই লাগিব।

ভেৰগাঁৰত তেওঁৰ ৯৩সংখ্যক জন্মদিন পালন কৰাটো আদৰণীয় পদক্ষেপ। তাতোকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় হ'ল— এনে এগৰাকী ব্যক্তিৰ জন্মদিন পালন কৰিবলৈ সকলো শ্ৰেণীৰ লোক আগবঢ়াচি আহিছে। শংকৰদেৱৰ কৃষ্ণ-সংস্কৃতিৰ সংৰক্ষণ আৰু বিস্তাৰৰ বাবে সাত দশক ধৰি অবিৰত যাত্ৰা অব্যাহত বখা এগৰাকী ব্যক্তিক সমাজে দিব লগা স্বীকৃতি আজিও দিয়া নাই। মহন্তৰ বাবে কৰ্মই হ'ল ধৰ্ম। তেওঁ ব্যক্তিগত প্ৰচাৰ নিবিচাৰে। সদায় প্ৰচাৰৰপৰা আঁতিৰি থাকি নীৰেৰে কাম-কাজ কৰিবলৈহে তেওঁ আগছাই। তেওঁৰ বাবে প্ৰচাৰতকৈ কৰ্মহে ওপৰত। ভাল কামৰ প্ৰচাৰ এদিন হ'বই। পানীৰ মাজৰপৰা পদুম ছিড়িবলৈ গ'লে কাঁইটে বিদ্ধিবই। সেইবাবে তেওঁ সত্রীয়া সংস্কৃতি প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰৰ বাবে বহুতো বাধা-বিঘণি অতিক্ৰম কৰিবলৈ সদায় সাজু।

হৰেকৃষ্ণ মহন্ত বিখ্যাত ব্যক্তি নহ'লেও তেওঁৰ কৰ্মৰাজি বিশ্ববিশ্রুত লোকসকলতকৈ কোনোগুণে কম নহয়। দৰাচলতে বৰঙাজুলিৰ দৰে ঠাই এখনলৈ গৈ কে'বাদশক পূৰ্বে সত্রীয়া সংস্কৃতি প্ৰচাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱাটোৱে মহন্তৰ অনন্য কৃতিত্ব। মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ আদৰ্শৰে সমাজ গঢ়িবলৈ আহনিশ্বে চেষ্টা অব্যাহত বখা হৰেকৃষ্ণ মহন্তক বৰজাঘৰেও আজিলৈকে যাচা নাই প্ৰাপ্য সন্মান। সমাজৰ মংগলৰ বাবে জীৱনৰ সকলো মূল্যবান সময় অতিবাহিত কৰা ব্যক্তি এগৰাকীক যথাযোগ্য সন্মান প্ৰদান কৰাটো আমাৰ সকলোৰে দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য।

মহামায়া, নজরুল ইচ্ছাম আৰু কিছু অনুভৱ

২০১৭ বৰ্ষৰ ২৭ ডিচেম্বৰত অসম সাহিত্য সভাৰ শতবৰ্ষৰ সামৰণি
অনুষ্ঠানৰ মূল অনুষ্ঠানটো ধূৰুৰীত সম্পন্ন হয়। সমগ্ৰ ৰাজ্যতে সাহিত্য সভাৰ
উক্ত অনুষ্ঠানটো অনুষ্ঠিত কৰিছিল প্ৰতিখন জিলা আৰু শাখাই। ধূৰুৰীত
আয়োজিত মূল অনুষ্ঠানটোত মোৰ পিতৃ বাসদেৱ জালানৰ সেঁৰৰণত প্ৰদান
কৰা বঁটাটোও দিয়া হয়। সেই উদ্দেশ্যে মই প্ৰকাশক-লেখক ব্ৰজেন্দ্ৰনাথ
ডেকাক লগত লৈ ধূৰুৰীলৈ গৈছিলোঁ কাহিলিপুৱাতে। ধূৰুৰীলৈ গৈ থাকোঁতে
মনতে ভাৰিলোঁ মহামায়া দৰ্শন কৰোঁ বুলি। এজন বন্ধুক ফোন কৰি কথাটো
জনোৱাত তেওঁ ক'লে— এইকেহদিন মহামায়াত খুব ভিৰ হয়। দৰ্শনৰ বাবে
বহু সময় অপেক্ষা কৰিব লাগে। কিন্তু, ইমান সময় অপেক্ষা কৰাৰো সময়
নাই। বন্ধুজনক মই সকলোখনি বিৱৰি কোৱাত তেওঁ নজৰুল ইচ্ছাম নামৰ
লোক এজনৰ ফোন নস্বৰটো দিলে। লোকজনৰ নামটো শুনি মনতে প্ৰথমতে
ভাৰিলোঁ তেওঁ মনিৰ দৰ্শনৰ ক্ষেত্ৰত সহায় কৰিব পাৰিব জানো? মনত
সন্দেহ ৰাখিয়েই ফোন কৰিলোঁ ইচ্ছামলৈ। তেওঁক মোৰ পৰিচয়টো দিয়াৰ
পিছত ইচ্ছামে সন্তানণ জনাই মহামায়া মনিৰৰ এগৰাকী ব্যক্তিৰ এটি ফোন
নস্বৰ দিলে। মাহামায়ালৈ গৈ লোকজনক দেখা কৰিলে সকলো ব্যৱস্থা কৰি
দিব বুলি ইচ্ছামে ক'লে। ইয়াৰ পাচত মই এঘণ্টাৰ বাট গাঢ়ীৰে গৈ থাকোঁতে
ইচ্ছামে তিনিবাৰ ফোন কৰি সুধিছিল— কিবা অসুবিধা হৈছে নেকি? আনকি
মহাপীঠ পোৱাৰ সময়তো ফোন কৰিছিল। গন্তব্য স্থানত উপস্থিত হৈ জানিব
পাৰিলোঁ ইতিমধ্যে ইচ্ছামে মোৰ বাবে সকলো ব্যৱস্থা কৰি হৈছে। ফোন

নম্বৰ দিয়া লোকজনেও ইছলামৰ কথা ক'লে। মনটো বৰ ভাল লাগিল। ইছলাম ধৰ্মাবলম্বী লোক হৈও ইছলামৰ মহামায়া দর্শন কৰিবলৈ যোৱা লোকৰ প্ৰতি থকা শ্ৰদ্ধা আৰু আন্তৰিকতা দেখি অভিভূত হৈ পৰিলৈঁ। যি সময়ত একাংশ লোকে ধৰ্মক লৈ কৃৎসা বতনা কৰি বিভেদৰ বীজ সিঁচিবলৈ চেষ্টা কৰিছে সেই সময়তো নজৰৰলৈ দৰে লোকে হিন্দু-মুছলমানৰ মাজত শান্তিৰ বতৰা নীৰৱে বিলাই আছে। কেৰল সেয়াই নহয়, আনৰ ধৰ্মৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা প্ৰদৰ্শন কৰি নিজৰ ঠাইথিনিৰ নামো যে প্ৰচাৰ কৰিব পাৰি তাৰেই নিদৰ্শন হ'ল নজৰৰল। দৰাচলতে অসমত বসবাস কৰা কোনো লোকেই সাম্প্ৰদায়িকতাৰ সৃষ্টি হোৱাতো নিবিচাৰে। মাথোঁ একাংশ সমাজবিৰোধী চক্ৰহৈ হিন্দু-মুছলমানৰ মাজত থকা মিলাপ্রাতিৰ বাঙ্গান ছিঞ্চি পেলাবলৈ চেষ্টা চলায়।

নজৰৰল ইছলাম কোনো বিখ্যাত ব্যক্তি নহয়, কিন্তু তেওঁৰ যি বিশাল হৃদয় এখন লুকাই আছে সেয়া বহুতো বিখ্যাত লোকতকৈও বেছি ডাঙৰ। নজৰৰলৰ কথা ভাৰি প্ৰৱেশ কৰিলৈ মহামায়াত। আগতে যোৱা মনত নপৰে। এইখন মহাপীঠ সম্পর্কে বহুতো জনশ্ৰূতি শুনিবলৈ পোৱা যায়। কিংবদন্তি অনুসৰি প্ৰায় তিনিশ বছৰ পূৰ্বে আহোম স্বৰ্গদেউ জয়ধৰ্জ সিংহই মোগল সন্দাট ছাহজাহানৰ অধীনত থকা বৰ্তমানৰ গোৱালপুৰা জিলাখন মোগলৰপৰা উদ্বাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। অৱশ্যে ইয়াৰ কিছুদিন পাচতে দিল্লীৰ সন্দাট ওৰংগজেৱে তেওঁৰ সেনাপতি মিৰজুমলাৰঘাৰা অসম আক্ৰমণ কৰি পুনৰ উক্ত ঠাইথিনি দখল কৰে। সেই সময়ত পৰ্বতজোৱাৰ পৰগণাৰ শক্তিশালী পুৰুষ হাতীৰ চৌধুৰীয়ে মোগল সন্দাট ওৰংগজেৱৰপৰা জমিদাৰী জায়গীৰদাৰী লাভ কৰে। এইজন ব্যক্তিৰ দিনতেই দেৱী মহামায়াৰ আৱিৰ্ভাৱ হৈছিল। এতিয়া যি ঠাইত মহামায়া মন্দিৰটো আছে তাত সেই সময়ত চাৰিওফালে জংঘলে আৱৰি আছিল। মন্দিৰটোৰ চাৰিওফালে গভীৰ অৱণ্যৰ লগতে সৰু সৰু তিলা আছিল। নিশাৰ কথাটো বাদেই, দিন দুপৰতো হিংস্র জন্মৰ বাবে কোনো লোকে আগবঢ়ি যাবলৈ সক্ষম হোৱা নাছিল। বাঘ, ভালুক, সিংহৰ আক্ৰমণৰ বাবে সকলোৱে ভয়তে পেপুৱা লাগিছিল। সময় বাগৰিল, লাহে লাহে মানুহৰ বসতিও বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিলৈ। অটব্য অৱণ্য গুচি জনবসতিপুণ্ড স্থান হৈ পৰিল। মহামায়াৰ মূৰ্তি জমিদাৰে উদ্বাৰ কৰি মন্দিৰত প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ পাছত এতিয়া সেই ঠাইথণ্ডই হৈ পৰিল পৰ্যটকৰ কেন্দ্ৰবিন্দু।

আন এক জনশ্রুতি অনুসরি পাবনা জিলার অধীনস্থ তোকচান্দপুরৰ এজন কাঠ ব্যৱসায়ীয়ে মহামায়াৰ আশিস লাভ কৰা বাবে তেওঁৰ উদ্যোগতেই আজি দেৱীয়ে এনে প্ৰচাৰ-প্ৰসাৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। যোড়শ শতিকাৰ শেষৰ ফালে পাবনা জিলাখনৰ তোকচান্দপুৰৰ এজন ব্যৱসায়ীয়ে এই ঠাইলৈ কাঠ ক্ৰয় কৰিবলৈ আহিছিল। উল্লেখ্য যে পাবনা জিলাখনৰ বহুতো ব্যৱসায়ীয়ে সেই সময়ত ইয়ালৈকে কাঠ কিনিবলৈ আহিছিল। সেই সময়ত অৱণ্যত কাঠৰো অভাৱ নাছিল। পাবনা, ঢাকা, ৰংপুৰ, মৈমনসিং আদি জিলাৰপৰা বহুতো ব্যৱসায়ীয়ে নৈবে আহি নিজৰ ঠাইলৈ কাঠ লৈ গৈছিল। গোৱালপুৰা জিলাৰ পৰ্বতজোৱাৰ অঞ্চল তেতিয়া শাল, চেণ্ণ, চাম, বনচোম, পাৰল, গমাৰি আদি কাঠৰ বাবে বিখ্যাত আছিল। প্ৰায়সংখ্যক ব্যৱসায়ীয়ে স্থানীয় লোকক তেল, সূতা, গুড়, দা-কুঠাৰ, কপাহ, কোৰ, মচলা, কাপোৰ আদিৰ বিনিময়ত কাঠবোৰ লৈ গৈছিল। এবাৰ কাঠ বেপাৰীজনে বৰ্যা খতুত বেপাৰলৈ আহি বিপৰ্যয়ৰ সন্মুখীন হ'বলগীয়া হৈছিল। নাওখনৰ দুয়োকায়ে যিমান পাৰি সিমান কাঠ বোজাই দি নিজ দেশলৈ গতি কৰাৰ সময়তে টিপকাই নদীত নাও মেলি দিয়াৰ পাছতে প্ৰকাণ নাওখন বিযুপুৰৰ দক্ষিণ আৰু খোৱাঘাটৰ উত্তৰে এখন ঠাইত উপস্থিত হয়। অমাৰস্যাৰ অনুকাৰে আগুৰা ঠাইখনত উপস্থিত হওঁতেই নৈখনে কালৰূপ ধাৰণ কৰে। প্ৰচণ্ড ধূমহাই নৈখনক প্ৰাণচঞ্চলা কৰি তুলিলে। নাওখনত থকা সকলোৱে ভগৱানক স্মৰণ কৰিবলৈ ধৰিলে যদিও নাও, কাঠ, মানুহ কাৰো সন্ধান নোলাল। মাঠেঁ ব্যৱসায়ীজনেহে পাৰলৈ উঠি আহি প্ৰাণ বক্ষা কৰিবলৈ সক্ষম হয়। ব্যৱসায়ীজনৰ আৰ্তনাদ শুনি দেৱীৰ আৱির্ভাৰ হ'ল এগৰাকী বালিকাৰ কৃপত। জনপ্ৰাণীহীন গভীৰ অৱণ্যত বক্ষবাস পৰিহিতা বালিকাগৰাকীক দেখি ব্যৱসায়ীজনৰ আৰু বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল যে সেয়া মহামায়াৰে কৃপ। তাতেই দেৱীৰ মন্দিৰ সাজিলে। লাহে লাহে হেৰোৱা নাও, কাঠ আৰু লগীয়াসকলোৱো সন্ধান লাভ কৰিলে। যোগমায়া মহাশক্তিক স্থাপনৰ পাছত বেপাৰীজনে নাৱেৰে নিজ গৃহলৈ গৈছিল। তেতিয়াৰেপৰাৰ্টি মহামায়া মহাপীঠৰ প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰ হ'বলৈ ধৰিলে। যি ঠাইত মহামায়াই কাঠ ব্যৱসায়ীজনক দেখা দিছিল সেই ঠাইখন আজি মহামায়াৰ স্নানঘাটৰপে পৰিচিত। অৱশ্যে এই স্নানঘাটত এতিয়া মন্দিৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছে। স্নানঘাট দেৱী মহামায়া মন্দিৰৰ উত্তৰে দুমাইল আঁতৰত অৱস্থিত।

প্ৰসংগঃ ৰসৱাজৰ বাসগৃহ সংৰক্ষণ

সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ ওড়িশাৰ ছৰ্মলপুৰত থকা বাসগৃহটো পথ নিৰ্মাণৰ বাবে ভাঙিবলৈ ধৰাৰ সময়তে সমগ্ৰ অসমজুৰি প্ৰতিবাদৰ চৌ উঠিল। এই প্ৰতিবাদৰ চৌৰ বাবে ওড়িশা চৰকাৰে ঐতিহাসিক ঘৰটো সংৰক্ষণৰ বাবে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে। অসমৰ প্ৰাতঃস্মৰণীয় ব্যক্তিসকলৰ অন্যতম ৰসৱাজৰ ঐতিহাসিক বাসগৃহটো সংৰক্ষণৰ বাবে ওড়িশা চৰকাৰে যি সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে সেয়া প্ৰশংসনীয় পদক্ষেপ বুলি ক'বই লাগিব। অসমীয়াৰ আৱেগ-অনুভূতি তথা অসমৰ গৌৰৱ বসৱাজৰ স্মৃতি সংৰক্ষণৰ বাবে সৃষ্টি হোৱা চৌৰ প্ৰতি সন্মান জনাই ওড়িশাৰ চৰকাৰে যি সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে তাৰ বাবে অসমৰ কে'বাটাও সংগঠন, ব্যক্তি তথা কে'বাটাও ছাত্ৰ সংগঠনৰ ভূমিকাও আছিল উল্লেখনীয়। যিটো কাম অসম চৰকাৰে কে'বাদশক পূৰ্বে গ্ৰহণ কৰিব লাগিছিল সেয়া নকৰাৰ ফলতে আজি এই অবাঞ্ছিত পৰিস্থিতি সৃষ্টি হ'ল। দৰাচলতে পূৰ্বৰ চৰকাৰসমূহে ৰসৱাজৰ উক্ত ঐতিহাসিক গৃহটো সংৰক্ষণৰ বাবে ভৱা নাছিল। কাৰণ চৰকাৰে ছৰ্মলপুৰত গৃহটো সংৰক্ষণৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰিলে কি লাভ হ'ব বুলিহে ভাবিছিল। যিসময়ত সমগ্ৰ বিশ্বতে ঐতিহাসিক সমলসমূহ সংৰক্ষণৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছে সেই সময়ত অসমৰ

সম্পদ এবিধি সংরক্ষণৰ বাবে দল-সংগঠন, ব্যক্তিবিশেষে আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচী গ্ৰহণ কৰিবলগীয়া হোৱাতো চিন্তনীয় বিষয়। ইতিমধ্যে সংৰক্ষণৰ অভাৱত অসমৰ বহুতো কীৰ্তিচিহ্ন নিশ্চিহ্ন হৈছে। কেৱল সাহিত্যিক-নাট্যকাৰৰে নহয়, ঐতিহাসিক কীৰ্তিচিহ্নও এতিয়া সংৰক্ষণৰ অভাৱত জথি-খাহি গৈছে। এটা কথা চৰকাৰ বা সংশ্লিষ্ট কৃত্তপক্ষই মনত ৰখা উচিত যে এই কীৰ্তিচিহ্নসমূহ যদি এৰাৰ আমাৰ মাজৰপৰা নোহোৱা হৈ যায় তেনেহ'লে ইয়াক পুনৰ লাভ কৰা নাযায়। ইতিমধ্যে বহুতো সম্পদ আমাৰ মাজৰপৰা নোহোৱা হোৱাত এইবোৰৰ সন্ধানত বহুতে নামি পৰিছে যদিও উদ্বাৰ কৰা সন্তুষ্ট হোৱা নাই।

অসম সাহিত্য সভাৰ মূল ভৱনটো যোৰহাটত সংৰক্ষণ কৰা কাৰ্য আছিল অসমৰ ইতিহাসৰ এক উল্লেখযোগ্য দিশ। কিন্তু পৰিতাপৰ বিষয় যে এই সাহিত্য সভাক ধন্য কৰা বিশিষ্ট সাহিত্যিকসকলৰ অমূল্য সম্পদৰাজি আজিও সম্পূৰ্ণৰূপে সংৰক্ষণ কৰা হোৱা নাই। পদ্মনাথ গোহাঞ্জিৰুৱাবপৰা আৰম্ভ কৰি বিগত সময়ছোৱাৰ সভাপতিসকলৰ লেখা, তেওঁলোকে ব্যৱহাৰ কৰা সম্পদসমূহ সংৰক্ষণৰ বাবে কোনো ব্যৱস্থাই গ্ৰহণ কৰা পৰিলক্ষিত নহ'ল। বৰং ইয়াৰ পৰিৱৰ্তে সাহিত্য সভাৰ শতবৰ্ষীয় বিশেষ সভাৰ সময়ত অস্থায়ীভাৱে নিৰ্মাণ কৰা কে'বাগবাকী বৰেণ্য শিল্পীৰ মুৰ্তিসমূহ জধে-মধে পেলাই হৈ দিয়া হৈছিল। ইয়াকে লৈ বিভিন্ন মহলত প্ৰতিক্ৰিয়া সৃষ্টি হৈছিল যদিও পৰৱৰ্তী সময়ত এইবোৰ সংৰক্ষণ কৰা হ'ল জানো? আজিও বহুতো বৰেণ্য সাহিত্যিকৰ সৃষ্টি অৱহেলিত হৈ আছে। আনকি বহুতো লেখা কালৰ সেৱাত হৈৰাই যোৱা উপক্ৰম হোৱাৰ পাছতো সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কোনোৱে কৰিবলৈ আগবঢ়ি অহা নাই। কেৱল ক্ষমতা আৰু ব্যক্তিগত স্বার্থ পূৰণৰ বাবে বিষয়বৰ্তীয়া আৰু আগভাগ লওঁতাসকলে সাহিত্য সভাৰ মজিয়া উন্নাল কৰি আহিছে। বসৰাজ লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ ঐতিহাসিক ঘৰটো সংৰক্ষণৰ বাবে আজি দল-সংগঠনে আন্দোলন অথবা প্ৰতিবাদী কাৰ্যসূচী গ্ৰহণ কৰিবলগীয়া হ'ল কিয়? অসম সাহিত্য সভাই যদি উক্ত গৃহটো সংৰক্ষণৰ বাবে পূৰ্বৰেপৰা আগভাগ লৈ আহিলেহেঁতেন তেতিয়াহ'লে ছৰ্বলপুৰৰ গৃহত হাতুৰীৰ কোৱ নপৰিলেহেঁতেন। বিগত সময়ছোৱাত সাহিত্য সভাই কোনো বিশেষ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰাও পৰিলক্ষিত হোৱা নাই।

ৰূপকোঁৰৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৱালা, কলাগুৰু বিষুপ্ৰসাদ ৰাভা, সুধাকৃষ্ণ

ড° ভূপেন হাজৰিকা, কৰ্মবীৰ নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ, পদ্মশ্ৰী নলিনীবালা দেৱী, পদ্মনাথ গোহাত্ৰিষ্বৰুৱা, লীলা গাঁগে, সীতানাথ ব্ৰহ্মচৌধুৰী, আনন্দিবাম দাস, প্ৰতীমা পাণে বৰুৱা, ব্ৰজ শৰ্মা, ফণী শৰ্মা, আব্দুল মালিক আদি বৰেণ্য ব্যক্তিৰ সম্পদৰাজি সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত সাহিত্য সভাই সভা-আলোচনা চক্ৰ আদি আয়োজন কৰিয়েই দায়িত্ব সামৰিছে। এওঁলোকৰ অসমৰ সাহিত্য-সংস্কৃতিলৈ অৱদান কিমান সেয়া পাঠকক দোহৰাৰ নিশ্চয় প্ৰয়োজন নাই। চৰকাৰে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ সাহিত্য সভাই জানো কেতিয়াবা হেঁচা প্ৰয়োগ কৰিছে।

জন কীটছ, জন মিল্টন, উইলিয়াম শেইক্সপীয়েৰ আদি মহান সাহিত্যিক, কৰিব সম্পদৰাজি আজি চৰকাৰে সংৰক্ষণ কৰি সেয়া পৰ্যটকৰ দৰ্শনৰ বাবে মুকলি কৰি দিছে। কেৱল সেয়াই নহয়, সকলো ঐতিহাসিক কীৰ্তিচিহ্ন সংৰক্ষণৰ বাবে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। অসম চৰকাৰে অসমৰ বৰেণ্য ব্যক্তিসকলৰ লগতে কীৰ্তিচিহ্নসমূহ সংৰক্ষণৰ বাবে যি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিছিল তাৰ তিলমাত্ৰও কৰা পৰিলক্ষিত হোৱা নাই। চৰকাৰে যদি সংৰক্ষণৰ বাবে আগবঢ়াতি নাহে তেতিয়াইলৈ কোনো ক্ষেত্ৰতে সংৰক্ষণ সভৱ নহয়। সংৰক্ষণ নহ'লৈ নৰ প্ৰজন্মই পাহৰি যাব ইতিহাসৰ স্মৰণীয় ব্যক্তি, কীৰ্তিচিহ্নৰ গৌৰৱ। চৰকাৰক আমি সকলোৱে হেঁচা দিব লাগিব —যাতে প্ৰতিটো ক্ষণতে এনে কৰিবলৈ বাধ্য হয়।

মে' দিরস মাঠোঁ এটি দিনহে, মূল্যায়ন নহয় শ্রমৰ

সমগ্র বিশ্বতে এক মে'র দিনটো শ্রমিক দিরস হিচাপে পালন কৰা হয়। শ্রমিকসকলক শোষণৰপৰা মুক্ত কৰাৰ লক্ষ্যৰে আয়োজিত এই দিরসত পৃথিবীৰ সকলো দেশতে এদিনৰ বাবে হ'লেও শ্রমিকসকলৰ কথা কোৱা হয়। তেওঁলোকৰ শোষণ, অন্যায়ৰ বিৰুদ্ধেও যে মাত মতা লোক এই পৃথিবীত আছে সেই কথাই প্রমাণ কৰে মে' দিরসত। কিন্তু কোনে মাত মাতে? কেতিয়াবা এই দিনটোত মালিকপক্ষই শ্রমিকক কৰা অন্যায়ৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰে জানো? নিশ্চয় নকৰে। কাৰণ ওপৰৈ থুৱালৈ নিজৰ গাতে পৰে। শ্রমিকসকলো যে মানুহ, সেই কথা মালিকপক্ষই কেতিয়াও নাভাবে। আনকি অর্ধেক মালিকেই শ্রমিকক ইতৰ জীৱ-জন্মৰ দৰে ব্যৱহাৰ কৰে। শ্রমিকৰো যে দুখ-ভাগৰ আছে সেই কথা যেন তেওঁলোকে কেতিয়াও উপলব্ধি কৰিবই নোৱাৰে।

মে' দিরসতো বিশ্বৰ প্ৰায়ভাগ শ্রমিকেই শোষণৰ বলি হয়। আনকি যিসকল মালিকে শ্রমিক দিরসৰ দিনা শ্রমিকৰদ্বাৰা কাম কৰাই তেওঁলোককেই সিদিনাও শোষণ কৰিয়েই কাৰ্য সম্পাদন কৰে। এয়া জানো হাস্যকৰ বিষয়

নহয়? যাব হকে কথা কয় তেওঁৰ কান্দতেই বন্দুক চলায়। এয়া অপ্রিয় হ'লেও সত্য যে মালিকে যিমানেই ভাল ভাল কথা কৈ নাথাকক কিয়, তেওঁলোকৰ এটাই লক্ষ্য— শোষণ। শ্রমিকসকলৰ মাজত বিভাজন আনি কেনেদেৱে মুনাফা লাভ কৰিব পাৰি তাৰেই চিন্তাত নিমগ্ন হৈ থাকে। কেনেবাকৈ এটা পক্ষক নিজৰ দখললৈ আনিব পাৰিলৈ তেওঁলোকে সেয়াই ব্ৰহ্মান্ত্ৰ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে। সুযোগৰ অপেক্ষাত থকা শ্রমিকেও যে কেতিয়াবা ইয়াৰ মুনাফা আদায় নকৰে তেনে নহয়। সেইবাবে শ্রমিকৰ শোষণৰ ক্ষেত্ৰত একপক্ষীয়ভাৱে মালিকপক্ষকেই জগৱীয়া কৰিব নোৱাৰি। এপাট তাল কেতিয়াও নাবাজে। তদুপৰি মালিকে শোষণ কৰি থকাৰ বিষয়ে কোৱা বিষয়টো বাজি থকা বেল এটাই পুনৰ কোবাই দিয়াৰ লেখীয়া ঘটনা। শ্রমিকৰ শোষণ, দুখ-যন্ত্ৰণাৰ কথা কৈ অন্ত নপৰে। নদীৰ সৌঁতৰ দৰে গতি। কেতিয়াবা দ্রুত হয় আৰু আন কেতিয়াবা মছৰ।

শ্রমিকক শোষণৰ ক্ষেত্ৰত যিবোৰ কাৰকে সুযোগ প্ৰদান কৰে সেইবোৰৰ ভিতৰত অন্যতম হ'ল দৰিদ্ৰতা। দৰিদ্ৰতাই কোঙা কৰা শ্রমিকে কেতিয়াও মালিকৰ বিপক্ষে প্ৰতিবাদ কৰিবলৈ সাহস নকৰে। কাৰণ এনে কৰিবলৈ গ'লে বিপদ যিকোনো মুহূৰ্ততে হোৱাৰ আশংকা থাকে। নিজৰ হাতৰ কুঠাৰ ভৱিত মাৰিব নোখোজা শ্রমিকৰ এদিন কাম বন্ধ হ'লেই পেটত কল্কলাই থকা শব্দৰ প্ৰকাশ আৰু বেছি হ'ব। পেটৰ ভাতমুঠিৰ বাবেই আমি সকলোৱে মালিকপক্ষৰ মুখলৈ চাই থাকিবলগীয়া হৈছে। শ্ৰম আইনৰপৰা আৰম্ভ কৰি আন বহুতো আইন প্ৰণয়ন হ'ল শ্রমিকসকলৰ সুৰক্ষাৰ বাবে। কিন্তু কাৰ্যতঃ এনে আইনেও সুৰক্ষা দিব পৰা নাই কপালৰ ঘাম মাটিত পেলাই শ্ৰম কৰা শ্রমিকসকলক। আজিও শিশু শ্রমিকেৰে ভৱি আছে সমাজৰ বিভিন্ন স্তৰ। যিসকলে শিশু শ্রমিকৰ বিষয়ে লম্ফ-জম্ফ কৰে তেওঁলোকেই বেছিকৈ এনেধৰণৰ শ্রমিকক শোষণ কৰে। বিশেষকৈ অভিজাত পৰিয়াল আৰু হোটেল-বেস্টোৱা আদিত এনেধৰণৰ শ্রমিকেৰে ভৱি পৰিছে। এয়া কেৱল অসমৰেই ছবি নহয়, সমগ্ৰ বিশ্বতোই এনে ধৰণৰ ছবি সহজলভ্য হৈ পৰিছে। যেনি চাই তেনি কেৱল শিশু শ্রমিকেই দেখা পোৱা যায়। কাগজে-কলমে শিশু শ্রমিক বন্ধ কৰা হৈছে যদিও বাস্তৱত তাৰ ওলোটা ছবিহে প্ৰত্যক্ষ কৰা হয়। অৱশ্যে সমাজত এনে কিছু লোক আছে —যিসকলে ঘৰত শিশু শ্রমিক

ৰাখিলেও তেওঁলোকক পৰিয়ালৰ আন সদস্যৰ দৰে অথবা নিজৰ সন্তানৰ লেখীয়া মৰম কৰিও পঢ়া-শুনা কৰায়। কিছুমানে বিবাহৰ ক্ষেত্ৰতো আগভাগ লোৱা দেখা যায়। গতিকে সকলো মালিকেই যে শ্ৰমিকক শোষণ কৰে তেনে নহয়, মৰমেৰে সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ চেষ্টা চলোৱা লোকো আমাৰ সমাজতেই আছে। সেইবাবে আমি দুয়োটা দিশ বিশ্লেষণ কৰিহে শ্ৰমিকক শোষণ কৰাৰ কথাটো উপ্পেক্ষ কৰিব লাগিব।

শ্ৰমিক-মালিকপক্ষৰ মাজত সুসম্পর্ক বৰ্কা কৰিও কাম সুচাৰুপে সম্পাদন কৰিব পাৰি। দুয়োপক্ষৰ আঁকোৰগোজ মনোভাবে উদ্যোগ, কাৰখনাৰ লগতে ঘৰুৱা ক্ষেত্ৰতো সমস্যাৰ সৃষ্টি হয়। মে' দিৱস বা শ্ৰমিক দিৱসৰ দিনা মালিকপক্ষৰ বিৰুদ্ধে শঁ'গান দি শ্ৰমিকসকলৰ সমস্যা সমাধান কৰিব পৰা যায় জানো? শ্ৰমিকক শোষণৰপৰা মুক্ত কৰিবলৈ এদিন হাতে হাতে প্ৰতিবাদকৰিসকলে ফেষ্টুন, বেনাৰ আদি লৈ মালিকপক্ষৰ বিৰুদ্ধে ধৰ্ণি দিলেই অথবা শঁ'গান দিলেই কোনো সমস্যাৰ সমাধান নহয়। মালিকৰো লাভ হওক, শ্ৰমিকেও মৰ্যাদাসহকাৰে জীয়াই থাকক। তেতিয়াহে মে' দিৱস বা শ্ৰমিক দিৱস উদ্যাপনৰ অৰ্থ থাকিব। আমি প্ৰতিবছৰে এনে একোটা দিৱস উদ্যাপনৰ বিষয়ে বছৰটোৰ ৩৬৪ দিন শীত-তাপ নিয়ন্ত্ৰিত কোঠাত থকা বিষয়া-নেতাৰদ্বাৰা ৰূপায়ণ কৰাৰ বিষয়ে ভাৰিলে ই চিৰদিন এটা বিশেষ দিন হিচাপেহে চিহ্নিত হৈ ৰ'ব। এই দিৱসৰদ্বাৰা শ্ৰমিকসকলৰ কোনোদিনেই উপকাৰ নহ'ব।

প্রদূষণমুক্ত পরিবেশ গাঢ়ার সংকল্প লওক

প্রতিবছরে পাঁচ জুনত পালন করা হয় বিশ্ব পরিবেশ দিবস। বিশ্বায়নৰ যুগত সমগ্র বিশ্বতে প্রদূষণ এনেদৰে গা কৰি উঠিছে যে ইয়াৰ পৰা পৰিত্রাণ কাৰো বাবে সন্তোষ নহয়। জল, স্থল, বায়ু সকলোতে কেৱল প্রদূষণ। ইয়াৰ ভয়াৰহ ছবিখনে সকলোৰে মনত আশংকাৰ সৃষ্টি কৰিছে। সেইবাবে বিশ্ববাসীৰ মাজত প্রদূষণৰ বিৰুদ্ধে সজাগতা সৃষ্টিৰ বাবে পাঁচ জুনত পালন কৰা হয় বিশ্ব পরিবেশ দিবস। ইতিমধ্যে বিশ্ব ধৰ্মীয় দিবস পালন কৰা হৈছে বিভিন্ন দেশত। প্রদূষণ কেৱল কোনো এটা নিৰ্দিষ্ট অঞ্চলৰ সমস্যা নহয়। উন্নত দেশৰপৰা আৰম্ভ কৰি উন্নয়নশীল দেশলৈকে সকলোতে আৰম্ভ হৈছে ভয়াৰহ প্রদূষণ। ইতিমধ্যে বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাই বিভিন্ন দেশত হোৱা প্রদূষণে কেনেধৰণৰ আশংকাৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে সেই সম্পর্কে সতৰ্কবাণী শুনাইছে। অতিসম্প্রতি বিভিন্ন দেশত ভয়াৰহ ৰোগ সৃষ্টি হোৱাৰ মূলতে প্রদূষণ বুলি বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাই উল্লেখ কৰিছে। মৰণ ব্যাধি কেঞ্চাৰৰপৰা আৰম্ভ কৰি চৰ্মৰোগ, বিভিন্ন জন্মৰোগ বিয়পা বোগৰ প্ৰকোপো বৃদ্ধি হ'বলৈ ধৰিছে বুলি বিশ্বৰ সৰ্বোচ্চ ক্ষমতাসম্পন্ন সংস্থাটোৱে উল্লেখ কৰাৰ পাছত ইয়াক লৈ ব্যাপক চৰ্চাও হৈছে।

প্রদূষণৰ বাবে গোলকীয় উষ্ণতাৰ বৃদ্ধি পাৰলৈ ধৰিছে। কিছুমান দেশত ৫০ ডিগ্ৰী চেলছিয়াছ উষ্ণতা হৈছোগে। আগস্টক ১০ বছৰৰ ভিতৰত পৃথিৱীৰ উষ্ণতা পাঁচ ডিগ্ৰী চেলছিয়াছলৈ বৃদ্ধি পাৰ বুলি পৰিৱেশ বিজ্ঞানীসকলে মন্তব্য কৰিছে। কিছু বছৰ আগলৈকে আমাৰ বাজ্যখনতে দিনটোৰ তাপমাত্ৰা ৩০ ডিগ্ৰী চেলছিয়াছ হ'লৈ সকলোৱে মাজত হাহাকাৰ অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছিল, কিন্তু এতিয়া ৩৯ ডিগ্ৰী চেলছিয়াছ উষ্ণতাৰ সহ্য কৰিবলগীয়া হৈছে। ৩৫-৩৬ ডিগ্ৰী চেলছিয়াছ উষ্ণতা স্বাভাৱিকভাৱেই সকলোৱে গ্ৰহণ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছে।

বিশ্ব পৰিৱেশ দিৱসৰ দিনা কেইটিমান গছপুলি ৰঞ্জ বেনাৰ আঁৰিলেই দিৱস পালনৰ গুৰুত্ব নাথাকে। বছৰটোৰ আন দিনকেইটাতো আমি পৰিৱেশ সম্পর্কে সতৰ্ক হ'ব লাগিব। কাৰণ এনে বছতো অনুষ্ঠান-প্রতিষ্ঠান, বিভাগ আছে — যিয়ে প্ৰতিবছৰে একে ঠাইতে একেটা গাঁততে গছপুলি ৰোপণ কৰে। অৰ্থাৎ প্ৰতিবছৰে ৰোৱা গছপুলিটোকে আদৰ-যত্ন নকৰাৰ ফলত মৰহি যায়। উপযুক্তভাৱে বেৰ আদি নিদিয়া বাবে গৰ-ছাগলীয়ে খাই পেলায়। চৌদিশে যদি এনেকৈয়ে বিশ্ব পৰিৱেশ দিৱস পালন কৰা হয় তেতিয়াহ'লৈ পৰিৱেশৰ সংৰক্ষণ হ'বলৈ এনে কৰিলে নিশ্চয় পৰিৱেশৰ উন্নতি নহ'ব। প্ৰতিৰোধ নহ'ব প্ৰদূষণ।

আমি সকলোৱে পৰিৱেশ সংৰক্ষণৰ ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা উচিত। পৰিৱেশ সংৰক্ষণৰ বিষয়টো কেৱল সজাগতাৰে সন্তুষ্ট নহয় — যদিহে জনসাধাৰণে ইয়াক আন্তৰিকতাৰে গ্ৰহণ নকৰে। প্ৰকৃতিক ভাল পাৰলৈ শিকিব লাগিব। যেতিয়া প্ৰকৃতিক ভাল পাৰলৈ শিকিব তেতিয়াহে প্ৰকৃতিয়ে মানুহক জীয়াই থাকিবলৈ এটি উপযুক্ত পৰিৱেশ দিব। গছ নাথাকিলে মানুহ জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। সেইবাবে সকলোৱে বছৰত এডাল হ'লৈও গছ ৰোৱাৰ অভ্যাস গঢ়ি তুলিব লাগিব। আন দিনত নহ'লৈও প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিয়ে যদি নিজৰ জন্মদিনত এডালকৈ গছ ৰোপণ কৰে তেতিয়াহ'লৈ চৌদিশে সেউজীয়া পৰিৱেশৰ সৃষ্টি হ'ব। এইক্ষেত্ৰত পিতৃ-মাতৃৰ লগতে অভিভাৱকে সন্তানক জন্মদিনত কেক উপহাৰ দিয়াৰ লগতে একোডালকৈ গছ ৰোৱাৰ বাবেও অনুপ্ৰেৰণা যোগোৱা উচিত। সৰুৰেপোৱা এনে অভ্যাস গঢ়ি তুলিব পাৰিলে প্ৰকৃতিৰ ভাৰসাম্যও বৰ্ক্ষা হ'ব। প্ৰকৃতিৰ ভাৰসাম্য বৰ্ক্ষা নহ'লৈ আমি কোনোৱে

সুস্থান্ত্রে জীয়াই থাকিব নোরাবোঁ। আমাক জীয়াই থাকিবলৈ হ'লে সুস্থ
প্রাকৃতিক পরিবেশৰো প্ৰয়োজন। প্ৰদূষিত ঠাইত কোনোৱে বেছি সময় থাকিব
নোৱাৰে। যিৰোৰ লোক প্ৰদূষিত অঞ্চলত বসবাস কৰে তেওঁলোকৰ স্বাস্থ্য
সহজে ভাগি পৰে। বিভিন্ন ধৰণৰ ৰোগেও সহজে আক্ৰমণ কৰিবলৈ সুযোগ
লাভ কৰে। স্বাস্থ্য ভালে নাথাকিলে দৈনন্দিন কামসমূহ সুচাৰুৰূপে সম্পাদন
কৰিব নোৱাৰে। ফলত পৰোক্ষভাৱে অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰতো বৃহৎ পৰিমাণৰ
লোকচানৰ সন্মুখীন হ'বলগীয়া হয়। ফলত দেশৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নতো
ব্যাঘাত জন্মে। সেইবাবে নিজৰ লগতে সমাজ তথা দেশৰ সৰ্বাংগীণ উন্নয়নৰ
বাবে প্ৰদূষণমুক্ত পৰিবেশৰ প্ৰয়োজন। সেয়েহে আমি সকলোৱে সংকল্প লওঁ
আহক মিলিজুলি পৰিবেশৰ সংৰক্ষণ কৰিম।

বাল্যবিবাহ প্রতিরোধৰ বাবে গঠন হওক এখন উমেহতীয়া মঢ়

ৰাজা ৰামমোহন ৰায়ে সতীদাহ প্রথা আৰু বাল্যবিবাহৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিছিল। ব্ৰিটিছ প্ৰশাসক লড় বেণ্টিশে ভাৰতত সতীদাহ প্রথা বন্ধ কৰিছিল। আইনৰ গঙ্গীৰ ভিতৰত সতীদাহ প্রথাৰ পক্ষত থকাসকলক শাস্তি প্ৰদানৰ বাবে ব্যৱস্থা গ্ৰহণৰ পাছত স্বৰাজোন্তৰ কালত আজিৰপৰা তিনি দশক পূৰ্বে ভাৰতত মাত্ৰ এবাৰেই সতীদাহৰ ঘটনা সংঘাটিত হৈছে। অৱশ্যে এই ঘটনাৰ পৰৱৰ্তী সময়ত পুনৰাবৃত্তি ঘটা নাই। কিন্তু বাল্যবিবাহ আজিও অবাধ গতিতেই চলি আছে। অতি সম্প্রতি ভাৰতৰ আন ৰাজ্যৰ লগতে অসমত বাল্যবিবাহজনিত ঘটনা অস্বাভাৱিকভাৱে বৃদ্ধি পাইছে। একাংশ অনগ্রসৰ তথা আৰ্থিকভাৱে দুৰ্বল পৰিয়ালত সহজেই সুবিধাবাদী লোকসকলে বাল্যবিবাহ সম্পন্ন কৰিয়েই আছে। অসমৰ সংবাদ মাধ্যমতে বাল্যবিবাহৰ বাতৰি সবিস্তাৰে প্ৰকাশ পাইছে। ৰাজ্যখনৰ কে'বাটাও সংগঠনৰ সক্ৰিয় ভূমিকা তথা তৎপৰতাৰ বাবে কে'বাখনো বাল্যবিবাহ পৰিয়ালে স্থগিত ৰাখিবলৈ বাধ্য হৈছে। বাল্যবিবাহৰ বিৰুদ্ধে ইতিমধ্যে বিভিন্ন সংগঠনে সৱৰ হৈ ইয়াক প্ৰতিহত কৰিবলৈ প্ৰশাসন তথা চৰকাৰক দাবী জনাইছে।

বাল্যবিবাহ ভারতীয় সংস্কৃতির পরিপন্থী। ভারতীয় সমাজত গোপনে এনে কার্য চলি থাকিলেও ইয়াৰ সমৰ্থনত কোনো লোক নাই। ইয়াৰ বাবে আজি সমাজ ব্যৱস্থাক সম্পূৰ্ণৰূপে দায়ী কৰিব নোৱাৰোঁ। কাৰণ আমাৰ সমাজত এতিয়াও অৰ্ধেক লোকেই হ'ল অশিক্ষিত। বিশেষকৈ ভিতৰৰা অঞ্চলসমূহৰ লোকক আজিও সৰ্বস্তৰৰ শিক্ষাই সামৰি ল'ব পৰা নাই। কু-সংস্কাৰে আৱৰি থকা এনে সমাজত বাল্যবিবাহৰ দৰে ঘটনা সংঘটিত হৈ থাকিবই। ইয়াক সমাজৰপৰা আঁতৰ কৰিবলৈ হ'লৈ প্ৰথমতে শিক্ষিত লোকৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰিব লাগিব। শিক্ষাৰ প্ৰসাৰৰ লগে লগে কুসংস্কাৰো আঁতৰি যাব। বিশেষকৈ অনগ্রসৰ অঞ্চল, চৰাঞ্চলত অশিক্ষিত লোকৰ সংখ্যা বেছি বাবে বাল্যবিবাহো হৈ আছে। কাৰণ এনে অশিক্ষিত লোকক ধনৰ লগতে বিভিন্ন প্ৰলোভনেৰে প্ৰলোভিত কৰাটো সহজ। সমাজৰ সুবিধাৰাদী লোকসকলে স্বার্থ সিদ্ধিৰ বাবে সাধাৰণতে অশিক্ষিত আৰু দুৰ্ধীয়া লোকক টাগেটি কৰি লয়।

ধৰ্মীয় দৃষ্টিকোণৰপৰা বাল্যবিবাহৰ মূল্য বা গুৰুত্ব আছে বুলি ভাবে বাবে বহুতে এনে কাৰ্য সমৰ্থন কৰে। অশিক্ষিত লোকৰ কথা বাদেই, শিক্ষিত তথা সন্তুষ্ট পৰিয়ালৰ লোকেও বাল্যবিবাহক সমৰ্থন কৰে। কিন্তু কোনো ধৰ্মই আজিলৈকে বাল্যবিবাহক সমৰ্থন জনোৱা নাই। উপযুক্ত বসয়ত ল'ৰা-ছোৱালীৰ বিবাহ সম্পন্ন কৰাৰ বাবে সকলো ধৰ্মই সমৰ্থন কৰে। কিন্তু ইয়াৰ অপব্যাখ্যা কৰি কম বয়সতে বিয়া পাতি দিয়ে। কম বয়সত বিয়া পাতিলে অধিক সন্তান জন্ম পায়। তদুপৰি মহিলাগৰাকীৰ স্বাস্থ্য কম বয়সতে ভাগি পৰে। চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ মতে ১৮ বছৰৰ আগলৈকে ছোৱালীয়ে সন্তান জন্ম দিব পৰাকৈ শাৰীৰিক বিকাশ নহয়। আনকি কিছুমান মহিলাই অধিক সন্তান কম বয়সতে জন্ম দিয়াৰ ফলত শাৰীৰিক-মানসিকভাৱে দুৰ্বল হৈ মৃত্যুমুখত পৰে। তদুপৰি অধিক সন্তান জন্ম দিলে ভালদৰে লালন-পালনৰ লগতে শিক্ষা-দীক্ষাও প্ৰদান কৰিব নোৱাৰে। সেইবাবে এনে সন্তান বিপথে পৰিচালিত হোৱাৰ সন্তাৱনা অধিক। পাৰিবাৰিক অশাস্তিৰ বৃদ্ধি পায়। অপৰাধ জগতৰ স'তে সাঙ্গোৰ খালে পিতৃ-মাতৃয়েও অশাস্তিৰ মাজেৰে দিন অতিবাহিত কৰিবলগীয়া হয়। গতিকে বাল্যবিবাহ বন্ধ কৰিবলৈ সকলোৱে পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা উচিত। সমাজত সজাগতা সৃষ্টিৰ বাবে বিভিন্ন দল-সংগঠন, সংশ্লিষ্ট

বিভাগসমূহে পদক্ষেপ গ্রহণ করিব লাগে। সজাগতা সভার উপরি বাটৰ নাট
আদি প্রদর্শন কৰিলে ৰাইজে ইয়াৰ নেতিবাচক প্ৰভাৱ সম্পর্কে কিছু পৰিমাণে
হ'লেও জানিব পাৰিব। বাল্যবিবাহৰপৰা হ'ব পৰা নেতিবাচক প্ৰভাৱ সম্পর্কে
জানিব পাৰিলে বহুতেই নিজৰ সন্তানক কম বয়সতে বিয়া পাতি দিবলৈ ইচ্ছা
নকৰিব। ধৰ্ম নহয়, বাস্তৱৰ স'তে মোকাবিলা কৰিবলৈহে শিকিব লাগে।
ধৰ্মীয় নেতা-গুৰু আদিৰূপাৰাও ৰাইজক ইয়াৰ পৰা হ'ব পৰা সমস্যা সম্পর্কে
বুজাই দিব পাৰিলেও নিশ্চয় সুফল পোৱা যাব। ধৰ্মীয় অনুভূতিত আঘাত
নকৰাকৈয়ে যদি ৰাইজৰ মাজত সজাগতা সৃষ্টি কৰা হয় তেতিয়াহ'লে ইয়াক
কেন্দ্ৰ কৰি কোনো সম্প্ৰদায় বা জাতিৰ লোকে বিকাপ প্ৰতিক্ৰিয়া প্ৰকাশ
নকৰিব। ইয়াক লৈ ৰাজনৈতিক নেতা আদিয়েও কোনোধৰণৰ ইচ্ছা কৰিব
নোৱাৰিব। মুঠতে নেতিবাচক নহয়, ইতিবাচক দিশেৰেই সকলোখনি
আগবঢ়িৰ লাগিব। তেতিয়াহে সমাজৰ ব্যাধিস্বৰূপ বাল্যবিবাহ আঁতিৰ যাব।
বাল্যবিবাহে কিদৰে ল'ৰা-ছোৱালীৰ ভৱিষ্যৎ জীৱন অন্ধকাৰ কৰি তোলে,
লগতে পৰিয়ালৰ উপৰি সমাজ, দেশৰ উন্নয়নত ব্যাঘাত জনোৱাৰ পথত
হেঞ্জাৰ হয় সেই বিষয়ে সকলোৱে উপলব্ধি কৰিব পৰাকৈ এখন উমেহতীয়া
মধ্ব গঠন কৰিব লাগিব। এই মধ্বপৰাই আৰম্ভ হওক কু-সংস্কাৰবিৰোধী
অভিযান।

জন্মদিনৰ উপহাৰ :: মানসিকতা সলনিৰ প্ৰয়োজন

প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিয়ে বছৰৰ কোনো এটা দিনত নিজৰ জন্মদিন পালন কৰে। বছৰৰ আন দিনৰ দৰে এই বিশেষ দিনটোও ২৪ ঘণ্টাই যদিও দিনটোৰ প্ৰতি মুহূৰ্তৰে আছে এক সুকীয়া অনুভূতি। এই অনুভূতি লৈয়ে মানুহে জীয়াই থাকে। দৰাচলতে এই বিশেষ দিনটো এইবাবেই পালন কৰা হয়। সময়ৰ গতিৰ সত্তে খোজ মিলাবলৈ গৈ মানুহে দিনৰ দিনটো হৈ পৰে ব্যস্ত। চাৰিওফালৰ পৰিৱেশে অহনিশে হেঁচা দি থকা মনটোৱে কেতিয়াবা বিচাৰে জিৰণি। কিন্তু দৈনন্দিন কাৰ্য সম্পাদনৰ বিষয়ে ভবাৰ সমান্তৰালভাৱে সুযোগৰ অপেক্ষাত থাকে। জন্মদিনটোও সকলোৱে মুকলিভাৱে পালন কৰিলে দিনটোৰ স্মৃতি চিৰদিনৰ বাবে সজীৱ হৈ পৰিব। এই বিশেষ দিনটো আৰু অধিক সজীৱ কৰিবলৈ এনে কিছু স্থায়ী কাম কৰিব লাগে, যাৰদ্বাৰা আন দহজনেও মনত ৰাখিব পাৰে।

সাধাৰণতে সম্ভাৱ পৰিয়ালৰ লোকসকলে সন্তানৰ জন্মদিনত বিশাল আয়োজন কৰে। ঘৰতেই হওক বা হোটেল-ৰেস্টোৱাঁতে হওক বিদেশী খাদ্যসন্তাৰেৰে অভ্যাগতসকলক খুৱাই-বোৱাই আনন্দ উপভোগ কৰে। নিমন্ত্ৰিত লোকসকলেও দামী-দামী উপহাৰ দিয়ে। পিছদিনাখনেই এই উপহাৰসমূহ চোৱাত ব্যস্ত হয়। ঘৰৰ চাৰিবেৰৰ বাহিৰৰ কোনো লোকে গম নাপাই কি কি বস্তু লাভ কৰিলে। পাছৰ বছৰ জন্মদিন পালন কৰিলে আগৰ বছৰৰ উপহাৰ আদিৰ বিষয়ে পাহাৰি যায়। এনেদৰে বছৰ বছৰ ধৰি পালন কৰা জন্মদিনৰ হিচাব এসময়ত কৰিলে ফলাফল বিশেষ একো পোৱা নাযায়। মাঠেঁ ব্যয়ৰ পৰিমাণহে বৃদ্ধি হোৱাৰ বিষয়ে জানিব পাৰি। ইয়াকে নকৰি যদি

জন্মদিনত পথৰ দাঁতিত একোডাল মূল্যবান গচ্ছপুলি ৰোপণ কৰা হয় তেতিয়াহ'লে ভৱিষ্যতে এই গচ্ছডালে নিজৰ লগতে সমাজৰ আন দহগৰাকী লোকৰো উপকাৰ সাধন কৰিব। ফল-মূলৰ গচ্ছপুলি ৰঙে ভৱিষ্যতে পৰিয়ালৰ সদস্যৰ উপৰি আন দহজনেও খাৰ পাৰিব। ফল খালে স্বাস্থ্যৰ উপকাৰ হ'ব। সুস্বাস্থ্যৰ অধিকাৰী হ'লে পৰিয়ালৰ লগতে সমাজ, দেশৰ উন্নতি হ'ব। গতিকে জন্মদিনত ৰোপণ কৰা এডাল গচ্ছৰপৰা পৰোক্ষভাৱে কিমান উপকৃত হ'ব পাৰি এবাৰ ভাৰি চাওকচোন। আপোনাৰ সন্তানৰ জন্মদিনৰ উপহাৰ ইয়াতকৈ আন একো ডাঙৰ হ'ব নোৱাৰে।

জন্মদিনত কিতাপো উপহাৰ দিব পাৰি। আগতে বিবাহৰ উপৰি জন্মদিনতো কিতাপ উপহাৰ দিছিল। কিন্তু আজিকালি এইবোৰৰ পৰিৱৰ্তে প্লাষ্টিকৰ সামগ্ৰী উপহাৰ দিয়াৰ মানসিকতাই গঢ় লৈ উঠিছে। বিশেষকৈ চীনত প্ৰস্তুত কৰা শৰীৰৰ বাবে অপকাৰী প্লাষ্টিকৰ সামগ্ৰী পিষ্টল, বন্দুক, ডুৰাজাহাজ, বেঁলগাড়ী আদি উপহাৰ দিয়ে। এইবোৰে দৰাচলতে শৰীৰৰ বাবেই নহয় পৰিৱেশো প্ৰদূষিত কৰা উৎসহে মাথোন। তদুপৰি এনেধৰণৰ সামগ্ৰীয়ে শিশুৰ মনত বিৰূপ প্ৰতিক্ৰিয়া সৃষ্টি কৰাৰ আংশকা থাকে। বন্দুক, পিষ্টল আদি প্ৰতীকী হ'লৈও এইবোৰে শিশুৰ মনত লুকাই থকা জিঘাংসু মানসিকতাক উত্তেজিত কৰিব পাৰে। এনে হ'লে নিজৰ অজ্ঞাতেই অপৰাধজগতত প্ৰৱেশ কৰাৰ আশংকাও নুই কৰিব নোৱাৰি। গতিকে শিশুটিক জন্মদিনৰ উপহাৰ দিলেও দাতাই সতৰ্কতা অৱলম্বন কৰা উচিত। এইবোৰৰ পৰিৱৰ্তে যদি এখন ভাল কিতাপ বিশেষকৈ সাধুকথাৰ পুঁথি, মহৎ লোকৰ জীৱন কাহিনী, মহান লোকৰ আত্মজীৱনী, বচনা, কুইজ, সাধাৰণ জ্ঞানৰ কিতাপ আদি উপহাৰ দিলেও সুফল পোৱা যায়। গতিকে এনেধৰণৰ উপহাৰ দিয়াৰ অভ্যাস গঢ়ি তুলিব লাগে।

কে'ক' কাটি জন্মদিন পালন কৰাটো পৰম্পৰা। কিন্তু কে'ক' কটাৰ পূৰ্বে গুৰজন, পিতৃ-মাতৃ, জ্যোঞ্জনক এটা সেৱা জনোৱা হয় জানো? পিতৃ-মাতৃৰ আশীৰ্বাদ লৈ অথবা জ্যোঞ্জনৰপৰা আঁঠুকাটি আশীৰ্বাদ লোৱাৰ পাছতহে কে'ক' আদি কাটি জন্মদিনৰ আনন্দ উপভোগ কৰিব লাগে। জ্যোঞ্জনৰপৰা আশীৰ্বাদ লোৱাটো ভাৰতীয় পৰম্পৰা। আমি আধুনিক বুলি পৰিচয় দিও পৰম্পৰা বক্ষ কৰিব পাৰোঁ। মাথোঁ মানসিকতাৰ ওপৰতে গোটেই বিষয়টো নিৰ্ভৰ কৰে। কোনোৱে যেনে জীৱনৰ মূল্যবান দিন এটি পণ্য হিচাপে প্ৰহণ নকৰে। ইয়াক মৰ্যাদাপূৰ্ণ দিন হিচাপেহে প্ৰহণ কৰা উচিত।

ବଙ୍ଗା ଲାଇଟବିହୀନ ଜନପ୍ରତିନିଧିର ମାନସିକତା ପରିବର୍ତ୍ତନ ହବନେ

ଭାରତୀୟ ସଂବିଧାନେ ସକଳୋକେ ସମ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଛେ । ସକଳୋରେ ସମଭାବେ ଜୀଯାଇ ଥାକିବ ପାରେ । କାମର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ସକଳୋରେ ବାବେ ସମାନ । କିନ୍ତୁ ବାଜନୀତିକସକଳେ ତେଓଲୋକକ ପୃଥକଭାବେ ଚିହ୍ନିତ କରିବିଲେ ବ୍ୟରହାର କରି ଆହିଛେ ବଙ୍ଗା ଲାଇଟ୍ୟୁକ୍ତ ଗାଡ଼ୀ । କେବଳ ଦେଯାଇ ନହ୍ୟ, ଭି ଭି ଆଇ ପି ବ୍ୟକ୍ତିସକଳେଓ ନିଜକେ ଆନର କାମରପରା ପୃଥକ ଆର୍କ ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ ବୁଲି ଚିହ୍ନିତ କରିବିଲେ ଏନେଥବଣ ଲାଇଟ୍ୟୁକ୍ତ ଗାଡ଼ୀ ବ୍ୟରହାର କରିଛେ । ସ୍ଵାଧୀନତା ଲାଭର ପାଛରେପରା ହ୍ୟାର ବ୍ୟରହ୍ସା ଆବଶ୍ୟକ ହ୍ୟ । ବାଟ୍ରପତିରପରା ଆବଶ୍ୟକ କରି ଭି ଭି ଆଇ ପିଯେ ବଙ୍ଗା ଲାଇଟ୍ୟୁକ୍ତ ଗାଡ଼ୀ ବ୍ୟରହାର କରି ତେଓଲୋକେ ସାଧାରଣ ଜନତାରପରା ଆବଶ୍ୟକ କରି ଆନ ବିଷୟା-କର୍ମୀରପରା ନିଜକେ ସୁକୀଯା ପରିଚୟ ଦି ଆହିଛେ । ବଙ୍ଗା ଲାଇଟ୍ୟୁକ୍ତ ଗାଡ଼ୀ ବ୍ୟରହାର ମାନେ ଅତ୍ୟଧିକ କ୍ଷମତାସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି । ତେଓଲୋକର ହାତତେ ଥାକେ ପ୍ରଶାସନ ଯନ୍ତ୍ରର ଉଚ୍ଚ କ୍ଷମତା । କ'ବାଲୈ ଗ'ଲେ ପଥଟୋ ମୁକଳି କରି ଦିବଲଗୀଯା ହ୍ୟ ଏଇସକଳ କ୍ଷମତାସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିଯେ ଦ୍ରତ୍ତଗତିତ ବାଧାହିନଭାବେ ଗନ୍ତ୍ୟ ସ୍ଥାନତ ସୋନକାଲେ ଉପସ୍ଥିତ ହବ ପାରେ । କାରଣ ଏଇସକଳ ବ୍ୟକ୍ତିଯେ ନିର୍ଧାରଣ କରେ ନୀତି-ନିୟମରପରା ଆବଶ୍ୟକ କରି ପରିକଳ୍ପନା ପ୍ରସ୍ତୁତଲୈକେ ସକଳୋ । କିନ୍ତୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଚରକାରର କେବିନେଟେ ଅଲପତେ ବାଟ୍ରପତିର ବାହିରେ ଆନ କୋଣୋ ଲୋକେ ବଙ୍ଗା ଲାଇଟ ବ୍ୟରହାର କରିବ ନୋରାବିବ ବୁଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା କରିଛେ । ପ୍ରଥାନମନ୍ତ୍ରୀ ନବେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀରେ ଏନେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକ ଆଦରଣି ଜନୋରାର ଲଗେ ଲଗେ ଭାରତୀୟ ବାଜନୀତିତ ସଂଯୁକ୍ତ ହଲ ଏକ ନତୁନ ଇତିହାସର । ମନ୍ତ୍ରୀ-ବିଧ୍ୟାଯକ, ସାଂସଦ ହଲ ଜନପ୍ରତିନିଧି । ସର୍ବସାଧାରଣ ବାହିଜର ସର୍ବାଂଗୀଗ ଉନ୍ନୟନର ଲଗତେ ଦେଶର ବାବେ

কাম করিবলৈ তেওঁলোকক ৰাইজে নিৰ্বাচিত কৰে। ৰাইজৰ কথাহে শুনিব লাগে জনপ্রতিনিধিয়ে। ভাৰতীয় নাগৰিকসকলে সমমূল্যৰ ভোটেৰে প্ৰতিনিধি নিৰ্বাচিত কৰে। বিধানসভা বা লোকসভালৈ নিৰ্বাচিত হোৱাৰ পাছতহে কোনোৰা প্ৰধানমন্ত্ৰী, মন্ত্ৰী, সাংসদ, বিধায়ক আদি হয়। ইয়াৰ বাবে তেওঁলোকে উপযুক্ত বেতন লাভ কৰে। গতিকে তেওঁলোক যেতিয়া পথেৰে যাব তেতিয়া ৰাইজে দীৰ্ঘসময় ধৰি পথ অতিক্ৰমিবলৈ অপেক্ষা কৰিবলগীয়া হয়। তদুপৰি বহুতে আদবাটৰপৰাই ঘৰলৈ উভতিবলৈ বাধ্য হয়। আনকি বঙ্গ লাইট জুলাই গাড়ী পথেৰে যাব বুলি ৪৫ মিনিট সময় এস্বলেঞ্চতে বোগীয়ে যন্ত্ৰণাময় সময় কটায়। আনকি বোগীয়ে এস্বলেঞ্চতে প্রাণ হেৰুৱাবলগীয়া পৰিস্থিতিৰো সৃষ্টি হৈছে। দুই-এদিন এস্বলেঞ্চতে সন্তান প্ৰসৱ কৰাৰো ঘটনা সংঘটিত হৈছে। দিনটোৰ বাবে ক'ত কিমানে গুৰুত্বপূৰ্ণ কামৰ বাবে ওলাই আহে, পিছে মন্ত্ৰী-বিধায়ক আহিব বুলি আপেক্ষা কৰোতেই সময় উকলি যায়।

বঙ্গ লাইট নোহোৱা কৰিলেই জনপ্রতিনিধিৰ মানসিকতা সলনি নহ'ব। ইয়াৰ বাবে প্ৰয়োজন মানসিকতাৰ পৰিৱৰ্তন। জনপ্রতিনিধিয়ে ৰাইজৰ মাজত ব্যৱধান ৰাখি কাম কৰিলে কোনো পক্ষই লাভাপ্রিত নহ'ব। যিমানেই জনপ্রতিনিধিয়ে ৰাইজৰ মাজত ব্যৱধান ৰাখিব সিমানেই ৰাইজৰ ক্ষেত্ৰ বৃদ্ধি হ'ব। সেইবাবে দেশৰ প্ৰচলিত নিৱামৰ বিপৰীতে অৱস্থান কৰি ৰাইজৰ পক্ষত থিয় দিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ কেবিনেটে গ্ৰহণ কৰা সিদ্ধান্ত আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীৰ সিদ্ধান্তই ৰাইজৰ মনত কিছু পৰিমাণে হ'লেও আশাৰ সংগ্ৰহ কৰিছে। তদুপৰি জনপ্রতিনিধিক প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে পুনৰ ৰাইজৰ মাজলৈ যাবলৈ আৰু ৰাইজৰ দৰে সাধাৰণ জীৱন-যাপন কৰোৱাৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা পদক্ষেপে দেশৰ প্ৰচলিত ব্যৱস্থাৰ সংস্কাৰ সাধন কৰি দেশখনক আৰু এখোজ আগুৱাই নিব।

সময় সকলোৰে বাবে মূল্যৱান। এজন ব্যক্তিৰ বাবে লাখ লাখ লোকৰ অসুবিধা হোৱা ৰঙ্গ লাইট আঁতৰোৱাৰ লগে লগে সাধাৰণ ৰাইজেও স্বস্তিৰ নিষ্পাস পেলাইছে। কাৰণ এতিয়া আৰু মন্ত্ৰী-বিধায়ক আহিব বুলি বাট মুকলিকৈ বাখিবলৈ চাৰিওফালৰ পথ বন্ধ কৰিব নালাগে। ৰাইজেও ইয়াৰ বাবে আৰক্ষীৰ ককৰ্থনা শুনিবলগীয়া নহয়। ৰঙ্গ লাইট আঁতৰাৰ পাছত এতিয়া জনপ্রতিনিধিসকলে কেনে মানসিকতা প্ৰদৰ্শন কৰে সেয়া হ'ব লক্ষণীয়। যদিহে মানসিকতাৰ কোনো পৰিৱৰ্তন নহয় তেতিয়াইলৈ ইয়াক আঁতৰ কৰা-নকৰাৰ মাজত কোনো পাৰ্থক্য নাথাকিব। অৱশ্যে এটা প্ৰচলিত পদ্ধতিৰ পৰিৱৰ্তন কৰাৰ পাছত মিলিবলৈ কিছু সময়ৰ প্ৰয়োজন।

শিবিৰত থকা লোকসকলৰ কথা এবাৰ ভাবকচোন

অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত সময়ে সময়ে আশ্রয় শিবিৰ স্থাপন কৰি বহুতো লোকে বসবাস কৰাৰ ঘটনা সংঘটিত হৈ আহিছে। বিভিন্ন কাৰণত আশ্রয় শিবিৰত থকা লোকসকলে পৰৱৰ্তী সময়ত পুনৰ নিজ গৃহলৈ উভতি যায়। কিন্তু এনে কিছু লোক আছে যিসকলে পৰিস্থিতি স্বাভাৱিক হোৱাৰ পাছতো ঘৰলৈ উভতি যাব নোৱাৰে। গোষ্ঠীসংঘৰ্ষ, গৰাখহনীয়া, উগ্রপছীৰ আক্ৰমণৰ উপৰি আন বহুতো কাৰণত মৰমৰ ঘৰখন এৰি নিৰাপদ স্থানত আশ্রয় গ্ৰহণ কৰে। এই লোকসকলক মানৱীয়তাৰ খাতিৰত বহুতে সাহায্য প্ৰদান কৰে। কেইদিনমান সংবাদ মাধ্যমত ইয়াৰ বিষয়ে বাতৰি পৰিৱেশন কৰা হয়। শোক সাগৰত ডুব যোৱা লোকৰ অভাৱ নাথাকে। সকলোৱে হত্যাকাণ্ডৰ গৰিহণা দিয়ে। দুৰ্বৃত্তক, উগ্রপছীক প্ৰেশুৰ কৰি কঠোৰ শাস্তি প্ৰদান কৰিবলৈ বিভিন্ন দল-সংগঠনে দাবী উথাপন কৰি বিভিন্ন প্ৰতিবাদী কাৰ্যসূচী ৰূপায়ণ কৰে। সাহায্য প্ৰদান কৰি ঘঁৰিয়ালৰ চকুপানী টোকা লোকৰো অভাৱ নাথাকে। এই ক্ষতিগ্ৰস্ত লোকসকলৰ বাবে সকলোৱে স্থায়ীভাৱে কিবা এটা কৰিব যেন লাগে। অৱ, বন্ধু, বাসস্থানৰ বাবে সকলোৱে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব।

এদিন-দুদিনকৈ সময় বাগৰে। লাহে লাহে ভয়াৰহ ছবিখন আঁতৰি পৰিস্থিতি স্বাভাৱিক হয়। আক্ৰান্ত লোকসকলৰ মনত ভয়াৰহ ছবিখন সজীৱ হৈ থাকিলোও আন লোকৰ এইবোৰ ভাৰিবলৈ আহাৰি নোহোৱা হয়। সাহায্য সামগ্ৰীসমূহ শেষ হোৱাৰ লগে লগে শিবিৰত থকা লোকসকলৰ হাহাকাৰ অৱস্থাৰ সৃষ্টি হ'বলৈ ধৰে। খাদ্য সংকটৰ সমান্তৰালভাৱে লজ্জা নিবাৰণৰ বাবে এডুখৰি বন্ধুও পাবলৈ নাপায়। কেৱল সেয়াই নহয়, মুক্ত আকাশৰ

তলত থাকিয়ে জীৱন অতিবাহিত কৰে। কণ কণ শিশুসকল শিক্ষাব্পৰা' বঢ়িত হোৱাৰ আশংকাই অধিক। শিশুৰ মৌলিক অধিকাৰ খৰ্ব হয় একাংশ লোকৰ বাবে। এনে লোকৰ সমস্যা সমাধান পৰিৱৰ্তে বাজনীতিকেও বাজনীতি আৰম্ভ কৰে। এইসকলক পুনৰ সংস্থাপনৰ নামত আৰম্ভ হয় দুনীতি-অনিয়ম। নিৰ্বাচন আহিলেই বিভিন্ন দল-সংগঠনে এনে লোকক লৈ আৰম্ভ কৰে চৰ্চা। ভোট লাভৰ আশাতে বাজনীতিক নেতোসকলেও আশ্বাসেৰে নিৰ্বাচনৰ সময়ত মন উপচাই দিয়ে। সকলোৱে ঘাঁৰিয়ালৰ চৰুপানী টুকি লৈ বোৱাই দিলেও নিৰ্বাচনৰ পাছত সকলো ফুটুকাৰ ফেন হৈ পাৰে। আশাহত হয় এইসকল লোক।

মথাউড়ি, পথৰ দাঁতিতে আজিও বহু ঠাইত অস্থায়ীভাৱে থাকিবলৈ বাধ্য হৈছে খহনীয়াত আক্ৰান্তহ। মাজুলীৰপৰা আৰম্ভ কৰি লাহৰীঘাট, গোৱালপুৰা, বৰপেটা, লখিমপুৰ, শোণিতপুৰ জিলাৰ খহনীয়াত ভেটি-মাটি হেৰওৱা হেজাৰ হেজাৰ লোকে এনেদৰে বসবাস কৰিবলৈ বাধ্য হৈছে। অস্থাস্থ্যকৰ পৰিৱেশতে ল'ৰা-ছোৱালীক ডাঙৰ-দীঘল কৰিছে। এই লোকসকলৰো এদিন এখন ঘৰ আছিল। মৰমৰ ঘৰখন নদীৰ বুকুত জাহ যোৱাৰ পাছত থাকিবলৈ আন ঠাইতো নাই নিজৰ মাটি। বিদ্যালয়গৃহ খহনীয়াই নিশ্চিহ্ন কৰাত শিক্ষা গ্রহণৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ঠিকনা নোহোৱাত ঘৰতে থাকিবলগীয়া হৈছে। দেশৰ সম্পদস্বৰূপ এইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভৱিষ্যৎ অনুকৰণৰ দিশে আগবাঢ়িছে। খহনীয়াই এনে শিশুক পৰোক্ষভাৱে ‘অপৰাধ’ জগতখনৰ দিশে আগবাঢ়ি যাবলৈ সুযোগ দিয়ে। দৰাচলতে এইসকল সহজ-সৱল লোকৰ বিষয়ে ভালদৰে ভাবিবলৈ কাৰোৱে আহৰি নাই। সকলো কেৱল বাজনীতি কৰাক লৈয়ে ব্যস্ত। কেৱল বাজনীতিকসকলেই নহয়, বিভিন্ন সংগঠনেও ইয়াক লৈ বাজনীতি কৰাতেই ব্যস্ত থাকে। মুক্ত আকাশৰ তলত নিশা উজাগৰে কটোৱাটো কিমান কঠিন সেয়া ভুক্তভোগীয়েহে ভালদৰে বুজিব পাৰে, দূৰৈৰেপৰা বুজাটো সন্তু নহয়। এই লোকসকলক লৈ বাজনীতিৰ বোকা ছাটিওৱা পৰ্ব বন্ধ কৰি সমস্যা-সমাধানৰ ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰাহে উচিত। কাৰণ শৰণার্থীৰ নাথাকে কোনো জাতি-ধৰ্ম। সকলো ধৰ্ম, জাতি, গোষ্ঠী-জনগোষ্ঠীৰ লোকেই শিবিৰত একেলগে বসবাস কৰে। তেওঁলোকৰ মনত নাথাকে হিংসা-কপটতা। মাথোঁ তেওঁলোকে হিংসা-খহনীয়াত আক্ৰান্ত হৈ ঘৰ-বাৰী হেৰুবাইছে। মনত শংকা। কেতিয়াবা জাগি উঠে আশা, কিজানি নিজৰ ঘৰখনলৈ উভতি যাব পাৰে।

ମାତୃ ଦିରିସର କିଛୁ ପ୍ରାସଂଗିକ ଚିନ୍ତା

ଜୀରକୁଲର ସୃଷ୍ଟିର ମୂଳତେ ହଁଲ ମାତୃ । ମାତୃ ଅବିହନେ ଏହି ବିଶ୍ୱରକ୍ଷାଣ୍ଠର ବିନନ୍ଦୀୟା ସୃଷ୍ଟି ଉପଭୋଗ କରାଟୋ ଅସମ୍ଭବ । କିନ୍ତୁ ଆଜି ଭୋଗବାଦୀ ସମାଜଖନ୍ତ ଏହି ସୃଷ୍ଟିକେଇ ଉପେକ୍ଷା କରା ହେଛେ । ସନ୍ତାନେ ମାତୃକ ଅଚିନାକି ଲୋକର ଦରେ ବ୍ୟରହାର କରା ଘଟନା ପ୍ରାୟେଇ ସଂବାଦ ମଧ୍ୟମତ ପଢ଼ିବିଲେ ପୋରା ଯାଯ । ବୈଦ୍ୟତିନ ମାଧ୍ୟମର ପର୍ଦାତ ଦେଖା ପୋରା ଯାଯ ଅସହାୟ ମାତୃର ହିୟାଭଗା କାନ୍ଦୋନର ଛବିଖନ । ବାଜପଥତ, ଆଓହତୀୟା ଠାଇତ, ଗଛର ତଳତ ପୁତ୍ର-କନ୍ୟା ତଥା ବୋରାବୀଯେ ଥେ ଯାଯ ବୃଦ୍ଧା ମାତୃକ । ଛବିଖନ ଦେଖିଲେ ମନତ ଏନେ ଏହି ଭାବ ହୟ ଯେନ ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀଗରାକି ପରିଯାଲଟୋର ବାବେ ବୋଜା ହେ ପରିଛେ । ଯିଗରାକି ମାତୃଯେ ନିଜେ ନାଖାଇ ସନ୍ତାନକ ଖୁରାୟ, ଯିଗରାକି ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀଯେ ଜୀରନର ପ୍ରତିଟୋ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସନ୍ତାନର ହିତ ଚିନ୍ତା କରି ଭଗରାନର ଓଚରତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଥାକେ, ତେଓଁକେଇ ଦୋଭାଗ ନିଶା ହାଡ଼ କଂପୋରା ଠାଣ୍ଡାତ ପଥତ ଏବି ହେ ଯୋରାସକଳେ ଏବାରୋ ଭାବି ନାଚାଇ କିଯ ଯେ ତେଓଁଲୋକୋ ଏଦିନ ବୃଦ୍ଧା ମାତୃର ଦରେ ଅଲବ-ଅଚର ହ'ବ । ଏହୁଥିର ବନ୍ଦ ଆକୁ ସାମାନ୍ୟ ଆହାର ଖାଇ ଜୀରନ ଧାରଣ କରା ମାତୃଗରାକି ବାକୁ ବୋଜା ହ'ବ ପାରେନେ ?

পৃথিবীর আটাইতকৈ মিঠা শব্দটোরেই হ'ল ‘মা’। ‘মা’র কোনো জাতি নাই, নাই কোনো ধর্ম। কাবণ পৃথিবীত যি ভাষারেই শব্দটো উচ্চাবণ নকৰক কিয় সকলোতেই প্রতিধ্বনি হয় ‘মা’। এই শব্দটোরেই সকলোৰে হৃদয় জিনিব পাৰে। বিপদৰ সময়ত সবাতোকৈ বেছি মাতৃয়েই সন্তানক সহায় কৰে। যি সন্তানে মাতৃৰ বুকুৰ উম নাপাই সেই সন্তানে কেতিয়াও এই মধুৰ ‘মা’ শব্দটোৰ মাধুৰ্য উপভোগ কৰিব নোৱাৰে। জীৱনৰ আদিপাঠ শিকায় মাতৃয়ে। মেঞ্জিম গকীৰ বিশ্ববিখ্যাত ‘মা’ কিতাপখনৰ চৰিত্ৰ বাবু কোন পাঠকৰ হৃদয়ত টোৰ সৃষ্টি নকৰাকৈ থাকে ?

পৃথিবীৰ সবাতোকৈ বিশুদ্ধ আৰু সৰ্বোৎকৃষ্ট খাদ্যবিধি হ'ল মাতৃদুৰ্ঘ। ইয়াক অমৃতৰ স'তে তুলনা কৰা হয়। যিগৰাকী মাতৃৰ দুৰ্ঘ পান কৰি শক্তি আহৰণ কৰে সেইগৰাকী মাতৃকেই অসহায় কপত এৰি হৈ যায়। দৰাচলতে এই সন্তানসকলে অন্ধত্বক জীৱনৰ লগৰী কৰি লয়। দেখিও নেদেখে, শুনিও নুশুনাৰ ভাও ধৰে। অৱশ্যে এনে ধৰণৰ ঘটনাৰ স'তে যে কেৱল পৰিচৰ্যাৰ বিষয়টো জড়িত হৈ থাকে তেনে নহয়। প্রায়ভাগৰ ক্ষেত্ৰত সম্পত্তিয়ে মূল লক্ষ্য হৈ পৰে। সন্তানৰ মাজত পৈতৃক সম্পত্তি দখলৰ শীতল যুঁজখনৰ বলি হয় মাতৃগৰাকী। যদিহে মাতৃয়ে এনে সম্পত্তিৰপৰা বঞ্চিত কৰিব খোজে অথবা ভাগ-বাটোৱাৰা কৰিব নোখোজে তেতিয়াহ'লৈ লাহে লাহে মাতৃগৰাকীক অৱহেলা কৰিবলৈ ধৰে। সেইবাবে কিছুমান সন্তানে মাতৃগৰাকীৰ মৃত্যু হ'লে সোনকালে সম্পত্তি দখল কৰিব বুলি ভাবিয়েই অসহায় অৱস্থাত পথতেই এৰি হৈ যায়। অলৱ-অচৰ মাতৃয়ে কিন্তু সন্তানে এনে কৰাৰ পাছতো অভিশাপ নিদিয়ে। ইমানৰ পাছতো মাতৃগৰাকীয়ে সন্তানৰ মংগলেই কামনা কৰে।

আজিকালি অসমত প্রায়েই এনেধৰণৰ ঘটনা সংঘটিত হোৱাৰ বিষয়ে শুনিবলৈ, পঢ়িবলৈ পোৱা যায়। বিগত এবছৰত এনে ঘটনা সংঘটিত হৈ থকাত এটা কথা স্পষ্ট হৈ পৰিষে যে এতিয়া আৰু আগৰ মানসিকতা নাই। ভোগবাদী সমাজখনত ব্যক্তিস্বার্থ যে সম্বন্ধতকৈ উৰ্ধৰত সেই কথা প্রতিফলিত হ'বলৈ ধৰিষে। স্বার্থসিদ্ধিৰ বাবে আনকি মাতৃকো পেলনীয়া বস্তুৰ দৰে দলিয়াই দিয়া হৈছে। কাম শেষ হোৱাৰ পাছত কিছুমান বস্তু পেলাই দিয়াৰ দৰে মাতৃকো পেলাই দিবলৈ তিলমাত্ৰও নভৰা লোকৰ সংখ্যা আমাৰ

সমাজখনত বৃদ্ধি পোরাটোরে প্রকাশ করে নেতৃত্বকার কিমান স্থলন হৈছে। পুরণি হ'ল বুলিয়ে সকলো বস্তু পেলাই দিব নালাগে। সোণ-ৰূপ কেতিয়াবা পুরণি হয় জানো? এইবোৰ সম্পদ যিমানেই ঘৰত মজুত থাকে সিমানেই ঘৰখনৰ পৰিয়ালৰ মনোবল বৃদ্ধি পায়। আন নহ'লেও বিপদে-আপদে সেই অমূল্য সম্পদখিনিয়েই পৰিয়ালৰ সন্মান বক্ষা কৰিব। বিপদৰ বন্ধু বুলি ক'লেও অতুক্তি কৰা নহ'ব। আমি যদি মাতৃগৰাকীকো সোণ বুলি গণ্য কৰোঁ তেতিয়াহ'লে তেওঁকো সাদৰেৰে ঘৰখনত বাখিব নোৱাৰো কিয়? শিশুকালত মাতৃৰ মুখৰপৰা নিগৰি অহা নিচুকনি গীতসমূহে আমাক নিদ্রাদেৱীৰ কোলাত তুলি দিছিল; কিন্তু পাছত এই নিচুকনি গীতবোৰ কিয় আমনিদায়ক হয়। নিচুকনি গীতবোৰ আমি বাবু সতেজ কৰি বাখিব নোৱাৰোনে?

‘মাতৃ দিৱস’ৰ দিনা মাতৃৰ বন্দনা কৰিলেই নহ'ব। ভাৰতীয় সমাজত মাৰীক দেৱীৰ আসনত বহুওৱা হয়। এফালে মাতৃ বন্দনা আৰু আনফালে মাতৃক অৱহেলা কৰাৰ লগতে শাৰীৰিক-মানসিক নিৰ্যাতন চলোৱা হৈছে। দেৱীৰ ৰূপত পূজা কৰা মাতৃগৰাকীক নিৰ্যাতন চলোৱাৰ সময়ত এবাৰো ভাৰি নাচায়নে যে এইগৰাকী মহিলাই হ'ল সৃষ্টিৰ উৎস। মাতৃ দিৱসৰ দিনা কেৱল বেনাৰ-পোষ্টাৰ লৈ সমদল কৰা, সভা-সমিতি অনুষ্ঠিত কৰিলেই নহ'ব মাতৃক যথাস্থানত উপৰিষ্ট কৰিব লাগিব। তেতিয়াহে এনে দিৱস পালন কৰিলে সাৰ্থক হ'ব।

পরিবর্তনৰ কোনো সীমা নাথাকে

সমগ্ৰ বিশ্বতে আজি ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰত প্ৰাহিত হৈছে পৰিৱৰ্তনৰ টো। একদেয়োৱীয়া শাসন ব্যৱস্থা আৰু শাসকৰ পুৰণিকলীয়া নীতিৰ বিৰুদ্ধে সমগ্ৰ বিশ্বতে জাগি উঠিছে ৰাইজ। বিশেষকৈ বিগত কে'বটাও বৰ্ষত বিশ্বৰ প্রতিটো কোণতেই এনে টোৰ সৃষ্টি হৈছে। গণতান্ত্ৰিক শাসন ব্যৱস্থাৰে উদ্বৃদ্ধ দেশত এই ধাৰা সৃষ্টি হোৱাৰ মূলতে হ'ল ভোটাৰসকলৰ দৃষ্টিভঙ্গী। সকলো দেশতে ৰাজনীতিৰ বজাৰৰ কেঁচা আম খাই খাই ভোটাৰৰ মন আমুৱাইছে। সেয়েহে পৰিৱৰ্তন বিচাৰি ওলাই আহিছে ক্ষুদ্ৰ ৰাইজ। বিগত তিনি বছৰৰ ভিতৰত এই টো সৃষ্টি হয় ভাৰতত। নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰত যি ছুপাৰ চাইকুন সৃষ্টি কৰিলে সেয়া থমকি ৰোৱা নাই আমেৰিকাতো। সেয়েহে পৰিৱৰ্তনৰ বাবে ভোট দিলে মাৰ্কিন জনতাই। ড'নাল্ড ট্ৰাম্প হ'ল ৰাষ্ট্ৰপতি। সবাতোকৈ উল্লেখযোগ্য দিশ হ'ল শেহতীয়াভাৱে বিজয়ী হোৱা দক্ষিণ কোৰিয়া আৰু ইটালীৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ ক্ষেত্ৰতো এই কথা প্ৰযোজ্য হয়। উত্তৰ কোৰিয়াৰ স'তে দক্ষিণ কোৰিয়াৰ শীতল ঝুঁজ চলি থকাৰ মাজতেই দক্ষিণ কোৰিয়াৰ ৰাষ্ট্ৰপতি হিচাপে নিৰ্বাচিত হয় বামপন্থী নেতা মুন-জা-ইন। শেহতীয়াভাৱে ফ্লাস্বৰ ৰাষ্ট্ৰপতি হিচাপে নিৰ্বাচিত হ'ল ইমানুৱেল জীন মাইকেল ফ্ৰেডেৱিক মেকৰনা। এইগৰাকী ব্যক্তি ৰাষ্ট্ৰপতি নিৰ্বাচিত হোৱাৰ মূলতে হ'ল তেওঁৰ পত্নী ট্ৰ'গনিউক। ৰাষ্ট্ৰপতি হিচাপে নিৰ্বাচিত হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত পত্নীৰহে বিশেষভাৱে প্ৰভাৱ আছে। তেওঁতকৈ ২৪ বছৰ ডাঙৰ পত্নীগৰাকীয়ে বিগত ছুমাহৰ ভিতৰত দেশখনৰ ৰাজনৈতিক দৃশ্যপটেই সলনি কৰি দিলো। প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিৰ সফলতাৰ আঁৰত থাকে একোগৰাকী মহিলা। ৰাষ্ট্ৰপতি হিচাপে নিৰ্বাচিত হোৱাৰ পাছত এতিয়া সৰ্বত্ৰে এইগৰাকী মহিলাক লৈ

ব্যাপক চর্চা হৈছে। নাটকৰ প্ৰশিক্ষণ ল'বলৈ গৈ শিক্ষয়িত্ৰীৰ প্ৰেমত হাৰু-ডুৰু খোৱাৰ পাছত দুয়োগৰাকীয়ে এদিন বিবাহপাশত আবদ্ধ হয়। দৰাচলতে দুয়োগৰাকীয়ে ইজনে-সিজনৰ মাজত থকা গুণ তথা প্ৰতিভা সম্পর্কে জ্ঞাত হৈছিল। শিক্ষয়িত্ৰীক পত্নী হিচাপে লাভ কৰাৰ পাছত সলনি হ'ল দৃশ্যপট। লাহে লাহে বাজনীতিৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হৈ দেশখনৰ বাজনৈতিক ছবিখন সলনি কৰি দিলে। দেশখনৰ জনগণৰ মনত পৰিৱৰ্তনৰ ধাৰা কেনেদেৰে সৃষ্টি কৰিব লাগে তাৰ চিত্ৰনাট্য ৰচনা কৰিছিল পত্নীয়ে। বিগত এবছৰত দেশখনত সকলো বাজনৈতিক দল, শক্তিশালী নেতাক কঁপাৰলৈ সক্ষম হৈছিল তেওঁ। জনসাধাৰণৰ দুৰ্বলতা উপলক্ষি কৰিয়েই শক্তিশালী কাঁড় এৰে। যুদ্ধৰ বিভীষিকাই মানুহক আমুৱাইছে।

দেশ এখনে যুদ্ধক্ষেত্ৰত ব্যস্ত থাকিলে নিজেই অজন্ম অৰ্থ ব্যয় কৰাৰ লগতে মানৱ সম্পদো ধৰ্স হয়। প্ৰায়ভাগ দেশৰ লগতে এইখন দেশতোঁ বাইজে পৰিৱৰ্তন বিচাৰি ভেটাধিকাৰ সাৰ্বস্তু কৰিছে। পৰিৱৰ্তনে এটা কথা স্পষ্ট কৰিলে যে এতিয়া কোনো দল বা ব্যক্তিৰ পূৰ্বৰ প্ৰদৰ্শনৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি নৰ প্ৰজন্মাই বাজনৈতিক নেতাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিত বিশ্বাস নকৰে। ফ্ৰান্সৰ নৱনিৰ্বাচিত বাস্তুপতিয়ে সন্তান্য কাৰ্যব্যৱস্থা ইতিমধ্যে গ্ৰহণ কৰিছে। অৱশ্যে এতিয়াই তেওঁৰ কৰ্মব্যৱস্থা কেনে হ'ব সেই বিষয়ে অনুমান কৰিব নোৱাৰিব। তথাপি পত্নী ট্ৰ'গনিউক্সৰ বাবে তেওঁ আৰু এখোপ আণুৱাই যোৱাৰ সন্তাৱনা আছে। ট্ৰ'গনিউক্স আছিল নাট্য বিদ্যালয়ৰ শিক্ষয়িত্ৰী। ১৫ বছৰ বয়সত মেকৰনে তেওঁক লগ পোৱাৰ পাছতে প্ৰেমৰ সূত্ৰাপাত হৈছিল। ইয়াৰ পাছতে মেকৰনৰ গতি পথো সলনি হয়। মেকৰনতকৈ ২৪ বছৰ ডাঙৰ শিক্ষয়িত্ৰীগৰাকীৰ স'তৈ বিবাহপাশত আবদ্ধ হোৱাৰ পাছত লাহে লাহে বাজনীতিৰ ফালে ঢাল খায়। ইয়াৰ পুৰ্বে তেওঁ ফ্ৰান্সৰ অৰ্থনৈতিক মন্ত্ৰী আছিল। মেকৰনৰ বাস্তুপতি নিৰ্বাচনৰ প্ৰচাৰৰ সময়ত সকলোবোৰ কাৰ্যই পৰিচালনা কৰিছিল পত্নীয়ে। আনকি ভাষণ লিখি দিয়াতো পত্নীয়ে সম্পূৰ্ণৰূপে সহায় কৰিছিল। বাস্তৱ জীৱনতো ট্ৰ'গনিউক্সে শিক্ষয়িত্ৰীৰ দৰেই ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছিল। তেওঁৰ ভাষণৰ বাবে আজি মেকৰনে বাস্তুপতিৰ দৰে শক্তিশালী পদত অধিষ্ঠিত হ'বলৈ সক্ষম হৈছে। পত্নীৰ এই কৃতিহৰ বিষয়ে মেকৰনে বিজয়ী হিচাপে ঘোষিত হোৱাৰ পাছতে অকপটে স্বীকাৰ কৰিছে। পত্নীৰ একাণপতীয়া চেষ্টা আৰু প্ৰেৰণাৰ বাবে আজি ফ্ৰান্সৰ বাস্তুপতি পদত অধিষ্ঠিত মেকৰনৰ পত্নীৰো আজি অনুশোচনা নাই তেওঁ যে সাতটা সন্তান থকাৰ পাছতো প্ৰথমজন স্বামীৰ স'তে বিবাহ বিচ্ছেদ হৈছিল।

নৰ প্ৰজন্মই পাহাৰিব নেকি জয়ন্ত হাজৰিকাক

‘ভাইটি বাগা আছিল অতি স্পষ্ট। দৃঢ়। জ্যোতিৰ পথী হৈ সি অৰঙে-
দৰঙে উৰি ফুৰি মানুহৰ খবৰ লৈছিল। মেঠীৰ ফুল বিচাৰি ফুৰিছিল। তাৰ
দৰদী কঠই মানুহৰ কথাকে কৈছিল...।’ —অসমৰ সংগীত জগতৰ
অবিশ্বৰণীয় শিল্পীসকলৰ অন্যতম জয়ন্ত হাজৰিকা সন্দৰ্ভত সুধাকঠ ড°
ভূপেন হাজৰিকাই আজিৰপৰা কে'বা বছৰপূৰ্বে কৈ যোৱা কথাযাৰে আজিও
শিল্পীজনৰ অনবদ্য অৱদানৰ কথাকেই সোঁৱাই দিয়ে। অতি কম বয়সতে
আমাৰ মাজৰপৰা বিদায় লোৱা জয়ন্ত হাজৰিকা আছিল সুধাকঠৰ ভাতৃ।
দুয়ো ভাই-ককায়ে অসমীয়া জাতিটোলৈ যি অৱদান আগবঢ়াই হৈ গ'ল
সেয়া আজিও জাকত জিলিকা। চিৰ-সেউজ কঠৰ অধিকাৰী জয়ন্ত হাজৰিকাৰ
অকাল মৃত্যুত অসমবাসীৰ যি অবিশ্বৰণীয় ক্ষতি হৈছিল সেয়া আজিও পূৰণ
নহ'ল। যুগে যুগে অসমৰ বুকুত বহুত শিল্পীৰ জন্ম হ'লেও তেওঁ আছিল
একক আৰু অনন্য। তেওঁৰ কঠৰপৰা নিগৰি অহা অমৰ গীতসমূহে অসমীয়া
সংস্কৃতিক এক নতুন গতি প্ৰদানত সহায় কৰিছে।

জয়ন্ত হাজৰিকা আছিল সুৰৰ কল্পতৰ। আৰ্তজনক বিপদৰ সময়ত সহায়
কৰিবলৈ তেওঁ সদায় আগবাঢ়ি আহিছিল। কাৰোবাৰ সহায় কৰিব পাৰিলে
শিল্পীজনে লাভ কৰিছিল অপাৰ আনন্দ। জয়ন্ত হাজৰিকাৰ বাবে ঐশ্বর্য-
বিভূতি আদি সকলোৰ দৰ্শক-শ্ৰোতাৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰশীল। দৰ্শক-শ্ৰোতাই
আছিল শিল্পীজনৰ অফুৰন্ত সৃষ্টিৰ উৎস। জ্যোষ্ঠ ভাতৃ ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ

স'তে জার্মানীলৈ সংগীত মহোৎসরত সংগীত পরিবেশনৰ বাবে যাওঁতে কোনোৱে কল্পনা কৰিব পৰা নাছিল যে দুই ভাত্ৰয়ে দেশৰ নাম উজলাই তুলিব। সেই মহোৎসরত দুই ভাত্ৰয়ে আগবঢ়োৱা প্ৰদৰ্শন সন্দৰ্ভতো জার্মানীৰ সংবাদ মাধ্যমত বিশেষ চৰ্চা হৈছিল।

নীলকান্ত হাজৰিকা আৰু শান্তিপুৰিয়া হাজৰিকাৰ ১০টা সন্তানৰ নৰম সন্তান জয়ন্ত হাজৰিকাৰ জন্ম হৈছিল ১৯৪৩ চনত। জয়ন্ত, ৰাগা ওৰফে নীৰেনৰ জন্ম হৈছিল মঙ্গলদৈৰ বেগা নৈৰ পাৰৰ এটা ভাৰাঘৰত। মঙ্গলদৈৰপৰা ভৰলুমুখ, খাৰঘুলি আদি সকলো ঠাইৰে পৰিৱেশে পৰিপুষ্ট কৰিছিল এইজন শিল্পীক। মাত্ৰ ন বছৰ বয়সৰপৰা মাউথ অৰ্গেন বজোৱা জয়ন্ত হাজৰিকাই হাইস্কুলত পঢ়ি থাকোঁতেই বিভিন্ন বাদ্য-যন্ত্ৰ সুন্দৰকৈ বজাবলৈ শিকিছিল। সৰুৰেপৰাই সংগীতত বাগ থকা ল'ৰাটোৱ পিছে পঢ়া-শুনাৰ প্ৰতি আগ্রহ নাছিল। অৱশ্যে পঢ়াত ভাল নহ'লেও জয়ন্ত হাজৰিকাই ১৯৫৭-৫৮ চনত কামৰূপ একাডেমী হাইস্কুলত বাৰ্ষিক সন্মিলনত ‘মাঘত দেখোন উৰকা নহয় তুমি নহ'লে’ শীৰ্ষক গীতটো পৰিৱেশন কৰি সকলোৱে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছিল। উক্ত গীতটো ড° ভূপেন হাজৰিকাই মাত্ৰ পাঁচ মিনিটতে লিখিছিল। মাত্ৰ তিনি মিনিটতে সুৰ দিয়া গীতটোৱে আজিও বাইজৰ অন্তৰত তোলে মদু কম্পন। হাতে-ভৰিবে একেলগে তিনিখন হাৰমনিয়াম বজাৰ পৰা জয়ন্ত হাজৰিকাই ১৯৬২ চনত প্ৰথমখন প্ৰামোফোন ৰেকৰ্ড ‘আগলি বতাহে’ বাণীবন্ধ কৰিছিল। উল্লেখ্য যে এই শীৰ্ষ গীতটো ১৯৫৯-৬০ চনত উজান বজাৰৰ এক ভোজমেলৰ আড়ত সুগন্ধি পাখিলা’ৰ কৰি ইৰিদাই যোগান ধৰা এটা চিগাৰেটৰ বাকচত মাত্ৰ তিনি মিনিটতে বচনা কৰিছিল নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈয়ে। এই গীতটো জয়ন্ত হাজৰিকাই মাত্ৰ তিনি মিনিটতে সুৰ দিছিল।

জয়ন্ত হাজৰিকাৰ প্ৰতিভাৰ আঁৰত নাছিল কি? সংগীত পৰিচালক, সুৰকাৰ, গীতিকাৰ, সৃজনীশক্তিসম্পন্ন শিল্পীজন যদি অকালতে আমাৰ মাজৰপৰা হেৰাই নগ'লাহেঁতেন তেতিয়াহ'লৈ অসমীয়া সংগীতে আৰু এখোজ আগুৱাই যাবলৈ সক্ষম হ'লহেঁতেন। তথাপি ইমান কৰ সময়ৰ মাজতেই তেওঁ অসমবাসীক দি গ'ল বহুতো চিবসেউজ গীত। চলচিত্ৰ জগতত শিল্পীজনৰ আত্মপ্ৰকাশ হয় ভূপেন হাজৰিকাৰ ‘মণিবাম দেৱান’ৰ যোগেদি। ১৯৬৪ত ‘লটিঘটি’, ১৯৬৭ত ‘চিক্ৰিমিক্ বিজুলী’ ছবিত ভূপেন হাজৰিকাৰ

স'তে সহকাৰী পৰিচালক হিচাপে কাম কৰিবলৈ সুযোগ লাভ কৰিছিল। অৱশ্যে ১৯৭২-৭৩ চনতহে তেওঁ সুকীয়াভাৱে সংগীত পৰিচালনা কৰিবলৈ লয়। ১৯৭২-৭৩ চনত তেওঁ ‘বনৰীয়া ফুল’ত এককভাৱে সংগীত পৰিচালনা কৰে। ইয়াৰ পাছতে ‘সৃষ্টি’, ‘ধৰ্মকাই’, ‘নিয়তি’ ছবিত সুৰৰ লগতে কঠদানো কৰিছিল। তেওঁ ভাষ্যমাণ থিয়েটাৰো সংগীত পৰিচালনা কৰিছিল। ১৯৭৭ চনৰ ছেপ্টেন্বৰত মাত্ৰ দুদিনতে গোৱালপাৰালৈ গৈ লখিমী থিয়েটাৰৰ ছখন নাটকৰ বাবে বচনা কৰিছিল ১১টা গীত। ইমান কম সময়ৰ ভিতৰত ভাষ্যমাণ থিয়েটাৰৰ নাটকৰ বাবে সংগীত সৃষ্টি কৰাটো উজু কাম নহয়। সকলো কামেই কম সময়ৰ ভিতৰত কৰিব পাৰিছিল, কাৰণ তেওঁ প্রতিটো বিষয়েই জীৱনৰ চৰম সত্য হিচাপে গ্ৰহণ কৰিব পাৰিছিল। সৃষ্টি অবিহনে জীয়াই থকাৰ আনন্দ নাই। সেইবাবে জীৱনৰ প্রতিটো মুহূৰ্ততে সৃষ্টিৰ উৎসৰ সন্ধান কৰিছিল বাণাই।

এইজন মহান শিল্পীৰ সৃষ্টিৰাজিয়ে পিছে আজিও উপযুক্তভাৱে প্ৰচাৰ-প্ৰসাৰ লাভ কৰা নাই। শিল্পীজনৰ পৰিয়ালৰ লোকে ব্যক্তিগতভাৱে সংৰক্ষণ কৰিলেও ৰাইজৰ শিল্পী হিচাপে সকলোৱে কৰণীয় আছে। দায়িত্ব আছে। জয়ন্ত হাজৰিকাৰ নামত এটা গৱেষণা কেন্দ্ৰ স্থাপন হ'ব লাগে। কম সময়ৰ ভিতৰতে এৰি যোৱা বিশাল সৃষ্টিৰাজি সম্পর্কে নৰ প্ৰজন্মৰ মাজত উপযুক্তভাৱে প্ৰচাৰ কৰিব লাগিব। লাহে লাহে নতুন চামৰ মাজত হৈবাই যাবলৈ ধৰা জয়ন্ত হাজৰিকাৰ প্রতিটো প্ৰজন্মৰ মাজত জীয়াই বাখিবলৈ হ'লে সকলোৱে হাতে-কামে আগবঢ়িৰ লাগিব। নহ'লে এদিন কালৰ বুকুত হৈবাই যাব অমূল্য সম্পদৰাজি। এইজন মহান শিল্পীৰ নামত চৰকাৰে এখন দলং আৰু এটা পথৰ নামকৰণ কৰিব নোৱাৰেনে? চৰকাৰে জয়ন্ত হাজৰিকাৰ নামত বছৰি এজন উদীয়মান শিল্পী আৰু এজন প্ৰবীণ শিল্পীলৈ ব'ঠা অথবা সন্মান আগবঢ়ালে নিশ্চয় ইয়াৰ প্ৰসাৰ হ'ব অধিক। নৰ প্ৰজন্ময়ো তেওঁৰ সৃষ্টিৰাজিক আকৌ আঁকোৱালি ল'ব আৰু গাৰ—

মোৰ মিনতি
তৰা হয় যদি
তোমাৰ আকাশ চুব...।

ধলা-শদিয়া দলং আৰু মোদীৰ হাঁহি

বহু প্রতীক্ষিত ধলা-শদিয়া দলং উদ্বোধনৰ পাছতে প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে খোজ কাঢ়ি দুয়োফালে পৰিদৰ্শন কৰাত মুখত বিৰিষ্টি উঠিছিল সাফল্যৰ হাঁহি। দেশক শক্তিশালী কৰাৰ পথত এখোপ আগুৱাই যোৱাত অধিক শক্তিশালী অনুভৱ কৰাৰ হাঁহি। কাৰণ অতিসম্প্ৰতি ভাৰতৰ বাবে প্ৰত্যাহ্বান হৈ পৰা চীনৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিবলৈ হ'লে ভাৰতীয় সেনাই এই পথকে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিব। বিগত সময়ছোৱাত চীনৰ বিৰুদ্ধে শক্তিশালী স্থিতিত সীমান্তত উপনীতি কৰাৰলৈ এনে এখন মজবুত দলঙ্গৰ প্ৰয়োজন আছিল। ধলা-শদিয়া দলং নিৰ্মাণৰ লগে লগে অৱগোচল প্ৰদেশৰ ভাৰত-চীন সীমান্তৰ দূৰত্ব কমেও পাঁচ ঘণ্টা হ্বাস পালে। ইয়াৰ উপৰি সেনাই গধুৰ যান-বাহন, অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ কঢ়িয়াবলৈ আৰু অধিক সুচল হৈ পৰিল। পাকিস্তানৰ বন্ধু বাস্ত্ৰ হিচাপে চীনে দেশখনক যিধৰণে সহায়ৰ হাত আগবঢ়াই ভাৰতক প্ৰত্যাহ্বান জনাইছে তেনে এক সন্ধিক্ষণত ধলা-শদিয়া দলং নিৰ্মাণ কৰাটো সঁচাকৈয়ে সাফল্যৰ বতৰা। সেইবাবে হয়তো প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে দলঙ্গত খোজ কাঢ়ি অৱগোচলৰ আকাশৰ মাজেৰে চীনলৈ চাই হাঁহি হাঁহি ক'ব খুজিছে— সীমান্তত আমি আৰু এতিয়া পিছপৰি থকা নাই। ইমান দিনে ভাৰত-চীন সীমান্তত চীনে সকলো ধৰণৰ সমৰসজ্জাৰ বাবে সাজু হোৱাৰ কথা প্ৰকাশ পাই আহিছে। এইক্ষেত্ৰত ভাৰত তুলনামূলকভাৱে দুৰ্বল আছিল। চীনক আক্ৰমণ কৰিবলৈ আৰু চীনক প্ৰতিৰোধ কৰিবলৈ হ'লে অৱগোচলৰ ভূখণ্ডই হ'ব উন্নত স্থান। সীমান্তত বাস্ত্ৰীয় ঘাটিপথ নিৰ্মাণৰ কামো দ্ৰুতগতিত

চলিছে। তদুপরি দলঙ্গে উদ্বোধন হ'ল। গতিকে এইবোরে ভারতীয় সেনার যাতায়াতত অধিক সুবিধা প্রদান করিব। গতিকে এনে এখন দলঙ্গের মাজত থিয় দি সাফল্যের হাঁহি মারি এনেধৰণের কথাকেই যেন তেওঁ ক'ব বিচারিছে। এয়া স্বাভাৱিক কথা। প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ হাঁহি মানে দেশৰ হাঁহি। তদুপৰি এই দলঙ্গে এটা কথা স্পষ্ট কৰিলে যে আমাৰ অভিযন্তা-বিজ্ঞানীসকল কাৰিকৰী দিশত পিছপৰি থকা নাই। চীনক প্ৰত্যাহ্বান জনাৰ পৰা সকলোখিনি আমাৰ মাজত উপলব্ধ। যিকোনো সময়তে সকলো পৰিস্থিতিত মিলি যাব পৰা শক্তি এতিয়া আছে। শক্রপক্ষৰে মোকাবিলা কৰিব পাৰে ভারতীয় সেনাই। তাৰেই হাঁহি মোদীৰ মুখত।

উন্নৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ উন্নয়ন খৰতকীয়া কৰিবলৈ বিগত সময়ছোৱাত এনে এখন দলঙ্গেই প্ৰয়োজন আছিল। কে'বাৰছৰ পুৰোহী নিৰ্মাণ কৰিব লাগিছিল। অৰ্থৰ অভাৱ, উন্নত কাৰিকৰী কৌশলৰ উপৰি উপযুক্ত পৰিকল্পনাৰ অভাৱত সেয়া সন্তোষ হোৱা নাছিল যদিও এই দলংখনৰ নিৰ্মাণ পূৰ্বৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ দিনত আৰম্ভ কৰা হৈছিল তথাপি ইয়াৰ গতি খৰতকীয়া কৰাত মোদী চৰকাৰকহে কৃতিত্ব দিব লাগিব। কাৰণ প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে উপলব্ধি কৰিছিল যে এনেধৰণৰ দলঙ্গেৰে উন্নৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ উন্নয়ন সন্তোষ কৰিব পাৰিব। মোদীয়ে দায়িত্বভাৱ গ্ৰহণৰ পাছত দেশৰ প্ৰতিটো অঞ্চলৰ সম উন্নয়নত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছে। কিছুবছৰ আগলৈকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে উন্নৰ-পূৰ্বাঞ্চলক বিশেষ গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা নাছিল। কাৰণ খাৰুৱা তেল, চাহপাতাৰ বাহিৰে আন বিশেষ সম্পদ অসমৰ বুলিবলৈ নাই। তদুপৰি এই অঞ্চলটোৰপৰা প্ৰচুৰ পৰিমাণে উৎপাদিত সামগ্ৰীও বগুনি নহয়। সীমান্তৰ অঞ্চলৰ পথ সুগম নহ'লে অঞ্চলটোৰ লোকসকলৰ উন্নয়ন অসম্ভৱ। গতিকে ধলা-শদিয়া দলংখন উদ্বোধনৰ লগে লগে দেশৰ এই অঞ্চলটোৰ স'তে অৱগাচলৰ গতিপথ গতিময় কৰিবলৈ মোদীয়ে নিৰ্দেশ দিয়ে। প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ মুখৰ হাঁহিত অঞ্চলটোৰ বাইজে ইতিবাচক সংকেত লাভ কৰিলে। দেশৰ সৰ্ববৃহৎ দলংখনে অৰ্থব্যৱস্থাৰ দিশত নিশ্চয় উন্নতি সাধন কৰিব।

ପରମ୍ପରାଗତ ଖାଦ୍ୟସନ୍ତାର ହେବାଇ ଯାବ ନେକି ?

ପରମ୍ପରାଗତ ଖାଦ୍ୟସନ୍ତାରେ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ବକ୍ଷାତ ସହାୟ କରେ । ଏକୋ ଏକୋଟା ଅଞ୍ଚଳତ ଲୋକସକଳର ଖାଦ୍ୟସନ୍ତାର ନିର୍ଧାରଣ କରା ହୁଯ ଅଞ୍ଚଳଟୋର ଖତୁ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତର ହୋଇ ଶାକ-ପାଚଲି ଆରକ୍ଷଣ ଫଳମୂଳର ଓପରତ ନିର୍ଭର କରି । ଅତୀଜରେପରା ଅଞ୍ଚଳବିଶେଷେ ସ୍ଥାନୀୟ ବାସିନ୍ଦାମାନଙ୍କଙ୍କେ ଏନେଦରେଇ ଖାଦ୍ୟସନ୍ତାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଆହିଛେ । ଅତୀଜତ ଏହିକ୍ଷେତ୍ରତ ଗରେଷଣା ଆଦି ଚଲେଇବା ନାହିଁ ଯଦିଓ ଅଭିଜ୍ଞତାର ଓପରତ ଭିନ୍ତି କରିଯେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛି । କୋନବିଧ ଖାଦ୍ୟ ଦିନତ, କୋନବିଧ ନିଶା ଖାବ ଲାଗେ ସେଇବୋର ଆନଦାଜ କରିଯେ ଖାଦ୍ୟ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାର ବିଷୟେ ଜାନିବ ପାରି । ଆଜିଓ ବହୁତେ ଦିନତ ‘ଅମୁକଟୋ ଖାବ ନାଲାଗେ, ନିଶା ତମୁକଟୋ ଖାବ ନାଲାଗେ, ଅମୁକଟୋ ଖାଲେ ଅମୁକଟୋ ବୋଗରପରା ଉପଶମ ଲାଭ କରିବ ପାରି, ତମୁକଟୋ ଖାବ ଲାଗେ-ନାଲାଗେ’ ବୁଲି କୋରା ଶୁଣା ଯାଯ । ଆଗତେ ଏହିବୋର ବିଷୟତ ଗରେଷଣା କରା ହୋଇ ନାହିଁ ଯଦିଓ ଏତିଯା ବିଭିନ୍ନ ଠାଇତ ଏହିବୋର ବିଷୟକ ଲୈ ଅଧ୍ୟୟନ ଚଲିଛେ ।

ପ୍ରତିଟୋ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକର ବାବେ ଅତୀଜରେପରା ଚଲି ଅହା ଖାଦ୍ୟସନ୍ତାର ଯେ ବିଜ୍ଞାନସମ୍ବନ୍ଧତାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଆହା ହେଛେ ତେଣେ ନହଯ । ତଥାପି ଏହିବୋର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସମ୍ବନ୍ଧତାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଆହା ହେଛେ ବୁଲି ପ୍ରମାଣିତ ହେଛେ । ବାରୀର ପାଛଫାଲେ ଥକା ପାଚଲିଡରାତେ ଥାକେ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ବକ୍ଷାର ବାବେ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଉପାଦାନ । ଇଯାର ବାବେ ବେଛି ଧନୋ ବ୍ୟାଯ କରିବଲଗିଯା ନହଯ । ଆଜିକାଲି ବଜାରତ ଉପଲବ୍ଧ ଶାକ-ପାଚଲିତ ପ୍ରୟୋଗ କରା ହୁଯ ବିଭିନ୍ନ ଧରଣର ବାସାଯନିକ ଦ୍ରବ୍ୟ । ଆନହାତେ, ପାଚଲିସମୂହ ସତେଜ କରି ବାଖିବଲୈଓ ବିଭିନ୍ନ ଧରଣର ବାସାଯନିକ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟରହାର କରେ । ଏହିବୋରେ ଶରୀରର ଉପକାରର ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅପକାର କରାରହେ ଆଶଂକା ଥାକେ ।

সেইবাবে ঘৰতে যদিহে শাক-পাচলি উৎপাদন কৰে তেনেহ'লে এনে ধৰণৰ বাসায়নিক দ্রব্যৰ অপকাৰৰপৰা হাত সাৰি থকা সন্তোষ। পচন সাৰি ব্যৱহাৰ কৰি উৎপাদন কৰা শাক-পাচলি খালে অপকাৰ হোৱাৰ আশংকা নাথাকে। আজিকালি বহুতে নিজৰ ঘৰৰ কাষতে শাক-পাচলি কৰিবলৈ লৈছে। আনকি কিছুমানে ক্লেটতো এনেধৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। এয়া এক শুভ লক্ষণ বুলিয়ে ক'ব লাগিব। এতিয়া সকলোৱে বুজি পোৱা হৈছে যে হাইব্ৰীড শাক-পাচলি গ্ৰহণ কৰাটো খুব সুবিধাজনক নহয়।

পৰম্পৰাগত খাদ্যসন্তাৰ নৰ প্ৰজন্মৰ মাজৰপৰা ক্ৰমাং হেৰাই যাবলৈ ধৰিছে কিয় ? ইয়াৰ বাবে দায়ী কোন ? —এইবোৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ পাবলৈ হ'লে আমি প্ৰথমতে মনত জুকিয়াই চাব লাগিব দৰাচলতে এনেধৰণৰ বিষয়বোৰক লৈ কেতিয়াৰা ভাবি চাইছোনে ? সন্তানক পশ্চিমীয়া খাদ্যসন্তাৰৰ প্ৰতিহে আকৰ্ষিত কৰা অভিভাৱকৰ সীমা-সংখ্যা নাই। নিজকে আধুনিক পিতৃ-মাতৃ বুলি পৰিচয় দিয়াবলৈ পৰম্পৰাগত খাদ্যসন্তাৰৰ পৰিৱৰ্তে পশ্চিমীয়া খাদ্য খুওৰাৰ প্ৰণতাহে জাগি উঠিছে। ফাষ্টফুড, জাংক ফুড, বিদেশী খাদ্যসন্তাৰৰ থালী খোৱা লোকে ভিৰ কৰা দেখো যায়। কিছুমান পৰিয়ালত পৰম্পৰাগত খাদ্যসন্তাৰ কেনেদৰে প্ৰস্তুত কৰে সেয়াও শিকেৱা লোকৰ অভাৱ।

খাৰ, টেঙ্গা, তিতা, পচলা, তৰকাৰী আদি হ'ল অসমীয়া খাদ্যসন্তাৰৰ অন্যতম উপাদান। এইবোৰ প্ৰস্তুত কৰাৰো আছে ভিন্ন পদ্ধতি। কোনবিধ খাদ্য প্ৰস্তুত কৰিলে আন কোনবিধ খাদ্য খাৰ নালাগে সেয়াও এই খাদ্যসন্তাৰতে অন্তৰ্ভুক্ত হৈ আছে। এইবোৰ খাদ্য প্ৰস্তুত কৰোতে ব্যৱহাৰ কৰা মচলা আদিৰো আছে ঔষধি গুণ। বিভিন্ন ৰোগ প্ৰতিৰোধ কৰিব পৰা ক্ষমতা থকা বাবে এনেবোৰ মচলা ব্যৱহাৰত বাধা নাই। তদুপৰি এইবোৰ ঘৰতে প্ৰস্তুত কৰা হয়। সেইবাবে অপকাৰ কৰাৰো অৱকাশ নাথাকে। অৱশ্যে এটা কথা ঠিক যে এইবোৰ প্ৰস্তুত কৰোতে যথেষ্ট সময়ৰ প্ৰয়োজন। আজিকালি প্ৰায়ভাৗ লোকৰে এনেধৰণৰ মচলাৰ মিশ্ৰণ কৰি খাদ্যসন্তাৰ প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে সময়ৰ অভাৱ। সময় নাই বুলি কৈয়ে বজাৰৰপৰা কিনি আনা পেকেট মচলা ব্যৱহাৰ কৰে। সেইবাবে খাদ্যখনি যিমান স্বাস্থ্যসন্মতভাৱে প্ৰস্তুত হ'ব লাগিছিল সেয়া নহয়। পেকেটত থকা মচলাই আঞ্জাখন সোৱাদযুক্ত কৰিলেও স্বাস্থ্যৰ বাবে উপকাৰী নহ'ও পাৰে। তদুপৰি পৰম্পৰাগত খাদ্যসন্তাৰত এনে ধৰণৰ মচলাৰ মিশ্ৰণ উপযুক্ত নহয়। আমি সুস্বাদু কৰিবলৈ অত্যধিক মচলা ব্যৱহাৰ কৰাৰ পৰিৱৰ্তে যদি পৰম্পৰাগত খাদ্যসন্তাৰ খাদ্য তালিকাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰো তেতিয়াহ'লে অধিক ফলদায়ক হ'ব।

ৰাইজৰপৰা সুধাকৰ্ত্তই কি বিচাৰিছিল

বিশ্ববিশ্বিত শিল্পী ড° ভূপেন হাজৰিকাই ৰাইজৰপৰা কি বিচাৰিছিল ? তেওঁ ৰাইজক কি দিব বিচাৰিছিল ? —এনে প্ৰশ্নৰ উত্তৰ পাৰলৈ হ'লে আমি সুধাকৰ্ত্তৰ শৈশৱলৈ উভতি যাব লাগিব। মাত্ৰ ছয় বছৰ বয়সতে সংগীত জগতত আত্মপ্ৰকাশ কৰোতে হয়তো নিজেও ভবা নাছিল এদিন দিহিঙে-দিপাঙে ঘূৰি ফুৰি ৰাইজৰ মৰমৰ শিল্পী হ'ব পাৰিব বুলি। সময়ৰ আহ্বানক তেওঁ কেতিয়াও নেওচিব পৰা নাছিল। সময়ৰ স'তে খোজ মিলাবলৈ শিকা বাবে এদিন সময়ৰ বণুৱা ঘোৱাৰ পিঠিত উঠিয়েই বিশ্ব জয় কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। শিক্ষা গ্ৰহণৰপৰা আৰস্ত কৰি ৰাজনীতিলৈকে সকলো ক্ষেত্ৰতে এইগৰাকী মহান শিল্পীৰ দখল আছিল। ৰাইজৰ মনৰ কথা বুজিব পৰা বাবে সহজে সকলো ঠাইতে নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

পোৱা-নোপোৱাৰ হিচাপ কৰা নাছিল সুধাকৰ্ত্তই। জীৱনৰ পথো নাছিল মসংগ। খলা-বমা পথেৰে আগবাঢ়ি যাবলৈ শিকা বাবে এদিন সকলোৰে হৃদয় জিনি লাভ কৰিলে গণশিল্পীৰ সন্মান। এনে সন্মান সকলোৰে লাভ নকৰে। যিসকলে ৰাইজৰ মৰম-অনুভূতি বুজিব পাৰে তেওঁলোককহে গণশিল্পী

হিচাপে আখ্যা দিয়া হয়। সুধাকর্থই বাইজৰ মনৰ ভাৰ বুজিব পাৰিছিল। অসহায়-দুখীয়া খেতিয়কৰ মনৰ মাজত সোমাই খেতিপথাৰত মনটো বাখিব পাৰিছিল বাবে তেওঁলোকৰ জীৱনৰ প্ৰতিটো মুহূৰ্ত গানৰ মাজত প্ৰকাশ পাইছে। সেয়েহে গাইছে—

‘আ’ মোৰ ধৰিব্বী আই, চৰণতে দিবা ঠাই,
খেতিয়কৰ নিষ্ঠাৰ নাই, তুমি বিনে অসহায়।’

মাটি, পানী আৰু বায়ুৰ সত্তে সম্পৰ্ক থকা খেতিয়কক মনৰ মাজত বাখিয়ে গীত বচনা আৰু সুৰ দিয়া বাবে সেইবোৰে চিৰসেউজ ৰূপ ল'লে। তেওঁ গোৱা গীতবোৰ কৃষকৰ মনৰ কথা। সেইবাবে খেতিয়কক লৈ বচনা কৰা গীতসমূহ শুনিলে শ্ৰোতাৰ মনত এনে ভাৰ হয় যেন সেয়া সুধাকর্থই গোৱা নাই, এজন অসহায় খেতিয়কৰ বিনিহনে। সমাজ সংস্কাৰ যে গীতৰ মাজেদিও সন্তৱ সেয়া ড° ভূপেন হাজৰিকাই প্ৰমাণ কৰি দৈ গৈছে। সমাজক বাদ দি ব্যক্তিৰ ব্যক্তিত্ব প্ৰকাশ নহয়। তদুপৰি সমাজ অবিহনে যে এনে ব্যক্তিৰ ছবি অংকন কৰিব নোৱাৰি সেই কথা বহুতো গীতৰ মাজেদি প্ৰমাণ কৰি দৈ গ'ল। অসমীয়া সমাজখনৰ প্ৰতিটো স্তৰতে সংঘটিত হৈ থকা ঘটনাৰাজি, সমাজৰ সুক্ষ্ম সুক্ষ্ম কথাবোৰৰ জৰিয়তে যে এটা জাতিৰ সমাজ-জীৱনৰ প্ৰকৃত ছবিখন ফুটাই তুলিব পাৰি সেই কথা গণশিল্পীগৰাকীয়ে ভালদৰে উপলক্ষি কৰিব পাৰিছিল। সেইবাবে গীতৰ মাজেদি অসমৰ সমাজ-জীৱনৰ ছবিখন স্পষ্টভাৱে ফুটাই তুলিব পাৰিছিল। বিশ্ববাসীৰ সন্মুখত অসমীয়া সমাজখন সুন্দৰ ৰূপত উপস্থাপন কৰা হেতুকে আজি বিশ্ববাসীয়ে অসমখনক ভালদৰে জানিব পাৰিছে। সহজ-সৰল, অতিথিপৰায়ণ লোকসকলক কিদৰে যুগে যুগে শোষণ কৰি আছে তাৰ ছবিখন গীতৰ শব্দতে প্ৰকাশ পাইছে। ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰপৰা আৰম্ভ কৰি মানে অসমবাসীৰ ওপৰত চলোৱা অত্যাচাৰলৈকে সকলোবোৰ বুৰঞ্জীৰ কথাও গীতৰ ভাষাবেই প্ৰকাশ কৰি আহিছে। গীতেই আছিল সুধাকৰ্থৰ আত্মা। সেইবাবে সুধাকৰ্থই কথা ক'লেও সেয়া গীতৰ দৰেই অনুভৱ হৈছিল। বুৰঞ্জী অবিহনে কোনো এটা জাতি জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। অতীত অবিহনে বৰ্তমানৰ ভেটি গঢ়িব নোৱাৰি বুলি ভালদৰে উপলক্ষি কৰিয়েই এদিন ড° ভূপেন হাজৰিকাই শিক্ষকতা জীৱনৰপৰা আঁতৰি গৈ গীতৰ মাজত সোমাই

পরে। গীতেই সকলোরে মনত সহজে সাঁচ বহুরায়। এখন কিতাপত লিখি
থোৱা শব্দবোৰ সকলোৰে বাবে হৃদয়ংগম কৰাটো সন্তৰ নহয়। কিন্তু গীত
এটা বাজিলে হেজাৰ হেজাৰ শ্ৰোতাই একেলগে শুনিব পাৰে। গণমাধ্যমত
গীত এটা বজোৱাৰ লগে লগে শ্ৰোতাই সেয়া গ্ৰহণ কৰে। অৱশ্যে শ্ৰোতাই
যে সকলো গায়কৰ গীত গ্ৰহণ কৰিব তেনে নহয়। বোধহয় সুধাকৰ্ণ্ত অসমৰ
এনে এগৰাকী শিল্পী—যিগৰাকীৰ প্ৰতিটো গীত, সুৰ, লেখা শ্ৰোতা-পাঠকে
সকলো সময়তে গ্ৰহণ কৰি আহিছে। তেওঁৰ গীত শুনিলে মনত এনে এক
ভাৱ হয় যেন গীতসমূহ আজিহে গাইছে। এইবোৰে চিৰসেউজ গীতৰ ৰূপ
লোৱা বাবে আজি ড° ভূপেন হাজৰিকা মৰিও অমৰ। মৃত্যুৰ পাছতো
প্ৰতিগৰাকী অসমীয়াৰ হিয়াৰ আমৰ্ত হৈ আছে। সকলোতে যেন সুধাকৰ্ণ্তৰেই
প্ৰতিচ্ছবি। কে'বাদশক পূৰ্বে কোৱা কথাবোৰ আজিও সমাজৰ প্ৰতিটো স্তৰতে
প্ৰতিফলিত হৈ আছে, প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিৰে হৃদয়ত সজীৱ হৈ আছে আৰু
ভৱিষ্যতেও থাকিব।

ভাল ফলাফল নহ'লে সন্তানক গালি নিদিব

হাইস্কুল শিক্ষান্ত পরীক্ষার ফলাফল দোষণা হ'ল। উচ্চতর মাধ্যমিক পরীক্ষারো ফলাফল ওলাল। তিনি মাহৰ উৎকর্থার পাছত সকলোৱে ফলাফল লাভ কৰিলে। হাইস্কুল শিক্ষান্ত পরীক্ষাত ৩,৭২,৬৪০ গৰাকী পৰীক্ষার্থী অৱতীৰ্ণ হৈছিল। ইয়াৰে ১,৭৮,৬৫৬ গৰাকী পৰীক্ষার্থীহে উত্তীৰ্ণ হ'ল। প্ৰথম বিভাগত ৫৪,৯৫৫ গৰাকী, দ্বিতীয় বিভাগত ৮০,১৭৯ আৰু তৃতীয় বিভাগত ৪৩,৫২২ গৰাকী উত্তীৰ্ণ হৈছে। ৪৭.৯৪ শতাংশ উত্তীৰ্ণ হ'ল। গ্ৰেচ নম্বৰ আৰু মডারেট দিয়া সন্দেও মাত্ৰ ৪৭.৯৪ শতাংশইহে উত্তীৰ্ণ হ'ব পাৰিলে। বিগত ডেৰদশকৰ ভিতৰত এয়া সৰ্বনিম্ন উত্তীৰ্ণৰ হাৰ। হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাক কেন্দ্ৰ কৰি বিগত সময়ছোৱাত সৃষ্টি হোৱা বিতৰ্কৰ পাছত এইবাৰ উত্তীৰ্ণৰ হাৰ আৰু গুৱাহাটীৰ এখনো বিদ্যালয়ে শীৰ্ষ দহৰ ভিতৰত স্থান নোপোৱাক লৈ ৰাইজৰ মাজত সৰৰ চৰ্চা হৈছে। হোৱাতো স্বাভাৱিক। চহৰাধৰ প্ৰায়ভাগ বিদ্যালয়ত সা-সুবিধা থকাৰ পাছতো শীৰ্ষ দহ স্থানত অন্তৰ্ভুক্ত হ'ব নোৱাৰিলে। কিন্তু প্ৰশ্ন হয়, চৰকাৰী অথবা ব্যক্তিগত খণ্ডৰ বিদ্যালয়ে হওক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ভালদৰে অধ্যয়ন নকৰিলে শিক্ষক-শিক্ষিয়ত্বীয়ে কি কৰিব? আৰু এটা কথা ঠিক যে শীৰ্ষ দহৰ ভিতৰত স্থান নাপালৈই যে বিদ্যালয়খনৰ ফলাফল বেয়া অথবা শিক্ষক-শিক্ষিয়ত্বীসকলৰ ওপৰত দোষ জাপি দিব সেয়া যুক্তিসংগত নহয়। শিক্ষক-শিক্ষিয়ত্বীৰ ওপৰত দোষ জাপি দিয়াতো দৰাচলতে পলায়নবাদী মানসিকতাহে। আমাৰ শিক্ষা-ব্যৱস্থাত এতিয়াও বেছি

নম্বর লাভ করাজনকহে অধিক গুরুত্ব প্রদান কৰা হয়। সেইগৰাকী ছাত্র বা ছাত্রীক জ্ঞানী হিচাপে গণ্য কৰা হয়। এই দৃষ্টিকোণৰপৰাহে হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত শীৰ্ষস্থানপাণ্ডুসকলক ‘বিলিয়েট’ শিক্ষার্থী বুলি গণ্য কৰা হয়। কিন্তু পৰৱৰ্তী সময়ত এইসকল শীৰ্ষস্থানপাণ্ডুৰ দুই-এজনেহে ধাৰাবাহিকতা বক্ষা কৰা দেখা যায়। অধিকাংশই হৈৰাই যায় ধামখুমীয়াৰ মাজত।

হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষা শিক্ষা জীৱনৰ প্ৰথমটো প্ৰত্যাহ্বান। এই প্ৰত্যাহ্বানৰ বাবে দীৰ্ঘদিন ধৰি প্ৰস্তুতি চলায়। তথাপি অৰ্ধেকেই প্ৰত্যাহ্বানৰ সম্মুখীন হ'ব নোৱাৰি স্থান পায় অনুভূৰ্ণৰ তালিকাত। বহুতে জীৱনৰ প্ৰথমটো খোজতে অধিক সাফল্য অৱজন কৰা বাবে বহু কিবাৰিবি পোৱা বুলি ভাৰি পত্ৰ-শুনাৰ প্ৰতি গুৰুত্ব হুস কৰে। ঘূৰা-ফুৰা বেছিকৈ কৰিবলৈ ধৰে বাবে পত্ৰাৰ প্ৰতি ধাউতি কৰে। কিছুমানে ঘৰৰপৰা মুক্ত হৈ হোষ্টেল বা ভাৰাঘৰত থাকিবলৈ পোৱাৰ আনন্দ উপভোগ কৰি থাকোঁতেই পৰীক্ষাৰ সময় আহি পৰে। উৱাদিহ নাপাই মানসিকভাৱে ভাগি পৰে। বহুতৰে আনকি চিকিৎসালয়ত ভৰ্তি হ'বলগীয়া পৰিস্থিতিৰো সৃষ্টি হয়। পৰীক্ষাত ‘ড্ৰপ’ দিয়ে। মূল্যৱান একোটা বছৰ এনেয়েই নষ্ট কৰে। পৰিয়ালৰ সকলোৰে আশা-আকাংক্ষা নিমিষতে বিলীন হৈ যায়। ধূলিসাং হৈ পৰে ভৱিষ্যতৰ সপোন। সকলোৰে দিগ্বিদিক হৈৱাই কেৱল চিন্তাত মগ্ন হ'বলগীয়া হয়। মাঠোঁ এটা সিদ্ধান্তৰ বাবে সকলোৰে খেলিমেলি হৈ যায়। সেইবাবে মেট্ৰিকৰ ফলাফলক লৈ ইমান চিন্তিত হৈৱাৰ কাৰণ নাই। মাঠোঁ লক্ষ্য কৰিব লাগে শিক্ষার্থীগৰাকীয়ে পৰীক্ষাত নম্বৰ কম পালেও সকলোৰে বিষয় আয়ত্ত কৰিব পাৰিছে নে নাই। যদি পাৰিছে তেতিয়াহ'লৈ পৰৱৰ্তী পৰীক্ষাসমূহত সফল হৈৱাৰ ক্ষেত্ৰত পিতৃ-মাতৃৰ লগতে অভিভাৱকে গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা উচিত। যদিহে আপোনাৰ সন্তানে পৰীক্ষাত আশানুৰূপ ফলাফল প্ৰদৰ্শন কৰিব পৰা নাই তেতিয়াহ'লৈ নিৰাশ নহ'ব। আনৰ স'তে তুলনা কৰি সন্তানৰ ভৱিষ্যৎ নষ্ট নকৰিব।

প্ৰথম বিভাগত উভ্রীণ হৈৱা এনে বহু ছাত্র-ছাত্রী আছে, যি ইংৰাজীত শুন্দৰকৈ এখন আবেদন-পত্ৰ লিখিব নাজানে। এটা বাক্য শুন্দৰকৈ ক'ব নাজানে। কেৱল ভাটৌৰ দৰে মুখস্থ কৰিবে নম্বৰ লাভ কৰে। তেনে শিক্ষাই বাস্তৱ জীৱনত কিবা সহায় কৰিব পাৰে বুলি মনে নধৰে। গতিকে বাস্তৱৰ স'তে মোকাবিলা কৰিব পৰাকৈহে সন্তানক আগবঢ়ি যাবলৈ পৰামৰ্শ আগবঢ়াব লাগে। পৰীক্ষাত কম নম্বৰ পালেই সন্তানক বেয়া ব্যৱহাৰ নকৰিব। মৰমেৰে বুজাওক, বাস্তৱ কি? কেৱিয়াৰ ভাল হ'লেহে ভৱিষ্যৎ উজ্জ্বল হ'ব।

ডেই-পুরি গৈছে উত্তাপৰ বাবে

উন্নপ্ত হৈ পৰিছে ধৰিব্রী। সৃষ্টিৰ পথম স্বৰলৈ যেন গতি কৰিছে। লাহে
লাহে উত্তাপ বৃদ্ধি পাইছে। গ্ৰীষ্ম প্ৰবাহে প্ৰতিখন দেশকে চুই গৈছে। ব্যতিক্ৰম
নহয় ভাৰত। কিছু বছৰ আগলৈ ৰাজস্থান, মহাবাস্ত্ৰ, দিল্লী, কলকাতা, উত্তৰ
প্ৰদেশ আদিত গ্ৰীষ্ম প্ৰবাহৰ বাবে মানুহৰ লগতে বহুতো জীৱৰ মৃত্যু হোৱাৰ
বাতৰিয়ে সংবাদ মাধ্যমৰ শিৰোনাম দখল কৰিছিল। এতিয়া কিন্তু এই
শিৰোনামত প্ৰতিখন ৰাজ্যই তালিকাভুক্ত হৈছে। জুন মাহৰ পথম সপ্তাহতে
গ্ৰীষ্ম প্ৰবাহে কে'বজনো লোকৰ প্ৰাণ ল'লে। বহুতো লোক চিকিৎসালয়ত
ভৰ্তি হ'বলগীয়া পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হৈছে। উত্তৰ প্ৰদেশত ২০১৮ চনৰ ৬
জুনত কমেও ১০জন লোকৰ মৃত্যু হৈছে কেৰল গ্ৰীষ্ম প্ৰবাহৰ বাবে। তাপমান
৪৭ ডিগ্ৰী চেলছিয়াছ হৈছে। ইয়াৰ ফলতেই উত্তৰ প্ৰদেশৰ বান্দা আৰু বেহোৱা
জিলা দুখনত লোককেইজনে প্ৰাণ হেৰুৱাবলগীয়া হ'ল। উত্তৰ প্ৰদেশত
এনে ধৰণৰ ঘটনা প্ৰতি বছৰে সংঘটিত হৈ থাকে যদিও এই ঘটনাই পিছে
সকলোকে চিন্তাপ্রিয়ত কৰি তুলিছে।

যদিহে এপয়েক ধৰি এনেদৰে তাপমাত্ৰা বৃদ্ধি হৈ থাকে তেতিয়াহ'লে কেৱল মানুহৰ বাবেই নহয়, জীৱকুলৰ প্রতিও ভাৰুকি আনিব। খাদ্য সংকটৰ পৰা আৰস্ত কৰি বিভিন্ন ধৰণৰ ৰোগে গা কৰি উঠিবলৈ এখন উপযুক্ত ক্ষেত্ৰ লাভ কৰিব পাৰিব। সমগ্ৰ বিশ্বতে ‘বিশ্ব পৰিৱেশ দিৰস’ পালন কৰি প্ৰকৃতিৰ সুৰক্ষাৰ বাবে বিভিন্ন শ্ৰ'গান দি সংকল্প গ্ৰহণ কৰাৰ সময়তে হঠাতে বৃদ্ধি পালে উত্তাপ। বিশ্বজুৰি ধৰিব্রী দিৰস, বিশ্ব পৰিৱেশ দিৰস, ঘৰচিৰিকা দিৰসৰ লগতে আন বহুতো বিশেষ দিন পালন কৰা হৈছে। বিশ্বৰ প্ৰায়ভাগ দেশে পৰিৱেশ সুৰক্ষা সম্পর্কীয় বিভিন্ন চুক্তি সম্পাদিত কৰিছে। সংকল্পও গ্ৰহণ কৰা হ'ল। তৎসন্দেও ধৰিব্রী দেৱীক সন্তুষ্ট কৰিব পৰা নাই; যেন প্ৰকৃতি দেৱীও হৈ পৰিছে ঝষ্ট। ভাৰতত যিখন ছবি ফুটি উঠিছে সেয়াই কিন্তু ভৱিষ্যতে আশংকা সৃষ্টি কৰাৰে ইংগিত বহন কৰিছে। কাৰণ ভাৰতত বিগত ১১৬ বছৰৰ ভিতৰত ১.২ ডিগ্ৰী চেলছিয়াছ তাপমাত্ৰা বৃদ্ধি পাইছে। এই তথ্য প্ৰকাশ পাইছে চেণ্টাৰ ফৰ ছায়েন্স এণ্ড এনভাইৰনমেণ্টৰ অধ্যয়নত। এই ১১৬ বছৰৰ ভিতৰত ১৯৯৫ বৰ্ষটোক সবাতোকৈ বেছি গৰম হোৱা বৰ্ষ হিচাপে চিহ্নিত কৰা হৈছে। দিতীয় উষ্ণতম বৰ্ষ হিচাপে ২০১৬ বৰ্ষটো চিহ্নিত হৈছে। ১৯৯৫ চনৰ পৰা ভাৰতত উষ্ণতা বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিছে। আনহাতে, চলিত বৰ্ষৰ জানুৱাৰী-ফেব্ৰুৱাৰী মাহ দুটা হ'ল উষ্ণ শীতকাল।

দেশৰ আন প্ৰান্তৰ লগতে অসমতো গ্ৰীষ্ম প্ৰবাহৰ সমস্যাই ভয়াৱহ কৰা লৈছে। সাধাৰণতে অসমৰ জলবায়ুত গ্ৰীষ্ম প্ৰবাহ হ'লেও সেয়া কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ নাছিল। এতিয়া পিছে উত্তাপ ইমানেই বৃদ্ধি পাইছে যে দিনৰ ভাগত বাহিৰলৈ ওলোৱাটোৱেই প্ৰত্যাহ্বান স্বৰূপ হৈ পৰিছে। ৰ'দ, প্ৰদূষণ, উৎকৃষ্ট গোৱাঙ, অতি দুর্গন্ধময় পৰিৱেশে সকলোকে অস্বস্তিত পেলায়। বিদ্যালয়লৈ যোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অৱস্থা কেনে হ'ব পাৰে সেয়া সহজেই অনুমেয়। অফিচ-কাছাৰীৰ কথা বাদেই।

দুই দশক আগলৈকে মহানগৰীত শীত-তাপ নিয়ন্ত্ৰিত কোঠা বা শৰ্কৰ আদিৰ সংখ্যা আছিল আঙুলিৰ মূৰত লিখিব পৰা বিধৰ। এতিয়া পিছে ৭০ শতাংশ ব্যৱসায়িক প্ৰতিষ্ঠানতে এ চিৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। আনকি গাঢ়ী-মটৰ আদিতো এ চি নহ'লে নহয়। উৎকৃষ্ট গৰমৰপৰা বক্ষা পাবলৈ আজিকালি বহুতে ঘৰতো শীত-তাপ নিয়ন্ত্ৰিত ব্যৱস্থা কৰিছে। চহৰৰ কথা বাদেই,

গ্রামাঞ্চলতো একে সমস্যাই গা কবি উঠাব লগতে একাংশই নিজকে আত্যরন্ত
অথবা অত্যাধুনিক সজাবলৈও শীত-তাপ নিয়ন্ত্রিত কোঠা, গাড়ী আদি ব্যবহাব
কৰা দেখা যায়। এটা কথা ঠিক যে যিসকলে শীত-তাপ নিয়ন্ত্রিত ব্যবস্থাৰ
ওপৰত বেছি নিৰ্ভৰ কৰে তেওঁলোক ৰ'দত বাহিৰলৈ ওলোৱাত সমস্যাই গা
কবি উঠে। আনকি এনে লোকৰ বেছিকৈ রৌদ্র প্ৰবাহ বা হিট ষ্ট্ৰ'ক আদি
হোৱা দেখা যায়। কিছু বছৰ আগলৈকে হিট ষ্ট্ৰ'ক আদি শব্দৰ স'তে অসমৰ
লোক পৰিচিত নাছিল। এনেধৰণৰ শব্দ মহাৰাষ্ট্ৰ, উত্তৰ প্ৰদেশ, ৰাজস্থান
আদি ৰাজ্যৰ লোকৰহে পৰিচিত আছিল। এতিয়া পিছে অসমতো হিট ষ্ট্ৰ'কত
মৃত্যু হোৱা ঘটনা সংঘটিত হৈছে।

এই সকলোবোৰৰ মূলতে হ'ল বনাঞ্চল ধৰ্ম। আমি যিমানেই পৰিৱেশ
দিৱসৰ কথা নকওঁ কিয়, কিন্তু বিশেষ দিনটোৰ বাহিৰে কেতিয়াও গছ ৰোপণ
কৰা দেখা নাযায়। অসমত গ্ৰীষ্মৰ সময়ত ৩৮ ডিগ্ৰী চেলছিয়াছ উফওতা
হোৱা কাৰোবাৰ মনত পৰেনে? কিন্তু এতিয়া সকলোৱে সাজু থাকক। গৰমে
কেতিয়া ৪০ ডিগ্ৰী চেলছিয়াছ স্পৰ্শ কৰে তাৰ ঠিকনা নাই। সেইবাবে
সকলোৱে সন্তানক সৰুৰেপৰাই গচ্ছপুলি ঝৰলৈ শিকাওক। জন্মদিনত গচ্ছপুলি
উপহাৰ দিয়ক।

গৰম বন্ধৰ আনন্দত পিতৃ-মাতৃৰ কৰণীয়

ছাত্র জীৱনত মাজে মাজে সুৰক্ষা বিচাৰি পঢ়া-শুনাৰপৰা কেইদিনমান আঁতৰি থাকিবলৈ প্ৰায়ভাগেই চেষ্টা চলায়। সদায় পঢ়ি পঢ়ি আমনিও লাগে। মাজে সময়ে ফুৰা-চকা কৰা বা হেঁপাহ পলুৱাই শুবলৈ মন যায়। কিন্তু পঢ়াৰ হেঁচাই এই সকলোবোৰ আঁতৰত বাখে। সেইবাবে ছাত্র-ছাত্ৰীৰ লক্ষ্য হৈ পৰে গৰম বন্ধ। জুন-জুলাইত গৰম বন্ধৰ দিন ঘোষণা হোৱাৰ লগে লগে সকলো প্ৰস্তুত হয় ফুৰিবলৈ যাবলৈ। বিশেষকৈ মামা, মাহী, পেহী, খুৰাৰ ঘৰলৈ যাবলৈ ওলায়। বেছিভাগৰেই প্ৰিয় ঘৰখন হ'ল মামাৰ গৃহ। দূৰণিবটীয়া ঠাই হ'লে কিছুমানে যাবলৈ ইচছা প্ৰকাশ নকৰিলৈও তাৰ পৰিৱৰ্তে আন ঠাইলৈ ওলাৰলৈ স্থিৰ কৰে। সাধাৰণতে মামাকৰ ঘৰলৈ ওলালৈ পিতৃ-মাতৃয়ে হকা-বধা নকৰে। কাৰণ পিতৃ-মাতৃয়ে সন্তানৰ বাবে নিজৰ ঘৰখনৰ পাছতেই আটাইতকৈ সুৰক্ষিত বুলি ভাবে মামাকৰ ঘৰখন।

গৰম বন্ধৰ আনন্দই বেলেগা। স্ফুর্তিৰকৈও বেছি আনন্দৰ বিষয় হ'ল পঢ়াৰ বোজা নথকাটোহে। এতিয়া পিছে আগৰ সেই গৰম বন্ধৰ মাদকতা নাই। ইয়াৰ বাবে দায়ী কিন্তু পিতৃ-মাতৃৰ লগতে অভিভাৰকহে। কাৰণ এতিয়া পিতৃ-মাতৃয়ে একো ভাবি নোচোৱাকৈয়ে গৰম বন্ধৰ আগবেপৰাই এনে

এখন তালিকা প্রস্তুত করি থয়। কেবল প্রতিযোগিতার বাবে পিতৃ-মাতৃয়ে সন্তানৰ ওপৰত অতিৰিক্ত চাপ প্ৰয়োগ কৰি হ'লেও স্বার্থ সিদ্ধি লাভ আদায় কৰিব খোজে। এয়া পিছে তেনেই বিপজ্জনক। কাৰণ গৰম বন্ধৰ পাছতে আৰস্ত হয় বছৰেকীয়া পৰীক্ষাৰ প্রস্তুতি। ইয়াৰ মাজতে ইউনিট পৰীক্ষা ইত্যাদি ইত্যাদি। গান-বাজনা শিকা, চিৰাংকনৰ লগতে আন বহুতো নিজৰ পচন্দৰ বিষয় সাঙোৰ থাই থাকে। অথবা প্রতিযোগিতাই গৰম বন্ধৰ আনন্দতহে ব্যাঘাত জন্মায়।

পিতৃ-মাতৃয়ে সন্তানৰ মনোভাব কিয় বুজিবলৈ চেষ্টা নকৰে? প্ৰশ়ঠটোৱ উত্তৰ এতিয়াই দিয়া কঠিন। কাৰণ এইক্ষেত্ৰত বহুতো কাৰকে কাম কৰে। আজিকালি প্ৰায়ভাগ পিতৃ-মাতৃয়ে একক পৰিয়ালৰ সপক্ষে যুক্তি আগবঢ়ায়। একক পৰিয়ালৰ সমস্যাসমূহ বহুতে লাজতে আনৰ আগত প্ৰকাশ কৰিব নোখোজে। সন্মানত আঘাত হনাৰ ভয়তেই তেনে কৰে। নিজৰ সন্তানটোক কেনেদৰে আন দহজন লোকৰ সন্তানতকৈ আগত ৰাখিব পাৰে তাৰেই চিন্তাত মগ্ন হয়। সেইবাবে অস্বাস্থ্যসন্মত প্রতিযোগিতাত সন্তানটোক লিপ্ত কৰায়। সেইবাবে সন্তানক গৰম বন্ধৰ দিনকেইটাতো কামত ব্যস্ত কৰি ৰাখিবলৈ বিচাৰে। যিকোনো প্ৰকাৰে সন্তানক সেই কেইদিনতো ব্যস্ত কৰি ৰাখিব খোজে। তেওঁলোকে এইটো ভাৰি নাচায় যে ছাত্র-ছাত্ৰীকো মাজে মাজে জিৰণি বা সকাহৰ প্ৰয়োজন। কেবল পিতৃ-মাতৃয়ে স্বার্থ সিদ্ধিৰ বাবে এনে কাৰ্য সম্পাদন কৰে। সন্তানক গৰম বন্ধৰ দিনকেইটাত অন্ততঃ মুকলি মনেৰে থাকিবলৈ দিয়ক। মনত ৰাখিব— মুকলি মনে থাকিবলৈ দিয়াৰ অৰ্থ এইটো নহয় যে সন্তানটিয়ে সম্পূৰ্ণৰূপে পঢ়া-শুনাৰপৰা আঁতৰি থাকিব। মাঠেঁ দৈনন্দিন তালিকাখনৰপৰা কিছুসময় আঁতৰি থাকি এখন অনিয়মীয়া তালিকাৰে দৈনন্দিন কাৰ্য সম্পাদন কৰিলে মহাভাৰতখন অশুন্দ হৈ নাযায়। নতুবা ছাত্র-ছাত্ৰীগৰাকীৰ পঢ়া-শুনাতো যতি নপৰে। বৰং এনে কৰিলে ছাত্র-ছাত্ৰীগৰাকীৰ মনটো পাতল হোৱাৰ ফলত পঢ়া-শুনাৰ প্ৰতি ধাউতিহে বাঢ়িব। গতিকে পিতৃ-মাতৃয়ে সন্তানক গৰম বন্ধৰ দিনকেইটা নিজ ইচ্ছামতে উপভোগ কৰিবলৈ দিয়ক। যিমানেই চাপ প্ৰয়োগ কৰিব সিমানেই অধ্যয়নত ব্যাঘাত জন্মিব।

ষাঠি বছৰীয়া পৰিক্ৰমাৰে উজলা বজালী মহাবিদ্যালয়

এখন মহাবিদ্যালয়ে ৬০ বছৰত পদার্পণ কৰাটো গৌৰৱৰ বিষয়। মহাবিদ্যালয়খনত অধ্যয়ন কৰা প্ৰতিগ্ৰামী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এনে বিষয়ক লৈ গৌৰৱবোধ কৰে। প্ৰথম বৰ্ষৰ শিক্ষার্থীসকলে আকৌ অন্য ধৰণে ইয়াৰ বহিঃপ্ৰকাশ ঘটায়। এনে এক গৌৰৱময় মুহূৰ্তৰ বাবে ক্ষণ গণিছে বজালী মহাবিদ্যালয়ে। ২০১৮ বৰ্ষৰ ১৬ আগস্টৰপৰা আৰম্ভ হ'ব এই শিক্ষানুষ্ঠানখনৰ গৌৰৱৱোজ্জ্বল ৰজত জয়ন্তী মহোৎসৱ।

বৰপেটা জিলাৰ শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ ভিতৰত অন্যতম হ'ল বজালী মহাবিদ্যালয়। এইখন মহাবিদ্যালয়ৰপৰা উন্নীৰ্ণ হৈ বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এতিয়া বাজ্যখনৰ কে'বাটাও গুৰুত্বপূৰ্ণ পদত অধিষ্ঠিত হৈছে। ক্ৰীড়াবপৰা আৰম্ভ কৰি অৰ্থনীতি, সামাজিক, ধৰ্মীয়, সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰে এইখন মহাবিদ্যালয়ত অধ্যয়ন কৰি যোৱা প্ৰাক্তন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যাও কম নহয়। প্ৰাক্তন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েও অৱদানৰ বাবে গৌৰৱবোধ কৰে এনে একোখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ বাবে।

৬০ বছৰ মানে বহুতো উত্থান-পতনৰ সাক্ষী। শিক্ষানুষ্ঠানৰ উত্থান-পতন মানে আন্তঃগাঁথনি উন্নয়নৰপৰা আৰম্ভ কৰি পৰীক্ষাৰ ফলাফল, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি, শিক্ষক-শিক্ষিয়ত্বীৰ সংখ্যাও বৃদ্ধি হোৱা, যাতায়াত উন্নতি আদি সকলোৰ বিষয় ৬০ বছৰৰ স'তে জড়িত হৈ থাকে। প্ৰথম বৰ্ষত নামভৰ্তি কৰা মহাবিদ্যালয় এখনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যি অধ্যয়ন অথবা পৰিৱেশ লাভ কৰিছিল সেয়া প্ৰতিফলিত পৰৱৰ্তী সময়ত নহয়। মাঝেঁ ইয়াৰ স্মৃতিহে বৈ যায়। এনে স্মৃতি বুকুত বান্ধি লৈ পৰৱৰ্তী সময়ত ইয়াক বোমস্তন কৰা হয়।

বিভিন্ন অনুষ্ঠানের মাজেদি। এখন শিক্ষানুষ্ঠানের জন্ম হয় বহুতো ঘাত-প্রতিঘাতৰ মাজেদি। শিক্ষানুষ্ঠানখন প্রতিষ্ঠাৰ বাবে প্ৰযোজনীয় ভূমিৰপৰা আৰস্ত কৰি ঘৰৰ খুঁটা পোতালৈকে এই দীঘলীয়া প্ৰক্ৰিয়াটো সম্পাদন কৰোঁতে সাধাৰণ দৃষ্টিভঙ্গীৰে বিশেষ টান যেন নালাগিলেও ইয়াৰ আঁৰত থাকে বহুতৰ অশেষ ত্যাগ আৰু কষ্ট। বহুতে নিজৰ গাঁঠিৰ ধন ব্যয় কৰে। নীৰৱে সকলোখিনি কাৰ্য সম্পাদন কৰে বাজহৰা স্বার্থৰ বাবে। অঞ্চলটোৱ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে উচ্চ শিক্ষা লাভ কৰাৰ উদ্দেশ্য আগত বাখিয়ে একাংশ লোকে নীৰৱে অশেষ কষ্ট সাধন কৰি এনেধৰণৰ শিক্ষানুষ্ঠান প্রতিষ্ঠা কৰে। বজালী মহাবিদ্যালয়খনো একে উদ্দেশ্যেই স্থাপন কৰা হৈছিল।

বজালী মহাবিদ্যালয় এতিয়া বিশ্ববিদ্যালয়লৈ উন্নীত হোৱাতো অঞ্চলবাসীৰ বাবে নিশ্চয় গৌৰৰ কাৰণ। কাৰণ মহাবিদ্যালয় এখনে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মৰ্যাদা পাৰলৈ হ'লে ইয়াৰ পূৰ্বে উন্নত ফলাফল, সুনাম অৰ্জন কৰিবই লাগিব। নামনি অসমৰ মহাবিদ্যালয়সমূহৰ ভিতৰত অন্যতম হ'ল বজালী মহাবিদ্যালয়। অতীতৰেপোৰ মহাবিদ্যালয়খনে অসমৰ শৈক্ষিক উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ অৱদান আগবঢ়াই আহিছে। বাজ্যখনৰ বিভিন্ন ঠাইৰপৰা আহা শিক্ষার্থীসকলে এইখন মহাবিদ্যালয়ত অধ্যয়ন কৰি ইতিমধ্যে সুনাম অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। সৌভাগ্যক্রমে ৰজত জয়ন্তী গৰকা মহাবিদ্যালয়খনত অধ্যয়ন কৰাৰ বাবে সুযোগ লাভ কৰিছিলোঁ। এইখন শিক্ষানুষ্ঠানত অধ্যয়নৰ সময়ত লাভ কৰা অভিজ্ঞতাই পৰৱৰ্তী সময়ত জীৱনৰ গতিপথত খোজ দিয়াত বিশেষভাৱে সহায় কৰিছে। শিক্ষাগুৰুসকলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ স'তে সদায় সু-সম্পর্ক বৰক্ষা কৰিছিল। দুই-এজন উদণ্ড ল'ৰাই মাজে-সময়ে কিবা গণগোল লগালৈও সেয়া শিক্ষাগুৰুৰ তৎপৰতাত সমাধান হৈছিল। মহাবিদ্যালয় চৌহদত কোনোৱে অশান্ত পৰিস্থিতি সৃষ্টি কৰিব পৰা নাছিল। নিয়মীয়া পাঠদান হ'ল এইখন মহাবিদ্যালয়ৰ এক উল্লেখযোগ্য দিশ। শিক্ষাগুৰুৰে সদায় বন্ধুসুলভ ব্যৱহাৰেৰে শিক্ষার্থীৰ স'তে সু-সম্পর্ক বৰক্ষা কৰিছিল। এক চালুকীয়া শিক্ষানুষ্ঠানৰপৰা বিশ্ববিদ্যালয়লৈ পৰ্যবসিত হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত বিগত ৬০ বছৰত অধ্যয়ন কৰা প্রতিগ্ৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে অধ্যাপক, অধ্যাপিকা, কৰ্মচাৰীৰ অৱদান অনন্বীকাৰ্য। এইসকলৰ অৱদানক বাদ দি কোনোৱে ৰজত জয়ন্তীৰ ছবিখন অংকন কৰিব নোৱাৰে। সেইবাবে এই মহোৎসৱত সকলোৱে অৱদান, ত্যাগৰ কথা সোণোৱালী আখৰেৰে লিখা থাকক।

ঘৰখনতেই আৰন্ত হওক নিচাযুক্ত দ্ৰব্যবিৰোধী অভিযান

প্ৰতিবছৰে সমগ্ৰ বিশ্বতে পালন কৰা হয় ‘আন্তর্জাতিক নিচাযুক্ত দ্ৰব্যবিৰোধী দিৱস’। বিশ্ববাসীক, বিশেষকৈ নৰ প্ৰজন্মক নিচাযুক্ত দ্ৰব্যৰপৰা আঁতৰাই ৰাখিবলৈ প্ৰতিখন দেশতে এই দিৱসটো পালন কৰা হয়। প্ৰতিবছৰে একো একোটা শ্ৰ'গানেৰে বিশ্ববাসীক সতৰ্ক কৰা হয় নিচাযুক্ত দ্ৰব্যৰ অপকাৰিতা সম্পর্কে। এইথিনিতে এটা প্ৰশ্ন মনত উদয় হয়— যিবিলাক দেশত চৰকাৰে শুল্ক, ৰাজহ সংগ্ৰহৰ বাবে মদৰ বিপণীত সুৰা বিক্ৰী তথা চিগাৰেট, বিড়িৰ লগতে আন নিচাযুক্ত সামগ্ৰী বিক্ৰীৰ বাবে অনুমতি প্ৰদান কৰে তেনে দেশত এই দিৱস পালনৰ অৰ্থ থাকিব পাৰে জানো? নিচাযুক্ত দ্ৰব্যৰপৰা ৰাজহ বা শুল্ক সংগ্ৰহ নকৰিলে চৰকাৰ এখনে কাৰ্য সম্পাদন কৰিব নোৱাৰে নেকি? এফালে নিচাযুক্ত দ্ৰব্যৰ বিৰুদ্ধে অভিযান আৰু আনফালে ডাঙৰ ডাঙৰ পোষ্টাৰ, হ'ডিং, বেনাৰ আদি আঁৰি ইয়াৰ বিৰোধিতা কৰাটোও হাস্যকৰ বিষয়ৰ বাহিৰে আন একো হ'ব নোৱাৰে।

এই দিৱসৰ দিনা চাৰিওফালে আকৰণীয় সমদল উলিওৱা হয়। বিভিন্ন শ্ৰ'গান দি চৌদিশ উত্তাল কৰা লোকৰো অভাৱ নহয়। বেনাৰ, পোষ্টাৰ লৈ

ফটো উঠা লোকৰো আভাৰ নহয়। পিছে এনেদৰে হেতা-ওপৰা লগাই শ্ব'গান দিয়াসকলৰেই একাংশই গোপনে সভাস্থলীৰ কাষত অথবা সমদলৰপৰা ফালাৰি কাটি কিহৰাৰ আঁৰত থাকিয়ে চিগাৰেট অথবা আন নিচাযুক্ত দ্রব্য সেৱন কৰা ঘটনাও আমি সততে প্ৰত্যক্ষ কৰোঁ। নিচাযুক্ত দ্রব্য পৰিহাৰ কৰিবলৈ যিবোৰ বেনাৰ, পোষ্টাৰ লগোৱা হয় তাৰ তলতে চিগাৰেট হুপি থকা লোকেই আকো শ্ব'গানসমূহ পঢ়ি চায়। পৰম তৃপ্তিৰে চিগাৰেট, বিড়ি হুপি বাটৰ নাট প্ৰদৰ্শন, বেনাৰ, পোষ্টাৰ আদি আঁৰি থকাৰ কোনো যুক্তি থাকিব নোৱাৰে। খেলুৱেসকলৰ গাত সুৰা কোম্পানীৰ চাপ, নিচাযুক্ত দ্রব্য লৈ ফটো উঠা দৃশ্যসমূহ সততে দৃশ্য মাধ্যম, ছপা মাধ্যমৰ যোগেন্দি প্ৰত্যক্ষ কৰাৰ পাছত মনত এনে ভাৰ হয় যে লাখ লাখ টকা ব্যয় কৰি এদিন এনেদৰে নিচাবিৰোধী দিৱস পালন কৰাৰ কোনো অৰ্থ থাকিব নোৱাৰে।

আজি সমগ্ৰ বিশ্বতে নৰ প্ৰজন্ম চিকাৰ হৈছে নিচাযুক্ত দ্রব্যৰ। সুৰাৰপৰা আৰস্ত কৰি নিযিন্দ্ৰ ড্ৰাগছ বিশেষকৈ ব্ৰাউন ছুগাৰ, হেৰোইন, গাঞ্জা, ভাং, নিচাযুক্ত ঔষধ আদি সেৱন কৰি বিপথে পৰিচালিত হৈছে। অতি কম বয়সতেই অপৰাধ জগতত ভৱি দিছে। প্ৰেমৰ নামত যৌনাচাৰ, হত্যা, ধৰ্ষণ, বলাংকাৰ, শ্লীলতা হানিৰ চেষ্টাৰ ঘটনা বৃদ্ধি পাইছে। সমগ্ৰ বিশ্বতেই একেধৰণৰ ছবি দেখিবলৈ পোৱা যায়। এয়া এক সামাজিক ব্যাধি স্বৰূপ হৈছে। এই ব্যাধিৰপৰা মুক্ত হৈ থকাটোৱেই একপকাৰ প্ৰত্যাহ্বান হৈছে বুলি ক'লেও অত্যুক্তি কৰা নহ'ব। সৰুৰেপৰাই নিচাযুক্ত দ্রব্যৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হৈছে নৰ প্ৰজন্ম। ইয়াৰ মূলতে হ'ল এনে দ্রব্যৰ উভৈন্দৰী। এইবোৰ অতি সহজলভ্য হৈ পৰিছে। আনহে নালাগে অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত অলিয়ে-গলিয়ে যিমান বিলাতী সুৰাৰ বিপণী আছে সেইবোৱেই পৰোক্ষভাৱে নৰ প্ৰজন্মক নিচাযুক্ত দ্রব্যৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত কৰিছে।

কেইমাহমান পূৰ্বে বিহাৰত সুৰাৰ বিৰুদ্ধে লাখ লাখ লোকে মানৱ শৃংখল কৰি প্ৰতিবাদ সাব্যস্ত কৰিছিল। সুৰাৰ বাবে ৰাজ্যখনত হেজাৰ হেজাৰ লোকৰ মৃত্যু হোৱাৰ লগতে কিমান পৰিয়াল ধৰংস হ'ল তাৰ কোনো লেখ নাই। নৰ প্ৰজন্মৰ এনে ধৰংসমুখী গতিৰ বিৰুদ্ধে বিহাৰত লাখ লাখ জনতাই প্ৰতিবাদ সাব্যস্ত কৰাৰ সময়তে কিন্তু অসমত চৰকাৰে স্থানীয়ভাৱে মদ প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে উৎসাহ যোগাইছে।

বছৰ এটা নির্দিষ্ট দিনত এনে ধৰণৰ দিৱস পালনে নিচাযুক্ত দ্রব্য সেৱনকাৰীৰ সংখ্যা হ্রাস কৰিব নোৱাৰে। ইয়াৰ বাবে প্ৰয়োজন দীৰ্ঘম্যাদী আঁচনিৰ। নিজৰ ঘৰখনতেই এই শঁ'গান আৰস্ত হওক। ঘৰখনক যিহেতু শিক্ষাৰ কঠীয়াতলী বুলি কোৱা হয়, সেইবাবে ঘৰখনতেই যদি পিতৃ-মাতৃ, অভিভাৱক তথা পৰিয়ালৰ আন সদস্যই যদি সন্তানক নিচাযুক্ত দ্রব্যৰ অপকাৰিতা তথা ইয়াৰপৰা সৃষ্টি হ'ব পৰা ভয়াৱহ ছবিখন বুজাৰ পাৰে তাতকৈ আৰু আন শঁ'গান নালাগে। প্ৰয়োজন নহয় ডাঙৰ ডাঙৰ বেনাৰ, পোষ্টাৰ, হ'ড়িং আদিৰ। যেতিয়া সন্তানে উপলক্ষি কৰিব যে নিচাযুক্ত দ্রব্যই শৰীৰৰ উপকাৰ নকৰে, বৰং ধৰংসৰ মুখলৈলেহে ঠেলি দিয়ে। এটি সুন্দৰ ভৱিষ্যৎ নিমিষতে ধৰংস হ'বলৈ নিদিবলৈ নিজৰ মনটো সুদৃঢ় কৰিব লাগিব। পিতৃ-মাতৃয়েও সন্তানৰ ওপৰত সম্পূৰ্ণৰূপে গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা উচিত। সমস্যাৰ স'তে কিনো কৰিছে সেই বিষয়ে আলেঙ্গে আলেঙ্গে নিৰীক্ষণ কৰা উচিত। মনত ৰাখিব সাৰধানতাৰ মৰণ নাই। সন্তানক মুকলি মনেৰে ঘৰৰ বাহিৰলৈ ওলাই যাবলৈ দিলেও কাৰোবাৰ প্ৰৰোচনাত পৰি যাতে বিপথে পৰিচালিত নহয় আৰু এনে ধৰণৰ দ্রব্য গ্ৰহণৰ প্ৰণতা গঢ়িব নোৱাৰে সেই ক্ষেত্ৰত সকলোৱে গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা উচিত। সজাগতাৰো প্ৰয়োজন আছে। কিন্তু শঁ'গান, বেনাৰৰ পৰিৱৰ্তে মানসিকতাৰ পৰিৱৰ্তনহে কৰা উচিত। তেতিয়াহে এনে দিৱস পালন অৰ্থপূৰ্ণ হৈ পৰিব।

অম্বুবাচী মেলা, পর্যটনৰ সম্ভাৱনা, নিৰাপত্তা ইত্যাদি...

গুৱাহাটী মহানগৰীত অম্বুবাচী মেলাৰ বাবে প্ৰস্তুতি দ্রুতগতিত চলে।
বহু ভক্ত এই মেলাৰ বাবে উপস্থিত হয়। বহিঃবাজ্য আৰু বিদেশৰ ভক্তৰে ঠাহ
খাই পৰিব নীলাচল পাহাৰৰ লগতে পাৰ্শ্বৰতী অঞ্চল। প্ৰতি বছৰে লাখ লাখ
ভক্তৰে ভৰি পৰে এই পুণ্যভূমি। মা কামাখ্যা দেৱীক দৰ্শন কৰিবলৈ এই
যাত্ৰা। কিছু বছৰ আগলৈকে এই মেলা সম্পর্কে মানুহৰ মনত যি ধাৰণা
আছিল সেয়া এতিয়া সলনি হৈছে। এটা দশক আগলৈকে অম্বুবাচী মেলা
মানে কদৰ্যময় হৈ পৰে মহানগৰী। ৰাস্তাৰ দুয়োকায়ে থকা ভক্তসকলৰ লানি
নিছিগা সেঁতৰ সমান্তৰালভাৱে লেতেৰা হৈ পৰে পৰিৱেশ। অতি দুর্গন্ধময়
পৰিৱেশে বিধ্বস্ত কৰি তোলে জনজীৱন। ভাৰতৰ বিভিন্ন বাজ্যৰ লগতে
বিদেশৰপৰা অহা ভক্তই চাৰিওফালে য'তে ত'তে মল-মূত্ৰ ত্যাগ কৰে।
ভক্তসকলৰ মাজত খাদ্যৰ বাবে হাহাকাৰ কৰিবলগীয়া হয়। মুঠতে এটা
বিশৃঙ্খল পৰিৱেশ সৃষ্টি হৈছিল বুলি ক'লৈও ভুল নহ'ব।

এতিয়া পিছে অম্বুবাচী মেলাই নতুন ৰূপ ল'লে। সলনি হৈছে মেলা

সম্পর্কে থকা ধারণা। অন্মুবাচী বা আমতি মেলাক নতুন ৰূপত সজাই-পৰাই তোলাৰ বাবে এই সময়ত প্ৰাণৰন্ত হৈ পৰিছে মহানগৰী। বিগত পাঁচ বছৰমানৰপৰা ভঙ্গসকলে উদৰ পূৰ্বাই খাৰলৈ সুযোগ পাইছে। প্ৰশাসনৰ লগতে বিভিন্ন দল-সংগঠন, স্বেচ্ছাসেৱী সংগঠনৰ উপৰি ব্যক্তিগতভাৱেও খিচিৰি আদি পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে বিতৰণ কৰে। এতিয়া আৰু ভঙ্গই ৰ'দ, বতাহ, বৰষুণত তিতি থাকিব নালাগে। কাৰণ প্ৰশাসনে থকাৰ বাবে সুব্যৱস্থা কৰি আহিছে। এইবাৰ শীত-তাপ নিয়ন্ত্ৰিত হৈলত ভঙ্গসকলক বখাৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। এয়া সঁচাকৈয়ে প্ৰশংসনীয় পদক্ষেপ। চৰকাৰ যিয়েই নহওক কৰিয় আমি অসমৰ ঐতিহ্যমণ্ডিত সম্পদৰাজি বিশ্বাসীৰ সন্মুখত উপস্থাপন কৰিবলৈ হ'লৈ এনেধৰণৰ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিবই লাগিব। কিছুমানে বিজেপি চৰকাৰ ক্ষমতাত থকা বাবে এনেধৰণৰ বিশাল প্ৰচাৰৰ আয়োজন কৰা বুলি মন্তব্য কৰিলৈও এইবোৰ দৰাচলতে গুৰুত্বহীন বন্দৰ্য। কাৰণ অন্মুবাচী মেলাক লৈ পৰ্যাপ্ত পৰ্যটকক আকৰ্ষণ কৰাৰ সন্তাৱনা আছে। এসময়ত মহাকুণ্ড মেলালৈ পৰ্যবসিত কৰিব পাৰিলৈ পৰ্যটকৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পালে বাজহো বৃদ্ধি পাব। সকলোখনি বিনামূলীয়া হ'লৈও ইয়াৰ মাজতে থাকে অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ চাবি-কাঠি। অন্মুবাচী মেলাত বিনামূলীয়া হ'লৈও ইয়াৰ প্ৰচাৰৰ আৰু প্ৰসাৱৰ লগে লগে পৰ্যটক ঢাপলি মেলিব অসমলৈ। অসমত পূৰ্বৰ তুলনাত পৰ্যটকৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাইছে যদিও ইয়াক আৰু অধিক গতিশীল কৰিব লাগিব। এনে ধৰণৰ মেলাব জৰিয়তে বহিঃবাজ্য তথা বিদেশলৈ এটা বাৰ্তা বহন কৰিব ভঙ্গসকলে। ভঙ্গৰ জৰিয়তে কৰা প্ৰচাৰে স্থায়িত্ব লাভ কৰে। পৃথিৱীৰ ৫২খন মহাপীঠৰ ভিতৰত অন্যতম হ'ল শ্ৰীশ্রী মা কামাখ্যা দেৱী। সেইবাবে অতীতৱেপৰা এই মন্দিৰলৈ ভঙ্গৰ সৌত বৈছে। অন্মুবাচীৰ সময়ত ভঙ্গৰ আগমন কোনো নতুন বিষয় নহয়, মাথোঁ ইয়াৰ গতি অধিক শক্তিশালী কৰিবলৈহে এনেধৰণৰ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে। যিকোনো কামৰ ক্ষেত্ৰত আগবঢ়িলে একাংশই ইয়াৰ সমালোচনা কৰে। কৰাটো স্বাভাৱিক কথা। কাৰণ সমালোচনা নকৰিলে কোনো বিষয়েই শক্তিশালী নহয়।

অসমীয়া লোক অতিথিপৰায়ণ বুলি সুনাম আছে। অতিথিৰ বাবে সকলো কৰিব পাৰে। সেই সুনাম ৰক্ষাৰ বাবে ভঙ্গসকলকো উপযুক্তভাৱে আদৰাৰ

পরিকল্পনা করা উচিত। বাহ্যিক ক্ষেত্রে অধিক গুরুত্ব প্রদানের পরিবর্তে ভক্ত-পর্যটকসকলের সেরা-সৎকারের ওপরতে গুরুত্ব প্রদান করা উচিত। ভক্ত তথা পর্যটকসকল সন্তুষ্ট হৈ গ'লেহে মেলা আয়োজন কৰাত সার্থকতা থাকে। এটা কথা ঠিক যে লাখ লাখ ভক্তক আদর্শের সময়ত দুই-এটা সুরক্ষণা থকাটো স্বাভাবিক বিষয়। এইবোৰক লৈ বেছি চৰ্চা কৰি থকাতকৈ মেলাখনক কেনেদেৱে অধিক শক্তিশালী আৰু গতিশীল কৰিব পাৰি তাৰ ওপৰতে গুরুত্ব প্রদান কৰা উচিত।

২০১৮ বৰ্ষত অসমুবাচী মেলাত ভক্তসকলৰ সুৰক্ষাৰ বিষয়টো যথেষ্ট গুৰুত্বপূৰ্ণ হিচাপে বিবেচিত হৈছে। কাৰণ বিভিন্ন উগ্রপছী সংগঠনে এইখন মেলা 'টাগেট' কৰিব পাৰে। ইতিমধ্যে আইছিছে বিভিন্ন দেশত আয়োজিত উৎসৱৰ সময়ত আক্ৰমণ চলাই বহুতো নিৰীহ লোকৰ প্ৰাণ লৈছে। বহু লোকক চিৰদিনৰ বাবে ঘূণীয়া কৰিছে। ইতিমধ্যে অসমত কেঁবাটাও জেহাদী সংগঠনৰ সদস্য সক্ৰিয় হৈ পৰিছে। বিভিন্ন কুটাঘাতৰ বাবে পৰিকল্পনা গ্ৰহণ কৰিছিল যদিও সফল হ'ব নোৱাৰিলে নিৰাপত্তাৰক্ষীৰ তৎপৰতাত। ইতিমধ্যে কিছুদিন পূৰ্বে কামাখ্যাত এন ডি এফ বি সদস্য কেইজনমানক আৰক্ষীয়ে গ্ৰেপ্তাৰ কৰিছে। গতিকে নিৰাপত্তাৰ দিশটো শক্তিশালী কৰিবলৈ ৰাইজেও আৰক্ষীক সহযোগিতা কৰক।

আন্তর্জাতিক যোগ দিরসত প্রধানমন্ত্রীর ডিঙিত ফুলাম গামোচা

২০১৮ বর্ষের ২১ জুনত সমগ্র বিশ্বতে পালন কৰা হয় আন্তর্জাতিক যোগ দিরস। প্রধানমন্ত্রী নবেন্দ্র মোদীৰ একক প্রচেষ্টাৰ ফলত ৰাষ্ট্ৰসংঘই তিনিবছৰ পূৰ্বে যোগ দিরস ঘোষণা কৰিছিল। তৃতীয় যোগ দিরসত লক্ষ্ণোত্ত প্রধানমন্ত্রী মোদীয়ে যোগাসন কৰাৰ সময়ত তোলা এখন ছবিয়ে অসমবাসীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰাই নহয়, অসমীয়া পোছাকৰ সন্মানো দুণগ বৃদ্ধি কৰিলো। প্রধানমন্ত্রীয়ে ডিঙিত আঁৰি লৈছিল ফুলাম গামোচা। অসমীয়া সংস্কৃতিৰ বাহক, অসমৰ গৌৰৱ এইখন ফুলাম গামোচা প্রধানমন্ত্রীৰ ডিঙিত লোৱা দৃশ্য বিশ্বৰ কোটি কোটি জনগণে প্ৰত্যক্ষ কৰিলো। যি সময়ত অসমৰ নৰ প্ৰজন্মই বাপতি সাহোন ৰঙালী বিহুৰ সময়ত ডিঙিত ফুলাম গামোচাখন মেৰিয়াই প্ৰণাম কৰিবলৈ কুঠাবোধ কৰে সেই সময়ত প্রধানমন্ত্রীয়ে আদৰেৰে গ্ৰহণ কৰিছে। এয়া নৰ প্ৰজন্মৰ বাবে অনুকৰণীয় বিষয়। কাৰণ এটা বিশেষ দিনত ফুলাম গামোচাখন প্রধানমন্ত্রী মোদীয়ে ডিঙিত লৈ বিশ্ববাসীৰ সন্মুখত প্ৰদৰ্শন কৰিছে। এয়া অসমীয়াৰ বাবে এক ঐতিহাসিক দিন বুলিয়ে ক'বলাগিব। ইয়াৰ পূৰ্বে কোনো এগৰাকী প্রধানমন্ত্রীয়ে বিশেষ দিনত বিশ্ববাসীয়ে প্ৰত্যক্ষ কৰিব পৰাকৈ গামোচাখন ডিঙিত আঁৰি লোৱাৰ নজিৰ নাই।

ইয়াৰ পূৰ্বে যে আন্তর্জাতিক পৰ্যায়ত কোনোৱে গামোচাখন ডিঙিত লোৱা নাই তেনে নহয়। কেই বছৰমান পূৰ্বে নাছাৰ বিজ্ঞানী এগৰাকীয়ে

মহাকাশলৈ উৰা মৰাৰ সময়ত লগত নিছিল ফুলাম গামোচা। মহাকাশচাৰীগৰাকীয়ে অসমৰ জীয়ৰী এগৰাকীৰ স'তে সংসাৰ গঢ়াৰ বাবে এবাৰ অসমলৈ আহি এই গামোচাখনৰ প্ৰেমত পৰে। সেয়া অন্য এক বিষয়। কাৰণ সেইখন মহাকাশত প্ৰদৰ্শিত হোৱা নাছিল। আনহাতে দেশ এখনৰ মুৰৰীয়ে পৰিধান কৰা পোছাকৰ বিশেষত্বই বেলেগ। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে অসমবাসীৰ প্ৰতি থকা মৰম-ভালপোৱাৰ চানেকি দাঙি ধৰিলে এই কাৰ্যৰ জৰিয়তে। যি সময়ত অসমৰ এই বস্ত্ৰখনিক লৈ শংকা প্ৰকাশ কৰা হৈছে তেনে সময়তে কিন্তু তেওঁ আশাৰ ৰেঙনি দেখুৱাইছে।

অসমৰ গামোচাখনক লৈ এতিয়া ৰাজ্যখনৰ বাহিৰতো উদ্যোগ গঢ়ি উঠিছে। অৱশ্যে বহিঃৰাজ্যত গঢ়ি উঠা এনে উদ্যোগে অসমৰ শিপিনীৰ দৰে গামোচা প্ৰস্তুত কৰিব পৰা নাই। বৰং এনেধৰণৰ পোছাকে অসমীয়াৰ সম্মানৰ প্ৰতীক গামোচাখনক অসমানহে কৰিছে। সঙ্গীয়াভাৱে প্ৰস্তুত কৰা এনেধৰণৰ গামোচাৰ মূল্য কম হোৱা বাবে আন সময়ৰ কথাতো বাদেই, ব'হাগ বিহুৰ সময়তো বহুতেই অসমীয়া শিপিনীয়ে প্ৰস্তুত কৰা গামোচা ক্ৰয় কৰাতকৈ সেইবোৰহে বেছিকে কিনে। সেয়েহে এতিয়া গামোচাখনো অস্তিত্বৰ সংকটত পৰিছে। সেই সময়তে প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ ডিঙিত গামোচা দেখি অসমৰ নৰ প্ৰজন্মও উৎসাহিত হোৱা উচিত। অসমৰ যুৱক-যুৱতীসকলেও গামোচা উদ্যোগ স্থাপন কৰি স্বাৱলম্বী হ'ব পাৰে। ৰাজ্যৰ নিবনুৱা সমস্যাৰ কিয়দংশ সমাধান হোৱাৰ সমান্তৰালভাৱে অৰ্থনৈতিক উন্নয়নতো সহায়ক হ'ব। তদুপৰি বহিঃৰাজ্যৰপৰা আমদানি কৰা গামোচাৰ পৰিৱৰ্তে স্থানীয় শিপিনীৰদ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা বস্ত্ৰো নিশ্চয় চাহিদা বৃদ্ধি পাব। গতিকে গামোচা উদ্যোগ স্থাপনৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰেও বিশেষ গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা উচিত। ৰাজ্য চৰকাৰে এইক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰৰপৰা সঁহাৰি লাভ কৰাটোও নিশ্চিত। বিশেষকৈ এই বিষয়টো প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীক অৱগত কৰিলে মোদীয়েও গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিব। আন্তৰ্জাতিক যোগ দিৱসত প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীৰ ডিঙিত আৰস্ত হোৱা গামোচাক আমিৱেই আৰু অধিক আগুৱাই নিব লাগিব।

পোহৰ উৎসৱে মৃৎ শিল্পীৰ মুখৰ হাঁহি বিৰিঙ্গাই ৰাখিবনে ?

পোহৰ উৎসৱ দীপাৱলী। ইতিহাসে ঢুকি নোপোৱা দিনৰেপৰা
ভাৰতবৰ্ষত দীপাৱলী আয়োজন কৰি আহিছে। অৱশ্যে অতীতত আজিকালিৰ
দৰে আতচৰাজি, বোমা আদি ব্যৱহাৰ হৈছিল নে নাছিল সেই বিষয়ে স্পষ্ট
তথ্য পোৱা নাযায়। তথাপি সকলোৱে মংগল কামনা কৰি প্ৰাৰ্থনা জনোৱাৰ
বিষয়ে জ্ঞাত। জনশ্রুতি অনুসৰি প্ৰভু শ্ৰীৰামচন্দ্ৰই ৰাবণ বধ কৰি আযোধ্যালৈ
ওভতাৰ দিনা প্ৰজাসকলে পদূলিমুখত চাকি জলাই আদৰিছিল। ঘোৰ
আমাৰস্যাৰ নিশা তিমিৰ ভেদিবলৈ যে এনেধৰণৰ প্ৰদীপ জলাইছিল সেই
বিষয়ো প্ৰচলিত হৈ আহিছে। সি যি নহওক পোহৰ উৎসৱৰ স'তে জড়িত
হৈ আছে মৃৎশিল্প। কাৰণ শাৰদীয় দুর্গোৎসৱ মানেই চাকিৰ চাহিদা বৃদ্ধি।
গ্ৰামাঞ্চলৰ লগতে চহৰাঞ্চলতো মাটি চাকিৰ চাহিদা সমানেই বৃদ্ধি পায়।
এইকেইদিনত মৃগ্য শিল্পীৰ ব্যস্ততাৰ অন্ত নাই। বছৰটোৱ উপাৰ্জন কৰি ল'ব
খোজে। অৱশ্যে তেওঁলোক সকলো প্ৰকাৰে ব্যস্ত হ'লৈও দিন-ৰাতি একাকাৰ
কৰিও কোনো সুফল নাপায়। কাৰণ বছৰটোৱ ভিতৰত এইখনি সময়ত
ৰেছি উপাৰ্জন কৰে যদিও পৰিয়ালক পোহপাল দিবলৈ অসমৰ্থ হৈ পৰে।
আগতে এই শিল্পীসকলে খেতি-বাতিৰ লগতে শিল্পটোত ব্যস্ত থকা বাবে
পৰিয়ালক কোনোমতে পোহপাল দিব পাৰিছিল। এতিয়া পিছে কৃষিভূমি
সংকুচিত হৈ আহিছে। কেৱল সেয়াই নহয়, মাটিচাকিৰ বাবে প্ৰয়োজনীয়
কুমাৰ মাটিৰো অভাৱ হৈছে। ফলত মাটি ক্ৰয়ৰ বাবে পূৰ্বৰ তুলনাত অধিক

ধন ব্যয় কৰিব লাগে। তদুপরি আগৰ দৰে উৎকৃষ্ট মাটিও পোৱা নাযায়। বিভিন্ন ঠাইত বৈধ-অবেধভাৱে গঢ়ি উঠা ইটাভাতাসমূহেও এনেধৰণৰ মাটি সংগ্ৰহৰ ক্ষেত্ৰত জটিলতা সৃষ্টি কৰিছে। চৰকাৰৰ কুমাৰ বা মৃৎ শিল্পীসকলৰ প্ৰতি অৱহেলাৰ ছবিখন লাহে লাহে ফুটি উঠিবলৈ ধৰিছে। এইসকল শিল্পীৰ বাবে কোনো হুস্ম্যাদী অথবা দীৰ্ঘম্যাদী আঁচনি গ্ৰহণ কৰা হোৱা নাই। যিহেতু এইসকলক শিল্পী হিচাপে গণ্য কৰা হয়, সেয়েহে চৰকাৰে তেওঁলোকৰ উন্নতিৰ বাবেও পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা উচিত। যদিহে এই শিল্পটোক জীয়াই বাখিবলৈ চৰকাৰ তৎপৰ নহয় তেনেহ'লে এদিন ইয়াৰ ঐতিহ্য অসমৰ বুকুৰপৰা বিলুপ্ত হ'ব।

অসমৰ মৃৎশিল্পৰ আছে এক সুকীয়া ঐতিহ্য। ইতিহাসে ঢুকি নোপোৱা দিনৰেপৰা এই শিল্পটোৱে এখন সুকীয়া স্থান দখল কৰি আহিছে। অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত পুৰাতন্ত্র বিভাগে সংগ্ৰহ কৰা ঐতিহাসিক ভগ্নাবশেষত ইয়াৰ প্ৰমাণ পোৱা যায়। গতিকে এই শিল্পটোৰ স'তে যুগ যুগ ধৰি জড়িত হৈ থকা লোকসকলৰ সুৰক্ষাৰ স্বার্থতে চৰকাৰে বিভিন্ন আঁচনি ৰূপায়ণ কৰা উচিত। নহ'লে নৱ প্ৰজন্ম ইয়াৰ প্ৰতি আকৃষ্ট নহ'ব। ইতিমধ্যে যুগ যুগ ধৰি উক্ত শিল্পকৰ্মত জড়িত বহুতো পৰিয়ালৰ লোকে বৃন্তিটোৱপৰা আঁতৰি আহিছে। জীও-মৰো-আধিকে ঠায়ে ঠায়ে শিল্পটো একাংশ লোকে জীয়াই বাখিবলৈ অহৰহ চেষ্টা চলাই আছে যদিও আৰ্থিক অন্তৱ্যৰ বাবে আজি এইসকলো বিত্রং জন্মিবলৈ ধৰিছে। আজিকালি দীপাৰলীৰ সময়ত মাটি-চাকিকে ধৰি তেনেজাতীয় আন সম্পদৰ প্ৰতি ব্যৱসায়ীসকলৰ খদমদম দেখিবলৈ পোৱা নাযায়। মাজুঙ্গীৰ শালমৰাৰপৰা আগতে নাৱেৰে এনে মাটিৰ সামগ্ৰী সৰবৰাহ কৰিছিল। এতিয়া খহনীয়াত আক্ৰম্যত অপ্তলটোৰ মৃৎ শিল্পকলে জীয়াই থকাৰ সংগ্ৰামত ব্ৰতী হ'বলগীয়া হৈছে। নলবাৰী জিলাৰ হীৰাপুৰা, কামৰূপ প্ৰাম্য জিলাৰ হীৰাপুৰা, ধূৰূপী আদিতো এনে শিল্পী সিঁচৰতি হৈ আছে। এইসকল অসংগঠিত শিল্পীক যদি সংগঠিত কৰি এখন বহুৎ বজাৰ গঢ়ি তুলিব পৰা যায় তেনেহ'লে বহুতো নিবন্ধুলাই কৰ্মসংস্থাপন লাভ কৰিব। তদুপৰি এইবোৰ শিল্পীয়ে কেনেদেৰে কম সময়ৰ ভিতৰত কম মূল্যত সামগ্ৰী প্ৰস্তুত কৰিব পাৰে সেই সম্পর্কেও মাজে মাজে প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ প্ৰয়োজন আছে। যিসময়ত বিশ্বৰ আন দেশৰ চৰকাৰে থলুৱা উদ্যোগসমূহক উজ্জীৱিত কৰি ৰপ্তানি বৃদ্ধিৰ বাবে বিভিন্নধৰণৰ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে সেই সময়ত

କିନ୍ତୁ ଭାବତର କେ'ବାଖନୋ ବାଜ୍ୟତ ଥଲୁରା ଉଦ୍ୟୋଗର ସ'ତେ ଜଡ଼ିତ ଲୋକସକଳେ ଜୀଯାଇ ଥକାର ସଂଘାମତ ଅରତୀର୍ଣ୍ଣ ହବଲଗୀୟା ହେଛେ । ଇଯାର ଜୁଲାନ୍ତ ଉଦାହରଣ ମୃଂ ଶିଳ୍ପୀ ।

ଆଜି ଦୀପାରଲୀର ବଜାରେଇ ହେକ, ଦୁର୍ଗା ପୂଜା, ବାସ ତଥା ଆନ ଉଂମରର ବଜାରେଇ ହେକ ସକଳୋତେ ଭବି ପରିଚେ ଚିନା ସାମଗ୍ରୀ । ସମଗ୍ର ଦେଶତେଇ ଚିନା ସାମଗ୍ରୀର ବିବନ୍ଦେ ପ୍ରଚାର ତଥା ପ୍ରତିବାଦ ହୋଇ ସହେତୁ ଚିନା ସାମଗ୍ରୀଯେ ଏଫାଲବପରା ବଜାର ଗ୍ରାସ କବି ଆହିଛେ । ଆନକି ଚରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ, କାର୍ଯ୍ୟାଲୟ ଆଦିତୋ ଚିନା ସାମଗ୍ରୀ ଭବି ପରିଚେ । ଦୀପାରଲୀର ଚାକି ତଥା ଆତଚବାଜିର ବଜାର ଚିନା ସାମଗ୍ରୀଯେ ଦଖଲ କରାର ସମାନ୍ତରାଲଭାବେ ଥଲୁରା ଶିଳ୍ପଟୋକ ମାଧ୍ୟମର ଶୋଧାଇଛେ । ବିଗତ ଚାରି ବର୍ଷମାନରପରା ସମଗ୍ର ବାଜ୍ୟତେ ମାଟିର ଚାକି ଜୁଲାର ପରିବର୍ତ୍ତ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକର ଚିନା ବୈଦ୍ୟତିକ ଚାକିହେ ଜୁଲିଛେ । ଖୁବ କମସଂଖ୍ୟକ ଲୋକେହେ ଏତିଯା ମାଟିର ଚାକି ବ୍ୟବହାର କରେ । କାବଣ ଚିନା ବୈଦ୍ୟତିକ ଚାକିର ମାଲା ଏଡାଲତ ଯିମାନ ଖରଚ ପରେ ସିମାନସଂଖ୍ୟକ ମାଟିର ଚାକି ଜୁଲାବଲୈ ହଙ୍ଲେ ତିନି-ଚାରିଣ୍ଣ ବେଚି ଦାମ ଭବିବ ଲାଗେ । ଗତିକେ ମାନୁହେ କରି ଦାମତ ପୋରା ସାମଗ୍ରୀହେ ବ୍ୟବହାର କରିବ । ଏହିବୋର କର୍ବ ପରା କୋନେ ଆନିଛେ ସେଇ ବିଷୟେ ଚିନ୍ତା କରିବଲୈ କାରୋ ଆହବି ନାହିଁ । ଯିଥିନ ଦେଶତ ବହିଦେଶରପରା ସାମଗ୍ରୀ ଆମଦାନି କରା ହୟ ସେଇଥିନ ଦେଶର ଲାଭାଲାଭ ସମ୍ପର୍କେ ସାଧାରଣ ଲୋକେ ନାଭାବେ । ଏହିବୋର କ୍ଷେତ୍ରତ ଚରକାରେହେ ଭାବିବ ବା ସିନ୍ଦାନ୍ତ ଥିଲା କରିବ । ମୁକ୍ତ ଅର୍ଥନୀତିତ କୋନୋ ଏଥିନ ବାସ୍ତ୍ଵରେ ନାଗବିକକ ଆନର ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାରତ ବାଧା ପ୍ରଦାନ କରିବ ନୋରାବେ । ଅରଶ୍ୟେ ଆମଦାନି-ବପ୍ନୀନିର କ୍ଷେତ୍ରତ ଚରକାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ସିନ୍ଦାନ୍ତ ଥିଲା କରିବ ପାରେ ।

ମୃଂ ଶିଳ୍ପୀଙ୍କଳେ ଲଘୋନେ ଥାକି ସୃଷ୍ଟି କରିବ ନୋରାବେ । ବହରଟୋର ଦୁଟା ଝାତୁତ ଏନେଦରେ ଶିଳ୍ପୀଙ୍କଳେ ବ୍ୟକ୍ତ ଥାକେ ବିଭିନ୍ନ ଦେଇ-ଦେଇରୀର ମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବଲୈ । ଦରାଚଲତେ ଏଇସକଳ ଶିଳ୍ପୀକ ବହରଟୋର ସକଳୋ ସମୟତେ ବ୍ୟକ୍ତ ବାଖିବ ପାରିଲେ ତେଓଳୋକ ଉଂସାହିତ ହବ । ପରିଯାଲର ଆର୍ଥିକ ସକାହର ଲଗତେ ସମାଜର ଅର୍ଥନୀତିକ ପରିକାଠାମୋ ହବ ଶକ୍ତିଶାଲୀ । ତଦୁପରି ଏନେ ଶିଳ୍ପୀଙ୍କଳେ ଚରକାରୀଭାବେ ବୁଟା ଆଗବଢ଼ୋରାର ଲଗତେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟତ ଅଞ୍ଚଳବିଶେଷେ ସମ୍ବର୍ଧନା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଆଯୋଜନ କରିବ ଲାଗେ । ତଦୁପରି ବହି କେ'ବାଜନୋ ମୃଂ ଶିଳ୍ପୀକ ପେଞ୍ଚନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଲେ ଶିଳ୍ପଟୋରେ ନିଶ୍ଚଯ ଠଣ ଧରି ଉଠିବ । ଏଇକ୍ଷେତ୍ରତ ଚରକାରର ଲଗତେ ସାମାଜିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ-ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରୋ ଗୁରୁ ଦାୟିତ୍ବ ଆଛେ ।

কৃত্রিম বানতকৈ ভূমিস্থলনহে শংকাৰ কাৰণ

অসমৰ জলন্ত সমস্যাসমূহৰ ভিতৰত বানপানী, গৰাখছনীয়াৰ বিষয়ে
সততে চৰ্চা হোৱা দেখা যায়। এজাক বৰষুণ দিলেই টিভি চেনেলসমূহ ব্যস্ত
হৈ পৰে নবীন নগৰ, জু-ৰোড তিনিআলিত। গুৱাহাটী মহানগৰীৰ এসময়ৰ
অন্যতম পিটিনিত মানুহে ঘৰ-দুৱাৰ নিৰ্মাণ কৰাৰ পাছৰেপৰা বৃহত্তৰ অঞ্চল
দুটাৰ ছবিয়েই সলনি হ'ল। গতিকে বৰষুণ দিলেই অঞ্চলবাসী জলবন্দী হৈ
পৰে। চৰকাৰৰ সুপৰিকল্পনাৰ অভাৱতে মহানগৰবাসীয়ে কৃত্রিম বানৰ কৰলত
কক্ষকাই থাকিবলগীয়া হৈছে। এজাক কিনকিনীয়া বৰষুণতে কৃত্রিম বান
হোৱাতো এতিয়া নিত্য-নেমিত্বিক ৰুচিনিত পৰিণত হৈ পৰিছে। গতিকে
বৰষুণ দিলেই টিভি চেনেলসমূহে হেতা-ওপৰা লগোৱাৰ নিশ্চয় কোনো
কাৰণ থাকিব নোৱাৰে। ইয়াৰ বিপৰীতে মহানগৰীৰ চাৰিওফালে থিয় হৈ
থকা পাহাৰৰ ভূমিস্থলনৰ বিষয়ে বাতৰি কমাকে পৰিৱেশন কৰা দেখা যায়।
অৱশ্যে ইয়াৰ আঁৰত কি কাৰণ থাকিব পাবে সেয়াহে কাৰো জ্ঞাত নহয়।
বিগত এটা দশকত মহানগৰীত পাহাৰৰ মাটি খাই যিমান লোকৰ মৃত্যু হৈছে
পাহাৰীয়া ৰাজ্য মেঘালয়ত তাৰ অৰ্ধেকো মৃত্যুমুখত পৰা নাই। এতিয়া
মহানগৰীৰ প্রায়ভাগ স্থানতেই নিতো সৰ-সুৰাক্ষে ভূমিস্থলন হৈ থাকে।

কিছুদিন পূর্বে পানীখাইতিত এটি শিশুর মৃত্যু হয় পাহাৰৰ ভূমিস্থলনৰ ফলত। কেইমাহামান পূর্বে নুনমাটি অঞ্চলত কে'বাজনো শ্রমিকৰ মৃত্যু হৈছিল পাহাৰপৰা খহি আহা মাটিৰ হেঁচাত। নুনমাটি, নিজৰাপাৰ, খাৰঘুলি, লালগণেশ, ফটাশিল-আমবাৰী, চিৰিয়াখানা, কৃষ্ণেগৰ, চানমাৰি আদি অঞ্চলত সঘনাই ভূমিস্থলন হৈ থাকে। কিছুমান ঠাইত আনকি নিশাতো বাদেই, দিনতো বাট গোনাৰ নোৱাৰি। প্রতিটো মুহূৰ্ততে মাটি খহি পৰাৰ আশংকা থাকে। যিমানেই শক্তিশালী ‘গার্ডৱাল’ নিৰিয়ক কিয়, গভীৰতাৰপৰা যেতিয়া স্থলন হ'ব তেতিয়া গার্ডৱালেও কাম নিদিয়ে। বৰং গার্ডৱাল খহি পৰাৰ ফলতো কে'বাজনো লোকে প্ৰাণ হেৰুৱাইছে। আনকি কে'বাটাও পৰিয়ালৰ ঘৰ-দুৱাৰো মাটিত পোত গৈছে। এনেধৰণৰ ঘটনা সঘনাই সংঘটিত হ'বলৈ ধৰিছে। আজিৰপৰা দুই-তিনি দশক আগলৈকে মহানগৰীত ভূমিস্থলন হৈছিল যদিও খুব এটা বেছি নাছিল। তদুপৰি মৃতকৰ সংখ্যাও বৰ বেছি নাছিল। যিমানেই চৰকাৰ-প্ৰশাসনে পাহাৰৰ মাটি কঢ়াত বাধা আৰোপ কৰিছে, সিমানেই এনেধৰণৰ ঘটনা সঘনাই সংঘটিত হ'বলৈ ধৰিছে। কাগজে-কলমেহে বাধা আৰোপ কৰা হৈছে, বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ প্ৰতিফলন হোৱা নাই। বহুতেই এইবুলিও অভিযোগ কৰে যে প্ৰশাসনযন্ত্ৰণটোক মেনেজ কৰিয়েই বিষয়াৰ সন্মুখতে পাহাৰ ধৰংস কৰা হৈছে।

পাহাৰৰ ওপৰফালে ঘৰ সজা, বৃহৎ বৃহৎ অট্টালিকা নিৰ্মাণ কৰি থকা সকলোৱে দেখিছে। একাংশ পুঁজিপতিৰ লগতে প্ৰভাৱশালী লোকৰদ্বাৰা এই কাৰ্য সম্পাদন কৰি থকাৰ পাছতো প্ৰশাসনৰ কিয় চক্ৰত নপৰে সেয়াহে বহস্যজনক বিষয়। আনকি এনে কাৰ্যত পৰোক্ষভাৱে একাংশ মন্ত্ৰী-বিধায়কো জড়িত থকা বুলি ৰাইজৰ মাজত চৰ্চা চলি আছে, কোনোৱে কিন্তু নাম নকয়। কাৰণ প্ৰায়ভাগৰেই ভয়। কেঁচু খান্দোতে সাপ ওলোৱাৰ ভয়তেই সাধাৰণ লোকেও নীৱৰ দৰ্শকৰ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। পাহাৰত চলা অবাধ বেদখলত প্ৰশাসনে উচ্চেদ চলাবলৈ গলেই প্ৰতিবাদমুখৰ হৈ পৰে ৰাইজৰ লগতে বিভিন্ন দল-সংগঠন। মাজে মাজে প্ৰশাসনে উচ্চেদ চলাই যদিও কেইদিনমান পাছতো আকৌ এইবোৰ ঠাইত গৃহ নিৰ্মাণ চলে। পাহাৰসমূহ এফালৰপৰা ধৰংস কৰি থকা হৈছে। আনকি বিপদসংকুল অঞ্চল বুলি ঘোষণা কৰাৰ পাছতো তেনে অঞ্চলত বৃহৎ বৃহৎ অট্টালিকা, পকী গৃহ নিৰ্মাণৰ বিষয়ে জ্ঞাত নোহোৱাতো হাস্যস্পদ বিষয়। গতিকে পাহাৰত হোৱা

ভূমিস্থলনত যিসকলৰ ক্ষতি হয় অথবা মৃত্যু হয় তাৰ বাবে দায়ী পৌৰ নিগম, জি এম ডি এৰ লগতে ৰাজ্য চৰকাৰো। চৰকাৰে ক্ষতিপূৰণ দিলে নাইবা তদন্ত ঘোষণা কৰিলেই সমস্যাৰ সমাধান নহয়। ইয়াৰ বাবে লাগিব স্থায়ী সমাধানসূত্ৰ। এইক্ষেত্ৰত জনসাধাৰণৰ মতামত গ্ৰহণ কৰি বিশেষজ্ঞৰদ্বাৰা পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰা উচিত।

পাহাৰ কেৱল অসমতেই যে আছে তেনে নহয়, চুবুৰীয়া ৰাজ্যসমূহতো আছে। যদিহে আমি বিগত এটা দশকৰ ভূমিস্থলনৰ তথ্য বিশ্লেষণ কৰোঁ তেতিয়াহ'লে স্পষ্ট হৈ পৰিব যে মেঘালয়, নাগালেণ্ড, অৰণ্যাচল আদিত যিমান লোকৰ মৃত্যু হৈছে অসমত তাতকৈ কম হোৱা নাই। বিগত চাৰি বছৰত গুৱাহাটী মহানগৰীত শিশুসহ ১৭জনৰ মৃত্যু হৈছে। ৩৬৫টা স্থান ঘাতকস্থলীৰপে চিনাক্ত কৰা হৈছে। মেঘালয়ত পাহাৰৰ ওপৰতে ঘৰ, তথাপি শংকাৰিহীনভাৱে লোকসকলে বসবাস কৰে। অথচ অসমৰ বিশেষকৈ মহানগৰীৰ পাহাৰসমূহত বাস কৰা লোকসকলৰ পদে পদে বিপদ। পাহাৰৰ আন্তঃগাঁথনি ধৰংস কৰি গৃহ নিৰ্মাণৰ ফলত যিকোনো মৃত্যুৰ্ততে পাহাৰ খহাৰ আশংকা থাকে। সাধাৰণতে বৰষুণ দি থকাৰ সময়তকৈ বন্ধ হোৱাৰ পাছত অথবা বতাহ বলি থাকিলে ভূমিস্থলনৰ আশংকা থাকে। মহানগৰীৰ পাহাৰসমূহ এফালৰপৰা কাটি গছ-গছনি নোহোৱা কৰাত দুৰ্বল হৈ পৰিষে ভূমি খাপ খুৱাই ধৰি বাথিৰ পৰা ক্ষমতা। তদুপৰি জধে-মধে বৃহৎ আকাৰৰ শিল ভঙ্গৰ ফলতো এনে সমস্যাই গা কৰি উঠিছে। বিগত ছমাহত মহানগৰীৰ বছতো ঠাইত ভূমিস্থলন হোৱাত কে'বজনৰ মৃত্যু হোৱাৰ উপৰি ধৰংস হৈছে কোটি কোটি টকা মূল্যৰ সা-সম্পত্তি।

যেতিয়াই ভূমিস্থলন হয় তেতিয়াই ৰাইজ সৰৰ হৈ পৰে। চৰকাৰ তথা সংশ্লিষ্ট কৃত্ত্বপক্ষৰ বিৰুদ্ধে শঁ'গান দি পথ অৱৰোধ, ধৰ্ণী কাৰ্যসূচী ৰূপায়ণ কৰিলেই নহ'ব, সকলোৱে মনোভাৰো সলনি হ'ব লাগিব। আনৰ ওপৰত দোষ জাপি দিয়াৰ পৰিৱৰ্তে সকলোৱে যদি পাহাৰ ধৰংস নকৰাৰ সংকল্প গ্ৰহণ কৰে তেতিয়াহ'লে ভূমিস্থলনৰ লগতে কৃত্ৰিম বানৰ সমস্যাও প্ৰতিৰোধ কৰা সম্ভৱ হ'ব। পৰিকল্পনাৰ হ'ব মহানগৰী। বক্ষা পৰিব বহুতৰ প্ৰাণ, সা-সম্পত্তি।

মোদীর বিদেশ ভ্রমণৰ আঁৰত

এসময়ত বিশ্ববাসীয়ে আমেরিকাৰ বাট্টপতিৰ উপস্থিতিৰ বাবে অপেক্ষা কৰিছিল। বাট্টপতি যিগৰাকী ব্যক্তিয়েই নহওক কিয় ‘আমেরিকাৰ বাট্টপতি’ বুলি ক’লে আছে এক সুকীয়া আসন। বিশ্বৰ সবাতোকৈ শক্তিশালী বাট্ট এখনৰ মূৰৰী হ’ব পৰাতো পৰম সৌভাগ্যৰ কথা। তিনি বছৰ আগলৈকে যিথন দেশৰ মূৰৰীক লগ পাবলৈ বছৰৰ পাছত বছৰ অপেক্ষা কৰিব লাগিছিল সেইখন দেশৰ বাট্টপতিয়ে আজি ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ সহযোগিতাৰ বাবে অপেক্ষা কৰিবলগীয়া হৈছে। কাৰণ ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীৰ বিচক্ষণতাত আজি বিশ্ববাসী স্তৱিত। বিগত তিনি বছৰত মোদীয়ে যিকেইটা ঐতিহাসিক সিদ্ধান্ত প্ৰহণ কৰিলে সেই কাৰ্যই আমেরিকাতো চৰ্চা লাভ কৰিছে। আনকি ইয়াৰ পৰোক্ষ প্ৰভাৱ আমেরিকাৰ বিগত বাট্টপতি নিৰ্বাচনতো পৰিছিল। মোদীৰ টোৱে কেৱল ভাৰততে নহয়, সমগ্ৰ বিশ্বকে কোৰাইছে। চাণক্য নীতিৰে মোদীয়ে এফালৰপৰা বিদেশী বাট্টৰ স’তে বন্ধুত্বৰ এনাজৰীডাল সুদৃঢ় কৰিবলৈ অহৰ্নিশে চেষ্টা অব্যাহত বাখিছে। কাৰণ প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীয়ে জানে যে ভাৰতক চুৰুৰীয়া বাট্টৰ আক্ৰমণৰপৰা বক্ষা কৰিবলৈ হ’লে এনে সহযোগিতাৰ খুবেই প্ৰয়োজন। তদুপৰি সন্ত্রাসবাদৰ বিৰুদ্ধে আকেলই ভাৰতে ঘুঁজ দিয়া সন্তৱ নহয়। ইয়াৰ বাবে লাগিব বিভিন্ন দেশৰ সহায়-সহযোগিতা।

বিশেষকৈ জেহাদী, সন্ত্রাসবাদী সংগঠনসমূহৰ বিৰুদ্ধে যিকেইখন দেশে অভিযান চলাই আহিছে আৰু আন্তৰ্জাতিক পৰ্যায়ত বিষয়টো উৎপান কৰিছে তেনে দেশৰ স'তে ভাৰতে হাত মিলাবই লাগিব। এছিয়াৰ শক্তিধৰ বাট্ট হিচাপে পৰিচিত চীন, চিৰৰৈবী পাকিস্তান আদি দেশৰ আক্ৰমণ প্ৰতিহত কৰিবলৈ হ'লে ইউৰোপ, আমেৰিকা আদি মহাদেশৰ শক্তিশালী বাট্টৰ সহায় ল'বই লাগিব।

প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদী হ'ল ঘড়ীৰ কাঁটাৰ দৰে ঘূৰা লোক। সময়তকৈও এখোজ আগত ভৱি থ'ব খোজা মোদীৰ লক্ষ্য প্ৰবাসী ভাৰতীয়। বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত সিঁচৰতি হৈ থকা প্ৰবাসী ভাৰতীয়সকলক ভাৰতত বিনিয়োগ কৰিবলৈ আহ্বান জনাই ইখন দেশৰপৰা সিখন দেশলৈ ঢাপলি মেলিছে মোদী। আনকি যিবোৰ দেশৰ স'তে ভাৰতৰ সম্পৰ্ক খুব এটা ভাল নাছিল তেনে দেশকো মোদী মেজিকে স্পৰ্শ কৰিছে। শেহতীয়াভাৱে ইজৰাইল ভ্ৰমণে সেই ছবিখনকে ফুটাই তুলিছে। প্ৰতিখন দেশৰপৰা ভালখিনি প্ৰহণ কৰি সেয়া ভাৰতত প্ৰয়োগেৰে দেশখনক বিশ্বৰ অন্যতম শক্তিশালী বাট্ট হিচাপে পৰিগণিত কৰিবলৈ চেষ্টা আব্যাহত ৰাখিছে। বিগত তিনিটা বৰ্ষত মোদীয়ে য'লৈকে গৈছে তাতেই যেন মায়াজাল তৰিছে। শেহতীয়াভাৱে প্ৰকাশিত এক তথ্য অনুসৰি চীনক অতিক্ৰম কৰি ভাৰত এতিয়া হৈ পৰিছে বিশ্বায়ন অৰ্থনীতিৰ অন্যতম কেন্দ্ৰ। কেইদিনমান আগলৈ চীনক কোৱা হৈছিল বিশ্বায়ন অৰ্থনীতিৰ প্ৰধান কেন্দ্ৰ। চীনে ভাৰতৰ বিৰুদ্ধে বিভিন্ন উপায়েৰে ঘড়্যন্ত্ৰ বচনা কৰাৰ সময়তে লাভ কৰিছে এই তথ্য। ভাৰতে বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত চীনৰ সমানেই খোজ পেলাইছে। আনকি যুদ্ধক্ষেত্ৰত চীনক প্ৰত্যাহ্বান জনাৰ পৰাকৈ ভাৰতে এখন উপযুক্ত ক্ষেত্ৰ সৃষ্টি কৰিছে। আমেৰিকা, ইজৰাইলৰ স'তে ভাৰতে অতিসম্প্ৰতি অস্ত্ৰ, যুদ্ধ জাহাজ, মাৰণান্ত্ৰ ক্ৰয় কৰিবলৈ চুক্তি সম্পাদন কৰাত ক্ষুণ্ণ হৈ পৰিছে চীন। সেইবাবে উত্তৰ কোৰিয়াৰ স'তে হাত আগবঢ়াইছে। দুয়োখন দেশৰ মুৰবীয়ে হাতে হাত ধৰি প্ৰকাশ্যে আমেৰিকাৰ বিৰুদ্ধে বিদ্ৰোহ কৰাৰ ইংগিত দিছে। বিশেষকৈ ভাৰতৰ স'তে আমেৰিকাই বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ কথা ঘোষণাৰ পাছতে ক্ষুণ্ণ হৈ পৰিছে কমিউনিষ্ট বাট্টখন।

নৰেন্দ্ৰ মোদী ভাৰতত যিমান জনপ্ৰিয়, বিদেশী বাট্টতো তাতকৈ কম

নহ'ব। ভাবতীয় বাজনীতিত সর্বকালের জনপ্রিয় প্রধানমন্ত্রীর তালিকাত নিঃসন্দেহে মোদীয়েই শীর্ষত থাকিব। এগৰাকী বাস্তুৰ মুৰৰী হিচাপে যিৰোৱ গুণৰ প্ৰয়োজন এশ শতাংশ নহ'লেও প্ৰায়ভাগ থকা বুলি ক'লেও অত্যন্তি কৰা নহ'ব। সেইবাবে বৈদেশিক নীতি আগুৱাই নিয়াত সহায়ক হৈছে। মোদীয়ে কোনখন দেশৰ স'তে হাত মিলালে ভাৰত লাভান্বিত হ'ব সেই কথা বুজি পায়। ‘হাল চাই কঠীয়া পৰা’ লোক হ'ল মোদী। গতিকে এইক্ষেত্ৰত সদায় ভাৰতেই বেছি লাভান্বিত হৈছে। তদুপৰি দীৰ্ঘম্যাদী আঁচনিৰ সুফলসমূহ ভাৰতে ভৱিষ্যতে লাভ কৰিব পৰাৰ পথো মোদীয়ে প্ৰশস্ত কৰি হৈছে। চৰকাৰ যি দলৰেই নহওক কিয়, এদিন নহয় এদিন ভাৰতে সুফল লাভ কৰিবই। সেইবাবে মোদীয়ে যিমান সন্তুষ্টি সিমানেই বিদেশ ভ্ৰমণ কৰিছে।

সম্পত্তি দুনীতিৰ বিৰুদ্ধে এশ শতাংশই যুঁজা বাস্তুৰ মুৰৰীৰ শীৰ্ষতো মোদী চৰ্চাৰ কেন্দ্ৰবিন্দু। বিশ্বাসীক স্থিতি কৰি দুনীতি প্ৰতিৰোধৰ বাবে মোদীয়ে যি মুদ্রানীতি গ্ৰহণ কৰিলে তাৰ বাবে তেওঁ সদায় বিশেষ আসন লাভ কৰি থাকিব। কেতিয়াও দুনীতিক প্ৰশ্ৰয় নিদিয়া মোদীৰ নীতিকে আজি কেবাখনো বাস্তুই সমৰ্থন কৰিছে।

ছেলিমক চালাম

জন্মু-কাশ্মীরৰ অনন্তনাগ জিলাৰ বাটেংগু অঞ্চলত পাকিস্তানৰ সাহায্যপ্রাপ্ত সন্ত্রাসবাদীয়ে নিৰ্বিচাৰে গুলীচালনা কৰা ঘটনাত সাতজন লোকে প্ৰাণ হেৰুৱালেও জীৱন বক্ষা পৰে অৰ্ধ শতাধিকৰ। লক্ষ্ব-ই-তৈবাৰ পাঁচজনীয়া সদস্যৰ দল এটাই বাছখনত নিৰ্বিচাৰে গুলীচালনা কৰি তীর্থ্যাত্ৰীসকলক হত্যা কৰি অথবা পণবন্দী কৰি নিজৰ লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ চেষ্টা কৰাৰ সময়ত দুজন ইছলাম ধৰ্মৱলম্বী লোকে সাহসিকতাৰে বাছখনৰ ভিতৰত থকা ৫০ গৰাকী হিন্দু তীর্থ্যাত্ৰীৰ জীৱন বক্ষা কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। এয়াই হ'ল মানৱতা, দেশ-স্বজাতিৰ মানুহক ভালপোৱাৰ উদাহৰণ। পাক সন্ত্রাসবাদীহ'তে যি মানসিকতাৰে তীর্থ্যাত্ৰীৰ ওপৰত আক্ৰমণ চলাই ইছলাম ধৰ্মত চেকা লগাইছিল সেই সময়তে নিজৰ জীৱনক তুচ্ছ জ্ঞান কৰি তীর্থ্যাত্ৰীৰ জীৱন বক্ষা কৰা বাছ চালকজন হ'ল ছেলিম। মাত্ৰ এটা ঘটনাৰ বাবে ছেলিম হৈ পৰিছে দেশৰ অন্যতম চৰ্চিত ব্যক্তি। সন্ত্রাসবাদীয়ে চাৰিওফালৰপৰা গুলীবৰ্ষণ কৰা সময়ত ইচছা কৰিলে ছেলিমে তীর্থ্যাত্ৰীসকলক সহজেই সন্ত্রাসবাদীৰ সন্মুখত এৰি দিব পাৰিলোহেঁতেন। কিন্তু ছেলিমে সেয়া নকৰিলে। কাৰণ তেওঁ এজন সৎ ভাৰতীয় নাগৰিক। ধৰ্মৰ স'ত্তে দেশপ্ৰেমক একাকাৰ নকৰা লোক। দেশমাত্ৰৰ বিপদৰ সময়ত

ধর্মতৈক মানবতাক আগস্থান দিয়া লোক ছেলিম। দ্বাচলতে মানবতার নির্দশন দাঙি ধৰা লোকসকলৰ বাবেই আজি পাকিস্তানে ধর্মৰ নামত মুছলমান লোকক উন্নেজিত কৰিবলৈ চেষ্টা চলায়ো ব্যৰ্থ হৈছে।

ছেলিমৰ লগতে গাড়ীখনৰ আনজন কৰ্মীয়ে বিপদৰ উমান পাই যাত্ৰীসকলক নিৰ্ভয় দি জীৱন বক্ষা কৰাটো কম ডাঙৰ কথা নহয়। অমৰনাথ যাত্ৰাৰ ইতিহাসত ই সাদয় ক'লা দিন হিচাপে চিহ্নিত হৈ ব'ব। ইতিহাসৰ পৃষ্ঠা মেলি চালে দেখা যায় কাশ্মীৰত সদায়েই সন্ত্রাসবাদীয়ে আক্ৰমণ সংঘটিত কৰি আহিলেও তীর্থ্যাত্ৰীৰ ওপৰত আক্ৰমণ চলোৱা নাছিল। কিন্তু, অতিসম্প্রতি চীনে ভাৰতৰ বিৰুদ্ধে ক্ষুঁশ হৈ পৰাত এতিয়া সকলো ঘটনাই সাধাৰণ ঘটনাৰ দৰে সংঘটিত হ'বলৈ ধৰিছে। দুখন মটৰ চাইকেলত অহা উগ্রপষ্ঠীৰ দল এটাই পূৰ্ব পৰিকল্পিতভাৱেই আক্ৰমণ কৰিছিল। পাকিস্তানৰ সমৰ্থনপুষ্ট সন্ত্রাসবাদীয়ে আক্ৰমণ কৰাটো নতুন কথা নহয়। নিতো আক্ৰমণ কৰা ঘটনাৰ অংশ যদিও এই কার্যই নিৰাপত্তাৰ ক্ষেত্ৰত থকা সুৰক্ষাক উদঙ্গাই দিলে। বাছখনৰ চালক ছেলিমৰ উপস্থিত বুদ্ধিৰ ফলত অৰ্ধ শতাধিক লোকৰ জীৱন বক্ষা পৰাই নহয়, আন এক ভয়াৰহ বিপদৰপৰাও হাত সাৰিব পৰা হ'ল। এটা দশক পূৰ্বে কান্দাহারত ভাৰতীয় যাত্ৰীসহ বিমান অপহৰণ কৰি উগ্রপষ্ঠীয়ে আজাহাৰ মামুদক মোকলাই নিছিল। পৰৱৰ্তী সময়ত মামুদৰ নেতৃত্বতেই ভাৰতত চলিল কে'বটাও ভয়াৰহ আক্ৰমণ। কে'বজনো বীৰ জোৱানে দেশমাত্ৰৰ বাবে অকালতে প্ৰাণ বিসৰ্জন দিবলগীয়া হৈছে। হাতত অস্ত্ৰ লৈ সেনাৰ পোছাক নিপিক্ষাকৈয়ে ছেলিমে যুঁজ দিলে উগ্রপষ্ঠীৰ বিৰুদ্ধে। কেৱল যুঁজ দিয়াই নহয়, সাহসেৰে যাত্ৰীসকলৰ প্ৰাণ বক্ষা কৰি উগ্রপষ্ঠীক সকীয়াই দিলে মুছলমান হ'লেই উগ্রপষ্ঠী অথবা উগ্রপষ্ঠীক সমৰ্থন নকৰে।

ছেলিমক আমি নায়ক সাজিব খোজা নাই। কিন্তু নিজ কৰ্তব্য সুচাৰুৰূপে সম্পাদন কৰা এজন ভাৰতীয় নাগৰিক হিচাপে আমি চালাম জনাইছোঁ। এওঁলোকৰ দেশপ্ৰেমো কোনোগুণে কম নহয়। প্ৰয়োজন হ'লে প্ৰাণ দিবলৈও সাজু হোৱা এনে লোকক দেশবাসীয়েও অনুপ্ৰোগা যোগাওক। প্ৰদান কৰক সাহসিকতাৰ পুৰস্কাৰ।

ବାନେ ଗରକା ଶାଓଗର ପଥାରଖନ

ଶାଓଗକ ଲୈ ସୃଷ୍ଟି ହେଛେ କବିତା, ଗଙ୍ଗା, ଉପନ୍ୟାସ ଆରୁ ନାଟକ । ଗା ପୁରୀ ଯୋରା ବନ୍ଦର ଉତ୍ତାପ ଆରୁ ଦୟାଏ ଶ୍ୟାମଳ ବରଣୀୟା ପଥାରଖନତେ ଥାକେ ଅଫୁରଣ୍ଟ ସୃଷ୍ଟିର ଉଂସ । ଚହା କୃଷକରପାରା ଆବନ୍ତ କବି ବତାହ-ବସୁଗର ମାଜତ ଲେଉ-ସେଉ ହେ ପରା ଧାନନିଦିବା, ଉତ୍ତାପେ ଦହି ନିଯା ପରିବେଶଟୋକ ଲୈଯେ ସୃଷ୍ଟି ହେଛେ ସାହିତ୍ୟର । ଅବଶ୍ୟେ ଏହି ଶାଓଗର ରୂପ ଲାହେ ଲାହେ ଯେନ ନୋହୋରା ହବିଲୈ ଧରିଛେ । ପ୍ରକୃତିର ପରିବାରରେ କ୍ରମାଂ ଏହିବୋର ଜ୍ଞାନ କବିବ ଧରିଛେ । ପୃଥିଵୀର ଆନ ଅଞ୍ଚଳର ଲଗତେ ଅସମର ଉତ୍ତାପୋ ଯେତିଆ ୩୮ ଡିଗ୍ରୀ ଚେଲଛିଆଛି ଓପରତ ହେଛେ ତେଣେ ଉତ୍ତାପେ ପ୍ରକୃତି ସଙ୍ଗନିର ଇଂଗିତେ ବହନ କବିଛେ । ସଙ୍ଗନି ହେଛେ ଶାଓଗର ପଥାରର ରୂପ ।

ବାଜ୍ୟଖନତ ହୋରା ଶେହତୀୟା ବାନେ କେବାଖନୋ ଜିଲ୍ଲାର ଖେତିପଥାର ବାଲିମୟ କବିଛେ । ମଥାଉବି ଭଗା ଅଂଶର ମେରାମତି ହୋରା ନାହିଁ । ବହ ଠାଇତ ବାଇଜେ ମଥାଉବି ମେରାମତି କବିଛେ ନିଜର ଗାଁଠିର ଧନ ଭାଙ୍ଗିଛେ । ବାଲିମୟ ପଥାରମୁହଁତ ଏହିବାର ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀର ଦୃଷ୍ଟି ସଦୟ ହବ ସେଯା ମନେ ନଥରେ । କାବଣ କିଛୁମାନ ଠାଇତ ଦୁଇ-ତିନି ଫୁଟପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଲିବେ ଉପଚି ପରିଛେ । ଏହି ବଚର ବାଦେହି, ଆରୁ ବହ ବଚରଲୈ ତେଣେ ଖେତିପଥାରତ ଶସ୍ୟ ଉଂପାଦନ ହୋରାର ସନ୍ତାରନା ନାହିଁ । କାବଣ ଶସ୍ୟ ଉଂପାଦନ କବିବଲୈ ଏଖନ ପଲସୁରା ପଥାରର ପ୍ରୟୋଜନ । କିନ୍ତୁ ବାଲିବେ ପୋତ ଯୋରା ପଥାରତ ସେଯା ସନ୍ତର ନହଯ । ବାଲିମୟ ପଥାରଖନ ଦେଖି କୃଷକରୋ ବୁକୁଖନ କାଁପି ଉଠେ । କାବଣ ପଥାରତ ଶସ୍ୟ ଉଂପାଦନ ନହିଁଲେ ପରିଯାଳଟୋକ ପୋହପାଲ ଦିବ କେନେକେ ? ସନ୍ତାରକ ପାତୁରାବ କେନେକେ ? ବିବାହର ବାବେ ଉପୟୁକ୍ତ ହୋରା ଛୋରାଲୀଜନୀକ ଲୈ ଚିନ୍ତିତ ହେ ଥକା ବାନେ ସର୍ବସାନ୍ତ କବା କୃଷକଜନେ ପଥାରର ଫାଲେ ଚାଲେଇ ବୁକୁଖନ ଚିରିଂକୈ ଉଠେ । କେତିଆବା ବୁକୁଖ

থুপ খাই থকা কথাবোৰ ওলাই আহিব খুজিও ক'বাত যেন বৈ যায়। বুকুখন
লাহে লাহে গধুৰ হ'বলৈ ধৰে। এবাৰ বানত উটি যোৱা ভগা পঁজাৰ অৱশিষ্ট
আৰু সন্মুখত উকা পথাৰখন দেখি শোকত ভাগি পৰা কৃষকৰ হুমুনিয়াহ
আৰু কিমান দিন চলিব?

২০১৬ চনত সমগ্ৰ দেশতে ১১,৪০০ কৃষকে আঘাতহত্যা কৰিছে। কেন্দ্ৰীয়
কৃষিমন্ত্ৰী ৰাধামোহন সিঙ্গে লোকসভাত দাঙি ধৰা তথ্যই প্ৰমাণ কৰিছে
দেশত কৃষকসকলৰ দৰিদ্ৰতাৰ ভয়াৰহ ছবিখন। কৃষকসকলে ঋণত পোত
(কেতিয়াৰা খৰাং আৰু কেতিয়াৰা প্ৰবল বৃষ্টিপাত)ৰ বাবে আঘাতহত্যা কৰিবলৈ
বাধ্য হৈছে। ২০১৫ বৰ্ষত এই সংখ্যা আছিল ১২,৬০২ গৰাকী। শেহতীয়াভাৱে
মহাৰাষ্ট্ৰ, মধ্য প্ৰদেশত কৃষকৰ আঘাতহত্যাৰ ঘটনা অস্বাভাৱিকভাৱে বৃদ্ধি পাবলৈ
ধৰিছে। মধ্যে প্ৰদেশতে ৪৮জন কৃষকে আঘাতহত্যা কৰিছে। অৱশ্যে অসমত
কৃষকৰ আঘাতহত্যাৰ ঘটনা দেশৰ আন ৰাজ্যৰ তুলনাত যথেষ্ট কম। কেইবছৰমান
আগলৈকে অসমত কাটিছে তেনে কাৰ্য সংঘটিত হৈছিল। শেহতীয়াভাৱে
অসমতো কৃষকৰ মাজত এনে প্ৰৱণতাই গা কৰি উঠিছে। ই একেবাৰেই
অশুভ সংকেত। কাৰণ কৃষকসকলক পৰম সম্পদ হিচাপে গণ্য কৰা হয়।
কৃষকসকলে কৃষিপথাৰত উন্নতি নকৰিলে দেশৰ উন্নয়ন অসম্ভৱ। গতিকে
আমি এইসকল কৃষকক যিকোনো উপায়েৰে জীৱিতই ৰাখিবই লাগিব। অৱশ্যে
কৃষকে আঘাতহত্যা কৰিলে বুলিয়েই অসম চৰকাৰৰ ওপৰত দোষ জাপি দিলেই
সমস্যা সমাধান নহ'ব। কাৰণ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে শস্য বীমা আঁচনিৰ অধীনত
৩,৫৬০ কোটি টকা আৰু বীমা ধনৰ বিনিয়ত ৩,৫৪৮ কোটি টকা আদায়
দিচ্ছে। ইয়াৰ পাছতো কৃষকে ফচলৰ বাবে আঘাতহত্যা কৰিছে। দৰাচলতে
অসমত আজিও এনে সমস্যাৰ সৃষ্টি হোৱা নাই। কৃষকসকলে অযথা ঋণৰ
ৰোজা ল'বলৈ কি কাৰণে বাধ্য হৈ আঘাতহনৰ পথ বাচি লয় সেই সম্পর্কে
অধ্যয়ন কৰিবলৈ এখন বিশেষজ্ঞ সমিতি গঠন কৰা উচিত। যেতিয়ালৈকে
কৃষকসকলক বিভিন্ন দিশ সম্পর্কে সজাগ কৰি তোলা নহ'ব তেতিয়ালৈকে
এনেধৰণৰ ঘটনা সংঘটিত হৈয়েই থাকিব। সজাগতাই হ'ল প্ৰতিৰোধৰ সৰ্বোন্নম
উপায়। বেছিভাগ কৃষক পঢ়া-শুনা নকৰা। গতিকে এইসকল লোকক ঋণ
লোৱাৰ সময়ত সকলোখিনি ভালদৰে বুজাই দিয়া নহয়। এইৰোৰ কাগজে-
কলমে চলি থাকে। গতিকে কৃষকৰ আঘাতহত্যা প্ৰতিৰোধ কৰিবলৈ প্ৰথমতে
আৰম্ভ হওক সজাগতা সভা।

সদ্যোজাতৰ দোষ কি?

২০১৮ বৰ্ষৰ ৩ জুলাইত যোৰহাটত উদ্বাৰ হ'ল এটি নৱজাতক। পৃথিবীৰ পোহৰ দেখাৰ পাছতে পিতৃ-মাতৃৰ মৰমৰপৰা বঞ্চিত সদ্যোজাতক যোৰহাট চিকিৎসা মহাবিদ্যালয় হাস্পতালত ভৰ্তি কৰোৱাৰ পাছতে সংবাদ মাধ্যমত প্ৰচাৰিত বাতৰিটোৱে প্ৰতিগবাৰী হন্দয়ৱান লোকৰ অন্তৰ কঁপালে। বহস্যজনকভাৱে উদ্বাৰ হোৱা ঘটনাটোলৈ চাই এয়া কোনো কিশোৰী অথবা যুৱতীৰ আবৈধ সম্পর্কৰ পৰিণতি বুলি সন্দেহ কৰা হৈছে। সাধাৰণতে সন্তানৰ কু-কীৰ্তি ঢাকিবলৈ পিতৃ-মাতৃ অথবা অভিভাৱকে গোপনে পেলাই হৈ যায় সদ্যোজাতক। যি সময়ত বহুতো দম্পতীয়ে এটি সন্তান লাভৰ বাবে চিকিৎসকৰ চেৰাবে চেৰাবে দৌৰি থাকিবলগীয়া হৈছে তেনে সময়ত ৰাস্তা-ঘাট, জংঘল, নিৰ্জন ঠাইত এনেদৰে উদ্বাৰ হৈ আছে পৰিত্যক্ত সদ্যোজাতক। ইয়াৰে বেছিভাগেই মৃত অৱস্থাত উদ্বাৰ হয়। জীৱিত অৱস্থাত উদ্বাৰ হোৱাসকলক লৈ পৰৱৰ্তী সময়ত বহুতো সন্তানহীন দম্পতীয়ে হেতা-ওপৰা লগায়। পিছে আইনী প্ৰক্ৰিয়াৰ বাবে এইক্ষেত্ৰত জটিলতাৰ সৃষ্টি হয়।

যোৰহাটৰ ঘটনাটোৰ দৰে বহু ঘটনা ৰাজ্যখনৰ বিভিন্ন ঠাইত সংঘটিত হৈ আছে। ইয়াৰে প্রায়ভাগ ঘটনাই অপুকাশিত হৈ থাকে। লজ্জা ঢাকিবলৈ লোকচক্ষুৰপৰা আঁতৰত ৰাখিলেও ই কিন্তু মানৱতা ভু-লুঁঠিত কৰা ঘটনা বুলিয়েই ক'ব লাগিব। জন্মদাত্ৰী মাতৃগৰাকী (আবৈধ হ'লেও মাতৃ)ৰ মনত বাৰু এবাৰো সন্তানটোলৈ মৰম নোপজেনে? ইমান পায়াণ হৃদয়ৰ অধিকাৰী হ'ব পাৰে জানো মাতৃগৰাকী? মাতৃক মমতাময়ী বুলি কোৱা হয়। এটি সন্তান লাভৰ বাবে কিমান পুণ্যৰ কাম কৰিব লাগে তাৰ ব্যাখ্যা নিষ্পত্তযোজন। ধৰ্মীয় দৃষ্টিকোণৰপৰা বিশ্লেষণ কৰিলে এয়া এক পাপ। হয়তো এই পাপৰপৰা মুক্ত হ'বলৈকে এদিন কুস্তী দেৱীয়েও এবাৰৰ বাবে হ'লেও পঞ্চ পাণৰ আগত প্ৰকাশ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছিল চৰম সত্যটো। অকুমাৰী মাতৃ হিচাপে কুস্তী দেৱীয়ে যিটো সন্তান লাভ কৰি পাছত নৈত উটুৱাই দিছিল সেই সন্তানটোৱেই পৰৱৰ্তী সময়ত দানবীৰ কৰ্ণৰ জগত-বিখ্যাত হৈ পৰিছিল। ইতিহাসৰ পৃষ্ঠাত কুমাৰী মাতৃৰ বহুতো উদাহৰণ আছে। সেইবুলি আমি এই ঘটনাসমূহক আদৰ্শ হিচাপে ল'ব নোৱাৰো। কাৰণ সমাজত সকলো কাৰ্য নীতি-নিয়মৰ মাজেদি সম্পাদিত হ'ব লাগিব। সামাজিক পৰিৱেশ সুস্থ কৰিবলৈ আবৈধ কাৰ্যসমূহক আমি কোনো কাৰণতে সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰো।

সদ্যোজাতকে নাজানে পিতৃ-মাতৃ কোন। হয়তো সেইবাবেই শিশুটিয়ে ভুমিষ্ঠ হৈয়েই পৃথিবীৰ পোহৰ দেখাৰ লগে লগে কান্দিবলৈ ধৰে কাৰোবাৰ আশ্রয় বিচাৰি। যিগৰাকী মহিলাই শিশুটিক সদায় দুঃখ দান কৰে তেওঁকেই মাতৃ হিচাপে গ্ৰহণ কৰে। যিজনে লালন-পালন কৰে তেওঁক পিতৃ হিচাপে মানি লয়। সেইবাবে শিশুৰ পিতৃ-মাতৃৰ বাবে নাথাকে জাত-পাতৰ কথা। যি ধৰ্মৰেই নহওক কিয়, দুঃখ দান কৰা মাতৃগৰাকীকেই ‘মা’ বুলি সম্মোধন কৰে। আনকি ডাঙৰ হৈ যেতিয়া প্ৰকৃত পিতৃ-মাতৃৰ পৰিচয় লাভ কৰে তেতিয়াও ‘মা’ অথবা ‘দেউতা’ শব্দটো আনৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োগ নকৰে। পানী যি পাত্ৰত থয় সেই পাত্ৰৰ বৰণ লোৱাৰ দৰে অবুজ শিশুটিকো যিথন ঘৰত ৰাখি লালন-পালন কৰা হয় পাছত তেনে প্ৰকৃতিয়েই গ্ৰহণ কৰে। শিশুৰে নাজানে ধৰ্ম-জাতি কি? আপোন ঘৰত কোন আছে? সেইবাবেই হয়তো ৰাস্তা-ঘাটে মানুহ দেখিলেই মাতে, হাঁহে আৰু কোলাত উঠে, বাটৰুৱাকো মৰম লগায়। এই মৰমৰপৰা কোনোৱেই আঁতৰি যাব নোৱাৰে। কিন্তু লোকচক্ষুৰপৰা লজ্জা ঢাকিবলৈ পায়াণ হৃদয়ৰ পিতৃ-মাতৃয়ে (আবৈধ)

সন্তানটোক পথত নিঠৰো কৰি এৰি হৈ যোৱাৰ পাছত এবাৰো হৃদয়খন
কঁপি নুঠে। কুকুৰ-শিয়ালৰ খাদ্য কৰি পথৰ দাঁতিত এৰি থ'বলৈ শক্তি পায়
ক'ত?

অনাথ শিশুসকলৰ ভৱিষ্যতৰ কথা ভাবিয়েই আজিকালি বহুতো সংস্থাৰ
লগতে হৃদয়ৰান লোকে তুলি লোৱাৰ লগতে সহায় কৰিবলৈ আগবাঢ়ি
আহিছে। সমাজত হৃদয়ৰান লোকৰ আজিও অভাৱ নাই। সেইবাবে এনে
অবৈধ সন্তানৰ প্ৰকৃত পিতৃ-মাতৃক চিনাঙ্ক কৰি কঠোৰ শাস্তি বিহিব লাগে।
ওচৰ-চুবুৰীয়াই জানিলেও বিয়টো ৰাজহৰা কৰিব নোখোজে। কথাটো
লুকুৱাই থোৱাৰ পৰিৱৰ্তে এনে উচ্ছৃংখল কিশোৰ-কিশোৰী, যুৱক-যুৱতীক
চিনাঙ্ক কৰি শাস্তিৰ ব্যৱস্থা কৰিলে সমাজত সংঘটিত হৈ থকা এনেধৰণৰ
ঘটনা বহু পৰিমাণে হৃস পাব। অৱশ্যে এটা কথা ঠিক যে কেৱল যে যৌনক্ষুধাৰ
বাবেই কিশোৰী, যুৱতীৰ অবৈধ সন্তান জন্ম হ'ব পাৰে তেনে নহয়, ধৰ্মণৰ
বলি হোৱাসকলেও অবাঞ্ছিত মাতৃত্বৰ বোজা বহন কৰিবলগীয়া হয়। এইক্ষেত্ৰত
ধৰ্মণকাৰীক চিনাঙ্ক কৰি ৰাজহৰা স্থানত ফঁচী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিলে বন্ধ হ'ব
ধৰ্মণৰ ঘটনা। পথৰ কাষত, জংঘলত উদ্ধাৰ নহ'ব সদ্যোজাতৰ। মৃতদেহ
পৰি নাথাকিব কুকুৰ-শিয়ালৰ খাদ্য হৈ।

শাব্দীয় আনন্দৰ মাজতে আর্জনৰ কথাও ভাবকচোন

আকে সাজি-কাচি আহিল শৰৎ। চৌদিশে মৃদু মলয়া বতাহ। পুৱতি
নিশা সূৰ্য দেৱতাই ফেঁহজালি ফালি ভুমুকি মৰাব সময়ত শুভ নিয়ৰৰ
টোপালবোৰেও লাহে লাহে ডাঙৰ কপ ল'বলৈ ধৰিছে। প্রাতঃভ্রমণকাৰীয়ে
অনুভৱ কৰে পুৱাৰ শান্ত-শৌম্য পৰিৱেশৰ মাজত আৰস্ত হোৱা মৃদু ঠাণ্ডা
বতাহ। বৰ্ষা ঝতুৰ প্ৰস্থানৰ লগে লগে যেন শৰতো সাজু হয় নতুন কপত।
দেৱী দুৰ্গাক আদৰিবলৈ যেন সাজোন-কাচোন। স্বৰ্গ এৰি মৰ্ত্যলৈ নামি অহা
দেৱীক আদৰিবলৈ পৰিৱেশটোও হৈ পৰে মনোমুঞ্খকৰ। নিয়ৰসনা দূৰবিৰ
দলিচাৰ ওপৰত পৰি থকা শুভ শেৱালি ফুলৰ সুৱাসে আমোলমোলাই
তোলে চৌদিশ। শেৱালিৰ সুৱাসে সকলোৱে মন-প্ৰাণ পুলকিত কৰে।
শেৱালিৰ গোন্ধ নাকত প্ৰৱেশ কৰাৰ লগে লগে অনুভৱ হয় শৰৎ আহিল।
দেৱী দুৰ্গাও মৰ্ত্যলৈ নামিছে।

দুষ্কৃতিক বিনাশকাৰীৰ কপত সৰ্বত্রে পুজিতা দেৱীৰ শক্তি অপ্রতিৰোধ্য।
সেইবাবে সকলোৱে দেৱীক আৰাধনা কৰে। সকলোকে লাগে শক্তি। এই

পৃথিবীত জোর ঘার মুলুক তার হ'লেও সমাজত শান্তি বিচাসকলক পিছে অন্যায়ৰ বিৰুদ্ধে যুজিবলৈ এনে শক্তিৰেই প্ৰয়োজন। ভাৰতীয় সংস্কৃতিত সদায় নাৰীক আগস্থান দি অহা হৈছে। নাৰীসকল যিদৰে সৃষ্টিৰ মূল, তেনেদৰে ধৰংসৰো অন্যতম কাৰণ। সৃষ্টিৰ বক্ষৰ বাবে দেৱতাসকলে জন্ম দিলে দেৱীক। দেৱপত্নী নোহোৱাকৈয়ে দেৱী দুৰ্গাক এই আখ্যা দিয়া হয় দুৰ্গতি নাশনীৰ বাবে। দুষ্কৃতিক বিনাশ কৰিবলৈকে দেৱীৰ জন্ম হৈছিল। সেইবাবে আজিও দুষ্কৃতিকাৰীক বিনাশ কৰাৰ বাবে দেৱীৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনোৱা হয়।

সমাজখন এতিয়া দুষ্কৃতিকাৰীৰে ভৰি পৰিছে। ফলত অশান্তি, দুৰ্কার্য দিনক দিনে দ্রুতগতিত বৃদ্ধি পাইছে। চৌদিশে কেৱল হত্যা, অপহৰণ, বলাংকাৰ, চুৰি-ডকাইতিৰ ঘটনা সংঘটিত হ'বলৈ ধৰিছে। সমাজত যেন ভাতৃত্ববোধৰ ভাব নোহোৱা হৈছে। সম্প্ৰীতিৰ নামত গা কৰি উঠিছে অপসংস্কৃতি। নীতিৰ নামত চলিছে দুৰ্বীতি। আনকি দুৰ্গা পূজাৰ নামতো আৰম্ভ হৈছে অপসংস্কৃতি। আজিকালি বহু ঠাইত পূজাৰ নামতো চলিছে ব্যৱসায়। বাণিজ্যিকীকৰণৰ সূত্ৰৰ আঁত ধৰিয়েই যেন পূজাৰ প্ৰচাৰ চলোৱা হৈছে। এইখনিতে এটা প্ৰশ্ন মনত উদয় হয়— পূজাৰ প্ৰচাৰৰ জানো প্ৰয়োজন আছে? পৰম্পৰাগতভাৱে পূজাৰ দেৱীক আদৰিব নোৱাৰি জানো? নিশ্চয় পাৰি। কিন্তু আজিকালি ভক্তিৰ সমাগম বৃদ্ধিৰ লক্ষ্যৰে বিভিন্ন ধৰণৰ আকৰ্ষণীয় পোহৰৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। আনকি কিছুমান পূজা মণ্ডপত দিনৰ ভাগত দেৱীক দেখা পোৱা নাযায়। কাৰণ বৈদ্যুতিক চমকেৰে আলোকিত কৰা দেৱীৰ মূৰ্তি কেৱল নিশা বা আনন্দাবতহে প্ৰত্যক্ষ কৰিব পাৰি। আলোকৰ চমকত যেন দেৱীয়ে সঁচাকৈয়ে মৰ্ত্যলৈ নামি আহে। এইবোৰৰ নামত লাখ লাখ টকা ব্যয় কৰা হয়। ইমান ধনৰাশি কেৱল আলোকৰ বাবেই ব্যয় কৰাৰ যুক্তি আছে জানো?

বানে ধোৱা অঞ্চলসমূহৰ দুখ-দুৰ্গতিৰ আজিও অন্ত পৰা নাই। কৃষকসকলে উকা পথাৰখনলৈ চাই হৃমুনিয়াহ কাঢ়ি থাকিবলগীয়া হৈছে। লখিমীক আদৰিবলৈ এগছি বন্তি জলাবলৈ পথাৰত নাই ধান। এইসকল খেতিয়কৰ কথা আমি এবাৰ ভাবিব নোৱাৰো নেকি? তেওঁলোকৰ দুখৰ সমভাগী আমিও হ'ব নোৱাৰো কিয়? নিশ্চয় পাৰোঁ। যদি আমি সকলোৱে পূজাৰ আলোক তথা আন আকৰ্ষণীয় মূৰ্তি, ঐতিহাসিক কীতিচিহ্নসমূহ

প্রতীকী বৃপ্ত স্থাপনৰ নামত ব্যয় কৰা লাখ লাখ টকা বাহি কৰি বন্যাক্রান্ত কৃষকক সহায় কৰিবলৈ খৰচ কৰো তেনেহ'লে নিশ্চয় উপকাৰ হ'ব। কোনোৰা নহয় কোনোৰা খেতিৱক উপকৃত হ'ব পাৰিব। কেৱল সেয়াই নহয়, আন দুখীয়া লোককো সহায় কৰিব পাৰো। জাকজমকতাই মানুহক ক্ষণ্টেকীয়া আনন্দহে দিব পাৰে। কিন্তু পূজাৰ উদ্যোগসকলে যদি আৰ্তজনক সহায় কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত প্ৰহণ কৰে তেনেহ'লে সেই কাৰ্যহে হ'ব সকলোৰে বাবে মৎগলজনক। বন্যার্তৰ কথাও আমি নাভাৰো কিয়? যদি হিন্দী চিনেমা জগতৰ মহাতাৰকা আমীৰ খানে অসমৰ বন্যার্তৰ কথা ভাবিব পাৰে তেন্তে অসমৰ বায়ু-পানী সেৱন কৰি আমি তেওঁলোকৰ কথা ভাবিব নোৱাৰো কিয়? আমি পূজাৰ আনন্দ লৈয়ো আৰ্তজনৰ কথা ভাবিব পাৰো। যদি মানৱীয়তা নাথাকে তেনেহ'লে দেৱীৰ সমুখত প্ৰণিপাত কৰিলেই আমাৰ মনোকামনা নিশ্চয় পূৰ্ব নহ'ব। পাটুৱেসকলক শেষত শাৰদীয় সন্তানগ জনালো।

দুর্গা পূজাক লৈ অঘোষিত প্রতিযোগিতা কিয় ?

বিগত পাঁচ বছৰমানৰপৰা সমগ্ৰ অসমতে দুর্গা পূজাক লৈ উদ্যোক্তাসকলৰ
মাজত চলিছে এক অঘোষিত প্রতিযোগিতা। এনেধৰণৰ প্রতিযোগিতাই
ধৰ্মপ্রাণ বাইজৰ মাজত প্রতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি নকৰাকৈ থকা নাই। এই
প্রতিযোগিতাৰ নামত চলা অশুভ শক্তিয়ে মানুহৰ মনত পৱিত্ৰ ভাব সৃষ্টিৰ
পৰিৱৰ্তে বিজতৰীয়া সংস্কৃতিৰহে বীজ ৰোপণ কৰিছে। শাৰদীয় দুর্গোৎসৱৰ
পৰম্পৰাৰ বিপৰীতে গঢ়ি উঠা অপসংস্কৃতিয়ে ধৰ্মীয় অনুভূতিক আঘাত
হানিছে সেই কথা আয়োজকসকলে এবাৰ হ'লেও ভাৰি চাইছেনে? এনেধৰণৰ
প্রতিযোগিতাই কম সময়ৰ ভিতৰতে গা কৰি উঠাৰ মূলতে হ'ল বৈদুতিন
মাধ্যমৰ প্ৰচাৰ। আজিকালি অসমত কে'বাটাও স্থানীয় ঢিভি চেনেল উপলব্ধ।
এই চেনেলসমূহে টি আৰ পি বৃক্ষি কৰিবলৈ গ্ৰহণ কৰে বিভিন্ন ধৰণৰ কৌশল।
যিহেতু দুর্গোৎসৱৰ আনন্দ উপভোগ কৰিবলৈ দুর্গা পূজাৰ দিনকেইটাত পুৰুষ-
মহিলা সকলোৱেই নিজকে সুন্দৰ ৰূপত সজাই ওলাই আহে। চেনেলত

মুখখন এবাব দেখুবাবলৈ এওঁলোকৰ মাজতো চলে প্রতিযোগিতা। যিখন পূজাথলীত আকর্ষণীয় কিবা-কিবি স্থাপন কৰে (অস্থায়ী ৰূপত) তাতেই ভক্তৰো ভিব হয়। টিভি চেনেলসমূহেও ভক্তৰ ভিব হোৱা ঠাইত কেমেৰাৰ লেন্স বহুৱায়।

অতিসম্প্রতি চহৰাঞ্চলৰ কথা বাদেই, আওহতীয়া ঠাইবোৰতো চলিছে এনেধৰণৰ অঘোষিত প্রতিযোগিতা। পূজা পৰিচালনা কমিটীৰ কৰ্মকৰ্ত্তাসকলৰ মনতো প্রতিযোগিতাৰ বীজ অংকুৰিত হৈছে। নিজৰ পূজাস্থলীখন বৃহত্তৰ অঞ্চলৰ বাইজৰ আকৰ্ষণ বা চৰ্চাৰ কেন্দ্ৰবিন্দু কৰিবলৈ বিভিন্ন কৌশল গ্ৰহণ কৰে। এই কৌশলসমূহ বাইজৰ মাজত উপস্থাপন কৰিবলৈ ব্যয় কৰে লাখ লাখ টকা। কিছুমান ঠাইত কে'বালাখ টকা ব্যয় কৰে কেৱল বাহ্যিক ৰূপৰ বাবে। ক'বাবাত যদি ইউৱোপৰ সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ আভাস দাঙি ধৰা হৈছে আন ক'বাবাত আকেৰ বিশ্ব ঐতিহ্যক্ষেত্ৰে লগতে ঐতিহাসিক সম্পদসমূহ প্ৰতীকী ৰূপত দৰ্শনাৰ্থীৰ বাবে উপস্থাপন কৰা হৈছে। কেৱল বাহ্যিক আকৰ্ষণৰ নামতে লাখ লাখ টকা ব্যয় কৰা উদ্যোগাসকলে এইক্ষেত্ৰত সতৰ্কতা অৱলম্বন কৰিলে বহুতো ধন ৰাহি হ'ব। তদুপৰি এই ধনসমূহ দুখীয়া তথা আৰ্জনৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা যাব। তেতিয়া সমাজৰ উন্নতি সম্ভৱ হ'ব বুলি ক'লৈও অত্যুক্তি কৰা নহ'ব।

এইখনিতে প্ৰশ্ন উথাপিত হয়— উদ্যোগাসকলৰ মাজত অঘোষিত প্রতিযোগিতাৰ আয়োজন কীয়? প্ৰভু শ্ৰীৰামচন্দ্ৰই ঘোৰ শক্ৰ বাৱণক পূজাৰী হিচাপে (তেওঁ জ্ঞাত নাছিল) লাভ কৰাৰ পাছতো সাগৰৰ তীৰতে শাৰদীয় দুৰ্গোৎসৱ আয়োজন কৰিছিল। পৰম্পৰাগতভাৱে উদ্যাপন কৰা পূজাৰ আনন্দই সুকীয়া। এতিয়া পোহৰৰ মায়াজালত বন্দী নৰ প্ৰজন্ম। বহুতেই নাজানে দেৱীৰ ঘট পূজাৰ সময়ত সেৱা কৰিব লাগে। দেৱীক সন্তুষ্ট কৰিবলৈ সেৱা কৰাৰ পৰিৱৰ্তে আধুনিক ভংগিমাৰেহে বাইজৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিবলৈ চেষ্টা চলায়। এনে কৰিলে ধৰ্মীয় দৃষ্টিকোণৰপৰা কিবা লাভ হয় বুলি মনে নথৰে। ৰাজহৰা স্থানত এনেদৰে সেৱা কৰা ভক্তৰ সংখ্যাই ধৰ্মীয় অনুভূতিতহে আঘাত হানিছে। ভক্তৰ সংখ্যা নহয়, প্ৰকৃত সেৱকৰহে প্ৰয়োজন।

নৰ প্ৰজন্মক শাৰদীয় দুৰ্গোৎসৱৰ প্ৰতি আকৃষ্ট কৰিবলৈ কেৱল ৰঙীন

মায়াজাল সৃষ্টি করিলেই নহ'ব। তেওঁলোকৰ মনত দেৱী দুর্গাক দুষ্কৃতিৰ
প্রতীক হিচাপে স্থাপন কৰিব লাগিব। সমাজত টিঘিলঘিলাই থকা
দুষ্কৃতিকাৰীসকলক বিনাশ কৰিবলৈ ইয়াৰ বীজ ঘৰৰপৰাই অংকুৰিত হোৱা
উচিত। পিতৃ-মাতৃয়ে শিকাব লাগিব পূজাৰ উদ্দেশ্য কি? শাৰদীয় দুর্গোৎসৱ
মানে কেৱল দামী দামী নতুন কাপোৰ পৰিধান কৰাটোৱে নুসূচায়। তদুপৰি
আয়োজকসকলেও এইক্ষেত্ৰত সতক্তা অৱলম্বন কৰা উচিত।
পৰম্পৰাগতভাৱে পালন কৰি আহা পূজাতো ভক্তিৰ ভিৰ হ'ব। সঙ্গীয়া প্ৰচাৰৰ
নামত অৰ্থ ব্যয় কৰা অথহীন। কাৰণ এনেধৰণৰ প্ৰচাৰ বা চমকে কোনো
এটা শ্ৰেণীৰ মনত আনন্দ সৃষ্টি কৰিলেও পাৰোক্ষভাৱে প্ৰায়ভাগ লোকৰে
ক্ষতি কৰে। এটা শ্ৰেণীয়ে যেতিয়া আনন্দত মতলীয়া হৈ ফুৰে সেই সময়তে
আন একাংশ লোকে মুকলি আকাশৰ তলত থাকিয়েই অন-বন্ধ-বাসস্থানৰ
বাবে হাহাকাৰ কৰিবলগীয়া হয়। সকলোৱে এইসকল লোকৰ কথাও উপলব্ধি
কৰা উচিত। মানুহেই যদি মানুহৰ কথা বুজি নাপাই তেনেহ'লে আনে বুজিব
কেনেকৈ?

পরিত্র হৈ থাকক শিক্ষাগুরু-শিক্ষার্থীৰ সম্বন্ধ

শিক্ষাগুরু আৰু শিষ্যৰ সম্পর্কক পৃথিৰীৰ সবাতোকৈ শ্ৰেষ্ঠ সম্পর্ক বুলি গণ্য কৰা হয়। ইতিহাসৰ পৃষ্ঠা মেলি চালে ইয়াৰ উদাহৰণ পোৱা যায়। একলব্যাহী হাতৰ আঙুলি গুৰুক দক্ষিণা দিয়াৰ উদাহৰণে এই কথাকে প্ৰমাণ কৰে। গুৰু-শিষ্যৰ সম্পর্ক কেৰল আজিকালিৰ বিদ্যালয়ৰ চাৰিবেৰৰ মাজত থকা সম্পৰ্কৰ দৰে সীমাবদ্ধ নহয়। শিক্ষাদান বিদ্যালয়ৰ মজিয়াৰ উপৰি ঢীড়া, সংস্কৃতি, যুদ্ধক্ষেত্ৰ সকলোতে সন্তুৰ। অতীতত গুৰুৰ গৃহত থাকি শিক্ষা প্ৰহণ কৰাৰ উদাহৰণ পোৱা যায়। গুৰুকুলাশ্রমত বজা-মহাৰবজায়ো জ্ঞান আহৰণ কৰিছিল। বাজকুমাৰেও সাধাৰণ প্ৰজাৰ সন্তানৰ দৰেই গুৰগৃহত শিক্ষা লাভ কৰিবলগীয়া হৈছিল। আধুনিক শিক্ষা-ব্যৱহৃত মন্ত্ৰী, বিধায়ক, বিয়য়াৰ ল'ৰা-ছোৱালীক বিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষৰ লগতে শিক্ষক-শিক্ষিয়ত্ৰীয়ে আন শিক্ষার্থীতকৈ অধিক গুৰুত্ব প্ৰদান কৰাৰ ব্যৱস্থা গুৰুকুলাশ্রমত নাছিল। গুৰুৰ বাক্যাহী আছিল সত্য আৰু অস্তিম। কোনো শিক্ষার্থীয়ে গুৰুৰ আদেশ বা বচন পেলাব পৰা নাছিল। গুৰুৰে যি নিৰ্দেশ দিছিল সেয়া শিৰোধাৰ্য কৰি

শিয়ই পালন করিবলৈ চেষ্টাৰ ত্ৰটি কৰা নাছিল। গুৰুৱে মনত বেজাৰ পাৰ পৰা কোনো কামেই শিয়ই কৰিবলৈ আগছী নাছিল। কাৰণ গুৰুৰ অভিশাপৰপৰা আঁতৰি থাকিবলৈ শিয়সকলে প্ৰতি পদে পদে সাৱধান থাকিবলগীয়া হৈছিল। কেনেবাকৈ গুৰু অসন্তুষ্ট হ'লৈ সকলো জ্ঞান বিলোপ হোৱাৰ ভয়তে গুৰুৰ বাক্য আখৰে আখৰে পালন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। গুৰুৰ অভিশাপৰ বাবেই দানবীৰ কণ্ঠি সমৰক্ষেত্ৰ যুদ্ধৰ কৌশল পাহৰি গৈছিল। গুৰুকুলাশ্রমত শিক্ষার্থীসকলৰ প্ৰতিটো কামেই আছিল অগ্ৰিমৰীক্ষা। এই অগ্ৰিমৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱাজনহে পৃথিবীৰ মহান মনীয়ীসকলৰ ভিতৰত এজন হ'ব পাৰিছিল।

সময়ৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে গুৰুকুলাশ্রমৰ পৰিৱৰ্তে আধুনিক বিদ্যালয় গৃহ নিৰ্মাণ হ'ল। পৰ্গ কুটীৰৰ ঠাইত স্থাপন হ'ল অট্টালিকা, পকী গৃহ। নিজ গৃহত থাকিয়েই বিদ্যালয়লৈ আহা-যোৱা কৰিব পৰা হ'ল শিক্ষার্থী। অতীতত কেৱল ল'বাই শিক্ষা প্ৰহণ কৰাৰ ধাৰণাটোৱো সলনি হ'ল। শিক্ষার্থীৰ অগ্ৰিমৰীক্ষাৰ পৰিৱৰ্তে পৰীক্ষাত লাভ কৰা নম্বৰেৰে জ্ঞানৰ মূল্যাংকন কৰা হ'ল। নম্বৰ লাভৰ দৌৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে পুৱাৰেপৰাই দৌৰি থাকিবলগীয়া হোৱাত গুৰুক ভক্তি কৰাতকৈ পৰীক্ষাৰ ওপৰতহে গুৰুত্ব প্ৰদান কৰাৰ মানসিকতাই গঢ় লৈ উঠিবলৈ ধৰিলে। এনে মানসিকতাই হ'ল গুৰু-শিয়ৰ মাজত থকা মধুৰ সম্পর্কটোৱ ব্যৱধান বৃদ্ধি কৰাৰ মূল কাৰণ। তদুপৰি শিক্ষার্থীৰ পিতৃ-মাতৃয়োও সন্তানক শিক্ষাগুৰুক সন্মান জনাবলৈ শিক্ষা দিয়াৰ পৰিৱৰ্তে প্ৰতিযোগিতাত আগস্থান লাভ কৰিবলৈ উৎসাহ যোগোৱাৰ মানসিকতাও গঢ় লৈ উঠিল। সমান্তৰালভাৱে আৰম্ভ হ'বলৈ ধৰিলে গুৰু-শিয়ৰ সংঘাত।

অতিসম্প্রতি গুৰু-শিয়ৰ সংঘাত তেনেই সাধাৰণ বিষয় হৈ পৰিছে। এই সংঘাত কেৱল বিদ্যালয় চৌহদতে সীমাবদ্ধ থকা নাই। কেতিয়াবা যদি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ৰাজপথত শিক্ষকৰ বিৰুদ্ধে শঁ'গান দিছে, আন কেতিয়াবা শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পণ্ডিতী কৰি চৰকাৰৰ বিৰুদ্ধে ক্ষোভ প্ৰকাশ কৰিছে। শিক্ষকৰ প্ৰাপ্যৰ বাবে চৰকাৰৰ বিৰুদ্ধে আৰম্ভ কৰা যুঁজখনত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক ঢাল হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা কাৰ্য কিমান যুক্তিসংগত সেয়া সময়েহে উত্তৰ দিব। শ্ৰেণী বৰ্জন, ক'লা বেজ পৰিধান কৰি ধৰ্মঘট, আমৰণ তানশন, প্ৰতিবাদী সমদল,

মন্ত্রীর বাসগৃহ ঘেৰাও, কৰ্ম-বিবতি আদি কাৰ্যসূচী ৰূপায়ণ কৰাৰ ফলত প্ৰত্যক্ষ-পৰোক্ষভাৱে ক্ষতিগ্রস্ত হৈছে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী। দেশৰ ভৱিষ্যৎ স্বৰূপ এই মানৱ সম্পদ গঢ়াৰ দায়িত্বত ন্যস্ত শিক্ষাগুৰুৰে পাঠদান নকৰাৰ ফলত প্ৰকৃত জ্ঞান লাভৰপৰা বঢ়িত হৈছে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল। পৰীক্ষা শেষ হ'লেও নিৰ্দিষ্ট পাঠ্যক্ৰম সমাপ্ত নহয়। প্ৰতিটো শ্ৰেণীৰ বাবে বছৰটোৰ ভিতৰত সমাপ্ত কৰিবলৈ কিছুমান পাঠ্যক্ৰম নিৰ্দিষ্ট কৰি দিয়া হয়। যেতিয়া শিক্ষকসকলেই পাঠদান নকৰে তেতিয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পাঠ্যক্ৰম সমাপ্ত কৰিব কেনেকৈ? সেইবাবে বৃদ্ধি পাইছে শিক্ষাগুৰু-শিক্ষার্থীৰ মাজত ব্যৱধান।

শিক্ষাগুৰু-শিক্ষার্থীৰ মাজত থকা পৰিত্ব সম্পৰ্কত আজি ঘুণে ধৰিছে। সময়ে সময়ে শিক্ষাগুৰুৰে ছাত্ৰীৰ ওপৰত যৌন আতিশ্য চলোৱাৰ অভিযোগ উঠিছ আহিছে। ইয়াকে লৈ বিদ্যালয় চৌহদ, থানা ঘেৰাও কৰি উন্নপু পৰিস্থিতি সৃষ্টি হোৱাৰ বিষয়ে প্রায়ে সংবাদ মাধ্যমত বাতৰি পৰিৱেশন হৈ থাকে। এনেধৰণৰ বাতৰিয়ে সকলোৱে মনত বিৰুপ প্ৰভাৱ পেলাইছে। সেইবাবে কিছুমান ঠাইত এনেধৰণৰ শিক্ষকক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শিক্ষাগুৰু বুলি প্ৰহণ কৰাৰ পৰিৱৰ্তে বিৰুপ মন্তব্যহৈ কৰে। এনেবোৰ দিশত সকলোৱে গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা উচিত।

শিক্ষাগুৰু আৰু শিক্ষার্থীৰ মাজত থকা সম্পৰ্ক উন্নত কৰিব লাগিব। এই সম্পৰ্ক সদায় পৰিত্ব হৈ থাকক। কেৱল শিক্ষক দিৱসৰ দিনাই শিক্ষাগুৰুক সন্মান প্ৰদৰ্শন কৰাৰ মানসিকতা সলনি কৰিব লাগিব। শিক্ষক-শিক্ষয়িতীক শিক্ষার্থীয়ে শিক্ষক দিৱসৰ দিনা কৰা সন্মানৰ দৰে সদায় সন্মান প্ৰদৰ্শন কৰক। শিক্ষাগুৰুসকলেও তেওঁলোকৰ কৰ্তব্য আৰু দায়িত্বৰোধ সম্পৰ্কে সতৰ্ক থকা উচিত। তেওঁলোকৰ কাৰ্য আৰু আদৰ্শৰূপৰাৰা সদায় শ্ৰদ্ধাভাজন হৈ থাকক। মনত ৰখা উচিত যে কৃতী শিক্ষকৰ বাঁটা লাভ কৰিলেই তেওঁ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আদৰ্শ ব্যক্তি নহ'বও পাৰে। বাঁটা-সন্মানেই শিক্ষকক মহান নকৰে, কৰে তেওঁলোকৰ আদৰ্শটি। ইয়াৰ জুলন্ত উদাহৰণ সৰ্বপঞ্জী বাধাকৃষ্ণন। প্ৰাক্তন বাস্তুপতি হিচাপেই নহয়, এগৰাকী আদৰ্শ শিক্ষক হিচাপেও তেওঁ চিৰস্মৰণীয় হৈ আছে।

গচ্ছ-গচ্ছনিত বেনাৰ-ছাইনব'ড় আঁৰোতাক শাস্তি দিয়ক

সমগ্ৰ বিশ্বতে গচ্ছপুলি ৰোপণৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছে। প্ৰাকৃতিক ভাৰসাম্য ৰক্ষাৰ লগতে প্ৰদূষণমুক্ত পৃথিবীৰ বাবে সকলো দেশতে গচ্ছপুলি ৰোপণ কাৰ্যসূচী ৰূপায়ণ কৰা হৈছে। ব্যতিক্ৰম নহয় অসম। এসময়ত অসমখন গচ্ছ-গচ্ছনিৰে ভৰপূৰ আছিল। বনাঞ্চলসমূহে আগুৰি আছিল একো একোটা বৃহৎ অঞ্চল। এতিয়া এই অৱণ্যসমূহ গুচি জনাঞ্চল হৈ পৰিল। সেইবাবে বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিছে বনৰীয়া জীৱ-জন্ম আৰু মানুহৰ সংঘাত। অৱশ্যে অসমত গচ্ছ-গচ্ছনিৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি কৰিবলৈ ৰূপায়ণ কৰি থকা হৈছে গচ্ছপুলি ৰোপণ আঁচনি। যোৱা পাঁচ জুনত মুখ্যমন্ত্ৰী সৰ্বানন্দ সোণোৱালে বিশ্ব পৰিৱেশ দিৱসৰ কাৰ্যসূচীত অংশগ্রহণ কৰি সন্তানৰ জন্মদিনত অভিভাৱকক গচ্ছপুলি উপহাৰ দিবলৈ আহ্বান জনাইছিল। ২০১৬-১৭ বৰ্ষত ৰাজ্য চৰকাৰে ১ কোটি ৪২ লাখ গচ্ছপুলি ৰোপণ কৰা বুলি উল্লেখ কৰিছিল। নিঃসন্দেহে এয়া এক আদৰণীয় পদক্ষেপ। এবছৰত ইমানসংখ্যক গচ্ছপুলি ৰোপণৰদ্বাৰা অসমৰ প্ৰাকৃতিক ভাৰসাম্য ৰক্ষাত অলপ হ'লেও সহায় কৰিছে। তদুপৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত গচ্ছপুলি ৰোপণৰ বাবে পৰিৱেশ গঢ়ি তুলিবলৈ চেষ্টাৰ ক্ৰটি কৰা নাই। বিনামূলীয়া নামভৰ্তিৰ সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে গচ্ছপুলি ৰোপণ কৰি সেয়া ফটো তোলাৰ নিয়ম চৰকাৰে কৰাত সকলোৱে আদৰণি জনাইছে। কেৱল সেয়াই নহয়, এই গচ্ছপুলিটোৰ যতন ল'বলৈও চৰকাৰে বাধ্য কৰাইছে।

মুখ্যমন্ত্রীর তৎপৰতাত এনে পদক্ষেপ চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰাটোৱে বনানীকৰণৰ
ক্ষেত্ৰত থকা চৰকাৰৰ সদিচ্ছাৰ কথাকে প্ৰমাণ কৰিছে।

আমি সকলোৱে গচ্ছপুলি ৰোগণ কৰো। কিন্তু এই গচ্ছপুলিটোৱে কিমান
যতন লৈছো? নিশ্চয় এয়া এক চিন্তনীয় বিষয়। আমাৰ চাৰিওফালে থকা
গচ-গচনিৰো যে আঘাত হ'ব পাৰে সেই বিষয়ে কেতিয়াৰা ভাবিছো জানো?
এই প্ৰসংগত উল্লেখ কৰিব পাৰি যে বাস্তৱৰ দাঁতিত থকা গচ-গচনিত বহুতেই
বিজ্ঞাপনৰ বেনাৰ, হ'ড়িং আদি আঁৰি দিয়ে। ডাল-পাত ভাঙ্গি-মোহাৰি পেলায়।
আনকি গচডালৰ কিছু অংশ কটাৰ লগতে বাকলি আদিও একৱাই দিয়ে।
গচৰ ডাল আদিত গজাল মাৰে, বিন্দা কৰে। বেনাৰ, পোষ্টাৰ, হ'ড়িং আদি
আঁৰি দিওতে কেতিয়াৰা কোনোবাই ভাৰেনে যে এনে কৰিলে গচডালৰ
বৃদ্ধিত ব্যাঘাত জন্মিব। গচডাল সোনকালে মৰিবলৈ ধৰিব। পাত, ফুল, ফল
আদি নোহোৱা হ'ব বুলি ভবা লোকৰ অভাৱ। এতিয়া কথা হ'ল— এনেবোৰ
কাৰ্য আমি প্ৰতিৰোধ কৰিব নোৱাৰোনে? আমি সদায় গচ্ছপুলি ৰোগণৰ
ওপৰতহে গুৰুত্ব আৰোপ কৰি আহিছো। এনে কাৰ্য প্ৰতিৰোধ কৰিবলৈ
চৰকাৰে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা উচিত। যি অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান অথবা কোম্পানী-
সংস্থাই গচডালক আঘাত কৰি বেনাৰ, পোষ্টাৰ, হ'ড়িং আদি আঁৰি দিয়ে
সেইবোৰ বিৰুদ্ধে শাস্তিমূলক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ নিয়ম বান্ধি দিব লাগে।
শাস্তিৰ লগতে জৰিমনা বিহাৰ ব্যৱস্থা থাকিলে নিশ্চয় এনেবোৰ কাৰ্য
প্ৰতিৰোধ কৰিবলৈ সন্তুষ্ট হ'ব।

চৰকাৰে এইক্ষেত্ৰত কিছুমান পদক্ষেপ গ্ৰহণৰ বাবে জিলা উপায়ুক্তসকলক
ক্ষমতা আৰু দায়িত্ব অৰ্পণ কৰিব লাগে। সমান্তৰালভাৱে পুৰস্কাৰ আদিও
যোৗণা কৰিলে নিশ্চয় এনে কাৰ্য প্ৰতিৰোধ কৰিব পৰা যাব। চৰকাৰে
একেটা নিৰ্দিষ্ট অঞ্চল থিৰাং কৰি উপায়ুক্তসকলক সংশ্লিষ্ট অঞ্চলৰ বনাঞ্চল
বা গচ-গচনি নিৰ্বীক্ষণৰ দায়িত্ব অৰ্পণ কৰি এইক্ষেত্ৰত যিটো অঞ্চল শ্ৰেষ্ঠ
হ'ব তাৰ দায়িত্বত থকা জিলা উপায়ুক্তক পুৰস্কৃত কৰিব লাগে। তদুপৰি
চৰকাৰে জিলা হিচাপে ‘শ্ৰেষ্ঠ জিলা’ যোৗণা কৰিলেও নিশ্চয় জিলাসমূহৰ
মাজত প্ৰতিযোগিতা হ'ব। এই প্ৰতিযোগিতাৰ ফলত সুৰক্ষিত হ'ব গচ-গচনি।
আনহাতে, কিছুমান স্বেচ্ছাসেৱী সংগঠনকো চৰকাৰে দায়িত্ব অৰ্পণ কৰিব পাৰে।
এনে সংগঠনকো পুৰস্কৃত কৰাৰ কথা যোৗণা কৰিলে নিশ্চয় সকলোৱে উঠি-
পৰি লাগিব। কাৰণ সকলোৱে কৰ্মৰূপাৰা পুৰস্কৃত হোৱাতো বিচাৰে।

ରୁ ହୋରେଲ ଆତଂକ : ଅଭିଭାରକ ଦାୟିତ୍ବ

সମଗ୍ର ବିଶ୍ଵତେ ଏତିଆ ‘ରୁ ହୋରେଲ’ ବା ‘ନୀଲା ତିମି’ର ଆତଂକ । ସାଗରର ବୁକୁତ ନାରୀଯା ବା ଜାହାଜର ନାରିକମଳର ବାବେ ନୀଲା ତିମି ସଦାୟ ଆତଂକର କାରଣ । କିମ୍ବା ଯିକୋନୋ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଏଥିନ ଜାହାଜ ଡୁବାଇ ଦିବ ପରା ଶକ୍ତି ଆଛେ ଏହିବିଧ ପ୍ରାଣୀର । ପିଛେ ଏତିଆ ଏହିବିଧ ପ୍ରାଣୀର ଆତଂକର ବିଶ୍ଵବାସୀକ ଖେଦି ଫୁରିଛେ । ମାନରୟୁଷ୍ଟ ଏହି ଆତଂକର ସମଗ୍ର ବିଶ୍ଵତେ ଭୟାବହ କୃପ ଧାରଣ କରାତ ବିଯଯଟୋ ଚର୍ଚାର ମାଜଲେ ଆହିଛେ । ଭିଡ଼ିତା’ ଗେମବିଧିର କରଲତ ପରି ଇତିମଧ୍ୟେ କେବାଗରାକୀ କିଶୋର-କିଶୋରୀଯେ ଆତ୍ମହତ୍ୟାର ପଥ ବାଢ଼ି ଲୈଛେ । ଗେମବିଧି ୫୦ ଦିନର ବାବେ ଖେଳିବଲେ ସୁଯୋଗ ଦିଯା ହୟ । ଏଟାର ପାଛତ ଆନ ଏଟା ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅତିକ୍ରମର ପାଛତ ଖେଳତ ନିମଜ୍ଜିତ କିଶୋର-କିଶୋରୀଯେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବଲେ ବାଧ୍ୟ ହୟ । ଏତିଆ ପ୍ରକଳ୍ପ ହଙ୍ଗ— ଏହିବିଧ ଖେଳର ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ ହେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବଲେ ବାଧ୍ୟ ହୋରାର ଅନ୍ତରତ ଏଡମିନ ବୁଲି ଦାରୀ କରିଲେଓ ପ୍ରକୃତତେ କୋନ ଜଗରୀୟା ଆମି ଏବାର ଭାବି ଚାଇଛୋନେ ?

ଆଜିକାଲି ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ହାତେ ହାତେ ମବାଇଲ ଫୋନ । ମବାଇଲ ହାତତ ନଥକା ମାନେ ସେଇଜନ ଲୋକକ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରହର ପ୍ରାଣୀ ବୁଲିହେ ଗଣ୍ୟ କରେ । ଆଧୁନିକ ପ୍ରୟୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାର ଲଗେ ଲଗେ ଏନେଥରଣର ଯନ୍ତ୍ର ତେନେଇ ସହଜଲଭ୍ୟ ହେ ପରିଛେ ।

ଆନହେ ନାଲାଗେ କଣ କଣ ଶିଶୁର ଲଗତେ କିଶୋର-କିଶୋରୀ, ଯୁବକ-ଯୁବତୀସକଳର ହାତେ ହାତେଓ ଏତିଯା ମ'ବାଇଲ ଫୋନ ଉପଲଙ୍କ ହୋରାତୋ ତେନେଇ ସାଧାରଣ ସଟନା ହୈ ପରିଛେ। ଅଭିଭାବକ-ଅଭିଭାବିକାର ମନତ ଏନେ ଧାରଣା ହୈଛେ ଯେ ଲ'ବା-ଛୋରାଲୀକ ଦାମୀ ଦାମୀ ମ'ବାଇଲ କିନି ନିଦିଲେ ସମାଜତ ତେଓଳୋକର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଲାଘର ହ'ବ। ଯିମକଲେ ଇହାକ ‘ଷ୍ଟେଟାଚ୍ ଚିମ୍ବଲ’ ହିଚାପେ ଗଣ୍ୟ କରିଛେ ତେଓଳୋକର ସନ୍ତାନକ ବୃହତ୍ ଆକାରର ମ'ବାଇଲ କିନି ଦି ନିଜକେ ଆଧୁନିକ ପିତ୍ତ-ମାତୃ ହିଚାପେ ପରିଚୟ ଦି ଆଉତୁଷ୍ଟି ଲାଭ କରେ। ଏହି ମ'ବାଇଲସମୁହତ ଇଣ୍ଟାରନେଟର ସଂଯୋଗ କରାବ ସୁବିଧା ଉପଲଙ୍କ ହୋରାତ ପୃଥିରୀର ସକଳୋ ଖବର ଲାଭ କରିବ ପରା ହଲ। ମ'ବାଇଲର ବ୍ୟରହାର ଆମି ବେଯା ବୁଲି କ'ବ ନୋରାରୋଁ। ବିଶ୍ୱାସନର ଯୁଗତ ଏହିବୋବର ଗୁରୁତ୍ୱ ଅପରିସୀମ। କିନ୍ତୁ ତୃତୀୟ-ଚତୁର୍ଥ, ସମ୍ପ୍ରମ-ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀତ ପଡ଼ା ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀର ବାବେ ଇଣ୍ଟାରନେଟ ସେରା ଉପଲଙ୍କ ମ'ବାଇଲ କିମାନ ପ୍ରୟୋଜନ? ମ'ବାଇଲ ନହିଁଲେ କଣ କଣ ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀର ଅଧ୍ୟୟନତ ବ୍ୟାପାତ ଜନ୍ମେ ଜାନୋ? ସନ୍ତାନକ ଏନେବୋବ ସୁବିଧା କରି ଦି କେତିଆବା ସନ୍ତାନେ ତାର ବ୍ୟରହାର ଉପ୍ୟୁକ୍ତଭାବେ କରିଛେ ନେ ନାହିଁ ତାର ହିଚାପ ରାଖେ ଜାନୋ? ଆଧୁନିକତାକ ଦୋହାଇ ଦି ପିତ୍ତ-ମାତୃଯେ ସନ୍ତାନକ ‘ସ୍ମାର୍ଟ’ ହ'ବିଲେ ଏବି ଦି ପରୋକ୍ଷଭାବେ ଏଥିନ ଅପରାଧର ଜଗତଲେ ଠେଲି ଦିଯେ। ପ୍ରଥମତେ ଯଦିଓ କୋନୋ ପିତ୍ତ-ମାତୃଯେ ବିଯଯଟୋତ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ ନକରେ ତଥାପି ଯେତିଯା ଇ ଜଟିଲ ରୂପ ଲୟ ତେତିଯା ସକଳୋରେ ଚକୁ କପାଲତ ଉଠେ। ସନ୍ତାନକ ନିୟମନ କରାଟେ ବହୁତୋ ପିତ୍ତ-ମାତୃର ବାବେ ଏକପ୍ରକାର ପ୍ରତ୍ୟାହାନ ହୈ ପରେ। କିବା ଉପଦେଶ ଦିଲେଓ ସେହିବୋବଲେ କର୍ଣ୍ପାତ ନକରି କେରଳ ନିଜକ ଲୈଯେଇ ବ୍ୟକ୍ତ ହୈ ପରେ। ମନ ଗାଲେ ଖାବ, ପଢ଼ିବ, ଫୁରିବ, କଥୋପକଥନ କରିବ। ଲାହେ ଲାହେ ଆଉକେନ୍ଦ୍ରିକ ପ୍ରବନ୍ଧତାଯୋ ଗା କରି ଡାଟିବିଲେ ଧରେ। ସର୍ ସର୍ କଥାତେ ଖାଏ ଉଠେ। ପିତ୍ତ-ମାତୃକ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ନିଦିଯାକେ ଏଇସକଳ ଲ'ବା-ଛୋରାଲୀଯେ ନିଜ ଇଚ୍ଛାତେ ସକଳୋ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବ। ଯେତିଯା ଅଧିକ ଆଉକେନ୍ଦ୍ରିକ ହୈ ପରେ ତେତିଯାଇ ନିଜ ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ ନହିଁଲେ ବା ବ୍ୟର୍ଥ ହଲେଇ ଆଉହନନର ପଥ ବାହି ଲୟ। ଝୁଲୁ ହୋରେଲ'ର କ୍ଷେତ୍ରତୋ ଏକେଇ ଛବି ଫୁଟି ଉଠେ। ୫୦ ଦିନର ଖେଳ ଖେଳାବ ପୂରେଇ କିଶୋର-କିଶୋରୀ ଏଟି ଦୁଷ୍ଟ ଚକ୍ରର ମାଜତ ସୋମାଇ ଏନେ ଏଟି ପରିସ୍ଥିତିର ସୃଷ୍ଟି ହୟ —ସ'ତ ଆତ୍ମହତ୍ୟାର ବାହିରେ ଆନ କୋନୋ ପଥ ବିଚାରି ନାପାଯ।

ବିଲ ଗେଟ୍ଚେ କନ୍ୟାକ ନରମ ଶ୍ରେଣୀତ ପଡ଼ାର ଆଗଲେକେ ମ'ବାଇଲ ସ୍ପର୍ଶ

করিবলৈ দিয়া নাছিল। কাৰণ গেটছে জানে এইবিধি যন্ত্ৰৰ ব্যৱহাৰে উপযুক্ত বিকাশত ব্যাঘাত জমাব পাৰে। অথচ আমাৰ দেশত চহৰাথওলৰ কথাতো বাদেই, গ্রামাথওলৰ ভিতৰতো একেই ছবি ফুটি উঠিবলৈ ধৰিছে। ইয়াৰ বাবে কিন্তু সমাজ-ব্যৱস্থা নহয়, পিতৃ-মাতৃ অথবা পৰিয়ালৰ আন সদস্যসকলো সমানেই দায়ী। আধুনিকতাৰ ভেমত এতিয়া পিতৃ-মাতৃ অথবা অভিভাৱকে ম'বাইল, ইণ্টাৰনেট, লেপটপ আদিৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়াটোও সমানেই জগৰীয়া। আনৰ স'তে ফেৰ মাৰিবলৈ গৈ আপোনঘাতী সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ ফলতেই আজি বিশ্বৰ বিভিন্ন প্রান্তৰ লগতে অসমতো আজি 'ঞ্চ হোৱেল' আতংকই ছানি ধৰিছে। ইতিমধ্যে কেবাখনো জিলাত এনেদৰে গেম খেলাৰ ফলত কিশোৰ আক্ৰান্ত হোৱাৰ বাতৰি প্ৰকাশ পাইছে। এয়া পিছে নৱ প্ৰজন্মৰ বাবে অশনি সংকেত। এনে সংকেতে ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্মক ক'ৰ পৰা ক'লৈ লৈ যায় সেয়া কোনোৱে পূৰ্বানুমান কৰিব নোৱাৰে। সেইবাবে আমি সকলোৱে কেইটিমান বিষয়ত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা উচিত—

- * কম বয়সতে ম'বাইল ফোন সন্তানৰ হাতত তুলি নিদিব।
- * আনৰ আগত আপোনাৰ সন্তানক তথাকথিত 'স্মাৰ্ট' দেখুৱাবলৈ অযথা প্ৰতিযোগিতাত নামি নপৰিব।
- * যদিহে কোনো বিশেষ কামত ম'বাইল ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ দিয়েও, তেনেহ'লে ইণ্টাৰনেটৰ সুবিধা নাৰাখিব।
- * লেপটপ আদিত ইণ্টাৰনেট ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ দিলেও (কোনো বিশেষ কামৰ বাবে) পৰোক্ষভাৱে নিৰীক্ষণত বাখিব। পঢ়াৰ আলম লৈ যাতে অপৰাধজনিত কাৰ্যৰ কোনো উৎসত ভৰি দিব নোৱাৰে।
- * সন্তানক মৰমেৰে সকলো কথা শিকাওক। যিকোনো বিষয়ৰ ইতিবাচক দিশ সন্তানৰ আগত উপস্থাপন কৰক।
- * মুকলিভাৱে কাম কৰিবলৈ দিলেও নিৰীক্ষণত বাখক।

স্বাভিমান বক্ষাৰ নামত কিমান দিনলৈ চলিব আন্দোলন

স্বাভিমান অবিহনে কোনো এটা জাতি বীৰদর্পে জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। স্বাভিমানত আঘাত হনা বাবেই এডল্ফ হিটলাৰে এসময়ত সমগ্ৰ বিশ্বতে আধিপত্য বিস্তাৰ কৰিবলৈ অহৰ্নিশে উঠিপৰি লাগিছিল। এসময়ত জার্মান জাতিটোক কোনোৱে পৰাস্ত কৰিব পৰা নাছিল। ইংৰাজসকলে স্বাভিমানৰ বাবে এসময়ত পৃথিবীৰ সকলো ঠাইতে মূৰ দাঙি থিয় দিব পাৰিছিল। ‘ব্ৰিটিছৰ বৰি কেতিয়াও মাৰ নাযায়’ বুলি সকলোৱে লিখিবলৈ বাধ্য হৈছিল। নেপোলিয়ন বোনাপার্টে মৃত্যুৰ আগমুহূৰ্তলৈ যুঁজ দিছিল। কাৰণ তেওঁ ভালদৰে উপলক্ষি কৰিব পাৰিছিল যে তেওঁৰ নামটোৱ স'তে জড়িত আছিল স্বাভিমান।

অসমীয়াসকলেও জীয়াই থাকিবলৈ হ'লৈ স্বাভিমানক গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিবই লাগিব। অতীতৰ সুবাসক সম্বল হিচাপে লৈ আগবাঢ়ি যাব লাগিব। স্বাভিমানৰ মাজেৰে আগুৱাই গ'লেহে বিশ্বদৰবাৰত প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব। অৱশ্যে এতিয়া স্বাভিমানৰ নামত বহুতো দল-সংগঠনে আৰস্ত কৰিছে আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচী। আন্দোলন কৰি এটা জাতিৰ স্বাভিমান বক্ষা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা দল-সংগঠনে এবাৰো ভাবি চোৱা নাই যে এনেধৰণৰ আন্দোলনে জাতিটোক বহুখনি পিছুৱাইহে নিছে।

আন্দোলনৰ নামত অসমত বহুত ধুমুহা পাৰ হৈ গ'ল। বহুতৰ প্ৰাণ গ'ল। যিবোৰ জুলন্ত সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ আন্দোলন কৰা হৈছিল সেইবোৰ অৰ্দেকো আজিলৈকে সমাধান নহ'ল। বৰং বহুতো সমস্যাই জটিল ৰূপ ধাৰণ কৰিলে। সেইবাবে আমি আৰু আন্দোলন নিবিচাৰোঁ। প্ৰতিগৰাকী

ব্যক্তিয়ে বিচারে সমস্যার সমাধান হওক; কিন্তু কিছুমান সংগঠনে সমস্যা জীয়াই থকাটোহে বিচারে। কাবণ সমস্যা জীয়াই থাকিলে আন্দোলন করাৰ পথ প্ৰশংস্ত হৈ থাকিব। আন্দোলন কৰিলেহে বছতো দল-সংগঠনৰ অস্তিত্ব বজাই থাকিব। নহ'লে বছতো দল-সংগঠনৰ অস্তিত্বৰ বাবে সমস্যা জীয়াই থকাটো গুৱত্বপূৰ্ণ বিষয় হৈ পৰিছে। অসমত এতিয়া নিতো কিবা নহয় কিবা প্ৰতিবাদ, আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচী ৰূপায়িত হ'বই। সদায় যদি কোনোৰা নহয় কোনোৰা এৰ্ঠাইত আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচী ৰূপায়িত হৈয়েই থাকে তেতিয়াহ'লে দেশ বা ৰাজ্যৰ সামগ্ৰিক উন্নয়ন আশাপূৰ্ব হ'ব জানো? এদিন অসম বন্ধ বা কোনো এটা অঞ্চল বন্ধ হ'লে সিদিনা ৰাজ্যখনৰ আৰ্থ-সামাজিক ক্ষেত্ৰখনৰ কিমান ক্ষতি হয় সেয়া কোনোবাই এবাৰ ভাৰি চাইছেনে? যদি অসমত নিতো ১০০ কোটি টকাকৈ অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰত লোকচান হয় মাহেকত ৩০০০ কোটি টকা লোকচান নহ'বনে? প্ৰতিমাহে তিনি হেজাৰ কোটি ৰাজ্য এখনে লোকচানৰ সন্মুখীন হ'লে বছৰি কিমান কোটি লোকচানৰ সন্মুখীন হ'ব সেয়া সহজেই অনুমেয়। গতিকে সকলোৱে এই বিষয়সমূহ ভালদৰে উপলব্ধি কৰা উচিত। দেশ এখন অথবা ৰাজ্য এখন অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰত আন দেশ বা ৰাজ্যৰ তুলনাত যদি সকলো ক্ষেত্ৰতে পিছপৰি থাকে তেতিয়াহ'লে সেই দেশ বা ৰাজ্যখনৰ নাগৰিকৰ স্বাভিমানৰ কিবা মূল্য থাকিব জানো? স্বাভিমান ৰক্ষাৰ নামত কোনোৱে যেন অপসংক্ষিতিৰ আশ্রয় নলয় সেই ক্ষেত্ৰত সকলোৱে সতৰ্কতা অবলম্বন কৰি উচিত।

আন্দোলনে অসমখনক আন ৰাজ্যৰ তুলনাত বহু পিছ পেলাই দিচে। অসমত কি নাই? অসম সম্পদেৰে ভৰপূৰ এখন ৰাজ্য। এই ৰাজ্যখনত অপৰ্যাপ্ত খনিজ সম্পদ আছে। ইয়াৰে কিছু পৰিমাণে উদ্ধাৰ কৰা হৈছে যদিও এতিয়াও বছতো অনুসন্ধান কৰিবলৈ বাকী আছে। বনজ সম্পদ আদিতো পিছপৰা নহয়। অথচ এই সম্পদৰাজিৰ আজিলৈকে সম্পূৰ্ণৰূপে সম্বৰহাৰ হোৱা নাই। গতিকে এইবোৰৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে এখন উপযুক্ত ক্ষেত্ৰ প্ৰয়োজন। এই ক্ষেত্ৰখন কোনোৱে অকলে গঢ়ি তুলিব নোৱাৰে। চৰকাৰে ৰাইজৰ সহযোগিতাতহে গঢ়ি তুলিবলৈ সক্ষম হ'ব। সেইবাবে ৰাইজে নিজৰ অধিকাৰ লাভ কৰিবলৈ কেৱল আন্দোলনত নামিলৈই নহ'ব, সমান্তৰালভাৱে উপযুক্ত ক্ষেত্ৰৰ বাবে এটি সৃষ্টি পৰিৱেশো সৃষ্টি কৰিব লাগিব। যেতিয়া উপযুক্ত পৰিৱেশ সৃষ্টি হ'ব তেতিয়া চৰকাৰে সকলো কাম কৰিবলৈ বাধ্য হ'ব। তেতিয়াহে স্বাভিমানেৰে আমি সকলোৰে জীয়াই থাকিব পাৰিম।

মাতৃভাষা অবিহনে জাতির উন্নতি অসম্ভৱ

মাতৃভাষার প্রভূত উন্নতি অবিহনে কোনো এটা জাতি জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। ইতিমধ্যে মাতৃভাষার বিকাশ নোহোৱা বাবে পৃথিবীৰ বুকুৰপৰা হৈৰাই গৈছে সহজাধিক ভাষা। অস্তিত্বৰ সংকটত পৰিছে বহতো জাতি। আনকি বিশ্বৰ শক্তিশালী জাতিৰো একেই ছবি ফুটি উঠিছে। এসময়ত জার্মানীসকলে বিশ্ববাসীৰ ওপৰত আধিপত্য বিস্তাৰ কৰিব পাৰিছিল। স্বেচ্ছাচাৰী শাসক হিটলাৰ বাবে বিশ্ববাসী এসময়ত ব্ৰহ্মান হ'লোও জার্মান জাতিটোৰ উখানৰ মূলতে পিছে আছিল সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ পুনৰুৎসাহ। গুটেনবার্গে ছপাশাল আৰিঙ্কাৰ কৰাৰ লগে লগে জার্মানীৰ শিক্ষা-সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰত নৱজাগৰণৰ সূত্ৰপাত হৈছিল। জার্মানীসকলে শ শ বছৰ পূৰ্বেই এই কথা উপলব্ধি কৰিছিল বাবে আজিও জাতিটোৱে শক্তিশালী বৰ্ণত থিয় দি থাকিব পাৰিছে। ইংৰাজ জাতিটোৰ উখানৰ মূলতে আছিল ভাষাৰ বিকাশ। ভাষাৰ বিকাশ হ'লেহে ইয়াৰ মাধ্যমেদি সকলোৱে আগবঢ়ি যাব পাৰে। ইংৰাজী ভাষাটোক বিশ্ববাসীয়ে আজি ‘উমৈহতীয়া সংযোগী ভাষা’ কপে কিয় প্ৰহণ কৰিছে সেয়া সহজেই অনুমোয়। যি জাতিয়ে মাতৃভাষাৰ উন্নতি আৰু প্ৰসাৰত অধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে সেই জাতিয়ে প্রভূত বিস্তাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱাৰ উদাহৰণ হ'ল ইংৰাজ জাতি।

মাতৃভাষাৰ বিকাশ অবিহনে এটা জাতি জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। সাহিত্য, সংস্কৃতি আৰু শিক্ষাবো উন্নয়ন অসম্ভৱ। সেইবাবে উপ-ৰাষ্ট্ৰপতি ভেংকেয়া নাইডুৱেও মাতৃভাষাৰ বিকাশৰ ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিবলৈ গুৰুত্ব আৰোপ

কৰিছে। শেহতীয়াভাৱে অসম ভ্রমণলৈ আহোতে উপ-ৰাষ্ট্ৰপতি নাইডুৱে সকলোকে মাতৃভাষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিবলৈ আহ্বান জনাইছে। দেশৰ সংবিধানৰ মূৰৰুী হৈয়ো উপ-ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে সকলোকে মাতৃভাষাৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিবলৈ আহ্বান জনোৱা কথাৰপৰাই অনুমান কৰিব পাৰি দৰাচলতে মাতৃভাষাই এটা জাতিক ক'ৰ পৰা কি স্থানত উপনীত কৰায়। দেশৰ সামগ্ৰিক উন্নয়নৰ বাবে প্ৰথমতে সকলোৱে মাতৃভাষাৰ যোগেদিয়ে শিক্ষা থহণ কৰিব লাগিব। দেশত যিমানেই শিক্ষিত লোকৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাৰি সিমানেই চৌদিশে উন্নয়নো হ'ব। দেশ এখনৰ সকলো সম্পদৰ ভিতৰত সবাতোকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ হ'ল মানৰ সম্পদ। যিথন দেশত মানৰ সম্পদৰ উপযুক্ত ব্যৱহাৰ কৰা নহয় তাত শিক্ষা-সাহিত্য-সংস্কৃতিৱো বিকাশ হৈ পৰে মন্তব। মাতৃভাষাৰ যোগেদিয়ে সকলোকে সহজে শিক্ষা দান কৰিব পাৰি। সেই কথা উপলব্ধি কৰিয়েই দেশৰ উপ-ৰাষ্ট্ৰপতিগৰাকীয়ে মাতৃভাষাত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিবলৈ সকলোকে আহ্বান জনাইছে।

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ শেহতীয়া প্ৰতিবেদনত বিশ্ব কে'বাটাও জাতিৰ অস্তিত্ব, ভাষাৰ বিকাশ নোহোৱা অথবা ভাষাটোৰ বিলোপ হোৱা বাবে জাতিটোও নিঃশেষ হ'বলৈ ধৰা বুলি উল্লেখ কৰা হৈছে। উন্নৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ কে'বাখনো বাজ্যৰ বহুতো ভাষালৈ সংকট আহি পৰিষে। অসমীয়া ভাষাৰ ক্ষেত্ৰতো বহুতে সদেহ প্ৰকাশ কৰিছে যে ভৱিষ্যতে বৰ্তি থাকিব নে নাথাকে? অসমত অসমীয়া মাধ্যমত পঢ়া ল'ৰা-ছোৱালীৰ সংখ্যা হুস পাৰলৈ ধৰিছে। আনকি নৰ-প্ৰজন্মৰ মাজত অসমীয়াত কথোপকথন কৰাৰ সংখ্যাও তুলনামূলকভাৱে হুস পাৰলৈ ধৰিছে। কিন্তু এইক্ষেত্ৰত আমি কোনো শংকাৰ কাৰণ নেদেখো। কাৰণ অসমত এতিয়াও অসমীয়া মাধ্যমত অধ্যয়ন কৰা ছা৤-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা হুস পোৱা নাই। আমি কেৱল চহৰাঞ্চলত গঢ়ি উঠা ইংৰাজী মাধ্যমৰ বিদ্যালয়ত অধ্যয়নৰত শিক্ষার্থীৰ সংখ্যাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি এনেদৰে অসমীয়া ভাষা অস্তিত্বৰ গৰাহত পৰা বুলি ক'লৈ সমীচীন নহ'ব। অসমীয়া বাতৰি কাকত, কিতাপ, আলোচনী পঢ়াৰ সংখ্যা হুস পোৱা নাই। ইংৰাজী মাধ্যমত পঢ়িলৈও অসমীয়াত কথোপকথন কৰা ল'ৰা-ছোৱালী, যুৱক-যুৱতীৰ সংখ্যা কোনো কাৰণতে হুস পোৱা নাই। বৰং অসমীয়া সাহিত্য-সংস্কৃতিক বিশ্ব দৰবাৰত প্ৰতিৰ্ষিত কৰিবলৈহে নৰ-প্ৰজন্মই চেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছে। মাতৃভাষাইহে শিক্ষাৰ কঠীয়াতলীখন শক্তিশালী কৰিব পাৰে। সেইবাবে আমি সকলোৱে এইক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা উচিত।

ଲଖିମୀକ ଆଦରାବ ଉତ୍ସର ଆର୍ଣ ନ-ଖୋରା

ଶ୍ୟାମଲୀ ପଥାରଖନେ ସୋଗୋରାଲୀ କୃପ ଲଞ୍ଜେ । ଇଯାର ଲଗେ ଲଗେ
କୃଷକସକଳ ସାଜୁ ହେଛେ ଲଖିମୀ ଦେବୀକ ଆଦରିବଲୈ । ଇତିହାସେ ଢୁକି ନୋପୋରା
ଦିନରେପରାଇ ମାନୁହେ ସୋଗୋରାଲୀ ଶହିଚ ଭାଲାତ ଥୋରାର ସମୟତ ବିଭିନ୍ନ ଧରଣର
ଉତ୍ସର ଆୟୋଜନ କରି ଆହିଛେ । ହାଡ଼ଭଙ୍ଗ କଠୋର ପରିଶ୍ରମର ଅନ୍ତରେ କୃଷକସକଳେ
ଲଖିମୀ ପଥାର ସୋଗୋରାଲୀ ଶହିଚରେ ଭବି ଥକା ଦେଖିଲେ ମନତ କିଯେ ଆନନ୍ଦ
ପାଇଛୁ ଏଣେ ଆନନ୍ଦରେ ସୋଗୋରାଲୀ ଶହିଚଥିନି ଭାଲାତ ଥିବଲେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରେ
ସାଜୁ ହୁଯ । ପରିଯାଳର ସକଳୋବେର ସଦସ୍ୟାଇ ଏଇକ୍ଷେତ୍ରତ ସହାୟ କରେ ।

ଖେତିପଥାରତ ଧାନର ମୁଠିତ କାଚିର ସଂସ୍ପର୍ଶ ହୋରାର ଲଗେ ଲଖିମୀକ
ଆଦରାବ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆବଶ୍ୟକ ହୁଯ । କାତି ବିହୁ ପାହତେ ଶ୍ୟାମଲୀ ଖେତିପଥାରର ବରଣ
ସଲନି ହିବଲେ ଧରେ । କାତି ବିହୁ ଶ୍ୟାମଲୀ ପଥାରତ ବନ୍ତି ଜୁଲାଇ ଲଖିମୀକ
ଆହୁନ ଜନୋରା ହୁଯ; ଯାତେ ଖେତିଦରାବପରା ଉତ୍ସର ହୋରା ଶହିଚେ ଭାଲାତ
ପ୍ରରେଶ କରେ । ଆଜିକାଲି କାତି ବିହୁ କଥା ବହୁତେଇ ପାହିଛେ । ଏକାଂଶଟି
ଆକୋ ଇଯାକ କେବଳ ପଥାରତ ଚାକି ଜୁଲୋରା ଉତ୍ସର ବୁଲିଛେ ଭାବେ । ଇଯାବଦାବା
ଯେ ଲଖିମୀକ ଆବାଧନା କରା ହୁଯ ସେଇ କଥା ବହୁତରେ ଜ୍ଞାତ ନହଯ । ନର ପ୍ରଜଗାଇ
ନାଜାନେ କାତି ବିହୁ ମାନେ କି? ନଜନାର କଥାଓ । କାରଣ ଏତିଯା କୃଷିଭୂମିସମୂହର
ପ୍ରାୟଭାଗେଇ ଜନବସତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଠାଇ ହୈ ପରିଚେ । ସଂକୁଚିତ ହେଛେ ଖେତିପଥାର ।

একাংশই আকৌ মাটির শ্রেণী পরিবর্তনৰ জৰিয়তে কৃষিভূমিত উদ্যোগ, বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয় আদি স্থাপন কৰিবলৈ লৈছে। গতিকে কাতি বিহুত যে চাকি জুলাই সেৱা কৰে ল'বা-ছোৱালীয়ে নজনাটো অস্বাভাৱিক কথা নহয়। সি যি নহওক শইচ পথাৰপৰা গৃহস্থৰ চোতাল পোৱাৰ লগে লগে আৰস্ত হয় মৰণা মৰা পৰ্ব। গৰুৰে মৰণা মাৰিলে তাৰ পৰা ওলোৱা কেঁচা গোঞ্চে পৰিৱেশটোৱেই সলনি কৰে। মনত আপোনা-আপুনি আনন্দৰ লহৰ উঠে। কৃষকসকলৰ আশাৰোৰে যেন বাস্তুৰত ৰূপ ল'ব। কোনোবাই যদি উৰখা ঘৰটো মেৰামতি কৰিবলৈ মনতে ভাবিছে, আন কোনোবাই আকৌ ল'বা-ছোৱালীৰ বিয়াৰ বাবে ধন সাঁচিব বা গহনা আদি ক্ৰয় কৰিবলৈ ভাবিছে। ধান বিক্ৰী কৰি লাভ কৰা এই ধনখনিকেই একমাত্ৰ সম্বল কৰি কৃষকে বচে বঙ্গীন সপোন। এদিন এনেদৰে সাঁচি থোৱা ধনেৰে এটি পকী ঘৰ সাজিব। পৰিয়ালৰ সকলো সদস্যই সুখেৰে বাস কৰিব। আৰু কত যে সপোন, কত কিমান মধুৰ কথাহু

লখিমীক ভঁৰালত থোৱাৰ পাছত আৰস্ত হয় ন-থোৱা পৰ্ব। এই পৰ্ব কিছুমান ঠাইত সমূহীয়াভাৱেও পালন কৰে। অৱশ্যে আজিকালি ন-থোৱা পৰ্ব নাই বুলি ক'লেও অত্যুক্তি কৰা নহ'ব। সাধাৰণতে ন-থোৱা পৰ্বত কৃষকৰ খেতিপথাৰত উৎপাদিত শাক-পাচলি, পুখুৰীৰ মাছ আদিৰেহে ন-থোৱা পৰ্বৰ আয়োজন কৰা হয়। আলহী-অতিথিকো এই উৎসৱলৈ নিমন্ত্ৰণ জনোৱাৰ পৰম্পৰা আছে। পিছে ন-থোৱাৰ শাক-পাচলিৰ বাবে এতিয়া বজাৰলৈ মোনাখন চাইকেলত আঁৰি নিনিলে খাদ্য প্ৰস্তুত কৰিব নোৱাৰি। চালানী মাছ আনিলেহে কৃষকৰ পত্নীয়ে চৰত দিব পাৰে। খেতিপথাৰে উদং। যিবোৰ অঞ্চলত অলপ-আচৰণ খেতি হৈছে সেইবোৰতো আকাশলংঘী দামবৃদ্ধিয়ে কৃষকৰ মন সেৰেঙা কৰিছে। গতিকে এতিয়া বজাৰৰপৰা কিনি অনা সামগ্ৰীৰেহে ন-থোৱা উৎসৱৰ আয়োজন কৰা হয়। তথাপি কিছুমানে জীয়াই ৰাখিছে ন-থোৱা পৰ্ব, লখিমীক আদৰাৰ পৰম্পৰা। বিজ্ঞানৰ যিমানেই অগ্ৰগতি নহওক কিয় মানুহে কিছুক্ষেত্ৰত পৰম্পৰাক বাদ দিব নোৱাৰে। কাৰণ অতীতক বাদ দি বৰ্তমানৰ নক্ষা আঁকিব নোৱাৰি।

ମରଣ ମରାର ଆନନ୍ଦ

ଆଧୁନିକ ସୁଗତ କିଛୁମାନ ଦୃଶ୍ୟ ଦୁର୍ଲଭ ହେ ପରିଛେ। ଆନ ଆନ କ୍ଷେତ୍ରର ଲଗତେ କୃଷିକର୍ମତୋ ଇଯାର ଛବି ଏଥିନ ଦେଖା ଯାଯ। ନାଙ୍ଗଳ-ୟୁରଲି ଆରୁ ବଲଧ ପରମ୍ପରାଗତ କୃଷି ପଞ୍ଚତିତ କୃଷକର ବାବେ ଅମୂଳ୍ୟ ସମ୍ପଦ। ଏହି ତିନିଟା ଉପାଦାନ ଅବିହନେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ଅସନ୍ତର ଆହିଲ। ଦୋକମୋକାଲିତେ କୃଷକେ ମୂରତ ଜାପିଟୋ ଲୈ ନାଙ୍ଗଳ-ୟୁରଲି କାନ୍ଦତ ତୁଳି ବଲଧାଳ ଖେଦି ଖେଦି ଖେତିପଥାରଲୈ ଗୈଛିଲ। ପରିଯାଲର ଆନ ସଦସ୍ୟ ଅଥବା ଗୃହିଣୀୟେ ଚାହ-ଜଳପାନ ପଥାରତେ ଦି ଆହେଗେ। ବେଳି ମୂରର ଓପର ପୋରାର ଲଗେ ଲଗେ ହାଲ ବାବଲୈ ଏବି ଦି କୃଷକେ ଜାବର-ଜୋଥର ଆଁତର କରାତ ଲାଗେ। ଅତୀତରେପରା ବିଶେଷକେ ଅସମତ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟତ ନାଙ୍ଗଳ-ୟୁରଲି ଆରୁ ବଲଧେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ପ୍ରହଳାଦ କରି ଆହିଲେଓ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନୀର ଚମକପ୍ରଦ ଆରିକ୍ଷାବର ବାବେ ଏତିଯା ଏହିବୋର ଉପାଦାନ ଏଲାଗି ହେ ପରିଛେ। ଇଯାର ସ୍ଥାନ ଲ'ଲେ ଟ୍ରେନ୍‌ରେ। କମ କଟ୍ଟତ ଆରୁ କମ ସମୟର ଅଧିକ ମାଟି ଚହାବଲୈ ଟ୍ରେନ୍‌ର ପ୍ରଚଳନର ଲଗେ ଲଗେ ଆବସ୍ତ ହ'ଲେ ‘ସେଉଜ ବିପ୍ଲବ’। ଏତିଯା ମାଟି ଚହୋରାବପରା ଆବସ୍ତ କରି ମରଣ ମରାଲୈକେ ସକଳୋତେ ଟ୍ରେନ୍‌ର ବ୍ୟରହାବ ।

କିଛୁ ବହୁ ଆଗଲେକେ ପଞ୍ଜାବତ ଟ୍ରେନ୍‌ର ବ୍ୟରହାବେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟତ ଏକ ବିପ୍ଲବର ସୁଚନା କରିଛିଲ। ଏତିଯା କେବଳ ଭାବତତେ ନହଯ, ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଏଥିନ ଲେଖତ

ଲ'ବଲଗୀୟା କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରର ଉନ୍ନତମାନର ଶସ୍ୟ ଉପାଦନକାରୀ ବାଜ୍ୟ ହିଚାପେ ପରିଗଣିତ ହେଛେ । ପଞ୍ଚାବର ଉପାଦିତ ଚାଉଲେ ବିଶ୍ୱ ଦରବାରର ସମାଦର ଲାଭ କରିଛେ । ସମାନ୍ତରାଳଭାରେ କୃଷିଖଣ୍ଡର ଲଗତ ବାଜ୍ୟର ଅର୍ଥନୈତିକ ଉନ୍ନୟନୋ ସନ୍ତୁର ହେଛେ । ଅରଶ୍ୟେ ଅସମର କୃଷିଖଣ୍ଡର ଟ୍ରେକ୍ଟର ବ୍ୟରହାବର ଧାରା ବର ବେଛିଦିନର ବୁଲି କ'ବ ନୋରାବି । ଏତିଆଓ ଅଧିକାଂଶ କୃଷକେ ଟ୍ରେକ୍ଟର ବ୍ୟରହାବ କରିବ ପରା ନାହିଁ ଏକମାତ୍ର ଆର୍ଥିକ ଦୈନ୍ୟର ବାବେ । ବଲଧାଳକେ ସାରଥି କରି ‘ମରୋ ଜୀଓ ଶୋ ଆଧିର ନିଚିନାକେ ଖେତି କରି ଆଛେ । ଅତି ଦୁଖୀୟା ଖେତିଯକସକଳର ବାବେ ଏତିଆଓ ବଲଧାଳ ମୂଲ୍ୟରାନ ସମ୍ପଦ ହେ ଆଛେ । ପରିଯାଳର ସଦସ୍ୟର ଦରେ ମରମ-ସତନ କରି ବାଖେ । ବଲଧ ହାଲର ଅସୁଖ ହଲେ ଖେତିଯକଜନର ଚକୁତ ଟୋପନି ନୋହୋରା ହୁଯ । ନିଜେ ନାଥାଇ ହଲେଓ ବଲଧ ହାଲର ଚିକିତ୍ସାତ ବ୍ୟନ୍ତ ହେ ପରେ । ଏଓଳୋକେଇ ଅବ୍ୟାହତ ବାଖିଛେ ବଲଧେରେ ମରଗା ମରା ପଦ୍ଧତି ।

ଚୋତାଲତ ଗଧୁଲି ପରତ ଧାନର ମୁଠି ପାବି ଲୈ ବଲଧ ହାଲକ ଏକେଲେଠାବୀଯେ ଘୂରାଇ ଘୂରାଇ ମରଗା ମରାର ଆନନ୍ଦଇ ମୁକୀୟା । ମାଜେ ମାଜେ ଦୁଇ-ଏଟା ବଲଧେ ମରଗାର ମାଜତେ ଧାନର ଓପରତ ଶୁଇ ପରିଲେ ଖେତିଯକେ ଆଲଫୁଲକୈ ତୁଲି ଦିଯେ । ଦ୍ରତଗତିତ ଗରହାଳକ ଘୂରିବଲେ ଏଛାବିରେ ଟାପିନାତ କୋବ ଦି ମୁଖେରେ ‘ଏ ଗର୍ବ ଘୂର ଘୂର’ ବୁଲି ଖଣ୍ଡତ ଚିଅ୍ରି କୋରା ଶବ୍ଦବୋରେ କେବଳ କୃଷକଜନର ପରିଯାଳର ସଦସ୍ୟସକଳକେ ନହୁଁ, ଇହାର ସମାନ୍ତରାଳଭାରେ ଓଚର-ଚୁବୁରୀୟାର କାଣର ପର୍ଦାତୋ ମୃଦୁ କମ୍ପନ ତୋଲେ । ମାଜେ ମାଜେ ମରଗା ମରା ଲୋକଜନର ଘୂର ଥୋକୋଟେଇ ମୂର ଘୂରୋରାର ଦରେ ଅନୁଭବ ହୁଯ । ତେତିଆ ଜିବନି ଲୈ ଆନ ଏଜନ ଲୋକକ ଗର୍ବ ପାଛେ ପାଛେ ଯାବଲେ ଦିଯେ । ଏନେଦରେ ଘୂର ଘୂର ଥାକୋଟେ ବଲଧରୋ ଜିବନିର ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଯ । ଲାହେ ଲାହେ ବଲଧ ଗର୍ବଓ ନୁଘୁରା ହବିଲେ ଧରେ । ମନ୍ତ୍ର ଗତିତ କାମ ଆଗବାଢ଼େ । ମାଜେ ମାଜେ ଚାହ-ଜଳପାନ ଖୋରାର ଦୃଶ୍ୟ କି ଯେ ମନୋରମ । ତିନି-ଚାରି ଘଣ୍ଟାର ଭିତରତ ମରଗାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ପନ୍ନ ହୁଯ । ଗର୍ବ ହାଲ ଗୋହାଲିଲୈ ନିୟାର ପୂର୍ବେ କିବା ଖାବଲେ ଦିଯା ହୁଯ । ଗୋହାଲିତ ବଲଧାଳ ଥୈ କୃଷକେ ମରଗାଟୋ ତୁଲି ଥରଖୋଦାକୈ ଧାନ ଭାଲାତ ଥିଯ । ଅରଶ୍ୟେ କିଛୁମାନେ ପିଛାଦିନା ଧାନଥିନି ବନ୍ଦିତ ଦିହେ ଭାଲାତ ଥୈ ଦିଯେ । ଇ ନିର୍ଭର କରେ ଧାନ କଟାର ସମୟତ ଧାନର ଗଛ କେଂଚା ଆଛିଲ ନେ ଶୁକାଇଛିଲ । ଏନେଦରେ ମରଗା ମରା ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ପନ୍ନ ହୋରାର ପାଛତ କୃଷକେ ହାତ-ଭାବି ଭାଲଦରେ ଧୁଇ ଲୈ ଅଲପ ସମୟ ଚୌକାତ ଭାବି ସେକି ଭାତ ଖାଯ ।

খেতি করিলেও সকলো খেতিয়কৰ বলধ নাথাকে। যিসকলে হাল
বাবলৈ গৰু ভাৰা কৰে তেওঁলোকে মৰণা মৰাৰ সময়তে আনৰপৰা গৰু
আনে। আগতে ইজন কৃষকে সিজনক বলধ দি সহায় কৰিছিল। তাৰ বিনিময়ত
কোনোৰাই কিবা দিলে লয় আৰু নিদিলেও কোনো কথা নাছিল। এতিয়া
পিছে বলধ কিনোতেই ৪০-৫০ হেজাৰ টকাৰ প্ৰয়োজন হয়। তদুপৰি ঘাঁহৰ
অভাৱ হোৱা বাবে দানা খুৱাইহে বাখিবলগীয়া হৈছে। তদুপৰি গৰখীয়াকো
দিব লাগে বেছি ধন। সেইবাবে আজিকালি প্রায়ভাগ কৃষকে আনক বলধহাল
মৰণা মাৰিবলৈ দিলে তাৰ বিনিময়ত খেৰ অথবা টকা লয়। এনেদৰে পৰিৱৰ্তন
হ'ল মৰণা মৰা প্ৰক্ৰিয়াৰ।

আজিকালি বলধৰ সংখ্যা কমি যোৱা বাবে প্রায়ভাগ লোকে মেচিনেৰেই
মৰণা মাৰে। কম সময়ৰ ভিতৰত মৰণা মৰাৰ লগতে কষ্টও লাঘৰ হয়।
কিছুমানে ট্ৰেক্টৰেৰে মৰণা মাৰে। পিছে ট্ৰেক্টৰেই হওক বা মেচিনেৰেই হওক
কিয় বলধেৰে মৰণা মৰাৰ যি আনন্দ সেয়া তাত পোৱা নাযায়। বলধেৰে
মৰা মৰণাত আছে কেঁচা মাটিৰ গোৰু। ইয়াৰ বিপৰীতে বিকল্প পদ্ধতিত
কেৱল যান্ত্ৰিকতাৰহে ছাবি দেখিবলৈ পোৱা যায়। মৰণা এতিয়া নৰ প্ৰজন্মৰ
বাবে অতীত হ'লেও কৃষকৰ বাবে আজিও আৱেগ জড়িত বিষয়।

ছাত্র-ছাত্রীর উত্তরণত পরিরক্ষণৰ প্ৰভাৱ

হেজাৰ হেজাৰ বছৰ পূৰ্বে সকলোৱে বিশ্বাস কৰিছিল যে সুয় পৃথিৰীৰ চাৰিওফালে ঘূৰে। তেতিয়া মানুহৰ সৌৰজগত সম্পর্কে জ্ঞান আছিল তেনেই সীমিত। ধৰ্ম বিশ্বাসৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই পৃথিৰীৰ কাম-কাজসমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছিল। ধৰ্মগুৰুসকলে যি মন্তব্য আগবঢ়াইছিল সেয়াই আছিল শিলৰ বেখাসদৃশ। ইয়াৰ বিৰক্তে কোনোৱে মাত মাতিবলৈ সাহসো কৰা নাছিল। সেইবাবে ভুলৰ শুধৰণি হোৱা নাছিল। যিদৰে চলিছিল তেনেদৰেই সকলোৱে চলিব লাগিছিল। সোঁতৰ বিপৰীতে যোৱা মানে নিজৰ বিপদ নিজেই চপাই লোৱাৰ দৰে হৈছিল। যিসকল লোকে যুক্তিৰ আধাৰত সকলোকে নতুন নতুন জ্ঞানৰ সন্ধান দিব খুজিছিল বা চেষ্টা চলাইছিল তেওঁলোকক কঠোৰ শাস্তি প্ৰদান কৰা হৈছিল। ইয়াৰ জুলন্ত উদাহৰণ হ'ল গেলিলিত'। প্ৰচলিত ধাৰণাৰ বিৰক্তে মতামত আগবঢ়োৱাসকলক আনকি সেই সময়ত বলিয়া বুলিও আখ্যা দিয়া হৈছিল। তথাপি সত্যক আজিলৈকে কোনোৱে ঢাকি বাখিব পৰা নাই। কাৰণ সময়ৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে মানুহৰ মনত সৃষ্টি হোৱা প্ৰশংসমূহৰ উত্তৰ ইয়াৰ মাজতেই পৰৱৰ্তী সময়ত বিচাৰি পোৱা হ'ল। ছাৰ আইজাক নিউটন, আইনষ্টাইন, ডাৰউইনে আগবঢ়াই যোৱা মতবাদৰ

ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই আজিকালি আধুনিক বিজ্ঞানীসকলে গবেষণাত নতুন নতুন তথ্য লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। এই সকলোবোৰ সন্তুষ্টি হৈছে কেৱল সময়ৰ স'তে খোজ মিলাই মূল ভেটিক কেন্দ্ৰ কৰি আগবঢ়ি যোৱাৰ বাবেহে। সময়ৰ স'তে খোজ মিলাই পৰিৱৰ্তন কৰিলৈহে শিক্ষাৰ প্ৰকৃত উদ্দেশ্য সফল হোৱা দেখা যায়।

শিক্ষাক আমি নিৰ্দিষ্ট পৰিসীমাৰ মাজত বাঞ্ছি ৰাখিব নোৱাৰো। যদিহে বলপূৰ্বক নিৰ্দিষ্ট সীমাৰ মাজত বাঞ্ছি ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰো তেতিয়া শিক্ষাই প্ৰকৃত পৰিসৰ লাভ নকৰিব। তেনে হ'লেও মানৱ সমাজৰ উন্নয়ন অসম্ভৱ। সেইবাবে সকলোৱে পৰিৱৰ্তন বিচাৰে। পৰিৱৰ্তনৰ স'তে যিসকলে খোজ মিলাইছে তেওঁলোকে উন্নতিৰ জখলাডালত সহজেই বগাব পাৰিছে।

আধুনিক শিক্ষা-ব্যৱস্থাত প্ৰতিখন দেশৰে মান নিৰ্ণয়ৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ। কাৰণ সাৰ্বভৌম দেশ বা ৰাষ্ট্ৰ এখনৰ উন্নয়নৰ মাপকাঠি বা উদ্দেশ্য দেশখনৰ চৰকাৰেহে নিৰ্ণয় কৰে। বিশ্বৰ প্ৰতিখন দেশৰ সংবিধানেও জনগণক সেই অধিকাৰ প্ৰদান কৰিছে। যিবোৰ দেশত শিক্ষাক কেৱল ধৰ্মীয় দৃষ্টিকোণৰ ব্যাখ্যাবে সাংবিধানিক অধিকাৰ প্ৰদান কৰা হৈছে সেইখন দেশত কটুৰপঢ়ী বা গোড়া লোকৰ সংখ্যাই বেছি। এই লোকসকলে পৰিৱৰ্তনৰ স'তে খোজ মিলাই আগবঢ়ি যোৱাৰ পৰিৱৰ্তে মানুষাতা যুগলৈহে উভতি যাব বিচাৰে। এনে শিক্ষাই সমাজক প্ৰকৃত জ্ঞানৰ পোহৰ দিব নোৱাৰা বাবে সমাজখন বহুবিভক্ত হয়। সমাজখন অনুবিশ্বাসেৰে পৰিপূৰ্ণ হৈ থাকে। এইবোৰ আঁতৰাই সকলোকে প্ৰকৃত জ্ঞানৰ পোহৰ বিলোৱাটোহে প্ৰতিখন দেশৰ চৰকাৰৰে প্ৰধান কৰ্তব্য। কাৰণ চৰকাৰে থহণ কৰা নীতিতে ভৱিষ্যতৰ উন্নয়নৰ লক্ষ্য তথা আন সকলোবোৰ দিশ সামৰি প্ৰস্তুত কৰে কিছুমান আঁচনি তথা পৰিকল্পনা। ইয়াৰ অংশৰপে অসম চৰকাৰে জ্ঞানজ্যোতি আঁচনি আৰম্ভ কৰিছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শৈক্ষিক উত্তৰণৰ লগতে আনুষংগিক দিশসমূহতো যাতে সমানেই আগবঢ়ি যাব পাৰে সেই উদ্দেশ্য আগত ৰাখি চৰকাৰে প্ৰস্তুত কৰা তথা ৰূপায়ণ হৈ থকা আঁচনিখনে অসমৰ শৈক্ষিক দিশত নিশ্চয় এক নতুন দিগন্তৰ সূচনা কৰিব।

শীতৰ আলহী চৰাই

শীতৰ আগমনৰ লগে লগে অসমৰ বিভিন্ন জনাশয়, বিল আদিলৈ আগমন ঘটে পৰিভ্ৰমী চৰাইৰ। বিশ্বৰ শীতপ্ৰধান অঞ্চলসমূহৰপৰা উৰি আহে এই ভিন্নবঙ্গী চৰাইবোৰ। প্ৰচণ্ড শীতৰ প্ৰকোপৰপৰা আঘাৰক্ষা কৰিবলৈ হেজাৰ হেজাৰ মাছিল আকাৰী পথ অতিক্ৰমি পায়হি অসম। এই চৰাইবোৰৰ কিছুমান আকো অসমতে থাকি যায়। আশৰ্চৰ্জনকভাৱে হেজাৰ হেজাৰ মাছিল পথ অতিক্ৰমি আহিলেও এই পক্ষীসমূহে পাহৰি নাযায় উভতি যোৱাৰ পথ। তিনি মাহৰো অধিক সময় উৰি উপস্থিত হোৱা চৰাইবোৰো আজি সুৰক্ষিত নহয়। একাংশ সমাজবিৰোধী চক্ৰ তথা চোৰাং চিকাৰীয়ে পৰিভ্ৰমী চৰাইসমূহ হত্যা কৰি বজাৰত বিক্ৰী কৰে অথবা মাংস হিচাপে খায়। বিক্ৰী কৰি বজাৰৰপৰা যি ধন সংগ্ৰহ কৰে সেয়াও অপকৰ্মতে খটুৱায়। এনেধৰণৰ দপ্দপনিয়ে প্ৰকৃতিপ্ৰেমী লোকসকলক উদ্বিগ্ন কৰি তুলিছে। কাৰণ এনেদৰে ধৰংস হৈ থাকিলে লাহে লাহে শীতৰ আলহীৰ সংখ্যা হ্রাস পাৰ।

সাধাৰণতে অক্তোবৰৰ শেষৰ ফালে আলহী পক্ষীৰ আগমন ঘটে। মাৰ্চ মাহমানলৈকে এইবোৰ থাকে যদিও সাধাৰণতে ফেৰৱৰীৰ শেষৰপৰা নিজ নিজ অঞ্চললৈ যাবলৈ আৰম্ভ কৰে। আশৰ্চৰ্কৰ কথা এয়ে যে পক্ষীবোৰে যোৱাৰ সময় নিজেই নিৰ্ধাৰণ কৰে। উভতি যোৱাৰ পথত যদিহে দুঃক্ষতিকাৰী অথবা চোৰাং চিকাৰীৰ আঘাতত মৃত্যু নহয় তেতিয়াহ'লে হেজাৰ হেজাৰ

মাইল পথ অতিক্রমত কোনো অসুবিধা নহয়। এই পক্ষীসমূহৰ আগমনৰ লগে লগে এই স্থানসমূহলৈ পর্টকৰো আগমন ঘটে। সমান্তরালভাৱে স্থানীয় বাইজেও পৰ্টকক বিভিন্ন সামগ্ৰী, খোৱা বস্তু আদি যোগান ধৰি দুপইচা অৰ্জনো কৰিব পাৰে। তদুপৰি যাতায়াত আদিতো উন্নতি হ'বলৈ থৰে।

এই পক্ষীসমূহ একেখন দেশ বা ঠাইৰপৰা অসমলৈ নাহে। যিবোৰ ঠাইত এই সময়ত শীতৰ প্ৰকোপ বেছি হয় সেইবোৰ অঞ্চলৰপৰা এই সময়ত অসমলৈ উৰি আহে। আত্মৰক্ষাৰ লগতে কিছুমান বিভিন্ন ধৰণৰ আহাৰৰ সন্ধান কৰে। এইবোৰ প্ৰকৃতিৰ নিয়ম নহয় বুলি ক'লেও এয়া পিছে পক্ষীকুলে বাঢ়ি লোৱা পথৰ নিয়ম বুলিয়েই ক'ব লাগিব। পক্ষীয়ে কেতিয়াও উভতি যোৱা পথ পাহাৰি নাযায়। য'লৈকে যিমান দূৰ বাট অতিক্ৰম নকৰক কৰিয় ইয়াৰ উভতি যোৱা পথটো কেতিয়াও পাহাৰি নাযায়।

শীতৰ আগমনৰ লগে লগে পৰিভ্ৰমী চৰাইৰো আগমন ঘটে বুলি সকলোৱে জ্ঞাত হোৱা বাবে এই সময়ত চোৱাং চিকাৰীৰ লগতে দুষ্কৃতিকাৰী সৰৱ হৈ উঠে। এই পৰিভ্ৰমী চৰাইক বিভিন্ন উপায়েৰে নিধন কৰি মাংস ভক্ষণ কৰে। কিছুমান ঠাইত আকো মুকলিকৈ পৰিভ্ৰমী চৰাইৰ মাংস অথবা চৰাই বিক্ৰী হৈ থকাৰ পাছতো প্ৰশাসনে এইবোৰ বিৰুদ্ধে কোনো বিশেষ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা পৰিলক্ষিত নহয়। কিছু বছৰ আগলৈকে জাতিংগাত চৰায়ে আত্মহত্যা কৰিবলৈ যায় বুলি বিশ্বাস কৰা হৈছিল। হেজাৰ হেজাৰ পক্ষীৰ মৃত্যু হয় বহস্যজনকভাৱে। পাছত ইয়াৰ বহস্য ভেদ হয়। জাতিংগাত চৰায়ে আত্মহত্যা নকৰে, চোৱাং চিকাৰীয়ে বিভিন্ন উপায়েৰেহে নিধন কৰে। বিভিন্ন ধৰণৰ বিষাক্ত দ্ৰব্য খাদ্যৰ স'তে মিহলাই ছটিয়াই দিয়ে। সেইবোৰ খোৱাৰ পাছত চৰাইৰ মৃত্যু হয়। সেইবোৰ চোৱাং চিকাৰীয়ে বজাৰত মুকলিকৈ বিক্ৰী কৰি আহিছে অথবা আন ৰাজ্য, দেশলৈ চোৱাংভাৱে সৰৱৰাহ কৰি আছে। এইবোৰ কথা এতিয়া আৰু দৃষ্টিৰ অগোচৰ হৈ থকা নাই।

পৰিভ্ৰমী চৰাইসমূহক সকলোৱে সুৰক্ষা দিব লাগিব। কাৰণ চোৱাং চিকাৰী অথবা দুষ্কৃতিকাৰীক প্ৰতিৰোধ কৰিব নোৱাৰিলে ভৱিষ্যতে শীতৰ আলহী চৰাইৰো আগমন হুাস হ'ব। এইক্ষেত্ৰত প্ৰকৃতিপ্ৰেমী লোক-সংগঠনে আগভাগ ল'বই লাগিব।

দুর্ঘটনা প্রতিরোধের বাবে পথ বিভাজকত ফেসিং দিয়ক

ৰাজপথত এতিয়া মৃত্যুৰ কিৰীলি। নিতো দুর্ঘটনাত পতিত হৈ মৃত্যু হৈছে বহুতো লোকৰ। সংবাদপত্ৰত এতিয়া পুৱা উঠিয়েই ভাল খবৰতকৈ মৃত্যুৰ সংবাদহে বেছিকে পঢ়িবলৈ পোৱা যায়। কাৰোবাৰ যদি একমাত্ৰ সন্তানটো চুকাইছে, আন কাৰোবাৰ আকো পৰিয়ালৰ আটাইকেইগৰাকী সদস্যই প্ৰাণ হেৰুৱাইছে ভয়াৰহ দুর্ঘটনাত। এতিয়া চহৰাথওলৰ কথা বাদেই, গ্ৰামাঞ্চলতো সদায় বহু লোকৰ মৃত্যু হ'বলৈ ধৰিছে। বিশেষকৈ ৰাষ্ট্ৰীয়-বাজ্যিক ঘাইপথত এনেধৰণৰ ঘটনা বেছিকে সংঘটিত হয়। এনে দুর্ঘটনাৰ লগে লগে একো একেটা পৰিয়ালৰ সোণোৱালী সপোনবোৰো ধূলিসাং হৈ গৈছে। সদায় চকুৰ সম্মুখতে ভয়াৰহ দুর্ঘটনাসমূহ সংঘটিত হৈ থকাৰ পাছতো প্ৰায়ভাগ লোকে বিষয়টোত এতিয়াও গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা দেখা নাযায়।

দুর্ঘটনা সদায় দুর্ঘটনাই। ইয়াৰ সৰু-বৰ নাই। সৰু-সুৱা দুর্ঘটনাতো মানুহে প্ৰাণ হেৰুৱায়। কিন্তু কিয় ? ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথত বাহনসমূহৰ গতি হয় দ্রুত।

বিশেষকৈ চারিলেনযুক্ত পথসমূহত থকা ক্রচিঙ্গত বেছিকে দুর্ঘটনা হোৱা দেখা যায়। পথৰ নিয়ম অনুসৰি ক্ৰচিং থাকিলে তাত গতি হ্রাস কৰিব লাগে। জেৱা ক্ৰচিঙ্গত মানুহে বাস্তা অতিক্ৰম কৰিবলৈ ধৰিলে যিকোনো বাহনে গতিবেগ সলনি বা হ্রাস কৰিব লাগে, তেতিয়া দুর্ঘটনা সংঘটিত হোৱাৰ আশংকা নাথাকে। তাকে নকৰি এনে স্থানত গতি বৃদ্ধি কৰাৰ ফলত বহু লোকে অকালতে প্রাণ হেৰুৱাবলগীয়া হৈছে। তদুপৰি কোনো ধৰণৰ সংকেত নিদিয়াকৈ পথ অতিক্ৰম কৰিবলৈ ধৰে। আন একাংশই আকো কোনোফালে নোচোৱাকৈয়ে পথত গাড়ী তুলি দিয়ে। ফলত দ্রুতগতিত যোৱা বাহনৰ স'তে সংঘৰ্ষ হয়। ইয়াৰ পৰিণতিত বহুতে প্রাণ হেৰুৱাইছে। আন কিছুমানে আকো ক্ৰচিং দূৰত থকা বাবে পথ ভাজকৰ ওপৰেদিয়ে বাস্তা অতিক্ৰম কৰে। এনেদৰে পাৰ হোৱাৰ ফলত নিজৰ চকুৰ সন্মুখতে ভয়াৰহ দুর্ঘটনা সংঘটিত হোৱা দেখিছো। চকুৰ সন্মুখতে পৰিয়াল একোটা নিঃশেষ হোৱাও দেখিছো।

এই ব্যস্ত পৃথিৰীত সকলোৱে প্ৰথমতে গন্তব্য স্থান পাবলৈ বিচাৰে। কিন্তু কোনোৱে ভাৰি নাচাই যে সামান্য গতিবেগ বেছি হোৱা বাবে এই পৃথিৰীৰপৰা চিৰদিনৰ বাবে মেলানি মাগিব লাগিব। যিমানেই গতিবেগ বাঢ়িৰ সিমানেই সন্মুখত দুর্ঘটনাৰো আশংকা অধিক ঘনীভূত হ'ব। জানি-বুজিও নিজে নিজৰ বিপদ চপাই লয়। নিজৰ মৃত্যুক যেন হাত-বাটলি মাতে। এনেদৰে নিতো সংঘটিত ঘটনাৰাজিয়েও পিছে কোনো লোককে সতৰ্ক কৰিব পৰা নাই। পথ সুৰক্ষা সপ্তাহো পালন কৰা হৈছে, আনকি বাটৰ নাট প্ৰদৰ্শনৰ যোগেদিও বাইজৰ মাজত সজাগতা সৃষ্টি কৰাৰ পিছতো সন্তুষ্টি হোৱা নাই।

সি যি নহওক বাজপথত দুর্ঘটনা প্ৰতিৰোধ কৰিবলৈ হ'লে প্ৰথমতে পথ বিভাজকৰ মাজত ফেন্সিঙ্গৰ ব্যৱস্থা কৰিবহই লাগিব। পথৰ মাজত অৰ্থাৎ বিভাজকৰ মাজত বহুতো ঠাই এনেয়েই পৰি বয়। এইবোৰত মূল্যৱান ঔষধি গচ্ছ, ফলমূলৰ গচ্ছ ৰোপণ কৰিব লাগিব। সংশ্লিষ্ট কৃত্তপক্ষই এইক্ষেত্ৰত পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিলে নিশ্চয় দুর্ঘটনা সংঘটিত হোৱাৰপৰা বক্ষা পৰিব। তদুপৰি সামাজিক বনানীকৰণো হ'ব আৰু কিছু পৰিমাণে হ'লেও প্ৰদুৰণ ৰোধ কৰিব পৰা যাব, বাজপথৰ সৌন্দৰ্যবৰ্ধনো হ'ব। অৱশ্যে গছপুলি ৰোপণৰ নামত কেৱল কেইচিমান গছপুলি

ବୋପଣ କରିଲେଇ ନହିଁ, ଈଯାତ ବାଇଜେ ସହଜେ ବୁଝିବ ପରାକ୍ରମ ବିଭିନ୍ନ ଧରଣର ଶଳ'ଗାନ ଆଦିତେ ଲିଖିବ ଲାଗେ । ତନୁପାରି ଏହି ଗଛପୁଲିସମୂହ ପ୍ରତିପାଳନତ ଯାତେ ବାଇଜେଓ ସହାୟ କରେ ତାର ବାବେ ସଂକ୍ଷିଳ୍ପ କର୍ତ୍ତପକ୍ଷଙ୍କର ସକଳୋକେ ଆହ୍ଵାନ ଜନାବ ଲାଗିବ । ଫେନ୍ଡିଙ୍ଗର ବ୍ୟରସ୍ତ୍ରା କରୁଥେ ବାଇଜେର ଯାତେ ଅସୁବିଧା ନହଯା ତାର ବାବେ କର୍ତ୍ତପକ୍ଷଙ୍କ ସତର୍କତା ଅରଳସ୍ଵନ କରିବ ଲାଗିବ । ଯାନ-ବାହନ ଚଲିବାଲେହେ ବାଜପଥର ପରିସର ବୃଦ୍ଧି କରା ହେଛେ । ଅଘୋଷିତ ମଟର ଚାଇକେଲ ରେଚର ବାବେ ନହଯା । ପଥ ବିଭାଜକତ ଖାଲୀ ହେ ପରି ଥକା ଭୂମିର ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟରହାର ହୋରାବ ଲଗତେ ଫେନ୍ଡିଙ୍ ଦିଲେ ବାହନ ଆଦିୟେ ବିଭାଜକେବେ ପଥ ଅତିକ୍ରମ କରିବ ନୋରାରିବ । ସମାନ୍ତରାଲଭାବେ ପଥ ଦୁର୍ଘଟନାର ସଂଖ୍ୟାଓ ନିଶ୍ଚଯ ହ୍ରାସ ପାବ ।